

<u>Číslo oznamu</u>	Obsah	Strana
	III <i>Návrhy právnych aktov</i>	
	Výbor regiónov	
	68. plenárne zasadnutie 13. a 14. februára 2007	
2007/C 146/01	Návrh stanoviska Výboru regiónov „Plán politiky pre legálnu migráciu, boj proti nelegálnemu prisťahovalectvu, budúcnosť Európskej migračnej siete“	1
2007/C 146/02	Stanovisko Výboru regiónov Bývanie a regionálna politika	10
2007/C 146/03	Stanovisko Výboru regiónov „Budúcnosť námornej politiky Európskej únie“	19
2007/C 146/04	Stanovisko Výboru regiónov „Európsky technologický inštitút“	27
2007/C 146/05	Stanovisko Výboru regiónov „Tematická stratégia na ochranu pôdy“	34
2007/C 146/06	Stanovisko Výboru regiónov „Tematická stratégia trvalo udržateľného využívania pesticídov“	48
2007/C 146/07	Stanovisko Výboru regiónov „Európska iniciatíva týkajúca sa transparentnosti“	53
2007/C 146/08	Stanovisko Výboru regiónov „K stratégii EÚ v oblasti práv dieťaťa“	58
2007/C 146/09	Stanovisko Výboru regiónov „Preklopenie širokopásmových rozdielov“ a „Akčný plán elektronickej verejnej správy (eGovernment) i2010“	63
2007/C 146/10	Stanovisko Výboru regiónov „Zvýšenie účinnosti revízných postupov v oblasti verejného obstarávania“	69
2007/C 146/11	Stanovisko Výboru regiónov „Financovanie rastu MSP“	73

2007/C 146/12	Stanovisko Výboru regiónov „Efektívnosť a rovnosť v európskych systémoch vzdelávania a odbornej prípravy“ a „Vytvorenie európskeho kvalifikačného rámca pre celoživotné vzdelávanie“	77
2007/C 146/13	Stanovisko Výboru regiónov „Strednodobé preskúmanie Bielej knihy Európskej komisie o doprave z roku 2001“	85

III

(Návrhy právnych aktov)

VÝBOR REGIÓNOV

68. PLENÁRNE ZASADNUTIE 13. A 14. FEBRUÁRA 2007

Návrh stanoviska Výboru regiónov „Plán politiky pre legálnu migráciu, boj proti nelegálnemu prisťahovalectvu, budúcnosť Európskej migračnej siete“

(2007/C 146/01)

VÝBOR REGIÓNOV

- Odporúča stanoviť spoločnú európsku v oblasti imigrácie, ktorá by umožnila väčšiu spoluprácu a koordináciu medzi členskými štátmi a tretími krajinami.
- Naliehavo vyžaduje vytvorenie finančného nástroja určeného najmä miestam, kde bola zistená najvyššia miera imigrácie a tranzitné zóny, ktoré čelia masívnemu prílivu imigrantov. Ide o oblasti ako Kanárske ostrovy, Ceuta, Lampedusa, Malta, Melilla a vo všeobecnosti juh Talianska. V týchto oblastiach masívny príliv imigrantov predstavuje extrémne ťažký problém.
- Odporúča prijať všetky potrebné opatrenia pre zamedzenie obchodovania s ľudskými bytosťami a na skoncovanie s mafiami, ktoré tento obchod praktizujú. Žiada, aby sa táto otázka bola povýšená na prioritu EÚ, a aby jej boli venované adekvátne finančné prostriedky. Je nevyhnutné bojovať proti ilegálnej imigrácii a proti tieňovej ekonomike, ktorú podporuje.
- Zdôrazňuje dôležitú úlohu, ktorú rozvíjajú miestne a regionálne orgány tak, čo sa týka ich skúseností vo vzťahoch, ktoré udržiavajú s krajinami pôvodu, a to tak z dôvodu vykonávania opatrení pre integráciu imigrantov, najmä v oblasti zdravotníctva (najvýraznejšia položka verejných výdavkov), ubytovania, školstva a zamestnanosti.
- Navrhuje mechanizmus pre monitorovanie stanovísk o imigrácii, ktorý je má zabezpečiť jeho reprezentáciu prostredníctvom predsedu komisie pre ústavné záležitosti alebo v prípade potreby prostredníctvom spravodajcov pri rôznych návrhoch Komisie v tejto oblasti. Tento mechanizmus by zabezpečil aktívnu účasť na rôznych etapách legislatívneho procesu: a) v prípravnej fáze legislatívy (konzultácia zainteresovanej strany, analýza dosahu); b) vo fáze hodnotenia politiky (výročné správy v oblasti nelegálnej migrácie a integrácie).

VÝBOR REGIÓNOV

so zreteľom na Zelenú knihu o budúcnosti Európskej migračnej siete (KOM(2005) 606, konečné znenie),

so zreteľom na oznámenie Komisie: Plán politiky pre legálnu migráciu (KOM (2005) 669, konečné znenie),

so zreteľom na oznámenie Komisie o prioritách politiky boja proti ilegálnemu prisťahovalectvu štátnych príslušníkov tretích krajín (KOM(2006) 402, konečné znenie),

so zreteľom na rozhodnutie Európskej komisie z 2. decembra 2005 konzultovať s ním túto problematiku, podľa článku 265 ods. 1 Zmluvy o založení ES,

so zreteľom na rozhodnutie grémia z 25. apríla 2006 poveriť komisiu pre ústavné záležitosti, európske riadenie a priestor slobody, bezpečnosti a spravodlivosti vypracovaním stanoviska na danú tému,

so zreteľom na závery predsedníctva Európskej rady v Bruseli zo 4. – 5. novembra 2004 o európskom priestore slobody, bezpečnosti a spravodlivosti – Haagskom programe,

so zreteľom na článok 63 Zmluvy o založení Európskeho spoločenstva,

so zreteľom na príručku o integrácii, vydanú Generálnym riaditeľstvom Európskej komisie pre spravodlivosť, slobodu a bezpečnosť,

so zreteľom na uznesenie Európskeho parlamentu o stratégiách a prostriedkoch na integráciu prisťahovalcov v Európskej únii (2006/2056 (INI)),

so zreteľom na uznesenie Európskeho parlamentu o rozvoji a migrácii (2005/2244 (INI)),

so zreteľom na stanovisko Výboru regiónov na tému: „Priestor slobody, bezpečnosti a spravodlivosti: úloha miestnych a regionálnych orgánov pri uplatňovaní Haagskeho programu“, CdR 223/2004, konečné znenie, Ú. v. EÚ C 231, 20.9.2005, s. 0083-0086,

so zreteľom na stanovisko Výboru regiónov na tému: Oznámenie Komisie Rade, Európskemu parlamentu, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov: „Prvá výročná správa o migrácii a integrácii“ (KOM(2004) 508, konečné znenie), CdR 339/2004, Ú. v. EÚ C 231, 20.9.2005, s. 46-50,

so zreteľom na stanovisko výboru na tému: Oznámenie Komisie Rade a Európskemu parlamentu – „Haagsky Program: desať priorít na nasledujúcich päť rokov – Partnerstvo pre európsku obnovu v priestore slobody, bezpečnosti a spravodlivosti“ (KOM(2005) 184, konečné znenie), Oznámenie Komisie Rade a Európskemu parlamentu, ktorým sa stanovuje rámcový program „Bezpečnosť a ochrana slobôd“ na obdobie rokov 2007 – 2013 a Oznámenie Komisie Rade a Európskemu parlamentu, ktorým sa ustanovuje rámcový program „Základné práva a spravodlivosť“ na obdobie rokov 2007 – 2013 (KOM(2005) 122, konečné znenie – 2005/0037 (COD) – 2005/0038(CNS) – 2005/0039 (CNS) – 2005/0040 (COD)), CdR 122/2005, Ú. v. EÚ C 192, 16.8.2006, s. 25-33,

so zreteľom na svoje stanovisko č. CdR 51/2006 na tému: Oznámenie Komisie Rade, Európskemu parlamentu, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov „Spoločný program pre zahrnutie: Rámec pre integráciu štátnych príslušníkov tretích krajín do Európskej únie“ (KOM(2005) 389, konečné znenie), Oznámenie Komisie Rade, Európskemu parlamentu, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov „Súvislosti medzi migráciou a rozvojom: Niekoľko konkrétnych smerov pre partnerstvo medzi EÚ a rozvojovými krajinami“ (KOM(2005) 390, konečné znenie) a Návrh smernice Európskeho parlamentu a Rady o spoločných štandardoch a postupoch v členských krajinách pri návrate štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí majú nelegálny pobyt (KOM(2005) 391, konečné znenie), Ú. v. EÚ C 206, 29.8.2006, s. 27-39,

so zreteľom na svoj návrh stanoviska (CdR 233/2006 rev 1) prijatý 29. novembra 2006 komisiou pre ústavné záležitosti, európske riadenie a priestor slobody, bezpečnosti a spravodlivosti (spravodajkyňa: pani Laura de Esteban Martin, generálna riaditeľka pre štátnu spoluprácu a európske záležitosti autonómnej oblasti Madrid (ES/ELS)),

keďže:

- (1) V otázke migrácie Európa práve prežíva najväčšiu krízu vo svojej histórii. Keďže konečným cieľom tohto fenoménu je vstup na územie Európskej únie, netýka sa tento problém iba členských štátov a regiónov, ktoré sú hlavnými cieľovými oblasťami tejto migrácie. Na túto problematiku sa treba pozerat' zo širšej perspektívy, a to celej Európskej únie, členských štátov, aj z pohľadu krajín pôvodu a tranzitných krajín; tieto musia spoločne čeliť novým výzvam, ktoré každodenne vznikajú v dôsledku migračných pohybov, vrátane migračných pohybov obyvateľstva vnútri EÚ. Haagsky program prijatý Európskou radou v novembri 2004 už načrtáva pracovný postup na vytvorenie spoločnej imigračnej politiky a zaraďuje ju medzi priority EÚ.
- (2) Chýbajú spoľahlivé štatistické údaje, ktoré by umožňovali presné vyhodnotenie pomeru medzi legálnou a nelegálnou migráciou a migračných fenoménov vôbec. Z tohto dôvodu je naďalej potrebné pokračovať v rozvíjaní Európskej migračnej siete, aby sme mali k dispozícii objektívne a porovnateľné informácie, s cieľom podporiť spoločnú imigračnú a azylovú politiku.
- (3) Integrácia imigrantov by sa mala hodnotiť na základe ich začlenenia sa do pracovného trhu (zvýšenú pozornosť treba venovať ženám – imigrantkám), ale tiež zo širšej perspektívy, ktorá berie na vedomie, okrem iných, aj vzdelávacie, kultúrne, sociálne a politické aspekty.
- (4) Integrácia je dvojsmerný proces, ktorý si vyžaduje na jednej strane vôľu imigrantov zaradiť sa do hostiteľskej spoločnosti a ich zodpovednosť pri uskutočňovaní tejto vôle a na druhej strane vôľu občanov Európskej únie prijímať imigrantov. Preto je potrebné rozvinúť informačné a vzdelávacie kampane, aby sa dalo pozitívne pôsobiť na správanie obidvoch skupín.
- (5) Miestne a regionálne orgány, ako priami zainteresovaní v otázke migrácie a hlavní predstavitelia pri zavádzaní migračných opatrení (pracovných, vzdelávacích, kultúrnych, sociálnych a politických), by mali zohrávať kľúčovú rolu pri definovaní imigračnej politiky, aby bola zabezpečená efektívna integrácia imigrantov na úrovni čo najbližšej občanom,

prijal na svojom 68 plenárnom zasadnutí, ktoré sa konalo v dňoch 13. a 14. februára 2007 (schôdza z 13. februára) nasledujúce stanovisko:

1. Názory a odporúčania Výboru regiónov

migračných prúdov. Členské štáty preto prijímajú jednostranné rozhodnutia, ktoré následne sťažujú zaujatie spoločného postoja;

Výbor regiónov

1.1 **sa domnieva, že** v súlade so svojimi postojmi, vyjadrenými v predchádzajúcich stanoviskách na tému repatriácie nelegálnych imigrantov a uplatňovania Haagskeho programu na regionálnej a miestnej úrovni (¹), problematiku imigrácie treba posudzovať zo širšieho hľadiska a mať jasnú predstavu o tých najdôležitejších opatreniach, ktoré treba v oblasti migračnej politiky uskutočniť a nevychádzať len z čiastkových opatrení. Je potrebné zväziť všetky legislatívne, operatívne a hospodárske iniciatívy potrebné na riešenie tohto fenoménu od jeho počiatku, ďalej cez rozvojovú spoluprácu s krajinami pôvodu a boj proti nelegálnemu obchodovaniu s ľuďmi, až po poslednú fázu procesu, ktorá spočíva v schválení potrebných opatrení na integráciu všetkých imigrantov usadených v našich krajinách a na boj proti tieňovej ekonomike, ktorá pôsobí ako silný motivačný faktor a ktorá vedie k vykorisťovaniu; Výbor **konštatuje**, že ilegálna migrácia je spojená s činnosťou kriminálnych skupín;

1.2 **zdôrazňuje**, že napriek skutočnosti, že od roku 1980 možno pozorovať nárast migrácie a napriek tomu, že EÚ je cieľovým územím veľkého počtu imigrantov z rozvojových krajín (ich počet sa v súčasnosti odhaduje na 40 miliónov), stále ešte neexistuje spoločná politika Európskej únie pre riadenie

1.3 **upozorňuje na to**, že nesmieme čakať až kým vzniknú situácie, ktoré budú mať vážne dôsledky na riadenie migračných prúdov. Takéto krízové situácie by nemali byť podmienkami, ktoré predchádzajú uzatváraniu asociačných dohôd;

1.4 **si myslí**, že asociačné dohody uzatvorené s tretími krajinami by mali zahŕňať politické, sociálne, hospodárske a kultúrne aspekty, aby sa vytvoril skutočný vzťah alebo väzba medzi migráciou a rozvojom, tak ako sa odporúča v Správe Európskeho parlamentu o rozvoji a migrácii (²);

1.5 **súhlasí s tým**, že kľúčom k tomu, aby sa predišlo nekontrolovanej migrácii je spolupráca na celkovom rozvoji prostredníctvom projektov, ktoré vytvárajú pracovné príležitosti, založením hospodárskeho a obchodného fóra, vytvorením siete univerzít, vytvorením zdrojov pre mikroúvery pre imigrantov, zavádzaním opatrení, ktoré by mali imigrantom uľahčiť ich spoluprácu na rozvoji vlastných krajín a vybudovaním infraštruktúr, predovšetkým na zabezpečenie dodávok pitnej vody (42 % obyvateľov Afriky nemá prístup k pitnej vode), elektriny (iba 20 % má pravidelné zapojenie do elektrickej siete), na

⁽¹⁾ CdR 242/2002 fin
CdR 223/2004 fin.

⁽²⁾ Správa Európskeho parlamentu o rozvoji a migrácii (A6-0210/2006)

vybudovanie zdravotných stredísk a škôl. V tomto kontexte treba mať na pamäti, že rozhodujúca bude spolupráca pri posilňovaní inštitučného rámca; v krajinách ktoré prijímajú rozvojovú pomoc bude treba pripraviť celý rad podmienok, ako sú napr. transparentnosť v riadení a demokratizácia štruktúr, ktoré sú potrebné na to, aby príjem a využívanie tejto pomoci boli účinné. Snahou je teda koniec koncov skôr posilnenie kvality než kvantita rozvojovej spolupráce. Je veľmi dôležité zabezpečiť vysokú úroveň transparentnosti pri využívaní pomoci, aby sa stala skutočným zdrojom rozvoja;

1.6 **zdôrazňuje** dôležitú úlohu miestnych a regionálnych orgánov, ktorú zohrávajú vďaka svojej skúsenosti vo vzťahoch s krajinami pôvodu, ako aj vďaka opatreniam, ktoré prijímajú na podporu integrácie imigrantov, predovšetkým v oblasti zdravotníctva (čo je oblasť, kde sú najvyššie verejné výdavky), bývania, vzdelávania a zamestnania. V rámci spolupráce s krajinami pôvodu miestne a regionálne orgány uzatvorili niekoľko dohôd a projektov, medzi ktorými treba spomenúť napr. azylové domy pre mladých ľudí, ktorí sa vracajú do svojich krajín, ktoré otvorila v rámci programu AENEAS autonómna oblasť Madrid v Maroku;

1.7 **pripomína** vyhlásenie z 5. konferencie zákonodarných zhromaždení regiónov hlavných miest EÚ (ktorá sa konala 26. a 27. apríla 2006) v ktorom sa hovorí, že tieto regióny vďaka svojej prosperite a vitalite predstavujú silné póly príťažlivosti pre občanov tretích krajín pri hľadaní nových perspektív svojho rozvoja. V tomto kontexte **si myslí**, že treba zaviesť opatrenia na predchádzanie masovému prílevu imigrantov cez letecké prechody na letiskách, prístavoch a pozemných komunikáciách, pričom je potrebné vypracovať adekvátne plánovanie za účelom integrácie týchto osôb do iných regiónov našich krajín;

1.8 **vyzdvihuje** tiež postoj regiónov hlavných miest, ktoré podporujú rozvoj spoločnej európskej migračnej politiky, ktorá by plne pokrývala všetky otázky týkajúce sa úplnej integrácie imigrantov do spoločnosti. Iba pomocou integrácie ich bude možné primäť k tomu, aby si osvojili hodnoty demokratického spoluzitia a rešpektovania ľudských práv, ktoré sú základom politických systémov v Európskej únii. Z tohto dôvodu podčiarkuje dôležitosť rozvinutia iniciatív na podporu výučby jazyka alebo úradných jazykov a kultúry hostiteľskej krajiny a dôležitosť pomôcť im nadobudnúť pocit, že sú pre túto krajinu dôležití a spoluzodpovední za jej budúcnosť;

1.9 **domnieva sa**, že imigrácia predstavuje výzvu pre každého. Každý tu má svoju úlohu, od administratív na európskej, národnej, regionálnej alebo miestnej úrovni, až po európskych občanov a samotných imigrantov. Je to jediný spôsob, ako riešiť ich problémy a ako čo najlepšie využiť v prospech všetkých zainteresovaných (vrátane krajín pôvodu) príležitosti, ktoré vytvára;

1.10 **následne** sa teda **domnieva**, že je potrebné zlepšiť spoluprácu:

a) medzi administratívami,

b) medzi sociálnymi partnermi,

c) medzi podnikmi (sociálna zodpovednosť podnikov),

d) medzi združeniami imigrantov;

1.11 **odporúča** nasledovné:

a) lepšiu spoluprácu a koordináciu medzi osobami zodpovednými za migráciu a tými, ktorí riadia rozvojovú spoluprácu v každom členskom štáte,

b) podporovať spoločný rozvoj ako spôsob využitia potenciálu spoločenstiev imigrantov v krajinách EÚ na podnietenie rozvoja v krajinách ich pôvodu. Aby bolo možné to dosiahnuť, musia sa imigrantom uľahčiť prevody finančných prostriedkov do krajín pôvodu tak, že budú menej nákladné a budú sa pri tom využívať oficiálne prevodné mechanizmy;

1.12 **žiada** Komisiu a členské štáty, aby strategicky nasmerovali finančné prostriedky zasielané imigrantmi na produktívne investície v krajinách pôvodu a uľahčili imigrantom podmienky na získanie mikroúverov. V tomto zmysle by bolo výhodné, aby finančné prostriedky zasielané imigrantmi boli smerované tak, aby boli prepojené na investície, realizované prostredníctvom fondov rozvojovej spolupráce. Ďalej **odporúča** zaviesť požiadavku, aby odpustené dlhy boli presmerované na produktívne investície, ktoré by mohli byť prepojené so spomínanými prevodmi, aby bolo pre imigrantov výhodnejšie investovať svoje úspory do týchto projektov;

1.13 **žiada** vytvorenie záručného fondu, ktorý by zaručil zachovanie mikroprojektov a maximalizoval ich vplyv na rozvoj a **podporuje** vytvorenie hospodárskeho a obchodného fóra a siete odborníkov z krajín EÚ a z rozvojových krajín;

1.14 **žiada** členské štáty, aby sa pridali k miestnym a regionálnym orgánom pri príprave migračnej politiky a stanovili národné plány pre integráciu a zamestnanosť, len čo budú opatrenia potrebné pre ich uskutočnenie zavedené do praxe na miestnej a regionálnej úrovni;

1.15 **žiada** o okamžité vytvorenie finančného nástroja určitého predovšetkým oblastiam s najvyššou mierou imigrácie a tranzitným oblastiam, ktoré sú vystavené masívnemu prílivu imigrantov, ako sú Kanárske ostrovy, Ceuta, Lampedusa, Malta, Melilla a juh Talianska všeobecne. Sú to oblasti, kde masívny príliv imigrantov spôsobuje vážne problémy z dôvodu nedostatku prostriedkov na poskytovanie humanitárnej starostlivosti. Treba poznamenať, že rozdiel v príjmoch na obidvoch stranách južnej hranice EÚ je najväčší na celom svete;

1.16 Žiada od EU a členských štátov, aby si uvedomili výnimočnosť fenoménu masovej ilegálnej imigrácie, ktorá sa dostáva do EÚ cez pobrežie jej ostrovných oblastí, a humanitárnu tragédiu, ku ktorej dochádza, ako aj jej dopad na bezpečnosť a súdržnosť európskeho územia. EU musí využiť potenciál svojich prímorských regiónov k tomu, aby sa stali základom pre rozvoj vzájomne prospešných vzťahov s tretími krajinami.

1.17 **domnieva sa**, že v súlade so svojimi predchádzajúcimi stanoviskami na tému zlučovania rodín, plnenia Haagskeho programu na miestnej a regionálnej úrovni a Zelenej knihy o politike vrátenia nezákonných prisťahovalcov a v súlade s postojom Európskeho parlamentu vyjadreným v Správe o rozvoji a migrácii⁽³⁾, treba stanoviť opatrenia na zvýšenie právnej istoty v oblasti migrácie, a to v niekoľkých oblastiach:

- a) zabezpečiť, aby boli existujúce smernice správne transponované a uplatňované,
- b) ujasniť právne predpisy, hlavne pokiaľ ide o podmienky získania statusu dlhodobého pobytu,
- c) jasne stanoviť podmienky, ktoré musia imigranti splniť, aby získali právo na zlúčenie rodín;

1.18 V duchu svojho stanoviska k Zelenej knihe o politike vrátenia nezákonných prisťahovalcov⁽⁴⁾ **podporuje** rozvoj opatrení usilujúcich sa o podporu a uprednostnenie dobrovoľného návratu pred návratom núteným. Bolo by veľmi užitočné určiť stimuly, aby potenciálni imigranti zotrvali vo svojich krajinách. V prípade núteného návratu treba venovať mimoriadnu pozornosť najzraniteľnejším skupinám osôb. V každom prípade je však spolupráca s krajinami pôvodu nevyhnutná;

1.19 **Pripomína**, že v súlade s medzinárodnými dohodami týkajúcimi sa detí, je vo vyššom záujme dieťaťa, aby – pokiaľ to bude možné – vyrastalo v kruhu svojej rodiny. Pomoc by mala byť poskytovaná krajinám pôvodu, kde treba deti vzdelávať a odborne pripravovať, aby si mohli nájsť prácu tam, blízko svojich rodín. Preto dohoda o právach dieťaťa zaväzuje štáty bojovať proti nelegálnemu presunu do iných krajín;

1.20 **je toho názoru**, že riadenie Európskeho fondu pre integráciu by malo brať na vedomie špecifické požiadavky miestnych a regionálnych orgánov a **podporuje** ich účasť na rokovaníach o národných programoch a príslušných operačných programoch;

⁽³⁾ CdR 243/2002 fin; CdR 242/2002 fin; CdR 223/2004 fin; Správa Európskeho parlamentu o rozvoji a migrácii (A6-0210/2006).

⁽⁴⁾ CdR 242/2002 fin.

1.21 rovnako **žiada** Komisiu, v duchu Správy Európskeho parlamentu o rozvoji a migrácii, aby pripravila finančné nástroje potrebné na integráciu imigrantov do politického a spoločenského života v hostiteľskej krajine prostredníctvom jazykového, kultúrneho a občianskeho vzdelávania, pričom sa nesmie zabúdať na zachovanie vlastnej identity imigrantov. Okrem toho upozorňuje, že treba brať do úvahy aj špecifické problémy pri integrácii potomkov imigrantov (ich detí a vnukov);

1.22 **vyzdvihuje** otázku vzdelania, pretože je to oblasť politiky, ktorá najviac a najlepšie uľahčuje integráciu, keďže miera školského prospechu u imigrantov je oveľa nižšia ako priemer u ostatných občanov EÚ. **Pripomína**, že pre integráciu imigrantov je veľmi dôležité zaviesť potrebné nástroje pre ich zapájanie do vzdelávacieho systému a na pracovný trh. S týmto cieľom výbor navrhuje:

- a) vytvorenie špecifického finančného nástroja, určeného na riešenie konkrétnych problémov imigrantov v oblasti vzdelania,
- b) stanovenie opatrení, ktoré by uľahčili vzájomné uznávanie a homologizáciu titulov a všeobecne odborných zručností imigrantov, ktoré získali vo svojich krajinách pôvodu. To by uľahčilo ich pracovnú integráciu,
- c) vytvorenie programov pripravujúcich pre zamestnanie, zameraných hlavne na pracovníkov pochádzajúcich z krajín, ktoré nevykajú odbornou prípravou ani kvalifikovanou pracovnou silou;

1.23 **domnieva sa**, že v súlade s tým, čo uvádza Komisia vo svojej príručke o integrácii, je dôležité:

- a) zaviesť programy umožňujúce imigrantom dostatočne zvládnuť jazyk hostiteľskej krajiny; tieto kurzy by mali byť povinné minimálne na základnej úrovni,
- b) otvoriť a podporovať kurzy občianskej výchovy, kultúry a všeobecné kurzy o sociálnej integrácii a poznávaní občianskych hodnôt hostiteľskej spoločnosti. Tieto kurzy by mohli byť vyučované v materinskom jazyku imigrantov, aby mohli lepšie porozumieť obsahu, kým ešte dostatočne neovládajú jazyk hostiteľskej krajiny. To však nesmie zabrzdiť ani pozastaviť ich integračný proces ani viesť k predpokladaniu znalosti jazyka a kultúry hostiteľskej krajiny,

- c) čo možno najviac uľahčiť realizáciu týchto kurzov, sprístupniť pritom možnosti elektronického vzdelávania, diaľkového vzdelávania, flexibilného rozvrhu, kurzov na „polovičný úväzok“, atď. aby sa tak zabezpečil čo najširší príjem a porozumenie. Dôležité je tiež vzdelávať jednotlivcov, ktorí budú v kontakte s imigrantmi, aby mohli riešiť ich problémy;
- d) podporovať prisťahovalcov v úsilí, aby sa ich deti naučili materinskú reč, aby chýbajúce jazykové znalosti neboli neskôr prekážkou pri ich návrate do krajiny pôvodu.

2. Oznámenie Komisie: Plán politiky pre legálnu migráciu (KOM(2005) 669, konečné znenie)

Výbor regiónov

2.1 **si myslí**, že pokiaľ ide o legálnu migráciu, treba mať na pamäti skutočnosť, že emigrujú práve tí, ktorí by svojimi zručnosťami boli schopní stimulovať rozvoj vo vlastných krajinách;

2.2 **si myslí**, že sa nesmie zabúdať aj na únik mozgov, ako už uviedol vo svojom stanovisku na tému Návrh smernice Rady o podmienkach vstupu a pobytu štátnych príslušníkov tretích krajín kvôli štúdiu, stážam alebo dobrovoľníckej činnosti ⁽³⁾. Na jednej strane treba využiť možnosti, ktoré ponúkajú ekonomikám našich krajín, ale na druhej strane im treba tiež uľahčiť návrat do svojich krajín, aby mohli pomáhať ich rozvoju, ako aj ponúknuť im možnosť opätovného návratu, s cieľom pokračovať vo vzdelávaní sa, alebo ho dokončiť, a tak vytvoriť neustále prúdenie skúseností a prínosov tak pre krajinu pôvodu, ako pre hostiteľskú krajinu;

2.3 **domnieva sa**, že okružná migrácia je dôležitá pre posilnenie pozitívneho prínosu migrácie k rozvoju;

2.4 **súhlasí s** hlavným cieľom Komisie, a to zaručiť spoločný rámec práv pre všetkých štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí už boli prijatí v členskom štáte a majú legálne zamestnanie. **Podčiarkuje** hlavne potrebu zaoberať sa problematikou uznávania a homologizácie diplomov a iných kvalifikácií, aby sa predišlo situáciám, kedy imigranti pracujú na úrovni nižšej ako je ich kvalifikácia;

2.5 **upozorňuje na** dôležitosť zabezpečiť prístup k pracovným príležitostiam s cieľom integrácie imigrantov a na existujúci rozdiel medzi zjednodušujúcim prístupom, sústreďujúcim sa iba na prijatie väčšieho počtu imigrantov a jednoduchú legalizáciu pracovnej sily a prístupom regiónov a miest, ktoré bojujú proti exklúzii, marginalizácii a xenofóbii a zavádzajú opatrenia pre začlenenie žien, pretože ich väzba s deťmi je základom integrácie rodiny;

2.6 **domnieva sa**, že legálna migrácia by mala považovať zlučovanie rodín za základ sociálnej integrácie imigrantov, pretože v opačnom prípade by bola táto stratégia neúplná. Avšak zlučovanie rodín, ako prostriedok uľahčenia integrácie, treba podporovať len do úrovne základnej rodinnej jednotky, pozostávajúcej z rodičov, detí a starých rodičov;

2.7 v tomto kontexte **upozorňuje na** obavu miestnych a regionálnych orgánov v súvislosti s otázkou rovnosti pohlaví, pretože treba mať na pamäti dvojitú diskrimináciu žien, a to nielen kvôli svojmu pohlaviu ale aj kvôli etnickému pôvodu. Z tohto dôvodu **žiada** Komisiu a členské štáty, aby posilnili dialóg s krajinami pôvodu, s cieľom podporovať práva žien a rovnosť pohlaví;

2.8 **podporuje** postoj Európskej komisie k otázke dočasných zamestnancov a považuje za potrebné vypracovať priaznivejšie pravidlá mobility dočasnej pracovnej sily. Avšak je dôležité predchádzať tomu, aby sa práca na dobu určitú nepremenila na prostriedok nelegálnej migrácie. Jedným z možných riešení je zaradiť prácu na dobu určitú do rámca projektov spolupráce s krajinami pôvodu tak, aby takýto pracovníci mali motiváciu vrátiť sa do svojich krajín po ukončení práce na dobu určitú a aby mohli pokračovať v práci v kontexte projektu spolupráce. Ďalej by sa v rámci týchto programov na spoluprácu mohol posilniť príchod dočasných zamestnancov nielen z krajín, ktoré sú geograficky blízko, ale tiež z odľahlejších oblastí, ako je napr. Latinská Amerika, využívajúc súčasné klesajúce cestovné náklady;

2.9 **považuje**, podobne ako Komisia, za dôležité zlepšiť zhromažďovanie údajov pre efektívny rozvoj európskej migračnej politiky, ktorá by v každom prípade mala pri prijímaní imigrantov prihliadať na potreby pracovného trhu. Nie je možné, aby sa 90 % nelegálnych imigrantov stávalo legálnymi.

2.10 **víta** ochotu Európskej komisie, vyjadrenú vo svojom dokumente, posilniť úlohu Európskeho portálu pre pracovnú mobilitu, ktorý poskytuje prostredníctvom internetu informácie zo siete EURES (Európske služby zamestnanosti). Jeho cieľom je poskytovať informácie a pracovné poradenstvo (hľadanie práce) pracovníkom a zamestnávateľom, a tak informovať, usmerňovať a radiť záujemcom o mobilitu o pracovných príležitostiach i o životných a pracovných podmienkach v krajinách Európskeho hospodárskeho priestoru a pomáhať zamestnávateľom pri nábore pracovníkov z iných krajín. Príspevok Výboru regiónov by mohol spočívať v tom, že bude Komisiu informovať o internetových portáloch miestnych a regionálnych orgánov, ktoré by mohli byť dôležitými zdrojmi informácií pre všetkých zainteresovaných ⁽⁴⁾;

⁽³⁾ CdR 2/2003 fin.

⁽⁴⁾ KOM(2005) 669, bod 3.1.

2.11 **podporuje** návrh Európskej komisie, aby sa Európa stala atraktívnou pre zručných pracovníkov, vynikajúcich študentov a výskumníkov. Na rozdiel od súčasnej situácie v niektorých členských štátoch by sa malo tiež umožniť študentom počas svojho štúdia pracovať, pretože by im to mohlo pomôcť pri ich vstupe na pracovný trh. Bolo by užitočné vytvoriť špecifické programy mobility pre zahraničných študentov, ako boli programy všeobecného charakteru, vytvorené v rámci EÚ a realizované cez úspešné projekty ako napr. Erasmus alebo Leonardo da Vinci. Predišlo by sa tak úniku mozgov a uľahčilo by sa vzdelávanie, pretože títo študenti sú neoceniteľnými ľudskými zdrojmi pre svoje krajiny pôvodu;

2.12 **domnieva sa**, že v určitých prípadoch by bolo možné zväziť spoločné vydávanie pracovných povolení a povolení k pobytu, čím by sa predišlo zdĺhavým administratívnym postupom a posilnila by sa kontrola. Navrhuje tiež, aby v celej Európskej únii boli pracovné povolenia a povolenia k pobytu homologizované;

2.13 **prikláňa sa k** tvrdeniu Európskej komisie, že migrácia nie je riešením problému starnutia obyvateľstva v Európe; je len nástrojom, ktorý môže pomôcť, avšak nie vyriešiť demografický deficit v Európe;

2.14 **schvaľuje** dôležitosť, ktorú kladie Komisia vo svojom oznámení na spoluprácu s krajinami pôvodu imigrácie a podporuje posilnenie existujúcich finančných nástrojov týkajúcich sa migrácie a vytvorenie ďalších, špecifických nástrojov;

2.15 **upozorňuje na** skutočnosť, že na vnútroštátnej úrovni sú regionálne a miestne orgány, vďaka svojim kompetenciám v oblasti riadenia, priamo zainteresované do problematiky imigrácie. Preto **zdôrazňuje**, že môžu veľmi významne prispieť k aktivitám a diskusiám o výmene skúseností, ktoré plánuje Európska komisia na rok 2007 v oblasti senzibilizácie, informovanosti a vzdelávania ⁽⁷⁾;

2.16 **ponúka** svoju pomoc Komisii pri analýze dôsledkov, ktorú má v úmysle uskutočniť ešte pred predložením konkrétnych návrhov týkajúcich sa legálnej imigrácie a tiež pomoc pri systematických konzultáciách s miestnymi a regionálnymi orgánmi ⁽⁸⁾.

3. Oznámenie Komisie o prioritách boja proti nelegálnemu prisťahovalectvu štátnych príslušníkov tretích krajín (KOM(2006) 402, konečné znenie)

Výbor regiónov

3.1 **schvaľuje** hlavne potrebu spolupráce s tretími krajinami s cieľom predchádzať nelegálnej imigrácii a v tomto kontexte schvaľuje rozhodnutie Európskej rady z 15. a 16. decembra 2005

použiť 3 % z Európskeho nástroja pre susedstvo a partnerstvo na posilnenie finančnej pomoci tým oblastiam, ktoré priamo ovplyvňuje imigrácia;

3.2 **považuje** za potrebné, podporovať asociačné dohody s krajinami pôvodu, ktoré treba uzatvoriť skôr než vzniknú krízové migračné a humanitárne situácie, a ktoré by mali zahŕňať dohody o spolupráci v boji s nelegálnou imigráciou a pri vracaní a repatriácii nelegálnych migrantov, ako aj dohody o pomoci pre rozvoj a tvorbu pracovných miest pre domáce obyvateľstvo týchto krajín;

3.3 **považuje** za veľmi dôležité rozvinúť všetky zdroje informácií dostupných v krajinách pôvodu a vzťahujúcich sa na migráciu, jej rozsah, existujúcu legislatívu a možnosti jej prúdenia legálnymi cestami;

3.4 **schvaľuje** zámer Európskej komisie založiť mechanizmus rýchlej asistencie členským krajinám, ktoré na svojich vonkajších hraniciach čelia silnému tlaku. **Žiada** Radu, aby Komisii poskytla dostatočné prostriedky, aby ho mohla náležite vypracovať;

3.5 **vyzdvihuje** návrh v dokumente Komisie týkajúci sa potreby urobiť koniec obchodovaniu s ľuďmi a mafiám, ktoré ho realizujú a **žiada**, aby sa to stalo pre EÚ prioritou a aby boli na tento účel pridelené dostatočné finančné prostriedky. Je dôležité uvedomiť si veľkosť humanitárnej katastrofy, ktorú toto predstavuje; podľa štatistík rôznych medzinárodných organizácií jeden z troch imigrantov neprežije cestu do cieľovej krajiny;

3.6 v súvislosti s vyššie uvedeným **varuje**, že európske krajiny do ktorých prichádzajú imigranti, nesmú presúvať úlohu repatriácie imigrantov na hraničné krajiny, ktoré nepreukazujú dostatočný rešpekt k ľudským právam, s cieľom zachovávať maximálnu kontrolu ľudských práv;

3.7 v tomto kontexte **vyzdvihuje**, že Európska stratégia zamestnanosti a všeobecné smernice musia podporovať legálne zamestnanie takým spôsobom, ako je zníženie nákladov (mimo mzdových) pracovnej sily a zníženie daňového zaťaženia pracovníkov s nízkym príjmom alebo nízkou kvalifikáciou, čo by mohlo pomôcť oslabiť podnety k vykonávaniu nelegálnej práce a následne zamestnávaniu nelegálnych imigrantov. Výsledkom týchto opatrení na flexibilizáciu pracovného trhu by mala byť podpora legálneho zamestnávania imigrantov;

3.8 **podporuje** informačné kampane o výhodách legálneho zamestnania a nebezpečenstvách nelegálneho zamestnania, ako aj iniciatívu Komisie uskutočniť v roku 2007 štúdiu o súčasných postupoch a dôsledkoch regularizácie v členských štátoch, ktorá bude tvoriť základ pre budúce diskusie a prípravu právneho rámca pre celoeurópsku regularizáciu.

⁽⁷⁾ KOM(2005) 669, bod 3.1.

⁽⁸⁾ KOM(2005) 669, príloha I.

3.9 **Domnieva sa, že je vhodné**, aby diplomatické zastupiteľstvá členských štátov spolu so spravodajskými službami boli koordinované na úrovni Spoločenstva s cieľom identifikovať a zamedziť, v spolupráci s kompetentnými miestnymi orgánmi, činnosti kriminálnych organizácií v oblasti ilegálneho prevážania imigrantov.

4. Zelená kniha o budúcnosti Európskej migračnej siete (KOM(2005) 606, konečné znenie)

Výbor regiónov

4.1 **podporuje** úlohu budúcej Európskej migračnej siete, spočívajúcu v poskytovaní Komisii, členským štátom a širokej verejnosti objektívnych, dôveryhodných a porovnateľných informácií o azyle a migrácii a súhlasí s tým, že by mala byť prístupná verejnosti (s výnimkou dôverných prípadov), vždy so súhlasom agentúr na ochranu údajov;

4.2 **súhlasí s tým**, že konkrétne úlohy, ako napr. zber údajov, analýzy, výskum, uverejňovanie postojov a odporúčaní a aktivity na posilnenie informovanosti by mali byť pridelené len jednému orgánu, pretože takéto sústredenie je racionálne a uľahčuje koordináciu;

4.3 **pridáva ďalšiu úlohu**: Európska migračná sieť by mala tiež koordinovať transpozíciu právnych predpisov Spoločenstva v rôznych krajinách;

4.4 v súlade s Európskym parlamentom⁽⁹⁾ a s cieľom zabezpečiť užšiu spoluprácu medzi zainteresovanými subjektami a orgánmi zodpovednými za zber údajov **navrhuje** menovať v každom z nich kontaktnú osobu a vytvoriť sieť určenú len pre zainteresované subjekty a špecializovaných užívateľov. Takisto bude potrebné prepojenie medzi národnými a medzinárodnými organizáciami zaoberajúcimi sa touto problematikou. Tieto budú musieť hľadať spôsoby spolupráce s cieľom riešiť problémy;

4.5 **navrhuje** možnosť čísla 1, to znamená sieť pripojená ku Komisii, pretože by to uľahčilo kontrolu, koordináciu a vzťahy s inými európskymi inštitúciami. V súvislosti s fungovaním národných kontaktných centier, zodpovedné osoby na národnej úrovni by mali mať na starosti zber údajov a štúdium problémov. Úlohou kontaktných centier by mal byť zber, analýza (tam, kde je to možné) a prenos údajov do siete a národným aktérom v súlade s národnými opatreniami o úlohách a činnosti kontaktných centier. Ich štatút by im mal garantovať nezávislosť od vlády každej krajiny a ich štruktúra by mala zahŕňať regionálne a miestne orgány. V každom prípade treba zabezpečiť kontinuitu postupovania informácií

4.6 prostredníctvom tejto siete **považuje za dôležité**:

- zvýšiť informovanosť predovšetkým o pracovnom trhu,
- zlepšiť štatistické informácie, a to vďaka lepšej koordinácii prostredníctvom Európskej migračnej siete,
- zosúladiť metódy štatistických výpočtov, aby bolo možné porovnávanie a koordinácia.

5. Druhá výročná správa o migrácii a integrácii

5.1 **považuje** za potrebné posilniť vypracovávanie výročných správ o migrácii a rozvoji, ktoré by poskytovali údaje umožňujúce migráciu plánovať a zaviesť vhodnú migračnú politiku. Verejná politika sa nedá plánovať bez dostatočných informácií, a to hlavne v tejto oblasti;

5.2 **odporúča** posilniť výmenu informácií medzi členskými krajinami a miestnymi a regionálnymi orgánmi prostredníctvom už existujúcich sietí a budúcej Európskej migračnej siete. Všetci zainteresovaní aktéri by mali mať prístup k čo možno najväčšiemu množstvu informácií;

5.3 **zdôrazňuje**, že akákoľvek myšlienka, ktorá má byť realizovaná, musí byť zaradená do programu a každý program alebo právny predpis, ktorý sa má ďalej rozvíjať, treba neskôr vyhodnotiť, aby sa zistila ich efektívnosť a ich správne alebo nesprávne riadenie. Preto víta iniciatívu Komisie vypracovať výročnú správu o hodnotení migrácie a integrácie;

5.4 **podporuje** návrh Komisie založiť každoročné fórum o integrácii, na ktorom by si odborníci, imigranti, pracovníci verejnej správy (aj na miestnej a regionálnej úrovni) a ďalší zainteresovaní aktéri mohli vymieňať skúsenosti a osvedčené postupy a následne dospieť k realizovateľným záverom. Výbor považuje výmenu osvedčených postupov za veľmi dôležitú, pretože umožňuje aj miestnym a regionálnym orgánom poskytnúť svoj konkrétny príspevok k dosiahnutiu pokroku a zosúladeniu výsledkov doposiaľ využívaných stratégií v tejto oblasti. V každom prípade treba podniknúť potrebné kroky na získanie podrobných a presných údajov o fenoméne migrácie, ktoré budú brané do úvahy pri uskutočňovaní týchto politík. Fórum by malo tiež zohľadňovať výročné správy a je potrebné, aby sa medzi všetkými zainteresovanými aktérmi udržiaval stály kontakt;

6. Záver

6.1 **odporúča** schváliť spoločnú európsku politiku v otázke migrácie, ktorá by umožňovala väčšiu spoluprácu a koordináciu medzi členskými štátmi a tretími krajinami;

⁽⁹⁾ Správa o Návrhu rozhodnutia Rady o zavedení vzájomnej výmeny informácií týkajúcich sa opatrení členských štátov v oblasti azylu a prisťahovalectva (KOM(2005) 0480 — C6-0335/2005 — 2005/0204(CNS)).

6.2 za základ **považuje** zlepšiť kvalitu i množstvo dostupných údajov a dobre poznať potreby pracovného trhu, aby bolo možné vypracovať európsku imigračnú politiku správne a riadiť migračné prúdy;

6.3 **odporúča** podporovať spoločný rozvoj ako spôsob využitia potenciálu spoločenstiev imigrantov usadených v krajinách Európskej únie na rozvoj svojich krajín pôvodu. **Odporúča** zaoberať sa tiež ďalšími možnými kreatívnymi riešeniami ako riadiť legálnu imigráciu, ktoré by odstránili prekážky pri zamestnávaní imigrantov v krajine pôvodu;

6.4 **odporúča** prijať všetky potrebné opatrenia k tomu, aby sa skoncovalo s obchodovaním s ľuďmi a s mafiami, ktoré tento obchod realizujú a žiada, aby sa tento cieľ stal pre EÚ prioritou a aby mu boli pridelené adekvátne finančné prostriedky. Je veľmi dôležité zabrániť nelegálnej migrácii a bojovať proti tieňovej ekonomike, ktorá ju podporuje;

6.5 znovu **potvrďuje**, že z vnútorného hľadiska sú regionálne a miestne orgány, vďaka svojim riadiacim právomociam, priamo konfrontované s problémami imigrácie a preto **navrhuje** vytvoriť mechanizmus na sledovanie stanovísk na tému imigrácie, ktorý by mal zabezpečiť ich zastúpenie – podľa potreby prostredníctvom predsedu komisie pre ústavné záležitosti alebo prostredníctvom spravodajcov – v rôznych iniciatívach Európskej komisie týkajúcich sa tejto problematiky. Tento mechanizmus by umožnil ich aktívnu účasť na jednotlivých fázach legislatívneho procesu:

a) v prípravnej fáze tvorby legislatívy (konzultácia ako zúčastnená strana, analýza dosahov),

b) vo fáze vyhodnotenia politiky (výročné správy o migrácii a integrácii, ročné fórum o integrácii);

6.6 **požaduje** teda, aby boli zastúpené vo formálnych a neformálnych pracovných skupinách komisie pre migračnú politiku. **Verí**, že takéto sledovanie umožní Komisii využiť skúsenosti miestnych a regionálnych orgánov, získané v oblasti problematiky migrácie;

6.7 **žiada**, aby štruktúra Európskej migračnej siete zahŕňala regióny aj miestne samosprávne celky.

6.8 v súvislosti s internetovou stránkou o imigrácii, ktorú chce vytvoriť Komisia, **vyžaduje** aj ich príspevok, a to prostredníctvom informovania o internetových stránkach, ktoré sú v správe miestnych a regionálnych orgánov, a ktoré môžu byť dôležitým zdrojom informácií pre všetky zainteresované subjekty.

6.9 **žiada**, aby boli posilnené existujúce právne a finančné nástroje a aby bol vytvorený nový nástroj, určený na integráciu prostredníctvom špecifického spôsobu – vzdelávania – a to nielen nových, prichádzajúcich imigrantov ale aj ich potomkov (detí a vnukov).

6.10 Navrhuje, aby bol usporiadaný summit o „úlohe európskych regiónov pri riadení migračných tokov“ s cieľom podporiť výmenu názorov a skúseností medzi našimi regiónmi v tejto oblasti.

V Bruseli 13. februára 2007

Predseda
Výboru regiónov
Michel DELEBARRE

Stanovisko Výboru regiónov Bývanie a regionálna politika

(2007/C 146/02)

- Bývanie, to nie sú len tehly a malta, dôležité je aj prostredie a spoločenstvá, v ktorých žijeme. Problematiku bývania je potrebné riešiť vytváraním bezpečnejšieho, čistejšieho a zelenšieho prostredia našich miest a regiónov, kde môžu obyvatelia žiť a spolunažívať. Otázky bývania súvisia tiež s prístupom k zamestnanosti, doprave a službám ako aj s vytváraním vysoko kvalitného životného prostredia. Preto hoci bývanie nie je špecifickou kompetenciou Európskej únie, mnohé politiky EÚ majú priamy alebo nepriamy vplyv na otázky bývania. Týka sa to politik v oblasti životného prostredia v mestách, účinného využívania energie, obnoviteľných zdrojov energie, hlukového znečistenia a zdravia, ale rovnako aj dobudovania vnútorného trhu služieb a konkurenčnej politiky.
- Nové členské štáty môžu využívať až 3 % dotácií pre príslušné operačné programy alebo 2 % z celkových dotácií EFRR na bývanie. Stanovisko obsahuje praktické rady a príklady overených postupov z celej EÚ s cieľom tieto výdavky podporiť. Jeho súčasťou sú aj myšlienky o optimalizácii priestorového vzťahu medzi krajinou a budovami, domácnosťami, zamestnaním a miestnymi službami; energetickej účinnosti a trvalo udržateľnom rozvoji a zamedzení vzniku get v obytných oblastiach.
- Všetky členské štáty by mali zohľadniť úlohu, ktorú zohráva odborná príprava pri budovaní udržateľných spoločenstiev. Vzdelávanie miestnych ľudí v odboroch potrebných na zlepšenie obytných štvrtí, vytváranie zelených priestorov a zvýšenie energetickej účinnosti môže vyriešiť problémy v upadajúcich štvrtiach a vytvoriť nové zdroje zamestnania.

VÝBOR REGIÓNOV,

so zreteľom na list Európskeho parlamentu zo dňa 28. septembra 2006, v ktorom žiada Výbor regiónov, aby v súlade s článkom 265 ods. 4 Zmluvy o založení Európskeho spoločenstva vypracoval stanovisko na tému „Bývanie a regionálna politika“,

so zreteľom na rozhodnutie svojho predsedu z 20. novembra 2006 poveriť komisiu pre politiku územnej súdržnosti vypracovaním stanoviska na túto tému,

so zreteľom na návrh správy Európskeho parlamentu na tému „Bývanie a regionálna politika“ (2006/2108 (INI)) (Spravodajca pán Alfonso Andria (IT/ALDE)),

so zreteľom na svoje stanovisko na tému „Kohézna politika a mestá: príspevok miest a aglomerácií k rastu a zamestnanosti v regiónoch“, CdR 38/2006 fin,

so zreteľom na závery z neformálneho zasadnutia Rady ministrov na tému trvalo udržateľných spoločenských 6. – 7. decembra 2005 v Bristole,

so zreteľom na pracovný dokument Komisie: „Kohézna politika a mestá: príspevok miest a aglomerácií k rastu a zamestnanosti v regiónoch“,

so zreteľom na „Návrh európskej charty bývania“ skupiny URBAN Európskeho parlamentu,

so zreteľom na svoj návrh stanoviska (CdR 345/2006 rev.1) prijatý 11. decembra 2006 komisiou pre politiku územnej súdržnosti (spravodajkyňa: **pani Flo Clucas** (UK/ALDE) (členka rady mesta Liverpool))

Keďže:

1. Výsledok kompromisu predsedov vlád v decembri 2005 označuje bývanie za výdavok štrukturálnych fondov, na ktorý sa v súlade s nariadením EFRR (článok 7.2) kvalifikujú len nové členské štáty v obmedzenom množstve: 3 % dotácií pre príslušné operačné programy alebo 2 % z celkových dotácií EFRR. Výdavky sa ďalej obmedzujú len pre viacrodinné bývanie a sociálne bývanie a musia byť čerpané v rámci mestských rozvojových programov. Nové nástroje vytvorené ako súčasť štrukturálnych fondov prostredníctvom spolupráce medzi Komisiou a EIB, ako napríklad JESSICA, ktoré umožňujú financovať projekty v širšom rámci mestského rozvoja.
2. Bývanie nie je špecifickou kompetenciou Európskej únie, avšak mnohé politiky majú priamy alebo nepriamy vplyv na otázky bývania. Týka sa to najmä politík v oblasti životného prostredia v mestách, účinného využívania energie, obnoviteľných zdrojov energie, hlukového znečistenia a zdravia, ale rovnako aj dobudovania vnútorného trhu služieb a konkurenčnej politiky.
3. Miestne a regionálne orgány v Európskej únii sú vo všeobecnosti zodpovedné za otázky bývania vo svojich oblastiach pôsobnosti a mestské prostredie predstavuje najväčšiu výzvu v problematike bývania.
4. Prístup k slušnému bývaniu je hlavnou podmienkou na udržanie sociálnej a územnej súdržnosti v rámci Európskej únie. Preto existuje jasná súvislosť medzi problematikou bývania a Lisabonskou stratégiou. Slušné bývanie je základom konkurencieschopnosti regiónov. Bez vhodného a kvalitného bývania nemôžu regióny pritiahnuť a udržať pracovníkov, čo má za následok hospodársky úpadok.

prijal na svojom 68. plenárnom zasadnutí 13. a 14. februára 2007 (schôdza z .13. februára) nasledujúce stanovisko:

Názory Výboru regiónov

1. Bývanie je jedným z kľúčových faktorov v boji proti sociálnemu vylúčeniu a nezamestnanosti, vďaka nemu sú naše mestá, veľkomestá, vidiecke oblasti a regióny príjemnejším prostredím na život a prácu. Bývanie podporuje súlad medzi spoločenstvami a v pracovnom prostredí umožňuje dosiahnutie cieľov udržateľného rozvoja.

2. Mnohé regióny a mestá Európskej únie prechádzajú, alebo by mali prejsť, procesom obnovy v oblastiach s nízkou kvalitou bývania, v oblastiach, kde zlyháva trh s bytmi. K tomu sa ďalej pridružuje hospodársky úpadok, zhoršenie fyzického stavu budov a nedostatočná sociálna infraštruktúra (vzdelávanie, zdravotníctvo a vzťahy v rámci komunity) v ich okolí.

3. Bývanie, to nie sú len tehly a malta, dôležité je aj prostredie a spoločenstvá, v ktorých žijeme. Problematiku bývania je potrebné riešiť vytváraním bezpečnejšieho, čistejšieho a zelenšieho prostredia našich miest a regiónov, kde môžu obyvatelia žiť a spolunažívať. Otázky bývania súvisia tiež s prístupom k zamestnanosti, doprave a službám ako aj s vytváraním vysoko kvalitného životného prostredia. To všetko tvorí program udržateľných spoločenstiev. Tento program má dva rozmery, ktorými je potrebné zaoberať sa: územný a sociálny.

1. Územný rozmer bývania

1.1 Nevhodné bývanie a vylúčené spoločenstvá sú dôsledkom desaťročí zanedbávania v mnohých starých a obzvlášť v nových členských štátoch EÚ. Nedostatok investícií do bývania v takých prípadoch spôsobil izoláciu chudobnejších, vylúčených komunit v getách, čo viedlo k nenávisti a príležitostne k sociálnym nepokojom a násiliu, ako sa to nedávno prejavilo v niektorých členských štátoch.

1.2 Mestské plánovanie je nevyhnutným základom budúcich stratégií a je dôležité prepojiť stratégie v oblasti bývania s územnými stratégiami regiónov. Staré členské štáty v tejto oblasti zaznamenali úspechy aj neúspechy v úsilí bojovať proti rozmachu miest a dopravným zápcham s cieľom vytvoriť lákavejšie mestá, vhodnejšie na život, tým, že podporujú a udržiavajú zmysel pre priestor na úrovni miest resp. štvrtí. Nové členské štáty musia tieto skúsenosti vziať do úvahy, aby sa vyhlili podobným chybám.

1.3 Realizácia obnovy štvrtí sa bude odlišovať podľa miestnych okolností, ale mala by byť obsiahla a zahŕňať opatrenia na zlepšenie vzdelávania, zdravotnej starostlivosti a iných verejných služieb, podporovať odbornú prípravu, zamestnanosť a hospodárske príležitosti. Táto obnova by mala zaviesť aktívne

riadenie štvrtí, riešiť asociálne správanie, zlepšovať kvalitu životného prostredia a architektonického vzhľadu ako aj zabezpečiť dobré služby verejnej dopravy. (Pozri prílohu, príklad 4)

1.4 V prvom rade je potrebné znovu využiť opustené miesta, rehabilitovať opustené priemyselné areály s cieľom udržať väčšiu celistvosť miest a zabrániť ich rozmachu a zasahovaniu do vidieckych spoločenstiev. V krátkodobom horizonte je to často veľmi nákladné, ale tieto zásahy sú z dlhodobého hľadiska prínosom pre súdržnosť spoločenstiev, opätovné využitie zdrojov a zamestnanosť. Podpora a podnety v infraštruktúre na miestnej a regionálnej úrovni sú dobrým nástrojom na podporu obnovy namiesto budovania na „zelenej lúke“.

1.5 Taktiež by mala byť podporovaná oprava, údržba a zlepšenie obydli, pri stavbe ktorých bola využitá pomoc na rehabilitáciu a obnovu, ako aj opatrenia pre podporu usídlenia mladého obyvateľstva v historickom centre a vo vidieckych oblastiach, tak na pobreží ako vo vnútrozemí, ktoré sú zanedbané a majú zostarnuté obyvateľstvo.

1.6 Vytvorenie partnerstva medzi súkromným a verejným sektorom na využitie opustených oblastí a poskytnutie podpory na rehabilitáciu upadnutých bytových domov môže zmeniť nielen výzor týchto budov, ale aj umožniť zatraktívnenie štvrtí, v ktorých sa lepšie žije a pracuje.

1.7 Kompaktné štvrte s vysoko kvalitným bývaním s rôznymi podmienkami užívania a rôznou veľkosťou majú takú mieru rozvoja a takú hustotu obyvateľstva, že budú schopné podporovať integrované služby, obchody a dopravu a zabezpečiť ich ekonomickú životaschopnosť. Ponuka bývania musí byť spojená s poskytovaním verejných služieb a snahou o udržanie optimálnej úrovne zaľudnenosti, aby bolo možné udržať základné služby. V čase mestskej obnovy bývania môže byť udržanie obyvateľstva zložitá a dôsledkom toho utrpia služby. Členské štáty by mali uznať, že je dôležité, aby služby plynule fungovali aj v čase potrebných zmien v rámci spoločenstva.

1.8 Plánovanie je potrebné poňať obsírne, aby bolo možné pochopiť priestorový vzťah medzi krajinou a budovami, domácnosťami, zamestnaním a miestnymi službami. Projekty musia do seba zapadať a zároveň sa začleniť do prostredia, ktoré ich obklopuje. Pri renovácii alebo výstavbe nových bytov by mali miestne a regionálne orgány brať do úvahy otázku súvisiace s vonkajším vzhľadom, aby tak vďaka architektonickému členeniu vykorenili zločin a zároveň vytvorili kvalitné oblasti, podporili udržateľný rozvoj a zachovali dedičstvo v súlade s potrebami a predstavami miestnych spoločenstiev a rozsiahlejším vplyvom na súdržnosť.

1.9 Kľúčovým faktorom v snahe pritiahnúť investorov a obyvateľov môže byť zachovanie historických hodnôt danej štvrte a jej dedičstva. Využitie, nie zakrývanie, bohatého priemyselného alebo urbanistického dedičstva môže byť nosným podnetom na obnovu a zmenu tým, že vzniknú miesta vhodné na život so silnou identitou, ktorá podporí vedomie vlastnej dôstojnosti v komunite. Preto by sa rozhodnutia o tom, čo ponechať, obnoviť alebo zbúrať, nemali prijímať skôr ako sa zväžia priestorové, environmentálne, sociálne a hospodárske faktory.

1.10 Sociálne podniky, vrátane stavebných bytových združení, zohrávajú pri obnove bývania v niektorých členských štátoch významnú úlohu. Sú schopné zabezpečiť stabilitu a riešiť problematiku integrácie a prístupnosti okrajových štvrtí ako aj podporiť spoločenstvá, ktoré sú pod tlakom. Stavebné bytové združenia ako poskytovatelia sociálneho bývania sú flexibilné a majú priamy kontakt so spoločenstvami, čo im umožňuje riešiť problémy, ktoré súvisia s potrebami obyvateľov. Vytvárajú aj pracovné miesta a svojou prácou môžu získať podporu projektov zo strany verejného a súkromného sektora. (Pozri prílohu, príklad 1 a 2)

1.11 Vzhľadom na skutočnosť, že klimatické zmeny čoraz viac znepokojujú vládu, je pri projektovaní budúcich bytov veľmi dôležité dbať na energetickú účinnosť domácností poskytutím cenovo prijateľného tepla a tým riešiť cenovú nedostupnosť vykurovania. Dôležité je však aj vyriešiť problém zlej izolácie starších budov, čo tiež môže vytvoriť pracovné miesta a zabezpečiť úspory energie. Jedným z hlavných faktorov, ktoré majú vplyv na málo žiadané oblasti, je nízka kvalita zastavaného prostredia, ktorého súčasťou je aj bývanie. Pri realizácii plánov bytovej infraštruktúry je už od začiatku potrebné brať do úvahy environmentálne udržateľné alternatívy. Napríklad inštalovanie geotermálnych zariadení na ohrev vody je nielen energeticky účinné, ale zároveň zníži náklady na vykurovanie. Ak chce EÚ dosiahnuť ciele Kjótskeho protokolu, musí nevyhnutne zabrániť plytvaniu energiou. Túto problematiku by bolo potrebné vziať do úvahy pri procesoch obnovy miest a vykonávaní zásahov do bývania, a to najmä v rámci smernice EÚ o energetickej účinnosti budov.

1.12 Projekty obytných budov v rámci štvrte musia brať ohľad na to, ako bude využitý priestor medzi domami a ako môžu verejné priestory pomôcť pri vzájomných kontaktoch medzi ľuďmi. Napríklad ulice by mali byť budované pre ľudí a nie ponímané len ako dopravné komunikácie pre autá. Obytné zóny, v ktorých sa potreby chodcov a obyvateľov uprednostňujú pred autami, sú jedným z príkladov priestorovej interakcie. Využívanie prechodných schém pracovného trhu a odbornej prípravy v oblasti záhradníctva v takýchto zónach môže zmeniť priestorové vnímanie daného miesta, posilniť pocit spokojnosti miestnych obyvateľov a premeniť nedostatočné využitie pôdy na produktívnejší zelený priestor.

1.13 Plánovanie štvrtí, ako napríklad dostupnosť služieb a príslušenstva v malých vzdialenostiach, recyklačné centrá, parky a ihriská a dostupnosť verejnej dopravy, môže naozaj povzbudiť ľudí, aby si osvojili udržateľný a zdravý spôsob života.

1.14 V tomto ohľade je dôležité komunikovať s občanmi už v počiatočnej fáze projektu obnovy, aby boli aktívne zapojení do procesu obnovy a aby fyzickú obnovu mestskej časti sprevádzala obnova ducha spolupatričnosti ako aj začlenenie a sociálna súdržnosť. Sanačné opatrenia musia byť v prvom rade prospešné obyvateľom a nesmú spôsobiť vytlačenie sociálne slabších obyvateľov.

1.15 Príprava miestnych ľudí v zručnostiach, ktoré sú potrebné na zlepšenie obývaných častí, vytváranie zelených priestorov a zvýšenie energetickej účinnosti, môže vyriešiť dvojitý problém s nezamestnanosťou a nespokojnosťou v upadajúcich štvrtiach. (Pozri prílohu, príklad 5)

1.16 Partnerstvo verejného a súkromného sektora sa často zameriava na projekty infraštruktúry, ako napríklad dopravu, riadenie odpadu a poskytovanie služieb. Hoci niektoré organizácie uznali hodnotu takýchto partnerstiev v procese regenerácie miest, mohla by byť ešte väčšmi rozvinutá. Predbežnou podmienkou pre taký rozvoj by bolo objasnenie právneho rámca Spoločenstva o verejno-súkromných partnerstvách, pretože za súčasného stavu pretrvávajú určité nejasnosti v definícii „in-house“, kvalifikovaní VSP pri určitých zmiešaných operáciách týkajúcich sa sociálneho bývania a kvalifikovanie inštitucionálnych VSP určitých orgánov zabezpečujúcich byty s lacným nájomným.

1.17 Obnova miest, ktorá je v Európe na rôznych stupňoch rozvoja, predstavuje veľkú výzvu mestským úradom a vyžaduje si značné investície, či už finančné, kreatívne alebo riadiace. Mnohé mestá už nie sú schopné samostatne čeliť takýmto investičným výzvam, či už pre nedostatok verejných financií, obmedzené množstvo odborných znalostí, pretože riziká spojené s takýmito investíciami sú príliš vysoké alebo jednoducho preto, lebo existujú zákonné obmedzenia (obmedzenia pri získavaní pôžičiek).

1.18 Partnerstvo verejného a súkromného sektora môže v takýchto prípadoch pomôcť nielen poskytnutím prístupu k dodatočnému finančnému kapitálu, ale aj najsť spôsob ako odpútať každú stranu partnerstva od tradičnej úlohy zainteresovanej strany. Dodatočné odborné znalosti partnerov zo súkromného sektora môžu pomôcť pri riadení projektu a jeho organizačnej jednoduchosti. Organizácie spoločenstiev, ktoré sú flexibilnejšie ako formálne mestské štruktúry, majú blízko k neformálnym sieťam a reprezentujú dlhodobé záujmy miestnej komunity, môžu pomôcť pri zvyšovaní účinnosti a tiež zabezpečiť prijatie a podporu zo strany verejnosti. Projekty je preto možné ukončiť rýchlejšie a s lepšou dlhodobou udržateľnosťou.

1.19 Avšak existuje riziko, že vstup súkromných financií by mohol viesť k umelej inflácii cien na trhu s bytmi. Môže to mať mnoho následkov. Miestne spoločenstvá sa kvôli cenám môžu ocitnúť vylúčené z vlastníctva bytov, čo môže spôsobiť ich rozpad, pretože ľudia sa budú musieť vysťahovať zo svojich oblastí, od rodín a podporných sietí. V takýchto prípadoch by malo významnú úlohu zohrávať sociálne bývanie. Sociálne bývanie môže pomôcť znížiť vplyv takejto inflácie a miestne spoločenstvá môžu tiež získať podporu prostredníctvom projektov spoločného vlastníctva, zvýši sa taktiež dostupnosť nízko nákladových hypoték. Môže to udržať súčasných alebo pritiahnúť nových obyvateľov do oblastí, ktoré sú pod tlakom a poskytnúť nový ekonomický podnet miestnemu hospodárstvu.

2. Sociálny rozmer bývania

Všeobecné opatrenia v prospech dostupnosti bývania

2.1 Aby bolo možné pomôcť obyvateľom získať bývanie, je potrebné vyvinúť úsilie v snahe poskytnúť dostatočné množstvo bytov na prenájom, povzbudiť ľudí, aby sa stali vlastníckmi bytov a pomôcť im, aby boli schopní udržiavať fyzický stav svojho bývania. Pomoc môže prísť v podobe zníženia administratívnych nákladov, udržiavania nízkych úrokových sadzieb a daňových úľav pre určité skupiny, ako aj možností prístupu k bankovým produktom. Podnety ako finančná podpora pri udržiavaní fasád budov a zelene pred budovami môžu takisto pomôcť pri zvyšovaní štandardov bývania. (Pozri prílohu, príklady 4, 5 a 6)

Opatrenia pre určité skupiny obyvateľstva

2.2 Budovanie integrovaných spoločenstiev napriek sociálnym, rasovým a náboženským rozdielom môže často prispieť k uspokojeniu potrieb a predstáv bývania rôznych skupín komunity. Môže to prebiehať formou rôznych podmienok užívania, vrátane spoločného vlastníctva bytov a poskytnutím bytov rôznych rozmerov, čo umožní ubytovanie väčších rodín ako aj jednotlivcov. Hodnota pôdy môže slúžiť ako nástroj na vytvorenie takýchto nízko nákladových alternatív, v prípade, že mestské zastupiteľstvo je pripravené využiť mestské pozemky na tento účel. Pri budovaní nových obytných budov alebo pridelovaní bytov by sa tiež mali brať do úvahy potreby náboženských skupín, napríklad požiadavka tečúcej vody na rituálne umývanie. Prístupné celoživotné bývanie tiež môže byť dôležité pre pracovníkov so zdravotným postihnutím alebo starších pracovníkov.

2.3 Možnosti občianskeho bývania môžu prispieť k zoskupovaniu ľudí z etnických skupín v určitých lokalitách.

Tento fakt sám o sebe problémom nie je a existuje mnoho príkladov úspešných spoločenstiev s vysokou koncentráciou obyvateľov z jednej etnickej skupiny. Nanešťastie sa však v niektorých oblastiach rôzne etnické skupiny černošského obyvateľstva a menšín zoskupujú v nekvalitných súkromných bytoch a schudobnení členovia bielej komunity sa koncentrujú v sociálnych ubytovniach. Nedostatočná interakcia, čiastočne následkom priestorovej segregácie, môže viesť k pocitom strachu a nedôvery, ktoré sa znásobujú tým, že segregované bývanie vedie k segregácii škôl a mimoškolských aktivít.

2.4 Častý výskyt ekonomického a sociálneho znevýhodnenia, ktorému čelia mnohé menšiny alebo vylúčené komunity spôsobuje, že mnohé centrálné stratégie a programy obnovy sa snažia o riešenie týchto problémov v rámci rozsiahlych intervenčných balíkov. Kroky podniknuté v oblasti bývania musia byť súčasťou týchto programov a takisto by mali byť rozsiahlejšie brané do úvahy pri prieskume vplyvu zásahov a investícií na úspešnú obnovu.

2.5 Je dôležité, aby obytné štvrte odrážali kultúru komunit, ktoré v nich bývajú. Miestne symbolické budovy ako komunitné strediská, náboženské centrá, miestne trhy alebo špecializované obchody sú pre budovanie spoločenstiev dôležité. Organizácie ako „Habitat for Humanity“ môžu poskytnúť mechanizmy na vytváranie nových bytových priestorov prístupných všetkým, ale najmä ľuďom, ktorí majú náboženské výhrady voči dlhu alebo hypotéke, tým, že im poskytnú možnosti získania bytu do vlastníctva netradičným spôsobom.

2.6 Demografické zmeny a mobilita pracovníkov v EÚ sú dva faktory, ktoré majú vplyv na potreby a požiadavky bývania. V niektorých mestách a regiónoch je čoraz viac domov opustených, pretože obyvateľstvo odchádza za prácou do iných regiónov. To má za následok aj pokles počtu obyvateľov. Mnohé členské štáty čelia novým komplikáciám spôsobeným tým, že ľudia si zakladajú rodiny v čoraz vyššom veku a majú menej detí a starší občania žijú dlhšie, čo zvyšuje dopyt po ubytovaní pre jednotlivcov. Regióny si musia byť vedomé tak demografických výziev, ako aj účinkov prisťahovalectva a migrácie pracovníkov a prispôbiť podľa toho stratégie v oblasti bývania.

3. Odporúčania Výboru regiónov

3.1 Európsky parlament by mal pokračovať v diskusii, ktorá bola zahájená touto správou⁽¹⁾ a mal by do nej zahrnúť aj návrh Európskej charty bývania prijatej skupinou pre mestskú bytovú politiku, pretože EÚ nemôže neustále ignorovať záujmy občanov EÚ v oblasti bývania ako hlavného prvku v agende rastu a produktivity.

⁽¹⁾ Návrh správy Európskeho parlamentu na tému „Bývanie a regionálna politika“ (2006/2108(INI)) (Spravodajca pán Alfonso Andria (IT/ALDE)).

3.2 Bývanie preukázateľne zohráva významnú úlohu pri podpore sociálneho a hospodárskeho rastu. Slušné bývanie v rámci udržateľných spoločností, ktoré prispievajú k vysoko kvalitnému životnému prostrediu, pomáha vytvárať prostredie, kde ľudia chcú žiť. Prilákanie ľudí spôsobí prílev investícií a podporí udržateľný hospodársky rast.

3.3 Nové členské štáty by mali v oblasti bývania využiť nástroj JESSICA, ktorý je schopný dopĺňať ostatné iniciatívy EFRR na obnovu a rozvoj miest. V tomto smere VR odporúča začleniť bývanie do stratégií pre udržateľný rozvoj miest, ktoré môžu byť financované prostredníctvom nástroja JESSICA. Využitie finančného inžinierstva môže byť pri realizácii účinných politík v oblasti bývania veľmi užitočné, najmä v podobe mikroúverov na obnovu a úpravu bývania s prípadnou pomocou iniciatívy JEREMIE.

3.4 Nové členské štáty by ďalej mali navýšiť finančné zdroje, ktoré sú k dispozícii miestnym orgánom, aby mohli účinne riešiť problémy súdržateľným rozvojom miest a bývania, urýchliť štátne stratégie bývania (programy) na podporu výstavby obecných a sociálnych bytov a poskytnúť investičné prostriedky na výstavbu infraštruktúry.

3.5 V prvom rade je potrebné znovu využiť opustené miesta, rehabilitovať opustené priemyselné areály s cieľom udržať väčšiu celistvosť miest a zabrániť ich rozmachu a zasahovaniu do vidieckych spoločností.

3.6 Odporúča účasť občanov na procesoch obnovy miest a to predovšetkým v prípade obnovy zanedbaných štvrtí, kde je potrebné obnoviť ducha spolupatričnosti a vzťahy medzi obyvateľmi a tým ich integráciu. Členským štátom by sa pritom mali sprístupniť skúsenosti z projektov podporovaných Európskou úniou (napr. INTERREG III C POSEIDON), ktoré by sa mali zohľadňovať.

3.7 Všetky členské štáty by mali zohľadniť úlohu, ktorú zohráva odborná príprava pri budovaní udržateľných spoločností. Vzdelávanie miestnych ľudí v odboroch potrebných na zlepšenie obytných štvrtí, vytváranie zelených priestorov a zvýšenie energetickej účinnosti môže vyriešiť problémy v upadajúcich štvrtiach a vytvoriť nové zdroje zamestnania.

3.8 Výbor regiónov na základe záverov z neformálneho zasadnutia Rady ministrov v Bristole o udržateľných spoločnostiach pripomína, že je potrebné zvýšiť schopnosti a vedomostnú úroveň mestských plánovačov. Vzhľadom na danú skutočnosť výbor vyzýva Komisiu, aby vyvinula ďalšie iniciatívy, a to najmä v oblasti spolupráce a preberania overených postupov. **Výbor požaduje** vytvorenie európskej siete

zberania a šírenia osvedčených postupov vo veci inteligentnej energie pre zlepšenie bytových podmienok a vzdelávania obyvateľstva.

3.9 Bolo by potrebné urobiť revíziu smernice EÚ o energetickej účinnosti budov a starostlivo preskúmať jej realizáciu v členských štátoch. Energetickú účinnosť bývania možno tiež podporovať prostredníctvom programov ako napríklad Inteligentná energia pre Európu alebo iniciatíva CONCERTO (7. rámcový program) na obdobie 2007 - 2013.

3.10 Odporúča, aby sa dôraz kládol predovšetkým na osvetu občanov zameranú na úsporu energie. Vzniknutá potreba bude musieť byť uspokojovaná prioritne z obnoviteľných zdrojov energie. V tomto zmysle výbor odporúča venovať viacero prostriedkov na výskum a zvyšovanie povedomia občanov v tejto oblasti.

3.11 Bývanie by malo byť dôležitým prvkom mestskej politiky EÚ, vzhľadom na neformálne zasadnutie Rady ministrov v Lipsku so zameraním na záležitosti miest, ktoré sa uskutočnili v máji 2007.

3.12 Plánovanie je potrebné poňať obsirne, aby bolo možné optimalizovať priestorový vzťah medzi krajinou a budovami, domácnosťami, zamestnaním a miestnymi službami. Pritom je potrebné opatreniami na miestnej, regionálnej a národnej úrovni zabezpečiť potrebné plochy predovšetkým na výstavbu sociálnych bytov a využitie týchto plôch v súlade s určením.

3.13 Je potrebné zvážiť fakt, že ponuka bývania musí byť spojená s poskytovaním verejných služieb a pri vytváraní nových obydlií musí byť vytvorená infraštruktúra potrebná pre poskytovanie verejných služieb. Ďalej sa musí venovať pozornosť zachovaniu optimálnej úrovne zaťaženia, aby bolo možné udržať základné služby.

3.14 Stavebné bytové združenia zohrávajú významnú úlohu, pretože sú flexibilné a majú tiež priamy kontakt so spoločnosťami, čo im umožňuje riešiť problémy, ktoré súvisia s potrebami obyvateľov.

3.15 Pozornosť by sa mala venovať úlohe bývania v kontexte demografických zmien ako aj pri integrácii imigrujúceho obyvateľstva v imigračnej politike EÚ a tým by sa mala vyzdvihnúť špecifická úloha, ktorú regionálne a miestne orgány zohrávajú v tejto oblasti.

3.16 Nedávno vytvorená pracovná skupina Európskej komisie so zameraním na záležitosti miest by sa mala zaoberať otázkou bývania ako dôležitým prvkom mestských politík.

3.17 **Víta** uznanie Komisie voči úlohe, ktorú zohráva sociálne bývanie pri implementácii cieľov Zmluvy vo veci posilňovania sociálnej súdržnosti a základných práv v rámci jej oznámenia o verejnoprospešných sociálnych službách

3.18 Výbor vyzýva členské štáty, aby zjednodušili a zvýšili transparentnosť administratívnych postupov týkajúcich sa obnovy bývania.

3.19 Ako nástroj výmeny skúseností a overených postupov medzi mestami a regiónmi v Európskej únii by sa mala využiť sieť URBAN a nová iniciatíva „Regióny za ekonomickú zmenu“.

3.20 Do smernice Európskej únie o energetickej účinnosti by mala byť začlenená rehabilitácia a rekonštrukcia bytového dedičstva, ako hlavný spôsob na zabránenie využitiu zastavanej plochy na účely novej stavby bez toho, aby predtým boli využité dostupné obydlia, ktoré sú obývateľné. Týmto by sa predišlo zbytočnému novému zataženiu územia.

V Bruseli 14. februára 2007

Predseda
Výboru regiónov
Michel DELEBARRE

PRÍLOHA

ZOZNAM PRÍKLADOV PROJEKTOV BÝVANIA

Spolupráca so spoločenstvami

Príklad 1: Partnerstvo medzi stavebnými bytovými združeniami (CDS) a mestskou radou Liverpoolu. Toto partnerstvo má na starosti spravovanie štvrtí. Zamestnancov do spoločného podniku si vyberajú obe strany a obyvatelia v oblasti spravovanej partnerskými organizáciami majú pravidelné stretnutia s reprezentantmi týchto organizácií, aby sa tak zabezpečila konzultačná úloha spoločenstva vo všetkých otázkach týkajúcich sa jej územia. Takýto spôsob zapájania spoločenstiev do prijímania rozhodnutí o ich životnom priestore môže mať za následok posilnenie postavenia miestnych obyvateľov, silnejšie povedomie vlastnej dôstojnosti vo vlastných rezidenčných oblastiach a udržateľný mestský rozvoj.

Príklad 2: Ďalším príkladom takejto spolupráce je regeneračný projekt Anfieldu v Liverpoole, kde bolo do obnovy celej štvrte zapojených približne 19 000 domácností – vo verejnom a súkromnom vlastníctve a sociálnych bytov. Toto je jeden z príkladov obnovy a úpravy bývania stimuláciou súkromných investícií do upadajúcej mestskej štvrte. Štrukturálne fondy poskytnú financovanie odbornej prípravy a obnovy životného prostredia, čo do tejto oblasti pritiahne investície vo výške 20 mil. eur z verejného sektora a 300 mil. eur zo súkromného sektora.

Inovačný prístup k obnove trhu s bytmi

Príklad 3: Grófstvo Merseyside je na čele inovačného prístupu k politike bývania, čo ho posúva do absolútneho stredu záujmu regionálnej obnovy v rámci novej vládnej iniciatívy na obnovu trhu s bytmi.

Merseyside, ako jedna z deviatich „priekopníckych oblastí“ v rámci Veľkej Británie, bude teraz môcť čeliť výzvam obnovy trhu s bytmi prostredníctvom prístupu k štátnemu fondu na obnovu trhu s bytmi, ktorý za posledné tri roky získal 720 mil. libier. Budúce financovanie bude určené na základe následných vládnych revízií výdavkov.

Projekt New Heartlands, priekopník v grófstve Merseyside, je vytvorený partnerstvom troch miestnych úradov v tomto okrese – Liverpoolu, Seftonu a Wirralu, v spojení s organizáciou Local Strategic Partnership a agentúrami North West Development Agency a English Partnerships. Tento projekt pokrýva 130 000 nehnuteľností v niektorých najznevýhodnenejších spoločenstvách grófstva Merseyside.

Príklad 4: Projekt realizovaný v Liverpoole. Mesto motivuje ľudí, ktorí sem prišli študovať, aby tu ostali pracovať a vytvorili si zázemie tým, že im ponúka pomoc v prístupe na trh s bytmi. (New Heartlands). Podobné projekty existujú aj pre ďalších mladých pracovníkov a rodiny. Pre ostatných obyvateľov už existuje projekt, v ktorom akreditovaní údržbári zadarmo robia menšie opravy v budove ľuďom s obmedzeným príjmom, najmä starším.

Príklad 5: Iný projekt hodný zmienky zrealizovali v Aténach pod názvom Prosopsi (Facades). Cieľom tohto projektu bolo podporiť záujem vlastníkov bytov o obnovu a opravu fasád formou dlhodobých úverov, ktoré im poskytla radnica mesta. Tento projekt posilnil ducha spolupatričnosti a zvýšil kvalitu života v danej štvrti. Táto iniciatíva, ktorá vznikla pri príležitosti olympiády v Aténach v roku 2004, bola predĺžená a vládla ju teraz uplatňuje na úrovni celej krajiny.

Príklad 6: V Taliansku sú zaujímavé projekty „svojipomocnej výstavby“, v rámci ktorých rodiny s nízkym priemerným príjmom (polovicu týchto rodín tvoria prisťahovalci a iné etniká) dostanú od miestnej samosprávy pozemok a úvery s výhodným úrokom a oni poskytnú svoju vlastnú prácu na stavbu svojho vlastného bytu. Platením mesačných splátok sa stávajú postupne jeho vlastníkami.

Príklad 7: Integrovaný projekt bývania vo Viedni. Asi 30 percent viedenského obyvateľstva má migračnú minulosť (prvá a druhá generácia prisťahovalcov, predovšetkým z bývalej Juhoslávie a z Turecka). V rámci podporovanej bytovej výstavby vo Viedni s približne 6 000 novými bytmi ročne sa už niekoľko rokov vytvárajú aj takzvané integračné projekty. Stavebníci sú vo všeobecnosti verejnoprospešné stavebné bytové spoločnosti. Podmienkou podpory je pridelenie aspoň polovice novovybudovaných bytov migrantom. Vyhodnotenie takýchto projektov ukazuje, že s bývaním sú veľmi spokojní obyvatelia narodení v Rakúsku i prisťahovalci. Integrované projekty bývania predstavujú teda dôležitý príspevok pri vytváraní sociálne a etnicky zmiešanej štruktúry obyvateľov a pri zamedzovaní konfliktom.

Integrovaný prístup a regionálne iniciatívy

Príklad 8: Krízové oblasti v Katalánsku. Tento program je spolufinancovaný EFRR, regionálnou vládou Katalánska a zainteresovanými miestnymi orgánmi. Cieľom programu je riešiť štrukturálne problémy niektorých upadnutých štvrtí v regióne, ale zameriava sa najmä na staré centrá miest, obytné štvrte a okrajové štvrte s neplánovitou výstavbou. Problémy sú spôsobené najmä nedostatočným plánovaním mestskej výstavby, slabou hospodárskou a obchodnou štruktúrou a sociálnymi ťažkosťami (starnutie, nízky príjem, nízka úroveň vzdelania, znižovanie počtu obyvateľov a vysoká koncentrácia skupín so špeciálnymi potrebami).

Použitý nástroj slúži na vytvorenie fondu na celkovú obnovu týchto okresov a podporu spolupráce medzi zainteresovanými orgánmi. V projekte bol využitý integrovaný prístup obsahujúci dodatočné opatrenia na riešenie problémov v oblasti verejných a zelených priestranstiev, obnovu spoločných priestorov v budovách, poskytnutie spoločenského vybavenia pre verejnosť, podporu informačných technológií, rovnosti pohlaví a zlepšenie prístupnosti a životného prostredia v okresoch.

Na konci stanoveného obdobia (2004 – 2007) sa očakáva, že 60 okresov bude mať k dispozícii podporu v celkovej výške investícií 800 miliónov eur.

Odborné znalosti a obnova bývania

Príklady v Liverpoole, Bruseli a Harleme v Spojených štátoch sú dobrým vzorom pre takéto pokusy, pretože poskytujú možnosti odborne vzdelávať ľudí bez skúseností, vytvárajú pracovné príležitosti, kde možno tieto skúsenosti využiť a prostriedky na následné prebudovanie miestnych ekonomík. Liverpoolsky fond bývania je jedným z takýchto modelov.

Príklad 9: „Prírodná obnova mesta“ vo Viedni. Každý rok sa vo Viedni pomocou veľkorysých verejných podpôr renovujú a vylepšujú obytné domy s približne 10 000 bytmi. Pri takzvanej „základnej sanácii“ sa zvyšuje štandard bývania (napr. zabudovaním kúpeľní, pripojením na diaľkové rozvody tepla). Veľký dôraz sa pritom kladie na spolurozhodovanie obyvateľov – väčšinou nájomníkov. Cieľom je od základu zlepšiť stav súkromných i verejných obytných budov bez toho, aby dochádzalo k vytlačaniu často sociálne slabých nájomníkov. Viedenský program sanácie obytných domov sa realizuje už asi 30 rokov a je najväčší v Európe. Už dvakrát bol vyznamenaný cenou „UN Habitat Best Practice Award“.

Príklad 10: Výstavba si vyžaduje vysokú úroveň schopností. Grófstvo Merseyside, ktoré sa nachádza na severozápade Anglicka, financovalo projekt v rámci svojho programu Objective 1 na obdobie 2000 – 2006, v ktorom boli využité štrukturálne fondy na podporu získavania schopností potrebných pri výstavbe bytov pre spoločenstvo. Iniciatíva „Merseyside Construction Initiative“ získala podporu európskych fondov na odbornú prípravu predtým nezamestnaných ľudí v odbore stavebníctvo, čo pomáha riešiť problémy s nezamestnanosťou v meste. V niektorých prípadoch ľudia potom pracovali na výstavbe bytov vo vlastných štvrtiach.

Mnoho iniciatív v oblasti prechodného pracovného trhu prijíma tých, ktorí sú dlhodobo nezamestnaní a dáva im príležitosť učiť sa prostredníctvom práce, čím sa rieši nezamestnanosť. Projekt „Green Apprentices“ v Knowsley je jednou z takýchto iniciatív. Je financovaný čiastočne zo štrukturálnych fondov. Ponúka mladým ľuďom príležitosť pracovať vo svojom prostredí v rámci programu založenom na odbornej príprave na základe ktorej môžu získať plnú kvalifikáciu.

Iniciatívy na úrovni štátov

Príklad 11: Iniciatíva Veľkej Británie za slušné bývanie sa snaží do roku 2010 zlepšiť podmienky v sociálnych bytoch, čo znamená zabezpečiť teplo, odolnosť voči poveternostným vplyvom a vytvoriť pomerne moderné priestory. Väčšina pozitívnych zmien sa deje v zanedbaných zónach a zameriava sa tiež na zvýšenie podielu súkromného bývania v slušných podmienkach pre zraniteľné skupiny.

Od roku 2001 sa počet nevyhovujúcich sociálnych bytov znížil o viac ako 50 percent. Cieľom je však upraviť do roku 2010 podmienky vo všetkých bytoch vo vlastníctve mestskej rady alebo stavebných bytových združení. Iniciatíva sa tiež snaží o zlepšenie podmienok zraniteľných domácností v bytoch v súkromnom vlastníctve, najmä rodín s deťmi.

Udržateľná mestská architektúra a energetická účinnosť

Príklad 12: Po druhej svetovej vojne musela Varšava (Poľsko) veľmi rýchlo nanovo vybudovať byty pre rýchlo rastúcu populáciu. Obytný komplex Natolin Wyzyny je príkladom takejto výstavby. Ide o charakteristické výškové mnohoposchodové budovy s monotónnou priestorovou štruktúrou a veľkými otvorenými plochami. Rekonštrukcia a privatizácia týchto budov začala v roku 1994. Bolo potrebné rekonštruovať tepelnú izoláciu fasád budov, modernizovať vykurovanie a inštalácie a zaviesť systém merania individuálnej spotreby. Štát udelil dotáciu 920 000 ECU na izoláciu fasád. Do roku 1998 bolo sprivatizovaných približne 60 % bytov a 90 % bytov bolo zrekonštruovaných a alebo obnovených. Okrem toho bolo zmenené funkčné využitie budov na rôzne účely. Cieľom bolo vytvoriť udržateľnú štvrť namiesto pôvodných jednotvárných obytných blokov, ktoré obyvateľom neposkytovali skoro žiadne služby. Vzniklo mnoho obchodných, remeselníckych a kancelárskych priestorov. Projekt rekonštrukcie vytvoril udržateľnejšie spoločenstvo, ktoré je prítazlivým miestom na život a zároveň zachováva vysokú úroveň energetickej účinnosti. (zdroj: Európska komisia)

Príklad 13: Tepelná sanácia obytných domov vo Viedni. S cieľom výrazne znížiť energetickú náročnosť predovšetkým obytných budov zo 60. až 80. rokov a tým prispieť k dosiahnutiu cieľov z Kjóta podporuje mesto Viedeň opatrenia na tepelnú sanáciu obytných domov. Doteraz boli sanované obytné domy s približne 50 000 bytmi, pričom sa potreba vykurovania znížila spravidla o viac ako 50 percent. Tepelná sanácia je aj u obyvateľov veľmi obľúbená, lebo vďaka podpore sa za relatívne malé náklady na sanáciu dostaví značné zníženie nákladov na kúrenie. Podporu pri tepelnej sanácii obytných domov je možné využiť pri verejnom i súkromnom bytovom fonde.

Stanovisko Výboru regiónov „Budúcnosť námornej politiky Európskej únie“

(2007/C 146/03)

VÝBOR REGIÓNOV,

- sa domnieva, že celkovým cieľom budúcej námornej politiky EÚ je vyzdvihnúť a chrániť obrovský potenciál európskych morí a oceánov a vytvoriť takú aktívnu námornú politiku, aby mohli aj budúce generácie profitovať z hospodárskeho, biologického a kultúrneho bohatstva morí;
- žiada Komisiu, aby predložila Európsky námorný akčný plán, ktorý by okrem iného zahŕňal tieto opatrenia:
 - stanovenie katalógu príkladov existujúcich národných a regionálnych osvedčených postupov, najmä vzhľadom na regionálne hospodárske zoskupenia, výskumné siete, spoluprácu verejného a súkromného sektora, územné plánovanie a dobré riadenie a na podporu existujúcich príkladov osvedčených postupov a ich prenosu do iných regiónov a celkov;
 - vytvorenie európskej námornej platformy, v rámci ktorej by bolo možné podporovať pravidelnú a efektívnu výmenu osvedčených postupov na európskej, národnej a regionálnej úrovni, ktorá by šetrila zdroje, a do ktorej by bola zapojená aj Komisia a Výbor regiónov;
 - podporu využívania obnoviteľných zdrojov energie uvádzaných v zelenej knihe, okrem iných príbrežnej veternej energie a energie z morských vln, vrátane ďalšieho výskumu a inovácií v tejto oblasti;
 - podrobné zistenie súčasného podielu jednotlivých sektorov hospodárstva na podpore európskej konkurencieschopnosti a inovácie, najmä vzhľadom na ciele a priority stanovené lisabonským programom;
 - ďalšie spresnenie spôsobu integrácie tematickej stratégie o ochrane morského prostredia a smernice o námornej stratégii do budúcej celkovej námornej politiky;
 - preskúmanie možností revízie finančného systému EÚ s cieľom vytvorenia jediného zjednodušeného systému pre všetky alebo väčšinu otázok v oblasti námornej politiky v rámci európskeho pobrežného fondu.

VÝBOR REGIÓNOV,

so zreteľom na oznámenie Komisie zo 7. júna 2006 „Budúcnosť námornej politiky Únie: Európska vízia pre oceány a moria“ – KOM(2006) 275, konečné znenie,

so zreteľom na rozhodnutie Európskej komisie zo 7. júna 2006 požiadať ho podľa článku 265 Zmluvy o založení Európskeho spoločenstva o konzultáciu v tejto veci,

so zreteľom na rozhodnutie svojho grémia z 25. apríla 2006 poveriť komisiu pre trvalo udržateľný rozvoj vypracovaním stanoviska na túto tému,

so zreteľom na článok I-13 a článok I-14 Zmluvy o Ústave pre Európu ⁽¹⁾, ktoré sa vzťahujú na námornú politiku,

so zreteľom na oznámenie Komisie z 26. januára 2005 na tému „Strategické ciele 2005 – 2009“ ⁽²⁾, ktoré poukazuje na osobitnú potrebu „kompletnej námornej politiky zameranej na rozvoj prosperujúceho námorného hospodárstva a realizáciu potenciálu námorných aktivít environmentálne udržateľným spôsobom“,

so zreteľom na svoje stanovisko z vlastnej iniciatívy z 12. októbra 2005 na tému „Námorná politika EÚ: otázka trvalo udržateľného rozvoja pre miestne a regionálne orgány“ ⁽³⁾,

so zreteľom na svoje stanovisko z 26. apríla 2006 na tému „Smernica Európskeho parlamentu a Rady o ustanovení rámca opatrení Spoločenstva v oblasti námornej environmentálnej politiky (Smernica o námornej stratégii)“, KOM(2005) 505, konečné znenie – 2005/0211 (COD), a na tému „Oznámenie Komisie Rade a Európskemu parlamentu – Tematická stratégia o ochrane a zachovaní morského prostredia“, KOM(2005) 504, konečné znenie ⁽⁴⁾,

so zreteľom na odporúčanie Európskeho parlamentu a Rady z 30. mája 2002 týkajúce sa uplatňovania integrovaného riadenia pobrežných zón v Európe ⁽⁵⁾,

so zreteľom na dohodu o uplatňovaní ustanovení dohovoru Organizácie Spojených národov o morskom práve z 10. decembra 1982,

so zreteľom na svoj návrh stanoviska (CdR 258/2006 rev. 1) prijatý 27. novembra 2006 komisiou pre trvalo udržateľný rozvoj (spravodajca: pán Uwe Döring, minister spravodlivosti, zamestnanosti a európskych záležitostí spolkovej krajiny Šlezvicko-Holštajnsko (DE/SES)),

Keďže:

- (1) Oceány a moria tvoria dôležitý základ života na zemi, ešte stále disponujú veľkou biologickou rozmanitosťou, prispievajú k regulácii klímy a poskytujú množstvo zdrojov ako napríklad potraviny (ryby, riasy, plody mora), energiu a nerastné suroviny a slúžia zároveň ako hlavná dopravná tepna, najmä v prípade interkontinentálneho obchodu.
- (2) Európa je námorným kontinentom a potrebuje integrovanú námornú politiku v duchu preambuly Dohovoru Organizácie Spojených národov o morskom práve, ktorá okrem iného uvádza, že „všetky otázky týkajúce sa morského práva“ majú byť urovnané „v duchu vzájomného porozumenia a spolupráce“, že „problémy oceánskeho priestoru spolu vzájomne úzko súvisia a že je potrebné ich posudzovať ako celok“, že je potrebné uľahčiť „medzinárodné spojenia“ a napomáhať „spravodlivému a účinnému využívaniu ich zdrojov, zachovaniu živých zdrojov a [...] ochrane a zachovaniu morského prostredia“.
- (3) Dobrá európska námorná politika musí zohľadňovať zložité a často veľmi rozdielne danosti existujúce v rámci rôznych geografických častí Európy, s osobitným zameraním sa na rozmanitosť prírodných podmienok a rozdiely v dostupnosti zdrojov, ako aj rozsah ich využitia, ich trvalú udržateľnosť a ich vzájomné prepojenia.
- (4) Moria a oceány sú samy o sebe hodnotou pre ľudstvo, a preto je ich udržateľné využívanie a environmentálna ochrana ciele, za ktoré by Európska únia mala aktívne bojovať.

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ C 310, 16.12.2004, s. 1.

⁽²⁾ KOM(2005) 12, konečné znenie.

⁽³⁾ CdR 84/2005.

⁽⁴⁾ CdR 46/2006.

⁽⁵⁾ Ú. v. ES L 148, 6.6.2002, s. 24.

- (5) Regionálne a miestne orgány najmä v pobrežných oblastiach majú široké skúsenosti, ktoré sa prejavujú silným regionálnym a miestnym záujmom o rozvoj budúcej námornej politiky,

prijal na svojom 68. plenárnom zasadnutí 13. a 14. februára 2007 (schôdzi z 13. februára) jednomyseľne nasledujúce stanovisko:

1. Názory Výboru regiónov

VÝBOR REGIÓNOV

Všeobecné pripomienky

1.1 **víta** zelenú knihu, ktorej cieľom je poskytnúť celkový prehľad hlavných súčastí na stanovenie spoločnej námornej politiky;

1.2 **víta** holistický prístup, ktorý integruje rozsiahle politiky jednotlivých sektorov ako napríklad doprava, priemysel, prístavy, rybolov, energetika, životné prostredie a cestovný ruch do spoločnej európskej námornej politiky;

1.3 **súhlasí** s názorom Komisie, že takýto holistický prístup by sa mala odzrkadľovať v integrovanom riadení na európskej, národnej, regionálnej a miestnej úrovni;

1.4 **zdôrazňuje**, že európska námorná politika by mala vo svojich jednotlivých odvetviach venovať pozornosť potrebe medzinárodnej koordinácie a formulácie v tejto oblasti s cieľom zaručiť efektívnosť pri udržateľnom využívaní morí a oceánov a ich environmentálnej ochrane;

1.5 **podporuje** v zelenej knihe vyjadrené odhodlanie zohľadniť v rámci budúcej európskej námornej politiky kritériá stanovené Lisabonskou agendou a Tematickou stratégiou o ochrane a zachovaní morského prostredia;

1.6 **víta** rozsiahly a dlhotrvajúci konzultačný proces Komisie, ktorý zahŕňal všetkých podstatných zainteresovaných aktérov a občanov, ktorých názory by mali byť zohľadnené pri formulovaní budúcej európskej námornej politiky;

1.7 **oceňuje**, že sa za dôležité považujú zber a transparentné šírenie informácií ako základné predpoklady efektívneho zjednocovania rôznych sektorových opatrení a záujmov;

1.8 **naďalej ponúka**, že bude zohrávať dôležitú úlohu partnera v prebiehajúcom konzultačnom procese začatom v rámci zelenej knihy a **zdôrazňuje** užitočnosť dlhodobej informačnej kampane, ktorá by zahŕňala aj miestne a regionálne orgány, čím by zabezpečila, že občania Európy, ktorých bude táto nová politika bezprostredne ovplyvňovať budú nielen chápať, čo sa navrhuje ale budú zároveň povzbudzovaní, aby vystúpili so svojimi vlastnými názormi, myšlienkami a otázkami;

1.9 **oceňuje**, že si Komisia uvedomuje dôležitosť úlohy, ktorú bude zohrávať regionálna dimenzia pri riadení námorných aktivít a **zdôrazňuje** význam regionálnych a miestnych orgánov pri vytváraní a uplatňovaní budúcej európskej námornej politiky;

1.10 **pokladá za potrebné** náležite zohľadniť špecifické miestne, regionálne a ekoregionálne činitele v rámci väčších i menších európskych morí: Baltského mora, Čierneho mora, Stredozemného mora, Severného mora, Lamanšského prielivu a severného Atlantiku, to isté platí pre moria, ktoré obklopujú územia EÚ v najodľahlejších oblastiach: Atlantický oceán na africkej strane, Karibské more a Indický oceán, prostredníctvom ktorých je Európska únia prítomná na celom svete;

1.11 **s radosťou víta** pohľad Komisie na úlohu miestnych a regionálnych samospráv v procese uplatňovania zásad a cieľov stanovených v novej námornej politike a **opätovne potvrdzuje** svoju ochotu podieľať sa na vypracovávaní budúcich priorit politiky a byť pravidelne informovaný o vývoji tejto politiky;

Čas na druhý krok k európskej námornej politike

1.12 **zdôrazňuje**, že tento návrh stanoviska sa zaoberá dvomi dôležitými otázkami: „Ako je možné uplatňovať novú európsku námornú politiku?“ a „Poskytuje budúci integrovaný prístup výhody v porovnaní so súčasnou námornou politikou podľa jednotlivých odvetví?“, ktoré je potrebné zodpovedať ako prvé;

Uplatňovanie novej európskej námornej politiky

1.13 **naďalej sa domnieva**, že celkovým cieľom budúcej námornej politiky EÚ je vyzdvihnúť a chrániť obrovský potenciál európskych morí a oceánov a vytvoriť takú aktívnu námornú politiku, aby mohli aj budúce generácie profitovať z environmentálneho, hospodárskeho, biologického a kultúrneho bohatstva morí;

1.14 **vidí** potrebu zbierania a dôkladnej analýzy dostatočných údajov a zabezpečenia prístupu k informáciám, čo by umožnilo tvorcom politiky a zainteresovaným stranám dospieť k správnym rozhodnutiam, ktorých základom by boli najlepšie vedecké poznatky získané v danom okamihu pomocou prvo-triedneho morského vedeckého výskumu, technológií a inovácií;

1.15 **podporuje** účasť dôležitých aktérov z rôznych oblastí politiky jednotlivých sektorov a **víta** úsilie Komisie o zvýšenie povedomia všeobecnej verejnosti v otázke významu námorného sektora vo všeobecnosti a tejto politiky zvlášť;

1.16 **domnieva sa**, že uplatňovanie integrovanej európskej námornej politiky by nemalo brániť paralelnému pokroku v jednotlivých sektoroch námornej politiky a že je potrebné tieto sektory budovať podľa zásad ekologického trvalo udržateľného rozvoja;

1.17 **zdôrazňuje**, že definovanie a uplatňovanie európskej námornej politiky by malo byť založené na princípoch subsidiarity a proporcionality;

1.18 **podporuje** myšlienku európskych územných paktov a **verí**, že tieto paky umožnia pružné a efektívne dosiahnutie hlavných politických cieľov a priorít EÚ na dobrovoľnom základe a zabezpečenie efektívneho riadenia tripartitných zmlúv a dohôd ako ich pôvodne navrhovala Európska komisia, aby sa tak dosiahli riešenia, ktoré by zohľadňovali aj obavy obyčajných občanov;

1.19 **uprednostňuje** rozvoj konkrétnych opatrení na dosiahnutie hlavných cieľov uvedených v zelenej knihe, ako prospech občanov a spoločností, trvalo udržateľné využívanie morských zdrojov, rozvoj dobrého námorného riadenia a zvýšenie povedomia Európanov v oblasti európskeho námorného dedičstva, za súčasného zachovania miestnej a regionálnej kultúrnej rozmanitosti;

1.20 **domnieva sa**, že by mal byť stanovený *Európsky námorný akčný plán* s radom konkrétnych porovnávacích hodnôt vrátane trojstupňového prístupu: každá porovnávacía hodnota by mala mať definovaný cieľ, byť podrobne opísaná a obsahovať návrh uplatňovania, pričom tento by mal byť vypracovaný pokiaľ možno v roku 2008 a návrh finančných opatrení v roku 2007.

2. Odporúčania Výboru regiónov

VÝBOR REGIÓNOV

žiada Komisiu, aby predložila Európsky námorný akčný plán, ktorý by zahŕňal tieto opatrenia:

2.1 Využitie regionálnych odborných vedomostí v námornej politike

2.1.1 stanovenie katalógu príkladov existujúcich národných, regionálnych a miestnych osvedčených postupov, najmä vzhľadom na regionálne hospodárske zoskupenia, výskumné siete, spoluprácu verejného a súkromného sektora, územné plánovanie a dobré riadenie a na podporu existujúcich príkladov osvedčených postupov a ich prenosu do iných regiónov a celkov;

2.1.2 podnecovanie a podporu regiónov vo vývoji takýchto príkladov osvedčených postupov a tým vo vytváraní európskych námorných kompetenčných centier;

2.1.3 posilňovanie úlohy pobrežných a ostrovných regiónov ako hlavných jednotiek definovania, realizácie v praxi a hodnotenia;

2.1.4 vytvorenie európskej námornej platformy, v rámci ktorej by bolo možné podporovať pravidelnú a efektívnu výmenu osvedčených postupov na európskej, národnej, regionálnej a miestnej úrovni, ktorá by šetrla zdroje, a do ktorej by bola zapojená aj Komisia a Výbor regiónov;

2.1.5 hodnotenie a koordináciu špecifických strategických plánov, okrem tých, ktoré sú stanovené v rámci Tematickej stratégie o ochrane a zachovaní morského prostredia, zasadzujúcej sa za stanovenie rozsiahlejších morských regiónov, špecifických strategických plánov pre európske oceány, severovýchodný Atlantik a Arktický oceán a priľahlé väčšie i menšie moria: Stredozemné more, Baltské more, Severné more, Čierne more a Lamanšský prieliv, ktoré majú byť podľa návrhu Komisie pripravené členskými štátmi. HELCOM už začal pracovať na akčnom pláne pre Baltské more, ktorý je ambicióznym a rozsiahlym projektom, ktorý môže byť považovaný za pilotný projekt alebo štúdiu pre námornú stratégiu. To je zároveň dôvod, prečo by takýto plán mal byť uskutočňovaný v spolupráci s nimi;

2.1.6 podporu tematických regionálnych sietí zameraných na vytvorenie spoločných projektov v oblasti dopravy, posilnenia a rekvalifikácie infraštruktúr, ochrany životného prostredia, koordinácie rybárskych aktivít a komerčnej spolupráce a zohľadnenie už existujúcich poradných rád pre rybolov;

2.2 Spôľahlivosť údajov a námorný výskum

2.2.1 osobitné zlepšenie stavu regionálnych údajov na regionálnej a miestnej úrovni na základe systémov založených na informačnom systéme GIS a zahrnutie priestorovo integrovaných údajov o súši a mori zo satelitov, lietadiel a bójí ako napríklad údajov o miestnych hladinách morí, pohybe lodí a klimatických údajov, ktoré by vyústili do systémov monitorovania oceánov;

2.2.2 rozšírenie údajov o hospodárskych a environmentálnych aspektoch jednotlivých morských zdrojov a ich sociálnom vplyve, vytvorenie jednotného európskeho systému morského katastra;

2.2.3 monitorovanie zásob rýb vo vodách Spoločenstva a migrujúcich druhov, ako aj zavedenie modelu získavania údajov o čerpaní rybných zdrojov tým, že sa podporí vytvorenie telematickej siete trhov s rybnými produktmi napojenej na databázy;

2.2.4 realizáciu návrhu na vytvorenie Európskej námornej siete na pozorovanie a zber údajov (European Marine Observation and Data Network – EMODN), zdôrazňujúc názor, že táto sieť by mala byť využívaná na integráciu už existujúcich a nových údajov o moriach, čím by umožnila dlhodobé monitorovanie a veľmi kvalitný proces hodnotenia rizík, najmä vzhľadom na otázky ako bezpečnosť námornej dopravy, skúmanie a využívanie prírodných zdrojov a ochranu morského životného prostredia a jeho biologickej rozmanitosti;

2.2.5 väčšie zohľadňovanie integrujúceho prístupu v rámci budúcich výskumných programov;

2.2.6 podporu užších prepojení medzi existujúcimi európskymi výskumnými inštitútmi smerujúcich k vytvoreniu siete európskych ústavov výskumu oceánov s cieľom ďalej podporovať spoločný európsky morský výskum. Docielil by sa tým veľmi kvalitný morský výskum a Európa by zaujala vedúce svetové postavenie v tejto oblasti;

2.2.7 sústreďovanie výskumných plavidiel a širokého vybavenia v rámci európskej siete námorného výskumu na dosiahnutie jednotnosti systémov merania, väčšej hospodárnosti a zlepšenie kvality a na podporu tohto prístupu spoločným verejným obstarávaním, ktoré by mohlo byť podporované Európskou investičnou bankou;

2.2.8 podporu využívania obnoviteľných zdrojov energie uvádzaných v zelenej knihe, okrem iných príbrežnej veternej energie a energie z morských vln, pokiaľ sú zlučiteľné s ďalšími sociálnymi, ekonomickými a ekologickými činnosťami a záujmami, vrátane budúceho výskumu a inovácií v tejto oblasti;

2.2.9 preskúmanie možnosti sekvestrácie CO₂ vo vyčerpaných ložiskách ropy a zemného plynu v mori;

2.2.10 posilnenie úsilia v otázkach vývoja vedeckých a technologických pokrokov v oblasti námorného výskumu, ktoré bude v budúcnosti potrebné riešiť, ako napríklad modrá biotechnológia, navigačné systémy a aktivity v oblasti cestovného ruchu, so súčasným zameraním na potenciálne budúce hrozby najmä v oblasti klimatických zmien, miznúce zásoby rýb, neudržateľný cestovný ruch a meniacu sa demografickú štruktúru pobrežného obyvateľstva, a následné vytvorenie a podpora ľahko dostupných podnetov podporujúcich výskum a vývoj v týchto oblastiach aktivít;

2.2.11 formulovanie podnetov na podporu výskumu a vývoja v oblasti trvalo udržateľného chovu rýb spolu so stanovením protokolov pre chov, ktorých sa výrobcovia musia pridržovať, v presvedčení, že ryby sú jednou zo základných potravín a vzhľadom na skutočnosť, že chov rýb je veľmi nákladný proces;

2.2.12 zintenzívnenie analýzy potenciálnych hrozieb pre morské životné prostredie v Európe, najmä kvôli klimatickým zmenám a neustálemu stúpaniu hladiny morí, ako aj prostredníctvom monitorovania tektonickej činnosti pod hladinou mora a nájdenie vhodných odpovedí na tieto problémy;

2.2.13 stimulovanie používania a vypracovávania protokolov pre chov rýb v oblasti ekologickej akvakultúry;

2.2.14 stimulovanie a podporu výskumu zameraného na stanovenie parametrov určujúcich, do akej miery je každá ľudská

činnosť spojená s využívaním mora (rybolov, akvakultúra, šport, turisticko-rekreačné aktivity, doprava, získavanie energie, atď.) trvalo udržateľná z environmentálneho a sociálneho hľadiska;

2.3 *Je potrebné ďalej rozvíjať európsku kompetenciu v námornom hospodárstve*

2.3.1 predloženie stratégie týkajúcej sa spôsobov udržania a rozšírenia podielov Európskej únie na trhu v rámci jednotlivých sektorov námorného hospodárstva v celosvetovej hospodárskej súťaži, pričom je potrebné zohľadniť faktory trvalej udržateľnosti, nákladov a technológie;

2.3.2 podrobné zistenie súčasného podielu jednotlivých sektorov hospodárstva (napr. energetika, doprava, cestovný ruch, rybolov, akvatická biotechnológia a stavba lodí) na podpore európskej konkurencieschopnosti a inovácie, najmä vzhľadom na ciele a priority stanovené lisabonskou agendou;

2.3.3 predloženie vedeckých údajov o tom, či a do akej miery budú jednotlivé sektory námorného hospodárstva prispievať

a. k zvyšovaniu európskej konkurencieschopnosti v budúcnosti,

b. k vytváraniu väčšieho počtu pracovných miest na európskom trhu práce v budúcnosti,

c. k využívaniu zdrojov a zvyšovaniu efektívnosti tohto využívania,

d. k ďalšej integrácii týchto sektorov hospodárstva;

2.3.4 podporu ďalšieho vývoja rozhrania medzi výskumným sektorom a priemyslom, najmä námorných zoskupení. Vytvorenie Európskej konferencie námorných zoskupení by mohlo poslúžiť ako ideálne fórum, v ktorom by sa pravidelne mohli stretávať a vymieňať si názory vedci z námornej oblasti a zástupcovia námorného hospodárstva;

2.3.5 posilnenie úlohy dopravy v rámci budúcej námornej politiky na pozadí skutočnosti, že doprava je jednou z najdôležitejších námorných aktivít, ktorá spája všetky odvetvia;

2.3.6 podporu zámeru vymedziť tzv. „námorné diaľnice“, pričom je potrebné zdôrazniť, že tento ambiciózny projekt zvýši objem námornej dopravy v európskych moriach a oceánoch ich dokončením v roku 2010. Preto žiada Komisiu, aby podnietila členské štáty uplatňovať pozornejšie monitorovanie životného prostredia v otázke znečistenia hlavných námorných ciest a domnieva sa, že na tento účel by mohla byť úspešne využitá nová technológia GMES;

2.3.7 oživenie úsilia o dokončenie morských terminálov, počnúc tými s jasným intermodálnym charakterom s ohľadom na skutočnosť, že realizácia niektorých projektov TEN-T týkajúcich sa námorného rozmeru zaostáva za stanoveným harmonogramom;

2.3.8 zlepšenie infraštruktúry v prístavoch a dopravných spojení s ostrovmi, stanovením a prijatím potrebných opatrení, aby boli zapojené aj najodľahlejšie regióny a zabezpečenie ich prístupu na kontinentálne trhy s cieľom zabezpečiť prijateľnú frekvenciu a prijateľné náklady na prepravu tovaru a osôb na pevninu aj medzi jednotlivými ostrovmi patriacimi k tomu istému súostrovju, urýchlenie rozvoja sekundárnych sietí takým spôsobom, aby ostrovy, a najmä najodľahlejšie regióny, boli úplne prepojené s „námornými diaľnicami“ bez zbytočných časových strát;

2.3.9 pokračovanie spolupráce s členskými štátmi a prímorskými regiónmi na posilnenie, zlepšenie a rozvoj trás lodnej prepravy a zabezpečenie ich zodpovedajúceho zohľadnenia ako súčasť transeurópskych sietí;

2.3.10 urýchlenie štúdie o výhodách a nevýhodách vytvorenia spoločnej európskej vlajky;

2.3.11 posilnenie úlohy strategických prístavov ako jednu z priorit rozvoja budúcej námornej politiky a paralelne zadanie štúdie o vzájomnom prepojení medzi veľkými prístavmi a druhotnými prístavmi a o možnej delokácii a dekoncentracii určitých prístavných aktivít do menších centier;

2.3.12 vytvorenie siete európskych škôl pre námorné profesie na zlepšenie odbornej prípravy a vzdelávania pracovníkov na mori a formalizáciu povolání ako nástroja na zabezpečenie toho, aby Európa mala k dispozícii dostatočný počet profesionálov a kvalifikovaných pracovníkov a urýchlenie návrhu na vzdelávanie a celoživotné vzdelávanie vo všetkých námorných sektoroch, nie len na mori;

2.3.13 zabezpečenie existencie a dodržiavania celoeurópskych minimálnych noriem v oblasti zamestnávania a pracovných podmienok v námornej doprave a vo všetkých ostatných sektoroch námorného hospodárstva a predchádzanie akýmkoľvek praktikám zneužívania;

2.3.14 stanovenie nového rámca na vytvorenie koordinovaného prístupu k trvalo udržateľnému prímorskému cestovnému ruchu v EÚ, uvedomujúc si, že prímorský cestovný ruch je jedným z najdôležitejších prispievateľov v oblasti námorného hospodárstva s vynikajúcim potenciálom rastu, ktorý je však zároveň sčasti zodpovedný za väčšie znečistenie pobrežia, za neudržateľné využívanie zdrojov a zhoršenie ekologického stavu pobrežia;

2.3.15 uľahčenie ďalšieho rozvoja pobrežných veterných elektrární v EÚ, t. j. podpora projektov, ktoré ukazujú riešenia v problematike viacnásobnej zodpovednosti na národnej, regionálnej a miestnej úrovni, najmä v otázke káblového vedenia alebo pri kombinovanom využívaní, napríklad veterné turbíny a farma na pestovanie mušlí;

2.3.16 urýchlene vypracovať návrh o rozvoji nových technologických prevratov v ostatných oblastiach oceánskych obnoviteľných zdrojov, ako napríklad príliv a odliv alebo oceánske prúdenie, pričom v týchto oblastiach činnosti by EÚ mohla zaujať strategické vedúce miesto z celosvetového hľadiska;

2.3.17 regulovanie ťažobnej činnosti v oblasti tradičných morských energetických zdrojov ako ropa a zemný plyn na základe vhodne definovaných bezpečnostných noriem a zavedenie efektívneho monitorovania týchto aktivít;

2.3.18 vytvorenie scenárov opatrení na ochranu pobrežia, ktoré by mohli byť potrebné, na základe rôznych predpovedí stúpania hladiny morí a meniacich sa klimatických podmienok; zohľadnenie existujúcich scenárov, ako napríklad tých, ktoré boli stanovené fórom pre pobrežné oblasti, z ktorých pri odlive úplne ustupuje voda (Wadden Sea Forum);

2.3.19 podporovanie medzinárodných dohôd na dosiahnutie trvalo udržateľného využívania spoločných rybných zdrojov (migrujúcich druhov);

2.3.20 uskutočňovanie výskumných projektov zameraných na vývoj systémov ukotvenia, ktoré by predišli ničeniu podmorských záhonov (*Posidonia oceanica*) v obzvlášť prírodne cenných oblastiach;

2.3.21 vybudovanie pobrežnej verejnej štruktúry, ktorá by zahŕňala inšpektoráty životného prostredia, hraničnú kontrolu, námorné záchranné služby, inšpektoráty rybolovu, zdravotnícku pomoc, civilnú ochranu pre ľudí pracujúcich na mori;

2.4 Ochrana morského prostredia pre budúce generácie

2.4.1 poukázanie na možnosti úspešnej ochrany a obnovenia existujúceho prostredia a uplatňovanie kritérií ochrany na spoločnej európskej úrovni a zabezpečenie kvality prímorských a pobrežných ekosystémov a biotopov;

2.4.2 ďalšie spresnenie spôsobu integrácie tematickej stratégie o ochrane morského prostredia a smernice o námornej stratégii do budúcej celkovej námornej politiky, zohľadňujúc zároveň Výborom regiónov navrhované obdobia na ich prehodnotenie. Aby sa dosiahla najvyššia možná účinnosť, tieto časové rámce by mali byť koordinované s inými hlavnými európskymi programami, ako štrukturálne a poľnohospodárske fondy;

2.4.3 koordináciu a pomoc prímorským regiónom pri hľadaní spôsobov úspešnej ochrany existujúceho prostredia a najmä pri vyhlasovaní prímorských regiónov za medziregionálne alebo medzinárodné chránené oblasti, vytváraní konkrétnych návrhov na podstatné zníženie vypúšťania rádioaktívnych látok, znečistenia, ktorého pôvodcom sú lode (predovšetkým plynné emisie, odvádzanie a vypúšťanie zostatkových a odpadových vôd, pretože prostredníctvom tohto môže prísť k zavlečeniu cudzích druhov), ako aj škôd spôsobených ľudskou činnosťou na morskom životnom prostredí s osobitným významom, ktoré bolo spomenuté v smernici o ochrane prirodzených biotopoch, a podporu úsilia zabezpečujúceho kvalitu príbrežných a pobrežných ekosystémov a biotopov, pri súčasnom zohľadnení podstatného vplyvu, ktorý môže mať hospodárska činnosť na stav morského prostredia, najmä kvôli vypúšťaniu hnojív do mora;

2.4.4 podrobné preskúmanie možností, kde a ako by mohli environmentálne vhodné technológie nahradiť bežné technológie a poskytnutie finančných podnetov a programov pomoci na podporu a uľahčenie takéhoto prechodu;

2.4.5 zintenzívnenie tlaku na tých, ktorí nedodržiavajú požiadavky a normy stanovené právnymi predpismi, týkajúce sa najmä ilegálneho zbavovania sa odpadu na mori, ilegálneho rybolovu alebo ilegálnej prepravy osôb a tovaru, a ukladanie právnych sankcií v takýchto prípadoch;

2.4.6 lepšie zabezpečenie námorných trás a preskúmanie možnosti zavedenia povinného lodivodského doprovodu ropných tankerov a iných lodí vezúcich nebezpečný náklad a preskúmanie možnosti zavedenia všeobecného povinného lodivodského doprovodu lodí v zúžených námorných koridoroch;

2.4.7 podporu iniciatív zameraných na modernizáciu alebo zlepšenie prístavného vybavenia na zber vôd znečistených olejmi a podporu technologickej inovácie v preprave a manipulácii s ropou aj na zabránenie zavlečeniu invazívnych exotických druhov;

2.4.8 podporu a presadzovanie medzinárodných dohôd zameraných na udržiavanie hospodársky zaujímavých zásob rýb výrazne migrujúcich druhov s vedomím, že uplatňovanie udržiavacích opatrení len na flotily Spoločenstva nemá z hľadiska ochrany značný vplyv;

2.4.9 podporu vytvorenia siete európskych morských chránených oblastí a monitorovacej siete, predovšetkým medzi členskými štátmi Európskej únie a susednými štátmi, ktorá by umožňovala výmenu skúseností a osvedčených postupov v oblasti riadenia;

2.4.10 podporu iniciatívy na vypracovanie protokolov o manipulácii a úprave zostatkových a odpadových vôd z lodí, z ktorých by mohli preniknúť cudzie druhy s potenciálne negatívnymi dôsledkami na morskú biodiverzitu;

2.5 *Financovanie a právne nástroje*

2.5.1 prípravu katalógu existujúcich individuálnych finančných nástrojov pre námornú politiku na európskej úrovni, t. j. štrukturálne fondy, nariadenie o Európskom poľnohospodárskom fonde pre rozvoj vidieka, Európsky fond pre rybné hospodárstvo, fond pre celoživotné vzdelávanie, alebo siedmy rámcový program Spoločenstva pre výskum a vývoj a preskúmanie ich efektívnosti so zreteľom na rozhodnutie, či tieto nástroje majú byť zjednodušené alebo lepšie propagované;

2.5.2 predloženie prehľadu tých projektov v námornom sektore, ktoré už sú financované Komisiou;

2.5.3 väčšie zohľadňovanie integrujúceho prístupu v rámci budúcich schém financovania (od roku 2014);

2.5.4 preskúmanie možností revízie finančného systému EÚ s cieľom vytvorenia jediného zjednodušeného systému pre všetky alebo väčšinu otázok v oblasti námornej politiky v rámci európskeho pobrežného a ostrovného fondu;

2.5.5 poskytovanie finančnej podpory oblastiam obzvlášť cenných z biologického, environmentálneho a architektonického hľadiska, ktoré sú v kríze a ktorých hospodárstvo je vo veľkej miere závislé od činností súvisiacich s morom;

2.5.6 preskúmanie existujúcich právnych rámcov EÚ z hľadiska viac zameraného na námorné otázky a zameranie sa na ťažkosti a chýbajúce prepojenia v rámci integračného potenciálu politiky a na lepšiu reguláciu existujúcich právnych rámcov;

2.5.7 návrh a uplatňovanie špecifických finančných nástrojov v oblastiach obzvlášť významných z environmentálneho a kultúrneho hľadiska vyznačujúcich sa malým pobrežným rybolovom spojeným s poľnohospodárstvom rodinného charakteru, kde nie je možné uplatňovať existujúce finančné nástroje, keďže takéto malé podniky nespĺňajú hospodárske kritériá a požiadavky na veľkosť;

2.5.8 vytvoriť finančné nástroje určené pobrežným a ostrovným regiónom s cieľom prispieť k z níženiu nákladov, ktoré týmto regiónom vznikajú pri hájení všeobecných záujmov Európskej únie, najmä v boji proti pašovaniu drog a ľudí, boji proti nelegálnemu prístahovalectvu a znečisťovaniu morí ako aj správe výlučných ekonomických zón;

2.5.9 ďalší rozvoj medzinárodnej spolupráce a uplatňovanie medzinárodného práva na základe Konvencie Spojených národov o morskom práve (UNCLOS);

2.6 *Integrácia námorného priestoru vrátane ostrovov, málo rozvinutých a okrajových oblastí a najodľahlejších regiónov*

2.6.1 zistenie možností úspešného využitia územného plánovania a integrovaného riadenia pobrežných oblastí zdôrazňujúc špeciálne okolnosti v prípade ostrovov, na podporu integrácie sektorových politík v oblastiach, ktoré môžu byť využívané na rôzne účely;

2.6.2 vytvorenie silného geograficky orientovaného nástroja pre námorný sektor, nástroja podobného informačnému systému pre územné plánovanie INSPIRE, ktorý je vytvorený pre použitie na súši;

2.6.3 urýchlene sa venovať potrebe vytvorenia európskej jednotky pobrežnej stráže, prihliadajúc pritom na osobitné potreby rôznych pobrežných regiónov;

2.6.4 nájdenie spôsobu na lepšie využitie európskych finančných nástrojov i) z krátkodobého hľadiska na pomoc členskými štátom alebo regiónom, ktoré sú priamo postihnuté neustále narastajúcou vlnou ilegálneho prisťahovalectva; a ii) z dlhodobého hľadiska na pomoc tretím krajinám na dosiahnutie úrovne politického a hospodárskeho rozvoja, čo by znížilo potrebu ich občanov snažiť sa ilegálnym spôsobom dostať na územie EÚ. V tejto súvislosti **podporuje** návrh výboru pre rozpočet Európskeho parlamentu na vytvorenie agentúry, ktorá by bola konkrétne zodpovedná za riešenie otázky ilegálneho prisťahovalectva a žiadostí o azyl občanov tretích krajín, a ktorá by mala byť na Malte;

2.6.5 ponuku vyššej úrovne pomoci regionálnym a miestnym orgánom ako doplnok k národným orgánom pri riadení nových migrantov, od momentu keď sú na ich území;

2.6.6 zohľadnenie vnútrozemskej dimenzie a vzájomného pôsobenia vnútrozemia, vnútrozemských vodných plôch a riek, pobrežných oblastí a mora a tým sprehľadnenie rôznych existujúcich prepojení;

2.6.7 zabezpečenie ďalšieho rozvoja a uplatňovania najvyšších noriem pre bezpečnosť lodí v európskych vodách s cieľom zabrániť nehodám na mori, v pobrežných oblastiach a v prístavoch;

2.6.8 zahrnutie špecifických programov a opatrení pre najodľahlejšie regióny a ostrovy vzhľadom na ich osobitné danosti a problémy najmä v oblasti

- a. ochrany rybárskeho priemyslu prostredníctvom trvalo udržateľného riadenia a trvalo udržateľného hospodárenia so zásobami, prijatia opatrení na obnovu a modernizáciu rybárskych flotíl a podpory opatrení v prospech remeselného a pobrežného rybolovu;
- b. posilnenia odvetvia cestovného ruchu prostredníctvom alternatívnych foriem „prímorského cestovného ruchu“, ktoré sa

vyznačujú vysokou kvalitou a trvalou udržateľnosťou a pomáhajú prekonať sezónnosť príslušných priemyselných odvetví, napr. kultúrny cestovný ruch, cestovný ruch týkajúci sa plavieb na mori, sociálny cestovný ruch a vidiecky cestovný ruch;

- c. manažmentu a kontroly environmentálnych tlakov, ktoré s týmito alternatívnymi formami súvisia, zavedením plánov riadenia životného prostredia na ochranu prostredia pobreží ostrovov, na zachovanie kvality vôd a hospodárenie s odpadmi;
- d. vytvorenia lepších komunikačných a dopravných prepojení s pevninou;

2.6.9 vytvorenie krátkodobých až strednodobých stratégií na obmedzenie rastúceho zneužívania európskych morí a oceánov, v neposlednom rade aj so zreteľom na ilegálnu prepravu osôb do Európy;

2.6.10 analýzu faktického negatívneho vplyvu, ktorý vyplýva z rôznej okrajovej polohy ostrovných regiónov a stanovenie politických opatrení pre námornú dopravu na základe zásady súdržnosti, aby boli tieto regióny lepšie integrované do európskeho priestoru;

2.6.11 podporu praktických skúseností s integrovaným manažmentom prímorských oblastí, pomocou ktorých sa umožní zriadiť a stimulovať organizačné štruktúry a postupy pre koordináciu medzi rôznymi druhmi správy a zvýšiť podiel spoločnosti na prijímaní rozhodnutí vzhľadom na prímorské oblasti.

2.7 Verejné povedomie a námorné dedičstvo

2.7.1 začlenenie návrhu na systematické zvyšovanie verejného uvedomovania si otázok súvisiacich s námornou oblasťou v rámci pokračujúceho procesu zahŕňajúceho aspekty spoločnej námornej tradície, kultúry a identity v Európe;

2.7.2 predloženie návrhu týkajúceho sa možnosti začlenenia námorného rozmeru do nadchádzajúceho Európskeho roka medzikultúrneho dialógu 2008;

2.7.3 vytvorenie systematickej stratégie pre modernú námornú politiku na zvýšenie verejného povedomia s cieľom zakoreniť ju pevne aj na najnižšej úrovni a zabezpečiť jej vlastné uplatňovanie.

V Bruseli 13. februára 2007

Predsa
Výboru regiónov
Michel DELEBARRE

Stanovisko Výboru regiónov „Európsky technologický inštitút“

(2007/C 146/04)

VÝBOR REGIÓNOV

- navrhuje, aby sa riadiace štruktúry ETI vytvorili tak, že budú vyvažovať potrebu nezávislosti ETI pri každodennej prevádzke a potrebu členských štátov a inštitúcií EÚ mať schopnosť chrániť záujmy EÚ, napríklad overovaním po piatich rokoch prostredníctvom grémia zastupujúceho členské štáty,
- ľutuje, že nový legislatívny návrh navrhuje nezodpovedajúce nové financovanie výskumného spoločenstva. Žiada, aby sa nečerpali prostriedky z jestvujúcich zdrojov financovania výskumu, ale aby sa namiesto toho špecifikovali doplnkové príspevky súkromného sektora. Tieto znalostné a inovačné spoločenstvá by mali byť povzbudené k postupnej finančnej trvalej udržateľnosti a rozpočet ZIS by sa mal pravidelne skúmať s ohľadom na ich výkonnosť.
- odporúča, aby v počiatočných fázach nevydával ETI svoj vlastný „akademický titul“, ale aby radšej vyvinul označenie alebo značku, ktorú udelí partnerská univerzita znalostného a inovačného spoločenstva.
- odporúča, aby výberový proces partnerstiev znalostných a inovačných spoločenstiev zohľadňoval ich špičkovú kvalitu aj veľký potenciál pre túto špičkovú kvalitu v oblasti vzdelávania, výskumu a inovácií. Vyzýva Komisiu, aby špecifikovala, ako sa tieto dve kritériá budú merať.
- odporúča usmerniť ETI, aby pri výbere KIS zvýšil hodnotiace zaradenie žiadostí partnerstiev, ktoré majú štruktúrované výskumné komunity a ktoré združujú regionálne alebo miestne orgány. Odporúča, aby malé a stredné podniky boli v legislatívnom návrhu explicitne uvedené ako potenciálne „partnerské organizácie“.

VÝBOR REGIÓNOV,

so zreteľom na *Oznámenie Komisie Európskej rade – Európsky technologický inštitút: ďalšie kroky k jeho vytvoreniu* (KOM(2006) 276 v konečnom znení),

so zreteľom na návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa zakladá Európsky technologický inštitút (KOM(2006) 604 v konečnom znení),

so zreteľom na rozhodnutie Európskej komisie z 8. júna 2006 požiadať Výbor regiónov o konzultáciu v tejto veci podľa článku 265 ods. 1 Zmluvy o založení Európskeho spoločenstva,

so zreteľom na rozhodnutie grémia z 25. apríla 2006 poveriť komisiu pre kultúru, vzdelávanie a výskum vypracovaním stanoviska na túto tému,

so zreteľom na *Oznámenie Komisie Rade a Európskemu parlamentu: Uskutočňovanie programu modernizácie univerzít – vzdelávanie, výskum a inovácie* (KOM(2006) 208 v konečnom znení),

so zreteľom na stanovisko na tému *Návrh rozhodnutia Európskeho parlamentu a Rady o siedmom rámcovom programe Európskeho spoločenstva v oblasti výskumu, technického rozvoja a demonštračných činností (2007 až 2013)*, (KOM(2005) 119 v konečnom znení – 2005/0043 (COD) – 2005/0044 (CNS)), (CdR 155/2005 fin) ⁽¹⁾,

so zreteľom na stanovisko na tému *Návrh rozhodnutia Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa zavádza program pre konkurencieschopnosť a inovácie (2007 – 2013)*, (KOM(2005) 121 v konečnom znení – 2005/0050 (COD)), (CdR 150/2005 fin) ⁽²⁾,

so zreteľom na stanovisko na tému *Oznámenie Komisie: Mobilizácia vzdelanosti v Európe: ako môžu univerzity v plnej miere prispieť k Lisabonskej stratégii* (KOM(2005) 152 v konečnom znení), (CdR 154/2005 fin) ⁽³⁾,

so zreteľom na *Oznámenie Komisie Európskej Rade: Implementácia obnoveného partnerstva pre rast a zamestnanosť. Vybudovanie znalostnej základne: Európsky technologický inštitút* (KOM(2006) 77 v konečnom znení),

so zreteľom na „*Oznámenie Komisie jarnej Európskej Rade: Spoločne pracujeme na hospodárskom raste a zamestnanosti. Nový začiatok lisabonskej stratégie*“, (KOM(2005) 24 v konečnom znení),

so zreteľom na závery predsedníctva Európskej rady, ktorá sa konala v Bruseli 23.-24. marca a 15.-16. júna 2006, o Európskom technologickom inštitúte,

so zreteľom na návrh stanoviska komisie pre kultúru, vzdelávanie a výskum, prijatý 28. septembra 2006 (CdR 273/2006 rev.1) (spravodajca: pán **Keith Walters**, člen zastupiteľstva Cambridgeshire County (UK/ELS)),

keďže:

- (1) Druhé oznámenie Komisie a návrh nariadenia týkajúceho sa vytvorenia Európskeho technologického inštitútu predstavujú pozitívny krok vpred.
- (2) Hoci nie je možné, aby sa všetky výskumné inštitúty priamo podieľali na ETI, ambície všetkých inštitútov stať sa súčasťou tohto celoeurópskeho projektu prostredníctvom znalostných a inovačných spoločenstiev pozitívne zmenia prostredie v oblasti výskumu a posilní vedomostné piliere: vzdelávanie, výskum a inovácie.
- (3) Skvalitnenie vedomostných pilierov a predovšetkým rozvoj úzkeho partnerstva medzi podnikateľskou sférou a výskumom bude znamenať významný prínos k zlepšeniu konkurencieschopnosti EÚ.
- (4) Vyvážený regionálny rozvoj možno podporiť, ak znalostné a inovačné spoločenstvá ETI, ktorý bude sústreďovať najlepšie pracovné tímy spolupracujúce s podnikmi, budú synergicky spolupracovať s regionálnymi a miestnymi orgánmi hospodárskeho rozvoja,

prijal na svojom 68. plenárnom zasadnutí 13. a 14. februára 2007. (schôdza z 13. februára) nasledujúce stanovisko:

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ C 115, 16.5.2006, s. 17.

⁽²⁾ Ú. v. EÚ C 115, 16.5.2006, s. 20.

⁽³⁾ Ú. v. EÚ C 81, 4.4.2006, s. 16.

1. Všeobecné poznámky

VÝBOR REGIÓNOV

1.1 **víta** druhé oznámenie ako pozitívny prínos k diskusii o vytvorení Európskeho technologického inštitútu (ETI) a ako prínos k naplneniu Lisabonskej stratégie;

1.2 **víta** vyvážený prístup Komisie pri príprave legislatívneho návrhu vrátane zmeny označenia „znalostné spoločenstvá“ na „znalostné a inovačné spoločenstvá“ a **s radosťou zisťuje**, že miestne a regionálne orgány sú zahrnuté ako potenciálne „partnerské organizácie“ znalostných a inovačných spoločenstiev, ale má obavy týkajúce sa niektorých podrobností;

1.3 **podporuje** iniciatívu, ktorá sa zameriava na posilnenie vzťahov medzi tromi piliermi vedomostného trojuholníka: vzdelávaním, výskumom a inováciami, a tiež návrh na prekonanie priepasti v oblasti inovácií, ktorá vznikla v Európe;

1.4 **opätovne konštatuje**, že úspešné modely výskumu a inovácií nemožno mechanicky skopírovať; EÚ by sa namiesto toho mala zamerať na budovanie na úspešných modeloch osvedčených postupov v oblasti intenzívnych vzťahov medzi výskumom, inováciami a vzdelávaním v EÚ;

1.5 **uznáva** význam skutočnosti, že ETI integruje všetky kľúčové zainteresované strany vedomostných pilierov, špičkové výskumné tímy, priemysel a verejné orgány. V každom prípade je potrebné zabrániť vytvoreniu dvojstupňového systému;

1.6 **uznáva**, že niektoré otázky týkajúce sa určitých prvkov návrhu zostávajú naďalej problematické;

1.7 **ľutuje**, že nový legislatívny návrh navrhuje nezodpovedajúce nové financovanie výskumného spoločenstva a že návrh neobsahuje jasný mechanizmus zabezpečenia financovania zo súkromného sektora;

1.8 **žiada**, aby sa nečerpali prostriedky z jestvujúcich zdrojov financovania výskumu (rámcový program a program konkurencieschopnosti a inovácie), ale aby sa namiesto toho špecifikovali doplnkové príspevky súkromného sektora;

1.9 **zdôrazňuje**, že vplyv miestnych a regionálnych orgánov na podmienky, ktoré vytvárajú interakciu vedúcu k inováciám, je rozhodujúci;

1.10 **pripomína** Komisii dôležitú úlohu miestnych a regionálnych orgánov, predovšetkým ich hospodárskych part-

nerstiev, pri vytváraní podmienok interakcie medzi tromi vedomostnými piliermi, napr. stimulovanie rozvoja stredísk, poskytovanie infraštruktúry pre inkubátory, stimulovanie investícií zo strany priemyslu, atď.;

1.11 **ďalej pripomína** Komisii, že práve regionálne a miestne orgány majú povzbudzovať MSP k tomu, aby spolupracovali v rámci výskumného partnerstva a tiež podporovať partnerstvá medzi priemyslom a univerzitami, ktoré sa budú v regionálnom/miestnom prostredí úspešne rozvíjať pri zohľadnení existujúcich i budúcich podmienok, politík a iných relevantných faktorov, atď.

1.12 **ďalej zdôrazňuje**, že ETI by sa mal v prvom rade zameriavať na inovácie, prenos vedomostí a projekty orientované na trh.

2. Všeobecné odporúčania

VÝBOR REGIÓNOV

2.1 **odporúča**, aby ETI skombinoval silné stránky špičkových univerzít EÚ, jej výskumných tímov a organizácií uznávaných po celom svete a najlepších tímov z iných univerzít a výskumných organizácií z celej EÚ, ktoré majú potenciál dosiahnuť špičkovú úroveň;

2.2 preto **nalieha** na Komisiu, aby spolupracovala s univerzitami a výskumnými organizáciami, ktoré majú výrazné skúsenosti s uplatnením vedomostného trojuholníka. Ak sa ETI nespojí so špičkovými európskymi univerzitami a výskumnými organizáciami, bude to mať vplyv na jeho celkový obraz;

2.3 **trvá** na tom, že vytvorenie znalostných a inovačných spoločenstiev musí prebiehať zdola nahor, pričom na začiatku by sa vybrali existujúce vynikajúce príklady spolupráce medzi výskumom a podnikovou sférou;

2.4 **s radosťou konštatuje**, že výberový proces znalostných a inovačných spoločenstiev bude otvorený, aby bolo výskumným tímom s veľkým potenciálom umožnené podieľať sa na ETI. Pre všetky univerzity a výskumné organizácie, väčšie i menšie, by malo platiť, že ak budú mať vytvorené správne štruktúry, partnerstvá a politiky, môžu sa ich najlepšie tímy aktívne zapojiť do ETI. **ľutuje** však, že súvisiace kľúčové kritérium „špičkovej kvality vzdelávania a výskumu“ špecificky nehovorí aj o potenciáli špičkovej kvality a **vyzýva** Komisiu, aby špecifikovala, ako sa tieto dve kritériá budú merať;

2.5 **navrhuje**, že jedným zo spôsobov ako posilniť vzťahy medzi výskumným a súkromným sektorom v rámci znalostných a inovačných spoločenstiev by mohla byť podpora a povzbudenie týchto znalostných a inovačných spoločenstiev k postupnej finančnej trvalej udržateľnosti a **vyzýva**, aby sa tento prístup do legislatívneho návrhu zahrnul v rámci jeho ustanovení;

2.6 čo sa týka akademických titulov, **je proti** návrhu Komisie, aby ETI udeľoval svoje vlastné tituly, a **odporúča**, aby v počiatočných fázach nevydával ETI svoj vlastný „akademický titul“, ale aby radšej vyvinul označenie alebo značku, ktorú udelí partnerská univerzita znalostného a inovačného spoločenstva. V opačnom prípade totiž hrozí, že si znepriatelí vedúce univerzity;

2.7 **navrhuje**, aby sa EIT v prvých rokoch svojej existencie obmedzil na udeľovanie označenia magisterským programom, ktoré obsahujú špecifické prvky, ako napr. prax v priemysle, interdisciplinarita, podnikateľské kurzy, atď.;

2.8 **trvá** na tom, aby bolo zaručené zodpovedajúce zastúpenie súkromného sektora v rade, ktorá by právom mala byť autonómna pri stanovovaní strategického zamerania ETI;

2.9 **navrhuje**, aby sa riadiace štruktúry ETI vytvorili tak, že budú vyvažovať potrebu nezávislosti ETI pri každodennej prevádzke a potrebu členských štátov a inštitúcií EÚ mať schopnosť chrániť záujmy EÚ, napríklad overovaním po piatich rokoch prostredníctvom grémia zastupujúceho členské štáty;

2.10 **nalieha** na Komisiu, aby usmernila správnu radu pri výbere znalostných a inovačných spoločenstiev k zvýšeniu hodnotiaceho zaradenia žiadostí partnerstiev, ktoré združujú regionálne alebo miestne orgány a majú štruktúrované výskumné komunity zapojené do vedecko-technickej spolupráce medzi univerzitami, výskumnými organizáciami a podnikmi so strednodobými a dlhodobými výskumnými plánmi;

2.11 **pripomína** Komisii, že rozhodujúcu úlohu pri vytváraní stredísk zohrávajú prostredníctvom svojich politík a investícií do infraštruktúry regionálne a miestne orgány, čo vedie k intenzívnej spolupráci medzi univerzitami a priemyslom;

2.12 **navrhuje**, aby ako nástroj hodnotenia úspechu ETI správna rada stanovila ciele, pomocou ktorých by bolo vyhodnotených jej strategické smerovanie. Medzi ukazovatele úspechu by mohli byť zaradené napr. tie ukazovatele, ktoré hodnotia schop-

nosť ETI poskytovať konkrétne „obchodovateľné“ riešenia na problémy, ktorým čelia MSP, obchodné spoločnosti a priemysel;

2.13 **apeluje** na Komisiu, aby zabránila akémukoľvek oslabeniu zamerania na vytvorenie Európskej rady pre výskum (ERV) ako hlavnej hybnej sily základného výskumu v dôsledku silného a pozitívneho impulzu spojeného s vytvorením ETI. Správna rada ETI by mala v maximálnej miere vytvoriť intenzívne kontakty s ERV a štruktúry na zabezpečenie vzájomného dopĺňania a zabránenie nekooperatívnemu konaniu a duplicitě;

2.14 **navrhuje**, aby ETI znalostné a inovačné spoločenstvá vytváral postupne, aby sa poučil z priebežne nadobúdaných skúseností a aby pri vytváraní nových znalostných a inovačných spoločenstiev zodpovedajúco prispôboval štruktúry, a **teší ho**, že Komisia navrhuje scenár 6 znalostných a inovačných spoločenstiev do roku 2013;

2.15 **považuje** pri vytváraní a riadení znalostných a inovačných spoločenstiev za najdôležitejšie tieto oblasti:

— hodnotiace procesy a hodnotenie výkonnosti: **víta** v legislatívnom návrhu odkaz na výsledkovo orientované parametre, **ľutuje** však, že nie sú zodpovedajúcim spôsobom špecifikované;

— finančné aspekty/udržateľnosť financovania: **odmieta** návrh Komisie, aby sa najväčšia časť financovania znalostných a inovačných spoločenstiev čerpala z jestvujúcich programov a fondov Spoločenstva, osobitne potenciálnym čerpaním z výskumných fondov EÚ;

— prepojenie s výskumom podporovaným Európskou radou pre výskum;

— úloha regionálnych/miestnych orgánov/inštitúcií: veľký dôraz by sa mal klásť na regionálne resp. miestne zapájanie sa do znalostných a inovačných spoločenstiev;

— úloha malých a stredných podnikov: **odporúča**, aby malé a stredné podniky boli v legislatívnom návrhu explicitne uvedené ako potenciálne „partnerské organizácie“ a žiada Komisiu, aby špecifikovala ako zapojiť malé a stredné podniky do znalostných a inovačných spoločenstiev;

2.16 **odporúča**, aby otázka personálu bola riešená flexibilne s cieľom zabezpečiť, aby sa do ETI zapojili najlepšie tímy výskumných pracovníkov. Tzv. dvojité priradenie vnímate ako pozitívny krok v súvislosti s personálnymi otázkami;

2.17 **navrhuje**, aby sa ako nástroj na zapojenie špičkových tímov výskumných pracovníkov a na vytvorenie pocitu spolupatričnosti a zodpovednosti voči ETI využila možnosť, aby znalostné a inovačné spoločnosti zamestnali príslušný personál na stanovené percento ich pracovnej kapacity. Maximálne a minimálne hranice možno stanoviť podľa konkrétnych okolností od prípadu k prípadu a prispôbiť v priebehu existencie znalostného a inovačného spoločenstva;

2.18 **vyzýva** Komisiu, aby pri príprave návrhov právnych predpisov týkajúcich sa ETI zdôraznila dôležitú úlohu miestnych a regionálnych orgánov, ktoré budú poskytovať podstatnú podporu predovšetkým znalostným a inovačným spoločnostiam, no aj vo všeobecnosti pri preklenutí priepasti v rámci vedomostných pilierov.

3. Odporúčania Výboru regiónov k návrhu nariadenia

Odporúčanie 1

Desiate odôvodnenie

Znenie navrhované Komisiou	Navrhovaná zmena
Je potrebné podporovať vzdelávanie ako integrálnu, ale často chýbajúcu zložku komplexnej inovačnej stratégie. V dohode medzi ETI a ZIS by sa malo stanoviť, že tituly a diplomy udelené prostredníctvom ZIS by mali byť titulmi a diplomami ETI. ETI by mal podporovať uznávanie titulov a diplomov ETI v členských štátoch. Všetky tieto činnosti by sa mali vykonávať bez toho, aby bola dotknutá smernica 2005/36/ES o uznávaní odborných kvalifikácií.	Je potrebné podporovať vzdelávanie ako integrálnu, ale často chýbajúcu zložku komplexnej inovačnej stratégie. V dohode medzi ETI a ZIS by sa malo stanoviť, že tituly a diplomy udelené prostredníctvom ZIS by mali byť titulmi a diplomami s <u>označením</u> ETI. ETI by mal podporovať uznávanie titulov a diplomov s <u>označením</u> ETI v členských štátoch. Všetky tieto činnosti by sa mali vykonávať bez toho, aby bola dotknutá smernica 2005/36/ES o uznávaní odborných kvalifikácií.

Toto odporúčanie znamená, že termín „tituly ETI“ by mal byť zmenený na „tituly, ktoré nesú označenie EIT“ v celom texte návrhu nariadenia.

Zdôvodnenie

V dôvodovej správe k návrhu nariadenia Komisia špecificky hovorí o „označení“ ETI k titulom, ktoré podporujú podnikateľské prvky, atď. Má to zmysel, ale podľa mnohých vedúcich univerzít nie je potrebný vlastný titul ETI na to, aby ETI dosiahol svoje ciele. Titulom, ktorý v sebe zahŕňa takéto prvky a ktorý udelí jedna alebo viaceré partnerské univerzity s „označením“ ETI sa dosiahne ten istý cieľ.

Odporúčanie 2

Článok 5 ods. 2 písm. a)

Znenie navrhované Komisiou	Navrhovaná zmena
2. Jednotlivé partnerstvá vyberie ETI a budú mať podobu ZIS na základe konkurenčného, otvoreného a transparentného procesu, vrátane uverejnenia podrobných špecifikácií a podmienok. Pri výbere partnerstiev sa predovšetkým zohľadňuje: (a) súčasná a potenciálna inovačná kapacita v rámci partnerstva, ako aj jeho excelentnosť v oblasti vzdelávania a výskumu;	2. Jednotlivé partnerstvá vyberie ETI a budú mať podobu ZIS na základe konkurenčného, otvoreného a transparentného procesu, vrátane uverejnenia podrobných špecifikácií a podmienok. Pri výbere partnerstiev sa predovšetkým zohľadňuje: (a) súčasná a potenciálna inovačná kapacita v rámci partnerstva, ako aj jeho excelentnosť a <u>prejavený potenciál excelentnosti v oblasti vzdelávania a výskumu;</u> (...)

Zdôvodnenie

V súlade s bodom 2.4 návrhu stanoviska.

Odporúčanie 3

Článok 5 ods. 2

Znenie navrhované Komisiou	Navrhovaná zmena
<p>Jednotlivé partnerstvá vyberie ETI a budú mať podobu ZIS na základe konkurenčného, otvoreného a transparentného procesu, vrátane uverejnenia podrobných špecifikácií a podmienok.</p> <p>(...)</p> <p>Pri výbere sa takisto zohľadňuje:</p> <p>(a) prevádzková štruktúra, z ktorej je jasný záväzok voči ETI a jeho cieľom;</p> <p>(b) kapacita na zabezpečenie dynamického, flexibilného a príznačného pracovného prostredia, v ktorom sa odmeňujú tak individuálne, ako aj tímové výsledky, pokiaľ ide o inovácie, výskum a vzdelávanie;</p> <p>(c) základ, podľa ktorého by sa udeľovali tituly a diplomy, vrátane opatrení na zohľadňovanie politiky Spoločenstva v oblasti vyššieho vzdelávania v Európe, najmä pokiaľ ide o konkurencieschopnosť, transparentnosť a uznávanie a kvalitu titulov a diplomov;</p> <p>(d) schopnosť partnerstva prispôbiť sa zmenám a zohľadniť zmeny v ich oblasti alebo v inovačnom prostredí.</p>	<p>Jednotlivé partnerstvá vyberie ETI a budú mať podobu ZIS na základe konkurenčného, otvoreného a transparentného procesu, vrátane uverejnenia podrobných špecifikácií a podmienok.</p> <p>(...)</p> <p>Pri výbere sa takisto zohľadňuje:</p> <p>(a) prevádzková štruktúra, z ktorej je jasný záväzok voči ETI a jeho cieľom;</p> <p>(b) kapacita na zabezpečenie dynamického, flexibilného a príznačného pracovného prostredia, v ktorom sa odmeňujú tak individuálne, ako aj tímové výsledky, pokiaľ ide o inovácie, výskum a vzdelávanie;</p> <p>(c) základ, podľa ktorého by sa udeľovali tituly a diplomy, vrátane opatrení na zohľadňovanie politiky Spoločenstva v oblasti vyššieho vzdelávania v Európe, najmä pokiaľ ide o konkurencieschopnosť, transparentnosť a uznávanie a kvalitu titulov a diplomov;</p> <p>(d) schopnosť partnerstva prispôbiť sa zmenám a zohľadniť zmeny v ich oblasti alebo v inovačnom prostredí;</p> <p>(e) <u>pevnosť partnerstva vrátane jeho vzťahov s príslušnými regionálnymi a miestnymi orgánmi a inštitúciami.</u></p>

Zdôvodnenie

Toto odporúčanie dopĺňa bod 2.10 návrhu stanoviska, ktorým sa nalieha, aby žiadosti o vytvorenie znalostných a inovačných spoločenstiev obsahovali záväzky voči regionálnym alebo miestnym orgánom.

Odporúčanie 4

Článok 15

Znenie navrhované Komisiou	Navrhovaná zmena
<p>1. ETI zabezpečuje, aby jeho činnosti, vrátane tých, ktoré sú riadené prostredníctvom ZIS, podliehali nepretržitému monitorovaniu a pravidelnému nezávislému hodnoteniu s cieľom zabezpečiť tak najvyššiu kvalitu výsledkov, ako aj najefektívnejšie využitie zdrojov. Výsledky hodnotenia sú zverejňované.</p> <p>2. Po piatich rokoch od dátumu prijatia tohto nariadenia a potom každé štyri roky Komisia zverejňuje hodnotenie ETI. Toto hodnotenie je založené na nezávislom externom hodnotení a preskúmava sa v ňom, ako ETI plní svoje poslanie. Zahŕňa všetky činnosti ETI a ZIS a preskúmava sa v ňom efektívnosť, udržateľnosť, účinnosť a význam vykonávaných činností a ich vzťah s politikami Spoločenstva. Zohľadňujú sa v ňom názory všetkých zúčastnených strán tak na európskej, ako aj na vnútroštátnej úrovni.</p> <p>(...)</p>	<p>1. ETI zabezpečuje, aby jeho činnosti, vrátane tých, ktoré sú riadené prostredníctvom ZIS, podliehali nepretržitému monitorovaniu a pravidelnému nezávislému hodnoteniu s cieľom zabezpečiť tak najvyššiu kvalitu výsledkov, ako aj najefektívnejšie využitie zdrojov. Výsledky hodnotenia sú zverejňované.</p> <p>2. Po piatich rokoch od dátumu prijatia tohto nariadenia a potom každé štyri roky Komisia zverejňuje hodnotenie ETI. Toto hodnotenie je založené na nezávislom externom hodnotení a preskúmava sa v ňom, ako ETI plní svoje poslanie. Zahŕňa všetky činnosti ETI a ZIS a preskúmava sa v ňom efektívnosť, udržateľnosť, účinnosť a význam vykonávaných činností a ich vzťah s politikami Spoločenstva. Zohľadňujú sa v ňom názory všetkých zúčastnených strán tak na európskej, ako aj na vnútroštátnej úrovni.</p>

Znenie navrhované Komisiou	Navrhovaná zmena
	<p>3. <u>Rozpočet ZIS by sa mal pravidelne skúmať s ohľadom na ich výkonnosť. Spravidla by sa financovanie ZIS malo v priebehu projektu postupne znižovať a nahrádzať iným financovaním. Schopnosť prilákať externé investície do ZIS bude dôležitým ukazovateľom úspešnosti ETI.</u></p> <p>(...)</p>

V Bruseli 13. februára 2007

Predseda
Výboru regiónov
Michel DELEBARRE

Stanovisko Výboru regiónov „Tematická stratégia na ochranu pôdy“

(2007/C 146/05)

VÝBOR REGIÓNOV

- zastáva názor, že z hľadiska ochrany životného prostredia existujú viaceré dôvody pre vytvorenie pôdnej politiky na európskej úrovni. Existujú súvislosti medzi znečisťovaním pôdy a zdravím ľudí a zvierat. Politika v oblasti pôdy má preto v tejto súvislosti svoju funkciu. Okrem toho je potrebné na európskej úrovni zohľadniť klimatické zmeny, cezhraničné dôsledky degradácie pôdy, tlak vyvíjaný na ostatné zložky životného prostredia a Kjótsky protokol,
- je presvedčený, že smernica zameraná na zhodnotenie situácie a pomoc členským štátom pri prijímaní príslušných opatrení, v súlade s návrhom Komisie, môže prispieť k nastoleniu trvalo udržateľného nakladania s pôdou v EÚ. To znamená, že smernica musí byť flexibilná,
- vyjadruje znepokojenie nad administratívnym zaťažením, ktoré pre miestne a regionálne orgány môže vyplývať z nasledujúcich požiadaviek: identifikácia rizikových oblastí, povinnosť preskúmať oblasti označené za rizikové raz za desať rokov (článok 6) a povinnosť prepracovať zoznam kontaminovaných lokalít (články 10 a 11),
- vyjadruje želanie, aby pre príslušné samosprávy z neho nevyplynuli žiadne priame záväzky v oblasti sanácie a správy kontaminovaných lokalít (článok 13),
- zastáva názor, že je potrebné, aby Európska komisia vypracovala sériu usmerňovacích opatrení vrátane nákladovo výhodných opatrení, ktoré by podnetne pomohli členským štátom pri zostavovaní vlastných programov opatrení.

VÝBOR REGIÓNOV

so zreteľom na oznámenie Komisie Rade, Európskemu parlamentu, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov: Tematická stratégia na ochranu pôdy (KOM(2006) 231, konečné znenie) a návrh smernice Európskeho parlamentu a Rady, ktorou sa ustanovuje rámec pre ochranu pôdy a ktorou sa mení a dopĺňa smernica 2004/35/ES (KOM(2006)232, konečné znenie),

so zreteľom na rozhodnutie Európskej komisie z 22. septembra 2006 konzultovať s výborom túto tému v súlade s článkom 175 a prvým odsekom článku 265 Zmluvy o založení Európskeho spoločenstva,

so zreteľom na rozhodnutie grémiá z 25. apríla 2006 poveriť komisiu pre trvalo udržateľný rozvoj vypracovaním stanoviska v tejto veci,

so zreteľom na stanovisko výboru z 12. februára 2003 k oznámeniu Európskej komisie „K tematickej stratégii ochrany pôdy“ – CdR 190/2002 fin ⁽¹⁾,

so zreteľom na návrh stanoviska výboru (CdR 321/2006 rev. 1), ktorý komisia pre trvalo udržateľný rozvoj schválila 27. novembra 2006 (Spravodajca: pán Cor LAMERS, starosta mesta Houten (NL-ELS));

Prijal na svojom 68. plenárnom zasadnutí 13. a 14. februára 2007(schôdza z 13. februára) nasledujúce stanovisko:

1. Postoj Výboru regiónov

Všeobecné pripomienky

1.1 Pôda je mimoriadne dôležitá pre našu výživu. Je nenahradiiteľným zdrojom výživných prvkov a vody, regulátorom kolobehu, životným priestorom mnohých organizmov a podporou života na pôde. Pre človeka ako aj pre prírodu je dôležité, aby zem mohla pokračovať v splňaní týchto funkcií optimálnym a trvalo udržateľným spôsobom.

1.2 Vo všetkých členských štátoch EU sa vo väčšej či menšej miere vyskytujú problémy s pôdou. Je jasné, že v niektorých častiach Európy došlo a ešte dôjde k závažným a znepokojujúcim procesom degradácie pôdy.

1.3 Pôda je nehnuteľná, ale degradácia pôdy v jednom členskom štáte môže mať napriek tomu cezhraničné dôsledky. Výbor preto zastáva názor, že návrh je v súlade s princípom subsidiarity. Výbor okrem toho konštatuje, že len deväť členských štátov zaviedlo vlastnú legislatívu v oblasti ochrany pôdy a že táto politika je vo všeobecnosti obmedzená na určité aspekty kontaminácie pôdy. Výbor okrem toho zastáva názor, že z hľadiska ochrany životného prostredia existujú dôvody pre vytvorenie pôdnej politiky na európskej úrovni. Existujú súvislosti medzi znečisťovaním pôdy a zdravím ľudí a zvierat. Politika v oblasti pôdy má preto v tejto súvislosti svoju funkciu. Okrem toho je potrebné na európskej úrovni zohľadniť klimatické zmeny, cezhraničné dôsledky degradácie pôdy, tlak vyvíjaný na ostatné zložky životného prostredia a Kjótsky protokol.

1.4 Politika ochrany pôdy je veľmi zložitou otázkou. V Európe sa vyskytuje viac ako 320 rozmanitých druhov pôdy, ktoré sa využívajú na rôzne účely. Pôda môže splňať hospodársku, sociálnu, kultúrnu alebo ekologickú funkciu a môže byť využívaná na účely poľnohospodárstva, ochrany životného

prostredia, zástavbu a stavbu ciest a hrádzí. Preto pôdu v členských krajinách ohrozujú rôzne faktory. Konštatuje sa to aj pri výrazných rozdieloch medzi opatreniami, ktoré prijali členské štáty resp. niektoré regióny v rámci toho istého štátu. Okrem týchto zemepisných rozdielov sú medzi európskymi regiónmi aj klimatické rozdiely. Tieto rozdiely odpovedajú kompetenciám, ktoré v tejto oblasti majú miestne a regionálne orgány.

1.5 Výbor zastáva názor, že vzhľadom na takúto veľkú rozmanitosť a ťažkosti pri vypracovaní spoločných noriem nie je v súčasnosti možné prijať na úrovni EÚ jednotné kvantitatívne normy. Napriek tomu sa nazdáva, že stratégia predložená Komisiou je prvým krokom smerom k dosiahnutiu dohody o spoločných normách v blízkej budúcnosti. Na zabezpečenie účinnej ochrany pôdy sú potrebné ciele opatrenia. Politika ochrany pôdy je oblasťou, ktorá spadá pod kompetencie predovšetkým miestnych a regionálnych orgánov.

1.6 Vo väčšine členských štátov majú miestne a regionálne orgány kompetencie v oblasti politiky ochrany pôdy. Tieto orgány by preto mali zohrávať dôležitú úlohu pri vypracovaní nových metód a opatrení v oblasti ochrany pôdy.

1.7 Európska únia zohráva v tejto oblasti podpornú a motivačnú úlohu. Európsku legislatívu treba odmietnuť, ak nebude flexibilná a neponechá členským štátom dostatočne veľké pole pôsobnosti.

Ciele stratégie

1.8 Výbor podporuje ciele stratégie a zastáva názor, že tieto ciele vysokou mierou prispievajú k vytvoreniu flexibilného politického rámca pre trvalo udržateľné nakladanie s pôdou.

(¹) Ú. v. EÚ L 128, 29.5.2003, s. 43.

1.9 Podľa názoru výboru z popisu uvedených cieľov vyplýva, že dôraz sa kladie na zvýšenie aktuálnych poznatkov o procesoch v pôde a na povinnosť členských štátov angažovať sa v tejto oblasti. Členským štátom sa odporúča prijímať opatrenia proti zhoršovaniu kvality pôdy, pričom identifikovanie rizikových oblastí, definovanie cieľov v oblasti boja proti degradácii pôdy a prijímanie opatrení na dosiahnutie týchto cieľov sú v kompetencii samotných členských štátov. Výbor podporuje tento prístup, pretože problematiku ochrany pôdy chápe ako súhrnný proces a zdôrazňuje jej miestny a regionálny charakter.

Integrovanie ochrany pôdy do európskej a národnej legislatívy

1.10 Pred zrealizovaním stratégie je potrebné systematicky vyhodnotiť do akej miery súčasná politika a legislatíva Spoločenstva týkajúca sa pôdy prispieva trvalo udržateľnej ochrane pôdy v Spoločenstve. Ak tento prínos nie je dostatočný, musí dôjsť k prispôbeniu legislatívy a politiky. Na to je potrebné, aby Komisia urýchlene vypracovala akčný plán.

1.11 Výbor preto zastáva názor, že v stratégii by mal byť lepšie vysvetlený vzťah k iným stratégiám, ktoré boli vypracované v rámci šiesteho akčného programu Spoločenstva pre životné prostredie, hlavne k stratégiám týkajúcich sa pesticídov, odpadu a nakladania s ním, ale aj povrchovej a podzemnej vody.

Osvedčené postupy a poznatky o procesoch prebiehajúcich v pôde

1.12 Výbor zastáva názor, že zvyšovanie povedomia verejnosti a komunikácia sú dôležité pre zabezpečenie a trvalo udržateľné nakladanie s pôdou. Pri tom bude potrebné zohľadniť tak hrozby ako aj výhody, ktoré znamená pôda pre trvalo udržateľnú spoločnosť.

1.13 Opatrenia, ktoré prijali členské štáty, sa od seba veľmi líšia (pozri bod 1.4). Výbor zastáva názor, že kvalita pôdy v Európskej únii by sa dala zlepšiť, keby sa členské štáty v rámci praktického uplatňovania pôdnej politiky delili o svoje poznatky s inými členskými štátmi. Výbor preto vyzýva členské štáty, ktoré majú vlastnú pôdnu politiku, aby sa s členskými štátmi, ktoré nemajú všeobecné predpisy v tejto oblasti, podelili o svoje znalosti a odborné skúsenosti.

1.14 Výbor pripisuje veľký význam vytvoreniu otvorenej komunikačnej platformy, umožňujúcej výmenu informácií o osvedčených postupoch týkajúcich sa primeranej ochrany pôdy. Rozmanitosť druhov pôdy si vyžaduje širokú škálu opatrení, ktoré sa v praxi osvedčili.

Nová rámcová smernica o ochrane pôdy

1.15 Cieľom tejto smernice je vytvorenie zoznamu foriem degradácie pôdy v EÚ. Text smernice prináša pokyny umožňujúce transparentný a jednotný postup. O tom, či daný región bude prehlásený za rizikovú oblasť, aké prípadné opatrenia bude

potrebné prijať a ako ich naplánovať, rozhodujú členské štáty samotné.

1.16 Výbor je presvedčený, že smernica prezentovaná v tejto podobe zameranej na zhodnotenie situácie a zjednodušenie príslušných opatrení môže prispieť k nastoleniu trvalo udržateľného nakladania s pôdou v EÚ. Smernica nesmie komplikovať ani brzdiť dobre fungujúcu národnú politiku v oblasti ochrany pôdy. To znamená, že smernica musí byť flexibilná a v súčasnosti by nemala obsahovať žiadne kvantitatívne ani kvalitatívne normy (pozri bod 1.5). Realizácia opatrení by sa mala uskutočniť na základe dobrovoľnosti prostredníctvom systémov stimulov a poradenstva. Ďalej by bolo potrebné vyhnúť sa nárastu dokumentačných požiadaviek a tak bojovať proti zbytočnej byrokracii. Súčasné európske návrhy by sa tiež nemali považovať za výzvu na zvýšenie kontroly EÚ v tejto oblasti

1.17 Výbor zastáva názor, že zodpovednosť jednotlivých členských štátov za dodržiavanie environmentálnych noriem pri zohľadnení povinného ručenia a zodpovednosti znečisťovateľov pôdy a vlastníkov musí byť najvyššou prioritou. To znamená, že je potrebné stanoviť, že aj v prípade uplatňovania zásady znečisťovateľa budú zodpovedať v rámci povinného ručenia nielen znečisťovateľ, ale aj ďalšie zodpovedné subjekty. Výbor zdôrazňuje, že na vnútroštátnej úrovni musí byť stanovené, kto je v konečnom dôsledku zodpovedný subjekt

1.18 Výbor vyjadruje svoje obavy, pretože pre vypracovanie konkrétnych požiadaviek k smernici EÚ, predovšetkým v súvislosti so stanovením kritérií pre vyhodnotenie rizika v prípade kontaminácie pôdy, má byť stanovený osobitný výbor podľa rozhodnutia 1999/468/ES (komitológia). Mal by sa tu zvoliť postup, ktorý zohľadní stanoviská všetkých zainteresovaných záujmových skupín a zaručí dostatočnú účasť.

Administratívne zaťaženie

1.19 V článku 16 smernice je stanovené veľké množstvo prípadov, kedy sú miestne a regionálne orgány povinné zasielať hlásenia. Výbor zastáva názor, že tieto požiadavky by nemali predstavovať nadmiernu administratívnu záťaž pre obce a regióny. V tejto súvislosti je treba pripomenúť, že pozornosť venovaná týmto hláseniam, personál zamestnaný a finančné prostriedky vynaložené na ich prípravu nemôžu byť použité na boj proti degradácii pôdy, ktorý by mal byť predsa prioritou.

1.20 Výbor zdôrazňuje význam začlenenia politiky ochrany pôdy do sektorovej politiky a do predpisov na všetkých úrovniach (článok 3). Pri uplatňovaní sektorovej politiky je potrebné zachovať určitú zdržanlivosť pri zavádzaní povinných kontrol založených na existujúcich údajoch (pôdnych testoch). Kontroly majú význam len v prípade ohrozenia pôdy. Keďže danými opatreniami je stanovený prísny rámec, vo všeobecnosti sú tieto testy v realizačnej fáze už v podstate zbytočné. V zložitých prípadoch veľkého rozsahu sa však vyžaduje správa o vplyve na životné prostredie.

1.21 Výbor vyjadruje znepokojenie nad administratívnym zaťažením, ktoré pre miestne a regionálne orgány môže predstavovať identifikácia rizikových oblastí, preskúmanie zoznamu rizikových oblastí (článok 6) raz za desať rokov a prepracovanie zoznamu kontaminovaných lokalít (články 10 a 11).

1.22 Výbor konštatuje, že návrh smernice obsahuje množstvo povinností predkladania správ a záznamu údajov ako aj povinnosť vypracovať plány a programy súvisiace so strategickou environmentálnou kontrolou, čo povedie k výraznému nárastu náročnosti pri realizácii. Právne predpisy EÚ sa musia v maximálnej miere vzdať povinnosti predkladať správy, ako aj plány a programy súvisiace so strategickou environmentálnou kontrolou.

1.23 Výbor zastáva názor, že účasť verejnosti by sa mala obmedziť na prípady stanovené v smernici o informáciách o životnom prostredí.

Program opatrení na boj proti procesu degradácie pôdy

1.24 Výbor vyjadruje želanie, aby pre príslušné samosprávy z neho nevyplývali žiadne priame záväzky v oblasti sanácie a správy kontaminovaných lokalít (článok 11). Samosprávy zabezpečia pravidelnú sanáciu. Tieto dve hľadiská sa musia preskúmať z hľadiska platných predpisov daného členského štátu a konkrétneho stavu pôdy. Pochopiteľne, že príslušné samosprávy stále zodpovedajú za to, ako sa nakladá s kontaminovanými lokalitami.

1.25 Výbor je spokojný so sanáciou pôdy zameranou na jej využitie v budúcnosti (články 1.1 a 13.2). Dané opatrenia závisia od (súčasného) využívania pôdy.

1.26 Z hodnotenia dosahu vyplýva, že opatrenia zamerané na obmedzenie degradácie pôdy sú pre spoločnosť veľmi prospešné. Výbor podporuje tento názor, ale považuje za potrebné podotknúť, že na to, aby sa tento cieľ dosiahol, je potrebné do pôdy investovať. Skúsenosti ukázali, že obzvlášť obce a regióny často pozastavujú implementáciu projektov súvisiacich so sanáciou pôdy v dôsledku nedostatku finančných prostriedkov.

1.27 Výbor považuje zavedenie správy o stave pôdy (článok 12) za podporu Európy pre zoznam kontaminovaných lokalít. Táto správa na jednej strane umožní aktualizáciu zoznamu kontaminovaných lokalít a na druhej strane transparentným spôsobom poskytne informácie občanom v iných členských krajinách, ktorí majú záujem o kúpu pozemkov, čím sa môže predísť hospodárskym škodám. Takto sa v praxi uplatňuje zásada (článok 4) „znečisťovateľ platí“.

1.28 Výbor zastáva názor, že pri identifikácii opatrení na zachovanie funkcií pôdy by bolo potrebné venovať pozornosť nielen sociálnym a ekonomickým aspektom, ale aj otázkam bezpečnosti a prípadnému výskytu archeologického, geologického a geomorfologického dedičstva (článok 8).

1.29 Výbor zastáva názor, že požiadavka Komisie zaviesť národné modely financovania pre sanáciu znečistenia pochádzajúceho z minulosti (článok 13) nezohľadňuje dostatočne existujúce špecifické regionálne modely (financovania), ktoré sa osvedčili v doterajšej praxi. Stanovenie predpisov na úrovni EÚ v tejto oblasti skôr môže vyvolať rôzne problémy.

Osvedčené postupy

1.30 Výbor vidí v zriadení platformy pre výmenu informácií (článok 17) jeden z medzníkov návrhu Komisie. Miestne a regionálne orgány by sa mali na tejto platforme aktívne podieľať.

2. Odporúčania Výboru regiónov

2.1 Výbor zastáva názor, že je potrebné, aby Európska komisia vypracovala zoznam nákladovo výhodných opatrení, ktoré by podnetne pomohli členským štátom pri zostavovaní vlastných programov opatrení. Členské štáty, ktoré ešte nemajú vlastnú pôdnu politiku alebo ju práve vytvárajú, budú môcť efektívne pracovať len vtedy, ak budú mať k dispozícii dostatok informácií.

2.2 Výbor navrhuje, aby sa nezaviedla všeobecná povinnosť podávania správ na európskej úrovni, ale aby sa skôr členským štátom dala možnosť využívať vlastný systém podávania správ, ktoré by boli sprístupnené Európskej komisii (článok 16).

2.3 Administratívne zaťaženie spojené s definovaním rizikových oblastí je možné znížiť, ak sa najskôr vykoná rýchlu kontrolu zameranú na riziká, ktorým je vystavená pôda (alebo jej časti) v danom členskom štáte (článok 6). Pokiaľ ide o preskúmanie rizikových oblastí a zoznamu kontaminovaných lokalít, je kompletná revízia zbytočná. Aktualizácia na základe kontrolných údajov by mala stačiť.

2.4 Výbor odporúča ešte viac skonzkretizovať výskumný program Európskej komisie vyhlásený v tematickej stratégii stanovením priorít a lehôt. Absolútnou prioritou by malo byť skúmanie dôsledkov klimatických zmien na pôdu. Jedným z potencionálnych/reálnych účinkov klimatických zmien je zrýchlené odbúravanie organických látok. Vzhľadom na veľký význam organických látok vo fungovaní pôdy môžu mať klimatické zmeny závažné dôsledky na trvalo udržateľné nakladanie s pôdou.

Odporúčanie 1

Článok 1

Znenie navrhované Komisiou	Návrh zmien a doplnení Výboru regiónov
<p>1. Touto smernicou sa ustanovuje rámec pre ochranu pôdy a zachovanie schopnosti pôdy vykonávať každú z týchto environmentálnych, hospodárskych, sociálnych a kultúrnych funkcií:</p> <p>a) tvorba biomasy, a to aj v oblasti poľnohospodárstva a lesníctva;</p> <p>b) zhromažďovanie, filtrácia a premena živín, látok a vody;</p> <p>c) zdroj biologickej diverzity, ako sú biotopy, druhy a gény;</p> <p>d) fyzické a kultúrne prostredie pre človeka a ľudské činnosti;</p> <p>e) zdroj surovín;</p> <p>f) zásobáreň uhlíka;</p> <p>g) archív geologického a kultúrneho dedičstva.</p> <p>V smernici sa na uvedený účel ustanovujú opatrenia určené na prevenciu procesov degradácie pôdy, ktoré vznikajú prirodzeným spôsobom alebo v dôsledku širokej škály ľudských činností a narúšajú schopnosť pôdy vykonávať uvedené funkcie. Medzi tieto opatrenia patrí zmiernovanie účinkov procesov degradácie, ako aj obnova a sanácia pôd postihnutých degradáciou na úroveň funkčnosti, ktorá by bola zlučiteľná minimálne so súčasným a plánovaným využívaním v budúcnosti.</p>	<p>1. Touto smernicou sa ustanovuje rámec pre ochranu pôdy a zachovanie schopnosti pôdy vykonávať v závislosti od konkrétnych prípadov každú z týchto environmentálnych, hospodárskych, sociálnych a kultúrnych funkcií: <u>environmentálne, hospodárske, sociálne a kultúrne funkcie:</u></p> <p>a) tvorba biomasy, a to aj v oblasti poľnohospodárstva a lesníctva;</p> <p>b) zhromažďovanie, filtrácia a premena živín, látok a vody;</p> <p>c) zdroj biologickej diverzity, ako sú biotopy, druhy a gény;</p> <p>d) fyzické a kultúrne prostredie pre človeka a ľudské činnosti;</p> <p>e) zdroj surovín;</p> <p>f) zásobáreň uhlíka;</p> <p>g) archív geologického a kultúrneho dedičstva.</p> <p>V smernici sa na uvedený účel ustanovujú opatrenia určené na prevenciu procesov degradácie pôdy, ktoré vznikajú prirodzeným spôsobom alebo v dôsledku širokej škály ľudských činností a narúšajú schopnosť pôdy vykonávať uvedené funkcie. Medzi tieto opatrenia patrí zmiernovanie účinkov procesov degradácie, ako aj obnova a sanácia pôd postihnutých degradáciou na úroveň funkčnosti, ktorá by bola zlučiteľná minimálne so súčasným a plánovaným využívaním v budúcnosti.</p>

Zdôvodnenie

Z článku jasne vyplýva, že plánované opatrenia vychádzajú z funkčného prístupu. Formulácia „každú z týchto funkcií“ však môže byť interpretovaná ako určitá multifunkčnosť, na základe ktorej sa dá usudzovať, že pôda by mala byť schopná vykonávať všetky uvedené funkcie súčasne.

Pôda okrem toho, že je nositeľom geologického a archeologického dedičstva, je tiež nositeľom geomorfologického dedičstva. Pod geomorfológiou rozumieme podobu, ktorú má pôda v krajine. Kde má táto podoba osobitnú hodnotu, je potrebné venovať starostlivosť jej zachovaniu.

Odporúčanie 2

Článok 3

Znenie navrhované Komisiou	Návrh zmien a doplnení Výboru regiónov
<p>Pri vytváraní sektorových politík, ktoré by mohli zhoršovať, alebo zmiernovať procesy degradácie pôdy, členské štáty identifikujú, opíšu a posúdia vplyvy takýchto politík na tieto procesy, najmä v oblastiach regionálneho a mestského územného plánovania, dopravy, energetiky, poľnohospodárstva, rozvoja vidieka, lesníctva, ťažby surovín, obchodu a priemyslu, výrobkovej politiky, cestovného ruchu, zmeny klímy, životného prostredia, prírody a krajinného prostredia.</p> <p>Členské štáty tieto zistenia zverejnia.</p>	<p>Pri vytváraní sektorových politík, <u>pri ktorých sa predpokladá zhoršovanie procesov ktoré by mohli zhoršovať, alebo zmiernovať procesy</u> degradácie pôdy, členské štáty identifikujú, opíšu a posúdia vplyvy takýchto politík na tieto procesy, najmä v oblastiach regionálneho a mestského územného plánovania, dopravy, energetiky, poľnohospodárstva, rozvoja vidieka, lesníctva, ťažby surovín, obchodu a priemyslu, výrobkovej politiky, cestovného ruchu, zmeny klímy, životného prostredia, prírody a krajinného prostredia.</p> <p>Členské štáty tieto zistenia zverejnia. Pri vytváraní sektorových politík a predpisov Spoločenstva rozšíri Komisia vonkajšie začlenenie aj na problematiku pôdy</p>

Zdôvodnenie

Výbor vyjadruje spokojnosť s vonkajším začlenením, o ktorom sa píše v článku 3. Domnieva sa, že táto povinnosť by sa nemala vzťahovať len na členské štáty, ale aj na EÚ.

Odporúčanie 3

Článok 6

Znenie navrhované Komisiou	Návrh zmien a doplnení Výboru regiónov
<p>1. Do piatich rokov od (dátum transpozície) identifikujú členské štáty na svojich územiach a na príslušnej úrovni tie oblasti, pri ktorých existuje jasný dôkaz alebo opodstatnené podozrenie, že sa v nich vyskytol jeden alebo viaceré z nasledujúcich procesov degradácie pôdy, alebo hrozí, že sa vyskytnú v blízkej budúcnosti (ďalej len „rizikové oblasti“):</p> <p>a) vodná a veterná erózia;</p> <p>b) úbytok organických látok spôsobený neustálou klesajúcou tendenciou organického podielu v pôde, s výnimkou nerozložených rastlinných a živočíšnych zvyškov, produktov ich čiastočného rozkladu a pôdnej biomasy;</p> <p>c) zhutnenie vyvolané zvyšovaním hustoty a znižovaním pórovitosti pôdy;</p> <p>e) salinizácia spôsobená hromadením rozpustných solí v pôde;</p> <p>f) zosuvy pôdy spôsobené mierne rýchlym až rýchlym pohybom pôdnej masy a skál smerom nadol.</p> <p>Na účely tejto identifikácie použijú členské štáty v súvislosti s každým jedným z uvedených procesov degradácie pôdy minimálne prvky uvedené v prílohe I a zohľadnia vplyvy týchto procesov na zhoršovanie emisií skleníkových plynov a dezertifikácie.</p> <p>2. Rizikové oblasti identifikované podľa odseku 1 sa zverejnia a preskúmajú minimálne raz za desať rokov.</p>	<p>1. Do piatich rokov od (dátum transpozície) identifikujú členské štáty na svojich územiach a na príslušnej administratívnej a geografickej úrovni, ktorú budú považovať za vhodnú, tie oblasti, pri ktorých existuje jasný dôkaz alebo opodstatnené podozrenie, že sa v nich vyskytol jeden alebo viaceré z nasledujúcich procesov degradácie pôdy, alebo hrozí, že sa vyskytnú v blízkej budúcnosti (ďalej len „rizikové oblasti“):</p> <p>a) vodná a veterná erózia;</p> <p>b) úbytok organických látok spôsobený neustálou klesajúcou tendenciou organického podielu v pôde, s výnimkou nerozložených rastlinných a živočíšnych zvyškov, produktov ich čiastočného rozkladu a pôdnej biomasy;</p> <p>c) zhutnenie vyvolané zvyšovaním hustoty a znižovaním pórovitosti pôdy;</p> <p>e) salinizácia spôsobená hromadením rozpustných solí v pôde;</p> <p>f) zosuvy pôdy spôsobené mierne rýchlym až rýchlym pohybom pôdnej masy a skál smerom nadol.</p> <p>Na účely tejto identifikácie použijú vykonajú členské štáty v súvislosti s každým jedným z uvedených procesov degradácie pôdy rýchlu kontrolu s cieľom zistiť, ktoré procesy nie sú relevantné pre pôdu príslušných členských krajín, alebo časť tejto pôdy. Pre ostatné procesy degradácie pôdy bude vypracovaný zoznam potencionálnych rizikových oblastí. Definitívny zoznam rizikových oblastí sa zostaví na základe dôkladného preskúmania prvého zoznamu potencionálnych rizikových oblastí, tým že sa zohľadnia minimálne prvky uvedené v prílohe I a tiež vplyvy týchto procesov na zhoršovanie emisií skleníkových plynov a dezertifikácie.</p> <p>2. Rizikové oblasti identifikované podľa odseku 1 sa zverejnia a preskúmajú aktualizujú minimálne raz za desať rokov.</p>

Zdôvodnenie

Odsek 1: členské štáty si samé stanovujú, na akej administratívnej a geografickej úrovni budú identifikované rizikové oblasti. Rozhodnutie o prijatí určitých opatrení v rizikových oblastiach a charaktere týchto opatrení je politickým rozhodnutím príslušného členského štátu. Pred identifikovaním rizikových oblastí je vhodné uskutočniť rýchlu kontrolu, na základe ktorej bude možné vylúčiť určité oblasti. Na ďalšie hodnotenie musia byť dôvody. Na základe tohto prvého triedenia môžeme pristúpiť k presnejšiemu identifikovaniu rizikových oblastí pomocou prvkov uvedených v prílohe I. Ako príklad môžeme uviesť časť týkajúcu sa obsahu organických látok. V poľnohospodárskych oblastiach je obsah organických látok rôzny podľa parcely (heterogénne oblasti). Tento obsah organických látok sa obnovuje veľmi pomaly, často na úrovni jednej parcely. Na túto obnovu je však potrebné odpovedajúce poľnohospodárske využitie a podpora hlavne uplatňovaním pravidiel cross-compliance.

Odsek 2: výraz „preskúmajú“, ktorý používa Komisia vyvoláva dojem, že je potrebné každých desať rokov vykonať kompletne prehodnotenie. Je však dôležité, aby členské štáty mali k dispozícii dobrý systém monitorovania, ktorý im umožní každých desať rokov aktualizovať zoznam rizikových oblastí.

Odporúčanie 4

Článok 8

Znenie navrhované Komisiou	Návrh zmien a doplnení Výboru regiónov
<p>1. Na účely zachovania funkcií pôdy uvedených v článku 1 ods. 1 pripravia členské štáty, na primeranej úrovni, pre rizikové oblasti identifikované v súlade s článkom 6, programy opatrení obsahujúce minimálne ciele obmedzenia rizika, príslušné opatrenia na dosiahnutie týchto cieľov, časový plán implementácie týchto opatrení a odhad prerozdelenia súkromných a verejných prostriedkov určených na financovanie týchto opatrení.</p> <p>2. Pri príprave a revízii programov opatrení podľa odseku 1 členské štáty náležito zväžia sociálne a hospodárske dosahy plánovaných opatrení.</p> <p>Členské štáty zabezpečia, že opatrenia budú hospodárne a technicky realizovateľné, a ešte pred uskutočnením programov opatrení vyhotovia hodnotenie vplyvov vrátane analýz nákladov a ziskov.</p> <p>Členské štáty uvedú vo svojich programoch opatrení, akým spôsobom sa budú opatrenia realizovať a ako prispievajú k dosiahnutiu stanovených environmentálnych cieľov.</p> <p>3. Pokiaľ je daná oblasť vystavená viacerým súbežným procesom degradácie pôdy, členské štáty môžu prijať jediný program, v ktorom sa stanovujú primerané ciele obmedzenia rizika pre všetky identifikované riziká spolu s príslušnými opatreniami na dosiahnutie týchto cieľov.</p> <p>4. Program opatrení sa vypracuje do siedmich rokov od (dátum transpozície) a začne sa uplatňovať najneskôr do ôsmich rokov od tohto dátumu.</p> <p>Program opatrení sa zverejní a preskúma najmenej raz za päť rokov.</p>	<p>1. Na účely zachovania funkcií pôdy uvedených v článku 1 ods. 1 pripravia členské štáty, na <u>administratívnej a geografickej primeranej úrovni, ktorú pokladajú za primeranú</u> pre rizikové oblasti identifikované v súlade s článkom 6, programy opatrení obsahujúce minimálne ciele obmedzenia rizika, príslušné opatrenia na dosiahnutie týchto cieľov, časový plán implementácie týchto opatrení a odhad prerozdelenia súkromných a verejných prostriedkov určených na financovanie týchto opatrení.</p> <p>2. Pri príprave a revízii programov opatrení podľa odseku 1 členské štáty náležito zväžia sociálne a hospodárske dosahy plánovaných opatrení <u>ako aj dôsledkov v oblasti bezpečnosti a vplyvov na archeologické, geomorfologické a geologické dedičstvo.</u></p> <p>Členské štáty zabezpečia, že opatrenia budú hospodárne a technicky realizovateľné, a ešte pred uskutočnením programov opatrení vyhotovia hodnotenie vplyvov vrátane analýz nákladov a ziskov.</p> <p>Členské štáty uvedú vo svojich programoch opatrení, akým spôsobom sa budú opatrenia realizovať a ako prispievajú k dosiahnutiu stanovených environmentálnych cieľov.</p> <p>3. Pokiaľ je daná oblasť vystavená viacerým súbežným procesom degradácie pôdy, členské štáty môžu prijať jediný program, v ktorom sa stanovujú primerané ciele obmedzenia rizika pre všetky identifikované riziká spolu s príslušnými opatreniami na dosiahnutie týchto cieľov.</p> <p>4. Program opatrení sa vypracuje do piatich rokov od zverejnenia Európskou komisiou zbierok uvedených v článku 17, odsek 2 (dátum transpozície) a začne sa uplatňovať najneskôr do ôsmich <u>štyroch</u> rokov od tohto dátumu.</p> <p>Program opatrení sa zverejní a preskúma najmenej raz za päť rokov.</p>

Zdôvodnenie

Odsek 2: Výbor zastáva názor, že nestačí zohľadniť len sociálne a hospodárske dôsledky. Bezpečnosť a geomorfologické, geologické a archeologické dôsledky sú tiež dôležité.

Keďže prijímané opatrenia si financujú členské štáty samé, nie je potrebné, aby európska smernica od nich požadovala prijatie účinných opatrení v oblasti nákladov.

Odsek 4: Text Komisie považuje za východisko vstup smernice do platnosti. Skôr však než národné, regionálne a miestne orgány definujú a prijmu opatrenia, musia mať k dispozícii dostatok poznatkov o možnostiach v tejto oblasti. Preto je nevyhnutne potrebné zverejniť zbierku rentabilných opatrení v oblasti nákladov, z ktorej budú môcť vychádzať uvedené orgány pri príprave svojej politiky (pozri aj odporúčania 9 a 10). Európska komisia tu môže priniesť značnú pridanú hodnotu. Výbor preto zastáva názor, že dátum zverejnenia zbierok by bol lepším východiskom.

Odporúčanie 5

Článok 10

Znenie navrhované Komisiou	Návrh zmien a doplnení Výboru regiónov
<p>1. V súlade s postupom stanoveným v článku 11 členské štáty identifikujú lokality na svojich územiach, na ktorých sa potvrdil výskyt nebezpečných látok spôsobený ľudskou činnosťou, a to na úrovni, ktorá podľa členských štátov predstavuje významné riziko pre ľudské zdravie a životné prostredie, ďalej len „kontaminované lokality“.</p> <p>Toto riziko sa posúdi s ohľadom na súčasné a plánované využitie pôdy v budúcnosti.</p> <p>2. Členské štáty zostavia národný zoznam kontaminovaných lokalít, ďalej len „zoznam“. Zoznam sa zverejní a preskúma najmenej raz za päť rokov.</p>	<p>1. V súlade s postupom stanoveným v článku 11 členské štáty identifikujú lokality na svojich územiach, na ktorých sa potvrdil výskyt nebezpečných látok spôsobený ľudskou činnosťou, a to na úrovni, ktorá podľa členských štátov predstavuje významné riziko pre ľudské zdravie a životné prostredie, ďalej len „kontaminované lokality“.</p> <p>Toto riziko sa posúdi s ohľadom na súčasné a plánované využitie pôdy v budúcnosti.</p> <p>2. Členské štáty zostavia národný zoznam kontaminovaných lokalít, ďalej len „zoznam“. Zoznam sa zverejní a v prípade potreby zaktualizuje preskúma najmenej raz za päť rokov.</p>

Zdôvodnenie

Výraz „preskúma“, ktorý používa Komisia vyvoláva dojem, že je potrebné každých desať rokov vykonať kompletné prehodnotenie. Je však dôležité, aby členské štáty mali k dispozícii dobrý systém monitorovania, ktorý im umožní každých päť rokov aktualizovať zoznam rizikových oblastí.

Odporúčanie 6

Článok 11

Znenie navrhované Komisiou	Návrh zmien a doplnení Výboru regiónov
<p>1. Každý členský štát menuje príslušný orgán, ktorý bude zodpovedný za identifikáciu kontaminovaných lokalít.</p> <p>2. Do piatich rokov od (dátum transpozície) príslušné orgány určia minimálne polohu tých lokalít, na ktorých sa vykonávajú alebo sa v minulosti vykonávali potenciálne znečisťujúce činnosti uvedené v prílohe II.</p> <p>Na tieto účely sa činnosti uvedené v bode 2 prílohy II posúdia nezávisle od prahových hodnôt stanovených v prílohe I k smernici Rady 96/61/ES, s výnimkou činností vykonávaných mikropodnikmi v zmysle bodu 3 článku 2 prílohy k odporúčaniu Komisie 2003/361/ES a činností spojených s chovom dobytku.</p> <p>Identifikácia sa pravidelne preskúma.</p> <p>3. Príslušné orgány odmerajú podľa nižšie uvedeného časového plánu úroveň koncentrácie nebezpečných látok v lokalitách identifikovaných podľa odseku 2 a pokiaľ sa na základe výsledkov týchto meraní možno skutočne domnievať, že predstavujú významné riziko pre ľudské zdravie alebo životné prostredie, musí sa vykonať hodnotenie priamo na mieste týchto rizikových lokalít.</p> <p>a) do piatich rokov od (dátum transpozície), minimálne na 10 % lokalít;</p> <p>b) do 15 rokov od (dátum transpozície), minimálne na 60 % lokalít;</p> <p>c) do 25 rokov od (dátum transpozície), na zvyšných lokalitách.</p>	<p>1. Každý členský štát menuje príslušný orgán, ktorý bude zodpovedný za identifikáciu kontaminovaných lokalít.</p> <p>2. Do piatich rokov od (dátum transpozície) príslušné orgány určia minimálne polohu tých lokalít, na ktorých sa vykonávajú alebo sa v minulosti vykonávali potenciálne znečisťujúce činnosti uvedené v prílohe II.</p> <p>Na tieto účely sa činnosti uvedené v bode 2 prílohy II posúdia nezávisle od prahových hodnôt stanovených v prílohe I k smernici Rady 96/61/ES, s výnimkou činností vykonávaných mikropodnikmi v zmysle bodu 3 článku 2 prílohy k odporúčaniu Komisie 2003/361/ES a činností spojených s chovom dobytku.</p> <p>Identifikácia sa pravidelne preskúma aktualizuje.</p> <p>3. Príslušné orgány odmerajú zabezpečia podľa nižšie uvedeného časového plánu úroveň koncentrácie nebezpečných látok v lokalitách identifikovaných podľa odseku 2 <u>vypracovanie prehľadu prípadov kontaminácie na lokalitách identifikovaných podľa metódy popísanej v článku 11 ods. 2 a pokiaľ sa na základe výsledkov týchto meraní</u> úroveň kontaminácie možno skutočne domnievať, že predstavujú významné riziko pre ľudské zdravie alebo životné prostredie, zabezpečia tiež, aby sa hodnotenie vykonalo priamo na mieste týchto rizikových lokalít.</p>

Znenie navrhované Komisiou	Návrh zmien a doplnení Výboru regiónov
	a) do piatich rokov od (dátum transpozície), minimálne na 10 % lokalít; b) do 15 rokov od (dátum transpozície), minimálne na 60 % lokalít; c) do 25 rokov od (dátum transpozície), na zvyšných lokalitách.

Zdôvodnenie

Je v právomoci príslušných orgánov vypracovať prehľad kontaminovaných lokalít. Tieto orgány sú tiež zodpovedné za prípadné riziká pre zdravie občanov a ochranu životného prostredia. To však neznamená, že majú samé vykonávať prieskumy priamo v teréne. Rozbor kontaminácie sa očakáva predovšetkým od znečisťovateľov, vlastníkov alebo užívateľov lokalít. V prípade, že niet nikoho, kto by zodpovedal za kontamináciu, môžu príslušné orgány rozhodnúť, že rozbor vykonajú samé.

Odporúčanie 7

Článok 12

Znenie navrhované Komisiou	Návrh zmien a doplnení Výboru regiónov
2. Správu o stave pôdy vydá schválený orgán alebo osoba poverená členským štátom. Správa musí obsahovať aspoň tieto informácie: a) históriu lokality, podľa informácií dostupných z verejných záznamov; b) chemickú analýzu určujúcu úroveň koncentrácie nebezpečných látok v pôde, obmedzenú na tie látky, ktoré sú spojené s potenciálne znečisťujúcimi činnosťami na danom mieste; c) úrovne koncentrácie, pri ktorých sa možno skutočne domnievať, že nebezpečné látky predstavujú významné riziko pre ľudské zdravie a životné prostredie.	2. Správu o stave pôdy vydá schválený orgán alebo osoba poverená členským štátom. Správa musí obsahovať aspoň tieto informácie: a) históriu lokality, podľa informácií dostupných z verejných záznamov; b) chemickú analýzu určujúcu úroveň koncentrácie nebezpečných látok v pôde, obmedzenú na tie látky, ktoré sú spojené s potenciálne znečisťujúcimi činnosťami na danom mieste; c) úrovne koncentrácie, pri ktorých sa možno skutočne domnievať, že nebezpečné látky predstavujú významné riziko pre ľudské zdravie a životné prostredie. <u>V tejto súvislosti treba brať do úvahy politiku v oblasti rizík a sanácie pôdy, ktorú uplatňuje daný členský štát, ako aj na miestne špecifiká pôdy.</u>

Zdôvodnenie

Na základe článku 12 odseku 2 bodu c by bolo možné domnievať sa, že existuje jeden zoznam úrovní koncentrácie a možných rizík. Výbor zastáva názor, že prípadné riziká pre zdravie občanov a ochranu životného prostredia závisia od využívania danej lokality. Na druhej strane sa však môže toto využívanie zmeniť po predaji lokality.

Ak sa chceme vo vzťahu k pôde vyjadriť k potencionálnym rizikám, ktoré predstavuje daná lokalita, je potrebné uskutočniť hodnotenie rizík, v rámci ktorého by sa zohľadnilo aj súčasné využívanie lokality ako aj plánované využívanie v budúcnosti.

V tlačive správy o pôde by malo byť dost miesta na vysvetlenie údajov vzhľadom na politiku v oblasti rizík a sanácie pôdy, ktorú uplatňuje daná krajina.

Odporúčanie 8

Článok 13

Znenie navrhované Komisiou	Návrh zmien a doplnení Výboru regiónov
<p style="text-align: center;">Článok 13 Sanácia</p> <p>1. Členské štáty zabezpečia, že sa uskutoční sanácia kontaminovaných lokalít uvedených v ich zoznamoch.</p> <p>2. Sanácia spočíva v opatreniach vykonávaných na pôde s cieľom odstrániť, kontrolovať, regulovať alebo obmedziť kontaminanty tak, aby kontaminovaná lokalita už naďalej nepredstavovala žiadne riziko pre ľudské zdravie a životné prostredie so zreteľom na jeho súčasné a plánované využívanie v budúcnosti.</p> <p>3. Členské štáty zavedú vhodné mechanizmy na financovanie sanácie kontaminovaných lokalít, v prípade ktorých nemožno na základe zásady „znečisťovateľ platí“ určiť osobu zodpovednú za znečistenie, alebo ju nemožno brať na zodpovednosť na základe právnych predpisov Spoločenstva alebo vnútroštátnych právnych predpisov, alebo ju nemožno donútiť, aby niesla náklady za sanáciu.</p>	<p style="text-align: center;">Článok 13 Sanácia</p> <p>1. Členské štáty zabezpečia, že sa uskutoční sanácia kontaminovaných lokalít uvedených v ich zoznamoch.</p> <p>2. Sanácia spočíva v opatreniach vykonávaných na pôde s cieľom odstrániť, kontrolovať, regulovať alebo obmedziť kontaminanty tak, aby kontaminovaná lokalita už naďalej nepredstavovala žiadne riziko pre ľudské zdravie a životné prostredie so zreteľom na jeho súčasné a plánované využívanie v budúcnosti.</p> <p>3. Pred začatím samotnej sanácie je možné prijať <u>dočasné opatrenia za predpokladu, že znemožnia akýkoľvek kontakt s kontaminantami, dostatočne sa zdôvodnia a nepotrývajú príliš dlho.</u></p> <p>4. Členské štáty zavedú vhodné mechanizmy na financovanie sanácie kontaminovaných lokalít, v prípade ktorých nemožno na základe zásady „znečisťovateľ platí“ určiť osobu zodpovednú za znečistenie, alebo ju nemožno brať na zodpovednosť na základe právnych predpisov Spoločenstva alebo vnútroštátnych právnych predpisov, alebo ju nemožno donútiť, aby niesla náklady za sanáciu. Na sanáciu môžu byť použité fondy EÚ, ktoré sú k dispozícii.</p>

Zdôvodnenie

V prípade, že to je v duchu ekológie, možno konkrétne sanačné opatrenia odložiť na neskôr, ak by boli v spojení s inými činnosťami rentabilnejšie, napríklad stavebné projekty hlavne v oblasti územného rozvoja. V tomto prípade by bolo vhodné prijať dočasné bezpečnostné opatrenia.

Odporúčanie 9

Článok 16

Návrh Komisie	Návrh zmien a doplnení Výboru regiónov
<p>1. Do ôsmich rokov od (dátum transpozície) a následne v pravidelných päťročných intervaloch odovzdajú členské štáty Komisii tieto informácie:</p> <p>a) zoznam opatrení, ktoré prijali podľa článku 5;</p> <p>b) rizikové oblasti stanovené podľa článku 6 ods. 1;</p> <p>c) metódu, ktorú použili pri identifikácii rizika podľa článku 7;</p> <p>d) programy opatrení, ktoré prijali podľa článku 8, ako aj hodnotenie účinnosti opatrení pri znižovaní rizika a výskytu procesov degradácie pôdy;</p> <p>e) výsledky identifikácie podľa článku 11 ods. 2 a ods. 3 a zoznam kontaminovaných lokalít vymedzených podľa článku 10 ods. 2;</p> <p>f) národnú sanačnú stratégiu, ktorú prijali podľa článku 14;</p> <p>g) zoznam opatrení, ktoré prijali na zlepšenie informovanosti verejnosti podľa článku 15.</p>	<p>1. Do ôsmich rokov od (dátum transpozície) a následne v pravidelných päťročných intervaloch odovzdajú <u>odovzdajú povolenia členské štáty Komisii tieto informácie prístup k údajom, na základe ktorých bude možné poskytnúť nasledovné informácie:</u></p> <p>a) <u>a)</u> zoznam opatrení, ktoré prijali podľa článku 5;</p> <p>a) <u>a)</u> rizikové oblasti stanovené podľa článku 6 ods. 1;</p> <p>b) <u>b)</u> metódu, ktorú použili pri identifikácii rizika podľa článku 7;</p> <p>d) <u>d)</u> programy opatrení, ktoré prijali podľa článku 8, ako aj hodnotenie účinnosti opatrení pri znižovaní rizika a výskytu procesov degradácie pôdy;</p> <p>e) <u>e)</u> výsledky identifikácie podľa článku 11 ods. 2 a ods. 3 a zoznam kontaminovaných lokalít vymedzených podľa článku 10 ods. 2;</p>

Návrh Komisie	Návrh zmien a doplnení Výboru regiónov
	<p>f) <u>národnú sanačnú stratégiu, ktorú prijali podľa článku 14;</u></p> <p>g) <u>zoznam opatrení, ktoré prijali na zlepšenie informovanosti verejnosti podľa článku 15.</u></p> <p><u>2. Do päť rokov od dátumu vypracovania prehľadov podľa článku 17 odseku 2 a následne v pravidelných päťročných intervaloch povolia členské štáty Komisii prístup k údajom, na základe ktorých bude možné poskytnúť nasledovné informácie:</u></p> <p>a) <u>zoznam opatrení, ktoré prijali podľa článku 5;</u></p> <p>b) <u>programy opatrení, ktoré prijali podľa článku 8, ako aj hodnotenie účinnosti opatrení pri znižovaní rizika a výskytu procesov degradácie pôdy;</u></p> <p>c) <u>národnú sanačnú stratégiu, ktorú prijali podľa článku 14;</u></p> <p>d) <u>zoznam opatrení, ktoré prijali na zlepšenie informovanosti verejnosti podľa článku 15.</u></p> <p><u>3. Na sprístupnenie údajov uvedených v odsekoch 1 a 2 môžu členské štáty použiť vlastný systém.</u></p>

Zdôvodnenie

Tento článok definuje veľké množstvo požiadaviek kladených na správy, ktoré musia splniť hlavne miestne a regionálne orgány. Výbor zastáva názor, že tieto požiadavky predstavujú nadmiernu administratívnu záťaž pre obce a regióny. Preto navrhuje, aby členské štáty použili vlastný systém správ a Európska komisia mala prístup k informáciám. Podľa textu Európskej komisie sa informácie uvedené pod bodmi a, b, c, d, e, f a g majú poskytnúť podobným spôsobom a to do osem rokov od vstupu smernice do platnosti. Výbor by chcel, aby sa rozlišovalo medzi jednotlivými druhmi informácií a na tento účel navrhuje stanoviť nasledovný časový plán:

1. Členské štáty identifikujú rizikové oblasti a vypracujú ich zoznam (pozri body b, c a e textu Komisie),
2. Európska komisia pripraví zbierky uvedené v článku 17 (pozri odporúčanie 10),
3. Členské štáty stanovujú súbor opatrení (pozri body a, d, f a g textu Komisie).

Členské štáty budú môcť stanoviť súbor opatrení a uplatniť ich len vtedy, ak budú disponovať dostatkom poznatkov z oblasti ochrany pôdy. Tieto poznatky sú teda nevyhnutným predpokladom pre splnenie povinností uvedených v bodoch a, d, f a g textu Komisie. Skúsenosti s rámcovou smernicou o vode a európskou legislatívou v oblasti kvality ovzdušia ukázali, aké je dôležité, aby bolo povinnosťou Európskej komisie informovať o poznatkoch, možných riešeniach a osvedčených postupoch ešte pred tým, než budú členské štáty povinné vypracovať súbor opatrení. Platí to hlavne pre bod a) odseku 1 textu Komisie, v ktorom sa hovorí o zhutňovaní. Je veľa nejasností okolo opatrení, ktoré by mohli predísť zhutňovaniu pôdy alebo zmierniť jej dôsledky. Riešenia možno nájsť v oblasti územného plánovania, stavebných techník a finančných rámcov.

Odporúčanie 10

Článok 17

Znenie navrhované Komisiou	Návrh zmien a doplnení Výboru regiónov
<p>Do jedného roka od (nadobudnutie účinnosti) zostaví Komisia platformu pre výmenu informácií medzi členskými štátmi a zainteresovanými stranami o identifikácii rizikových oblastí podľa článku 6 a o metódach hodnotenia rizika pre kontaminované lokality, ktoré sa v súčasnosti využívajú alebo sa obnovujú.</p>	<p>1. Do jedného roka od (nadobudnutie účinnosti) zostaví Komisia platformu pre výmenu informácií medzi členskými štátmi a zainteresovanými stranami o identifikácii rizikových oblastí podľa článku 6 a o metódach hodnotenia rizika pre kontaminované lokality, ktoré sa v súčasnosti využívajú alebo sa obnovujú.</p> <p>2. <u>Do troch rokov od vstupu smernice do platnosti uskutoční Európska komisia rôzne aktivity uvedené v tematickej stratégii ochrany pôdy týkajúce sa stratégie uplatňovania smernice. Tieto aktivity sú zamerané najmä na:</u></p> <p>a) <u>vypracovanie prehľadu rentabilných opatrení, ktorých uplatňovanie je na slobodnej voľbe členských štátov,</u></p> <p>b) <u>vypracovať zoznam osvedčených postupov, ktoré by zmiernili negatívne dôsledky zhutňovania pôdy.</u></p> <p>3. <u>Pokiaľ sa na základe výmeny informácií stanovenej v odseku 1 tohto článku zistí potreba zosúladiť metódy hodnotenia rizika kontaminácie pôdy, Komisia navrhne spoločné kritériá na účely tohto hodnotenia v súlade s článkom 251 Zmluvy o založení Európskeho spoločenstva.</u></p>

Zdôvodnenie

Odsek 2: V rámci tematickej stratégie ochrany pôdy navrhuje Európska komisia uskutočniť aktivity zamerané na lepšie oboznámenie sa s osvedčenými postupmi. Komisia uviedla, že deväť z 25 členských štátov má svoju vlastnú pôdnu politiku. Prijímanie opatrení národnými, regionálnymi a miestnymi orgánmi je podstatné pre úspech európskej stratégie ochrany pôdy. Prehľad rentabilných opatrení, na základe ktorého môžu regionálne a miestne orgány zostaviť súbor opatrení, je preto veľmi dôležitý (pozri aj odporúčanie 9).

Odsek 3: V návrhu Komisie sa toto ustanovenie nachádza v článku 18 odsek 2. Vzhľadom na postup komitológie (pozri odporúčanie 11) a význam tohto ustanovenia pre vypracovanie osvedčených postupov však patrí do článku 17.

Odporúčanie 11

Článok 18

Znenie navrhované Komisiou	Návrh zmien a doplnení Výboru regiónov
<p>2. Pokiaľ sa na základe výmeny informácií stanovenej v článku 17 zistí potreba zosúladiť metódy hodnotenia rizika kontaminácie pôdy, Komisia prijme spoločné kritériá na účely zhodnotenia rizika kontaminácie pôdy v súlade s regulačným postupom s kontrolou stanoveným v článku 19 ods. 3.</p>	<p>2. <u>Pokiaľ sa na základe výmeny informácií stanovenej v článku 17 zistí potreba zosúladiť metódy hodnotenia rizika kontaminácie pôdy, Komisia prijme spoločné kritériá na účely zhodnotenia rizika kontaminácie pôdy v súlade s regulačným postupom s kontrolou stanoveným v článku 19 ods. 3.</u></p>

Zdôvodnenie

Výbor zastáva názor, že prijatie spoločných metód vyhodnocovania rizík pri kontaminácii pôdy môže byť dôležité pre zabezpečenie jednotnej úrovne ochrany osôb, zvierat a rastlín v rámci Spoločenstva. Európska komisia navrhuje pred prijatím takýchto rozhodnutí uplatniť postup komitológie. Výbor zastáva názor, že toto rozhodnutie má veľký význam pre dosah európskej legislatívy na pôdu. Miestne a regionálne orgány by mali byť preto zapojené do rozhodovacieho procesu. Preto sa navrhuje, aby bolo toto rozhodnutie ponechané na platformu podľa článku 17 a aby Európsky parlament a Rada ministrov následne prijali podrobnejšie uznesenie.

Odporúčanie 12

Článok 21

Znenie navrhované Komisiou	Návrh zmien a doplnení Výboru regiónov
Komisia preskúma túto smernicu do (15 dní od dátumu nadobudnutia účinnosti) a v prípade potreby navrhne nevyhnutné zmeny a doplnenia.	Komisia preskúma túto smernicu do (15 dní od zverejnenia prehľadov podľa článku 17 odseku 2 dátumu nadobudnutia účinnosti) a v prípade potreby navrhne nevyhnutné zmeny a doplnenia.

Zdôvodnenie

Odsek 4: V texte Komisie sa za východisko považuje vstup smernice do platnosti. Prijímanie opatrení národnými, regionálnymi a miestnymi orgánmi je pre úspech európskej stratégie ochrany pôdy podstatné. Miestne a regionálne orgány môžu len vtedy navrhnúť určitú politiku, keď budú mať k dispozícii zoznam účinných rentabilných opatrení. Výbor preto zastáva názor, že lepším štartovacím bodom by bol dátum zverejnenia uvedených zoznamov, teda dátum, keď členské štáty budú mať k dispozícii dostatok poznatkov na prijatie opatrení.

Odporúčanie 13

Príloha II

Znenie navrhované Komisiou	Návrh zmien a doplnení Výboru regiónov
<u>PRÍLOHA II</u> Zoznam potenciálne znečisťujúcich činností	<u>PRÍLOHA II</u> Zoznam potenciálne znečisťujúcich činností
<ol style="list-style-type: none"> 1. Zariadenia, v ktorých sú alebo boli prítomné nebezpečné látky v množstvách, ktoré sa rovnali alebo presahovali množstvá uvedené v častiach 1 a 2 stĺpec 2 prílohy I k smernici Rady 96/82/ES (Seveso). 2. Činnosti uvedené v prílohe I k smernici Rady 96/61/ES. 3. Letiská. 4. Prístavy. 5. Bývalé vojenské areály. 6. Benzínové a čerpace stanice. 7. Chemické čistiarne. 8. Banské zariadenia, na ktoré sa nevzťahuje smernica Rady 96/82/ES, vrátane zariadení na nakladanie s odpadom z ťažobného priemyslu v zmysle smernice Európskeho parlamentu a Rady 2006/21/ES. 9. Skládky odpadu podľa smernice Rady 1999/31/ES. 10. Čistiarne odpadových vôd. 11. Potrubia na prepravu nebezpečných látok. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zariadenia, v ktorých sú alebo boli prítomné nebezpečné látky v množstvách, ktoré sa rovnali alebo presahovali množstvá uvedené v častiach 1 a 2 stĺpec 2 prílohy I k smernici Rady 96/82/ES (Seveso). 2. Činnosti uvedené v prílohe I k smernici Rady 96/61/ES. 3. Letiská. 4. Prístavy. 5. Bývalé vojenské areály. 6. Benzínové a čerpace stanice. 7. Chemické čistiarne. 8. Banské zariadenia, na ktoré sa nevzťahuje smernica Rady 96/82/ES, vrátane zariadení na nakladanie s odpadom z ťažobného priemyslu v zmysle smernice Európskeho parlamentu a Rady 2006/21/ES. 9. Skládky odpadu podľa smernice Rady 1999/31/ES. 10. Čistiarne odpadových vôd. 11. Potrubia na prepravu nebezpečných látok, pokiaľ neplnia žiadnu strategickú alebo vojenskú funkciu.

Zdôvodnenie

Pod takúto formuláciu možno zahrnúť aj dôležité potrubia na prepravu plynu a ropy, ktoré sú nevyhnutné pre dostatočné energetické zásobovanie a vojenské účely. Výbor zastáva názor, že vzhľadom na nutnosť zachovania nepretržitého zásobovania energiou a vzhľadom na vojenské aspekty sa nesmie umiestnenie týchto potrubí zverejniť. Keby sa informácia o ich umiestnení zverejnila a tým sa stala ľahko prístupnou, mohla by sa využiť pre teroristické útoky.

V Bruseli 13. februára 2007

Predseda
Výboru regiónov
Michel DELEBARRE

Stanovisko Výboru regiónov „Tematická stratégia trvalo udržateľného využívania pesticídov“

(2007/C 146/06)

VÝBOR REGIÓNOV,

- víta tematickú stratégiu Komisie, keďže obsahuje integrovaný a celistvý prístup k pesticídom, ktorý ponúka veľa možností na ďalšie potrebné ekologické zlepšenia v tejto oblasti;
- vyjadruje poľutovanie nad tým, že jestvujúce ustanovenia nedokázali zabrániť skutočnosti, že sa po celé roky zvyšovali zostatkové hodnoty pesticídov v potravinách; preto víta, že pomocou stratégie sa má posilniť monitorovanie zostatkových hodnôt pesticídov v potravinách;
- sa domnieva, že navrhované rozdelenie na zóny zahrnuté do návrhu nariadenia týkajúceho sa umiestňovania prípravkov na ochranu rastlín na trh dostatočne neprihliada na geologické, geografické a hydrologické aspekty v rámci jednotlivých zón. Riziko vsakovania, resp. vymývania nebezpečných pesticídov sa v dôsledku spomínaných rozdielov líši, čo by sa malo odzrkadľovať v právnych predpisoch; ľutuje, že rozdelenie na zóny nerešpektuje jestvujúce normy členských štátov na reguláciu používania pesticídov;
- sa domnieva, že návrh Komisie, aby vzájomné uznávanie povolenia pesticídov v rámci troch zón bolo povinné, nie je ideálnym riešením, pretože by to mohlo viesť k zvýšenej kontaminácii povrchových vôd pesticídmi;
- je presvedčený, že právny základ nariadenia [KOM(2006) 388] by sa mal rozšíriť o článok 175 zmluvy, ktorý sa týka životného prostredia;
- požaduje, aby sa vypracovali kvantitatívne ciele na zníženie používania pesticídov.

VÝBOR REGIÓNOV,

so zreteľom na „Oznámenie Komisie Rade, Európskemu parlamentu, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov: Tematická stratégia trvalo udržateľného využívania pesticídov“ (KOM(2006) 372, konečné znenie), „Návrh smernice Európskeho parlamentu a Rady, ktorou sa stanovuje rámec pre akciu Spoločenstva na dosiahnutie trvalo udržateľného využívania pesticídov“ (KOM(2006) 373, konečné znenie – 2006/0132 (COD)) a na „Návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady o uvádzaní prípravkov na ochranu rastlín na trh“ (KOM(2006) 388, konečné znenie), – 2006/0136 (COD)),

so zreteľom na rozhodnutie Európskej komisie z 12. júla 2006 požiadať podľa článku 265 ods. 3 (KOM(2006) 372, konečné znenie), podľa článku 175 ods. 1 v spojení s článkom 265 ods. 1 (KOM(2006) 373, konečné znenie – 2006/0132 (COD)) a podľa článku 152 ods. 4 v spojení s článkom 265 ods. 1 (KOM(2006) 388, konečné znenie – 2006/0136 (COD)) Zmluvy o založení Európskeho spoločenstva o stanovisko k týmto dokumentom,

so zreteľom na rozhodnutie svojho grémia z 25. apríla 2006 poveriť komisiu pre trvalo udržateľný rozvoj vypracovaním tohto stanoviska,

so zreteľom na svoje stanovisko k návrhu Komisie na smernicu Rady, ktorou sa vytvorí rámec pre opatrenia Spoločenstva v oblasti vodnej politiky (KOM(1997) 49, konečné znenie – CdR 171/97 fin (1)),

so zreteľom na svoje stanovisko zo 6. decembra 2006 k oznámeniu Komisie: „Zastavenie poklesu biodiverzity do roku 2010 a v nasledujúcich rokoch“, KOM(2006) 216, konečné znenie – CdR 159/2006 fin,

so zreteľom na svoj návrh stanoviska (CdR 316/2006 rev. 1) prijatý 27. novembra 2006 komisiou pre trvalo udržateľný rozvoj (spravodajca: pán Bjørn Dahl, primátor mesta Roskilde (DK/ALDE)),

prijal na svojom 68. plenárnom zasadnutí 13. a 14. februára 2007 (schôdzi z 13. februára) jednýmseľne nasledujúce stanovisko:

1. Názory Výboru regiónov

VÝBOR REGIÓNOV

Všeobecné pripomienky

1.1 **víta** tematickú stratégiu Komisie, keďže obsahuje integrovaný a celistvý prístup k pesticídum, ktorý ponúka veľa možností na ďalšie potrebné ekologické zlepšenia v tejto oblasti;

1.2 **víta**, že Komisia priebežne aktualizuje postupy a funkcie v súlade s Európskym úradom pre bezpečnosť potravín. Tým sa zaisťujú, aby ustanovenia EÚ, ktoré sa týkajú tejto oblasti, boli v súlade s najnovšími vedeckými poznatkami – v prospech životného prostredia aj zdravia ľudí.

1.3 **súhlasí** s cieľmi stanovenými tematickou stratégiou zvýšiť úroveň ochrany životného prostredia a zdravia občanov obmedzením používania pesticídov a podporovať výskum menej škodlivých alternatív;

1.4 **vyslovuje sa za** to, aby údaje získané pri pokusoch na zvieratách nepodliehali ustanoveniam o ochrane údajov. Tým sa zabráni zbytočnému opakovaniu pokusov na zvieratách a prispeje to k tomu, aby sa vykonávanie pokusov na zvieratách čo najviac obmedzilo;

1.5 **víta** skutočnosť, že sa touto tematickou stratégiou majú vytvoriť usmernenia pre používanie pesticídov v tých prípadoch, v ktorých doterajšie predpisy Spoločenstva neboli dostatočné;

1.6 **víta** skutočnosť, že stratégia zahŕňa nástroje na sledovanie pokroku členských štátov pri uskutočňovaní stanovených cieľov tematickej stratégie a na podávanie správ na túto tému;

1.7 **uznáva**, že používanie pesticídov v rozumnej miere vedie k veľkému zvýšeniu produktivity, tak ako to Komisia popisuje v hodnotení dosahu (SEK(2006) 894), i keď zároveň **uznáva**, že používanie týchto produktov má ešte stále závažný vplyv na životné prostredie;

1.8 **okrem toho uznáva**, že výroba pesticídov je v EÚ významným zamestnávateľom, ktorý poskytuje spolu asi 26 000 pracovných miest; **víta preto** skutočnosť, že podľa odhadu dôsledkov sa na základe tematickej stratégie vytvorí v tejto oblasti ďalších 3 000 pracovných miest, v poľnohospodárstve vznikne zisk minimálne vo výške 380 mil. EUR a že aj v ostatných bodoch je tematická stratégia v súlade s cieľmi Lisabonskej stratégie;

1.9 **víta** skutočnosť, že sa táto stratégia pokúsi zvýšiť bezpečnosť používania pesticídov prostredníctvom preskúšania a certifikácie prístrojov, podporou bezpečného uskladňovania pesticídov, ako aj opatreniami na odbornú prípravu distribútorov a profesionálnych užívateľov, čím sa dosiahne efektívnejšie používanie pesticídov v prospech všetkých zainteresovaných;

(1) Ú. v. ES C 180, 11.6.1998, s. 38.

1.10 **vyjadruje poľutovanie nad tým**, že jestvujúce ustanovenia nedokázali zabrániť skutočnosti, že sa po celé roky zvyšovali zostatkové hodnoty pesticídov v potravinách; **preto víta**, že pomocou stratégie sa má posilniť monitorovanie zostatkových hodnôt pesticídov v potravinách a **naliehavo žiada** prísne testovanie na zostatkové hodnoty pesticídov v dovážaných potravinách a krmivách, najmä z krajín, v ktorých sú možno menej prísne obmedzenia používania pesticídov;

1.11 **víta**, že v návrhu smernice, ktorou sa stanovuje rámec pre akciu Spoločenstva na dosiahnutie trvalo udržateľného využívania pesticídov, sa berie do úvahy rámcová smernica pre opatrenia Spoločenstva v oblasti vodnej politiky. Tým sa zvýši vnútorný súlad opatrení na ochranu životného prostredia; **vyzýva preto**, aby sa aj v návrhu nariadenia o uvádzaní prípravkov na ochranu rastlín na trh zohľadnila rámcová smernica pre opatrenia v oblasti vodnej politiky;

1.12 plne chápe želanie Komisie, aby sa zvýšila hospodárska súťaž, dynamickosť a voľný obchod v Európskej únii, považuje však za bezpodmienečne nutné, aby v centre tematickej stratégie pre pesticídy bolo životné prostredie a zdravie občanov;

1.13 **je preto presvedčený**, že povinné vzájomné uznávanie povolenia pesticídov v rámci troch zón, ktoré je naplánované v návrhu nariadenia, je nevhodné v porovnaní s jestvujúcimi ustanoveniami. V členských štátoch sa v rámci tej istej zóny vyskytujú rôzne danosti, preto jednotlivé členské štáty musia mať naďalej právo na možnosť uplatňovania prísnejších noriem pre pesticídy. Napríklad vo viacerých členských štátoch sa neošetrená spodná voda používa ako pitná voda. Povinným zavedením doteraz zakázaných pesticídov by bol tento postup ohrozený, čo by malo hospodárske dôsledky pre miestne a regionálne samosprávy a členské štáty. **Výbor by chcel upozorniť** na skutočnosť, že možnosť piť kvalitnú vodu priamo z vodovodného kohútika zvyšuje kvalitu života;

2. Odporúčania Výboru regiónov:

2.1 **sa domnieva, že** navrhované rozdelenie na zóny dostatočne neprihliada na geologické, geografické a hydrologické aspekty v rámci jednotlivých zón. Riziko vsakovania, resp. vymývania nebezpečných pesticídov sa v dôsledku spomínaných rozdielov líši, čo by sa malo odzrkadľovať v právnych predpisoch; **ľutuje**, že rozdelenie na zóny nerešpektuje jestvujúce normy členských štátov na reguláciu používania pesticídov. Ak by sa mal zachovať prístup založený na rozdelení na zóny, malo by sa aspoň vytvoriť viac zón. Ak sa prijme rozdelenie na zóny, mal by sa dodatočne nájsť spôsob, podľa ktorého sa bude riadiť vzájomné uznávanie oprávnení na používanie prípravkov na ochranu rastlín v susedných regiónoch, ktoré patria k rôznym zónam, pričom by sa rešpektovala ochrana spotrebiteľov aj životného prostredia;

2.2 **sa domnieva, že** návrh Komisie, aby vzájomné uznávanie povolenia pesticídov v rámci troch zón bolo povinné, nie je ideálnym riešením, pretože by to mohlo viesť k zvýšenej kontaminácii povrchových vôd pesticídmi. Ohrozili by sa tým vodné organizmy a v niektorých prípadoch aj stavy jedinečných vtákov a stavovcov v regiónoch; **považuje** tento prístup za ťažko zlučiteľný so všeobecnou požiadavkou rámcovej smernice pre činnosť v oblasti vodnej politiky, aby sa nezhoršoval stav vodných zdrojov;

2.3 **zastáva názor**, že cieľ, ktorý sa sleduje vzájomným uznávaním povolenia pesticídov, možno dosiahnuť užšou spolupracou a výmenou údajov medzi členskými štátmi v rámci zóny, pokiaľ ide o rýchle preskúšanie prostriedkov, ktoré sú povolené v inej krajine tejto zóny; **je preto presvedčený**, že povinné vzájomné uznávanie povolenia pesticídov nie je vhodným nástrojom; **trvá na tom**, že dôsledky rozdelenia do zón – v prípade, že by sa uznávanie zachovalo – by sa mali presnejšie objasniť s tým cieľom, aby sa za každých okolností dali zóny prispôbiť;

2.4 **požaduje** prísnejšie kritériá z hľadiska ochrany životného prostredia, pretože tie doterajšie už nepostačujú na to, aby sa zachovala jestvujúca vysoká úroveň ochrany; **súhlasí** však so zavedením kritérií na vylúčenie povolenia účinných látok. Pokiaľ ide o zdravotné následky, sú kritériá akceptovateľné;

2.5 **je presvedčený**, že právny základ nariadenia (KOM (2006) 388) by sa mal rozšíriť o článok 175, ktorý sa týka životného prostredia. Prejaví sa to pri zvažovaní týchto otázok pri budúcich problémoch s interpretáciou, ako aj pri opatreniach týkajúcich sa ochrany životného prostredia v členských štátoch;

2.6 **podporuje** zavedenie zásady nahrádzať určité prostriedky na ochranu rastlín inými, menej nebezpečnými prípravkami, príp. nechemickými metódami;

2.7 **požaduje** zlepšiť kritériá na určenie potenciálnych alternatívnych látok, aby bolo možné nahrádzať väčší počet látok. Mali by sa zlepšiť aj predpisy, aby členské štáty mali možnosť nahradiť prostriedky na ochranu rastlín na základe vyhodnotenia vlastností prímiesí, ktoré sú v nich obsiahnuté;

2.8 **požaduje**, aby sa pesticídy, ktoré sa vsakovaním môžu dostať do podzemných vôd, v nariadení dôsledne zaraďovali do skupiny vysoko rizikových látok;

2.9 **požaduje**, aby povolenie účinných látok v prostriedkoch na ochranu rastlín nebolo po prvom predĺžení po desiatich rokoch časovo neobmedzené. Na životnom prostredí a zdraví obyvateľstva sa to prejaví negatívne, ak nepride k žiadnej inovácii napr. v prípade, keď sa zavedú nové požiadavky na údaje alebo nové usmernenia pre vyhodnocovanie;

2.10 **vyslovuje sa proti** zavedeniu pomerne voľného postupu schvaľovania prostriedkov na ochranu rastlín, ktorých účinné látky sú označené ako „nízkorizikové“. Všetky prostriedky na ochranu rastlín môžu znamenať riziko pre ľudí a pre rovnováhu v prírode a mali by preto podliehať dôkladnému procesu schvaľovania;

2.11 **odporúča**, aby sa predaj a distribúcia pesticídov uskutočňovali pod dohľadom akreditovaného odborníka alebo kompetentného zdravotníka.

2.12 **požaduje**, aby sa v súlade s odporúčaniami šiesteho rámcového programu pre životné prostredie vypracovali dlhodobé kvantitatívne ciele na zníženie používania pesticídov, a aby sa presadzovali výrobné metódy so zníženým alebo nulovým využívaním pesticídov podobne ako v prípade ekologického poľnohospodárstva;

2.13 **žiada**, aby sa do článku 21 a článku 43 nariadenia začlenil priamy odkaz na článok 4 bod 1 rámcovej smernice o vode;

2.14 **víta** skutočnosť, že pri vypracovaní tematickej stratégie sa uskutočnil rozsiahly proces konzultácií, do ktorého boli zapojené aj miestne a regionálne samosprávy; **dôrazne sa vyslovuje za** to, aby sa toto zapojenie prehlbilo zaangažovaním miestnych a regionálnych samospráv do expertnej skupiny pre tematickú stratégiu, ktorej úlohou je poskytovať rady, čo sa týka osvedčených postupov, a monitorovať uplatňovanie stratégie. Miestne a regionálne samosprávy by sa okrem toho mali zapojiť aj do vypracovania a uskutočňovania národných operačných plánov. Na základe svojich jedinečných poznatkov o miestnych danostiach sa môžu stať cenným prínosom pre tieto fóra, do ktorých by mala byť zapojená občianska spoločnosť.

Odporúčanie 1

Článok 30 návrhu nariadenia Európskeho parlamentu a Rady o uvádzaní prípravkov na ochranu rastlín na trh

KOM(2006) 388, konečné znenie – 2006/0136 (COD)

Text Európskej komisie	Navrhovaná zmena VR
<p>Článok 30</p> <p>Obsah</p> <p>1. V povolení sa definujú plodiny, na ktoré sa prípravok na ochranu rastlín môže používať, a účely použitia prípravku.</p> <p>2. V povolení sa stanovujú požiadavky týkajúce sa uvedenia prípravku na ochranu rastlín na trh a jeho používania. Tieto požiadavky zahŕňajú podmienky používania, ktoré sú potrebné na splnenie podmienok a požiadaviek stanovených v nariadení, ktorým sa schvaľujú účinné látky, safenery a synergenty. Povolenie obsahuje klasifikáciu prípravku na ochranu rastlín na účely smernice 1999/45/ES.</p> <p>3. Požiadavky uvedené v odseku 2 môžu zahŕňať:</p> <p>a) obmedzenie výrobu vzhľadom na distribúciu a používanie prípravku na ochranu rastlín s cieľom ochrany zdravia príslušných distribútorov, používateľov a pracovníkov;</p> <p>b) povinnosť pred použitím prípravku informovať všetkých susedov, ktorí by mohli byť vystavení postreku a ktorí o informovanie požiadali.</p>	<p>Článok 30</p> <p>Obsah</p> <p>1. V povolení sa definujú plodiny, na ktoré sa prípravok na ochranu rastlín môže používať, a účely použitia prípravku.</p> <p>2. V povolení sa stanovujú požiadavky týkajúce sa uvedenia prípravku na ochranu rastlín na trh a jeho používania. Tieto požiadavky zahŕňajú podmienky používania, ktoré sú potrebné na splnenie podmienok a požiadaviek stanovených v nariadení, ktorým sa schvaľujú účinné látky, safenery a synergenty. Povolenie obsahuje klasifikáciu prípravku na ochranu rastlín na účely smernice 1999/45/ES.</p> <p>3. Požiadavky uvedené v odseku 2 môžu zahŕňať:</p> <p>a) obmedzenie výrobu vzhľadom na distribúciu a používanie prípravku na ochranu rastlín s cieľom ochrany zdravia príslušných distribútorov, používateľov a pracovníkov <u>a ochrany životného prostredia</u>;</p> <p>b) povinnosť pred použitím prípravku informovať všetkých susedov, ktorí by mohli byť vystavení postreku a ktorí o informovanie požiadali.</p>

Zdôvodnenie

Do znenia článku 30 bod 3 je potrebné doplniť životné prostredie, aby sa zabezpečila jeho ochrana, vrátane ochrany podzemných vôd. Nedávno schválená smernica Európskeho parlamentu a Rady o ochrane podzemných vôd stanovuje medzné hodnoty obsahu pesticídov v podzemných vodách. Návrh nariadenia by nemal zasahovať do povinnosti členských štátov dosiahnuť súlad so smernicou o podzemných vodách. Preto by mali mať členské štáty možnosť stanoviť pri povoľovaní prípravkov na ochranu rastlín národné obmedzenia podľa národných podmienok, aby boli schopné dosiahnuť súlad so smernicou o podzemných vodách.

Odporúčanie 2

Článok 40 návrhu nariadenia Európskeho parlamentu a Rady o uvádzaní prípravkov na ochranu rastlín na trh**KOM(2006) 388, konečné znenie – 2006/0136 (COD)**

Text Európskej komisie	Navrhovaná zmena VR
<p style="text-align: center;">Článok 40 Povolenie</p> <p>1. Členský štát, ktorému bola predložená žiadosť na základe článku 39, povoľuje príslušný prípravok na ochranu rastlín za rovnakých podmienok vrátane klasifikácie na účely smernice 1999/45/ES ako referenčný členský štát.</p> <p>2. Odchyľne od odseku 1 a s prihliadnutím na právne predpisy Spoločenstva možno zaviesť dodatočné podmienky v súvislosti s požiadavkami uvedenými v článku 30 ods. 3.</p>	<p style="text-align: center;">Článok 40 Povolenie</p> <p>1. Členský štát, ktorému bola predložená žiadosť na základe článku 39, povoľuje príslušný prípravok na ochranu rastlín za rovnakých podmienok vrátane klasifikácie na účely smernice 1999/45/ES ako referenčný členský štát.</p> <p>2. Odchyľne od odseku 1 a s prihliadnutím na právne predpisy Spoločenstva možno zaviesť dodatočné podmienky v súvislosti s požiadavkami uvedenými v článku 30 ods. 3.</p> <p>3. <u>Odchyľne od odseku 1 a s prihliadnutím na právne predpisy Spoločenstva môže členský štát, ktorému bola doručená žiadosť podľa článku 39 odmietnuť povolenie príslušného prípravku na ochranu rastlín, ak jestvujú vedecké a technické poznatky o tom, že povolenie na jeho území nebude v súlade s článkom 29.</u></p>

Zdôvodnenie

Nedávno schválená smernica Európskeho parlamentu a Rady o ochrane podzemných vôd stanovuje medzné hodnoty obsahu pesticídov v podzemných vodách. Návrh nariadenia by nemal zasahovať do povinnosti členských štátov dosiahnuť súlad so smernicou o podzemných vodách.

Návrh nariadenia s povinným vzájomným uznávaním je založený na predpoklade, že podmienky v rámci určitej zóny sú „relatívne podobné“. Tieto podmienky sa však môžu veľmi líšiť. Preto je dôležité zabezpečiť, aby každý členský štát mohol odmietnuť vzájomné uznanie, ak by povolenie na jeho území nebolo v súlade so smernicou o podzemných vodách.

V Bruseli 13. februára 2007

Predseda
Výboru regiónov
Michel DELEBARRE

Stanovisko Výboru regiónov „Európska iniciatíva týkajúca sa transparentnosti“

(2007/C 146/07)

VÝBOR REGIÓNOV,

- víta iniciatívu Komisie podporiť transparentnosť. Väčšia transparentnosť je veľmi dôležitá, ak majú inštitúcie EÚ zostať zodpovedné, demokratické, účinné a odpovedať potrebám občanov; v tejto súvislosti pripomína, že ak má EÚ skutočne zvýšiť svoju demokratickú legitimitu, je potrebné viac zapojiť miestne a regionálne subjekty do legislatívnych a rozhodovacích procesov;
- vyjadruje však poľutovanie, že miestny a regionálny rozmer sa v tejto iniciatíve nespomína a nalieha na Komisiu, aby ich zahrnila vo väčšej miere;
- zdôrazňuje, že EÚ je viacúrovňové inštitucionálne spoločenstvo, v ktorom sú regionálne a miestne orgány zahrnuté do tvorby európskych politík na vnútroštátnej a európskej úrovni;
- nazdáva sa, že je potrebné znovu zdôrazniť nutnosť rozlišovať medzi konzultáciami inštitúcií EÚ so zvolenými miestnymi a regionálnymi orgánmi a ich združeniami na jednej strane a lobistickými organizáciami zastupujúcimi osobitné záujmy na druhej strane;
- víta skutočnosť, že Európska komisia zaviedla neustály a systematický dialóg s miestnymi a regionálnymi orgánmi a ich európskymi a národnými združeniami v oblastiach, v ktorých sú zodpovedné za transpozíciu alebo uplatňovanie; avšak sa domnieva, že spôsob vedenia tohto dialógu sa môže zlepšiť;
- víta väčšiu transparentnosť, ktorú by registrácia lobistických organizácií priniesla;
- nazdáva sa však, že dohoda založená na dobrovoľnej registrácii neposkytuje vhodný rámec na zabezpečenie dostatočnej transparentnosti;
- je presvedčený, že je dôležité zabezpečiť efektívny a jednoduchý postup budúcej registrácie. Tento register by mala spravovať Európska komisia. Tento register by mala spravovať Európska komisia;
- podporuje želanie Komisie posilniť transparentnosť pokiaľ ide o využívanie finančných prostriedkov EÚ a podporuje členské štáty, aby spravovali finančné prostriedky Spoločenstva v rámci „spoločného hospodárenia“. Transparentnosť financovania z prostriedkov EÚ je v záujme všetkých príjemcov.

VÝBOR REGIÓNOV,

so zreteľom na Zelenú knihu Európskej komisie o *Európskej iniciatíve týkajúcej sa transparentnosti*, KOM(2006) 194, konečné znenie;

so zreteľom na rozhodnutie Európskej komisie z 3. mája 2006 požiadať výbor o konzultáciu v tejto veci podľa článku 265 Zmluvy o založení Európskeho spoločenstva;

so zreteľom na rozhodnutie grémia z 25. apríla 2006 poveriť komisiu pre ústavné záležitosti, európske riadenie a priestor slobody bezpečnosti a spravodlivosti vypracovaním stanoviska na danú tému;

so zreteľom na oznámenie Komisii od jej predsedníčky, pani Wallström, pána Kallasa, pani Hübnerovej a pani Fischerovej Boelovej z 9. novembra 2005 navrhujúce *zavedenie Európskej iniciatívy týkajúcej sa transparentnosti* ⁽¹⁾;

so zreteľom na oznámenie Európskej komisie na tému *Smerom k posilneniu kultúry konzultácií a dialógu – všeobecné zásady a minimálne normy pre konzultácie so zainteresovanými stranami*, KOM(2002) 704, konečné znenie;

so zreteľom na svoje stanovisko z 12. októbra 2005 na tému *Lepšia tvorba práva a Lepšia právna úprava pre rast a zamestnanosť v Európskej únii*, CdR 121/2005 fin (spravodajca: pán Delebarre, FR/SES) ⁽²⁾;

so zreteľom na svoje stanovisko z 13. marca 2002 na tému *Biela kniha o európskej správe a oznámenie o novom rámci pre spoluprácu o činnostiach týkajúcich sa informačnej a komunikačnej politiky Európskej únie*, KOM(2001) 428, konečné znenie, KOM(2001) 354, konečné znenie, CdR 103/2001 fin (spravodajca: pán Michel Delebarre FR/SES) ⁽³⁾;

so zreteľom na svoj návrh stanoviska (CdR 235/2006 rev. 1) prijatý 29. novembra 2006 komisiou pre ústavné záležitosti, európske riadenie a priestor slobody, bezpečnosti a spravodlivosti (spravodajca: **pán Per Bødker Andersen** (DK/SES), primátor mesta Kolding;

- 1) **keďže** transparentnosť je jedným z kľúčových prvkov demokracie s viacerými úrovňami správy;
- 2) **keďže** je dôležité lepšie uplatňovať zásady subsidiarity, proporcionality a blízkosti občanom pri tvorbe jednoduchšej, jasnej a občanovi ľahko pochopiteľnej európskej legislatívy;
- 3) **keďže** je nevyhnutné zabezpečiť úplné zapojenie regionálnych a miestnych subjektov do kľúčových otázok európskeho programu okrem iného prostredníctvom Výboru regiónov;
- 4) **keďže** miestne a regionálne orgány, ak sú vhodne začlenené do tvorby právnych predpisov môžu zohrávať rozhodujúcu úlohu pri transpozícii a pri uplatňovaní týchto predpisov na ich území;

prijal na svojom 68. plenárnom zasadnutí, ktoré sa konalo 13. a 14. februára 2007 (schôdza z 13. februára) nasledujúce stanovisko:

Názory a odporúčania Výboru regiónov

Výbor regiónov

1. Všeobecné poznámky

1.1 **víta** iniciatívu Komisie podporiť transparentnosť. Zavedenie európskej iniciatívy týkajúcej sa transparentnosti je dôležitým krokom Komisie pri podpore transparentného fungovania inštitúcií EÚ. Väčšia transparentnosť je veľmi dôležitá, ak majú inštitúcie EÚ zostať zodpovedné, demokratické, účinné a odpovedať potrebám občanov; v tejto súvislosti **pripomína**, že ak má EÚ skutočne zvýšiť svoju demokratickú legitimitnosť, je potrebné viac zapojiť miestne a regionálne subjekty do legislatívnych a rozhodovacích procesov;

⁽¹⁾ http://ec.europa.eu/comm/eti/index_en.htm.

⁽²⁾ Ú. v. EÚ C 81, 4.4.2006, s. 6-10.

⁽³⁾ Ú. v. ES C 192, 12.8.2002, s. 24-31.

1.2 **sa domnieva**, že Európska komisia rozprúdila iniciatívou týkajúcou sa transparentnosti potrebnú diskusiu a **nazdáva sa**, že je dôležité diskutovať teraz, aj v súvislosti s obdobím úvah a diskusií o budúcnosti Európy, keďže rozhodovacie orgány potrebujú zabezpečiť, aby EÚ fungovala demokraticky a efektívne a preukázať to. Zabezpečenie transparentnosti je pri približovaní Európy občanom veľmi dôležitým faktorom;

1.3 **vyjadruje** však **poľutovanie**, že miestny a regionálny rozmer sa v tejto iniciatíve nespomína a **nalieha** na Komisiu, aby ich zahrnila vo väčšej miere; **pripomína** vyhlásenie Komisie v Bielej knihe o európskej správe (2001), že zaručí, že regionálne a miestne poznatky a podmienky sa budú pri vypracovávaní návrhov politik brať do úvahy;

1.4 **víta** rozhodnutie počas fínskeho predsedníctva v druhej polovici roku 2006 usilovať sa o väčšiu transparentnosť pri práci Rady. Veľmi pozitívnym krokom je, že Rada dala súhlas otvorenejšiemu rozhodovaciemu procesu a prístupu k dokumentom Rady; napriek tomu **je presvedčený**, že toto je len prvý krok správnym smerom a **vyzýva** Radu, aby otvorila tento proces verejnosti. Len vtedy budú môcť občania pochopiť rozhodovací proces a následne k nemu zaujať stanovisko;

1.5 **sa domnieva**, že je potrebné čo najpresnejšie definovať pojem „nekalá lobistická činnosť“, aby tak vznikla možnosť kontrolovať činnosť lobistov a v prípade porušenia ustanovení ukladať sankcie;

1.6 **nazdáva sa**, že cieľom transparentnosti musí byť priblíženie Európskej únie občanom. Tým, že táto transparentnosť bude podporovaná, dôjde k zníženiu súčasnej vzdialenosti medzi európskymi inštitúciami a ich občanmi. Nadáva sa, že je nevyhnutné podporiť opatrenia podobné opatreniam v rámci plánu D: *demokracia, dialóg a diskusia*, ktorých cieľom je oboznámať Európanov s aktivitami a právomocami Únie, osobitne mladých ľudí tak, ako sa o to snaží Fórum mládeže.

2. Viacúrovňové partnerstvo a riadenie

2.1 **zdôrazňuje**, že EÚ je viacúrovňové inštitucionálne spoločenstvo, v ktorom sú regionálne a miestne orgány zahrnuté do tvorby európskych politík na vnútroštátnej a európskej úrovni. Najlepší spôsob ako zabezpečiť, že nový zákon EÚ bude vhodný a realizovateľný je konzultácia miestnych a regionálnych orgánov o príslušných otázkach, posilnenie dialógu s nimi a rozšírenie priestoru pre účasť a prijímanie rozhodnutí. Tieto orgány sú zodpovedné za uplatňovanie a transpozíciu politík EÚ a teda za hlavnú časť pri zabezpečovaní transparentnosti;

2.2 **uznáva** však, že nielen Európska únia má povinnosť zabezpečovať transparentnosť. Členské štáty, ale aj VR a všetky vládne úrovne, ktoré zastupuje, by mali ísť príkladom v poskytovaní efektívnej a demokratickej verejnej správy zameranej na služby. Miestne a regionálne orgány v členských štátoch by mali byť preto otvorené voči zabezpečeniu transparentnosti v ich vlastných správach.

3. Viac konzultácií

3.1 **nazdáva sa**, že je potrebné znovu zdôrazniť nutnosť rozlišovať medzi konzultáciami inštitúcií EÚ so zvolenými miestnymi a regionálnymi orgánmi a ich združeniami na jednej strane a lobistickými organizáciami zastupujúcimi osobitné

záujmy na druhej strane; **zdôrazňuje**, že spolu s miestnymi a regionálnymi orgánmi, ktoré zastupuje, je súčasťou európskej správy a tie by preto mali byť priamo zapojené do akejkoľvek iniciatívy Európskej komisie smerujúcej k zlepšeniu transparentného fungovania rozhodovania v Únii;

3.2 **vyzýva** Európsku komisiu, aby počas prípravy konkrétnych návrhov pripojila ku každému legislatívnemu alebo nelegislatívnemu návrhu zoznam uskutočnených schôdzí a prijatých politických prehlásení;

3.3 **zdôrazňuje**, že štruktúrovaný dialóg medzi Komisiou a združeniami miestnych a regionálnych samospráv, ktoré sa vyvinuli na základe Bielej knihy o európskej správe, je dôležitým krokom k skutočnému zapojeniu miestnych a regionálnych orgánov; **víta** tento vývoj a **zdôrazňuje** hlavnú úlohu, ktorú má v tejto súvislosti zohrať;

3.4 **víta** skutočnosť, že Európska komisia zaviedla neustály a systematický dialóg s miestnymi a regionálnymi orgánmi a ich európskymi a národnými združeniami v oblastiach, v ktorých sú zodpovedné za transpozíciu alebo uplatňovanie. Je dôležité neustále rozvíjať tento dialóg, aby z toho mohli mať obe strany osoh. V tejto súvislosti je treba hlavne zdôrazniť potrebu posilnenia tohto dialógu pri formulovaní legislatívnych návrhov, ktoré sa týkajú miestnych a regionálnych samospráv;

3.5 avšak **sa domnieva**, že spôsob vedenia tohto dialógu sa môže zlepšiť a nasledovne **navrhuje**:

- aby bol počet zasadnutí stanovený na štyri zasadnutia ročne, vrátane výročného zasadnutia, na ktorom sa zúčastňuje predseda Komisie s cieľom zabezpečiť čo najlepšie politické zviditeľnenie,
- aby boli diskusie interaktívnejšie a spontánnejšie, štruktúrovaný dialóg by sa mal stať skôr „hodinou otázok a odpovedí“,
- aby sa zámery na štruktúrovaný dialóg vypracovávali v úzkej spolupráci medzi VR a miestnymi a regionálnymi orgánmi, pričom by daná problematika mala byť zameraná na aspekty, ktoré majú zásadný význam pre miestne a regionálne orgány,
- aby sa vytvorila spolupráca s miestnymi a regionálnymi médiami,
- aby miestne a regionálne orgány mali možnosť predkladať písomné pripomienky a navrhovať námety, ktoré majú pre ne význam a ktoré sú v súlade s politickým programom Európskej únie,

- aj Komisia mala možnosť dávať písomné hodnotenie stretnutí,
- aby bolo zdôraznené posilnenie monitorovania štruktúrovaného dialógu prostredníctvom pravidelného vyhodnocovania a v úzkej spolupráci s VR a miestnymi a regionálnymi orgánmi,
- aby dialóg bol vždy, keď je to možné, jasnejšie zameraný na miestne a regionálne zainteresované strany, ktorých sa legislatívny návrh priamo týka,
- aby Komisia vo väčšom rozsahu a vhodnými cestami žiadala o konzultáciu volených zástupcov a znalcov národných a európskych združení regionálnych a miestnych samospráv a zintenzívnila svoju spoluprácu s nimi;

3.6 **vyzýva** Komisiu, aby zlepšila existujúce nástroje na poskytovanie spätnej väzby na jej stanoviská, ktoré by obsahovali konkrétne reakcie na žiadosť Komisie o konzultáciu a jasné návrhy, ktoré vezmú do úvahy regionálne a miestne záujmy. Komisia by mala okrem toho minimálne vysvetliť a objasniť dôvody, kvôli ktorým nevzala odporúčania do úvahy;

3.7 **sa domnieva**, že zavedenie minimálnych noriem pre konzultáciu v roku 2002 otvorilo nové možnosti na rozsiahlu konzultáciu zainteresovaných strán a hĺbkové hodnotenie vplyvu legislatívnych návrhov pred ich predložením. Tieto normy prikladajú osobitný význam miestnym a regionálnym orgánom, čo potvrdila Dohoda o spolupráci medzi Výborom regiónov a Komisiou. Je dôležité, aby boli konzultácie vhodne načasované a poskytl zainteresovaným stranám reálnu možnosť reagovať na legislatívne návrhy;

3.8 **želá si**, aby okrem štruktúrovaného dialógu so združeniami miestnych a regionálnych orgánov boli rozvinuté aj iné formy priamej a predlegislatívnej konzultácie miest a regiónov pod záštitou výboru. Názory týchto orgánov by mali byť zohľadnené systematicky, a nie len v niektorých obdobiach vo fázach príprav legislatívnych návrhov; v tomto zmysle **pripomína**, že tieto konzultácie boli zohľadnené v iniciatíve Komisie z roku 2002, v ktorej boli pre ne stanovené minimálne normy. V tomto kontexte bol výbor požiadaný, aby zohral aktívnu úlohu pri organizovaní konzultácií v mene Komisie (*);

3.9 **vyjadruje poľutovanie** nad tým, že územný rozmer nie je dostatočne zohľadnený v zelenej knihe – Európska iniciatíva týkajúca sa transparentnosti ako aj v novej stratégii pre analýzu dosahu; nasledovne **vyzýva** Komisiu, aby zväžila konzultácie s miestnymi a regionálnymi orgánmi ako spôsob pre krížovú spoluprácu v rámci riadenia na viacerých úrovniach. Taktiež žiada, aby rozšírila konzultačnú metódu, ktorú úspešne uplatňuje v oblasti kohéznej politiky, na všetky politiky, ktoré majú územný dosah;

(*) KOM(2002) 704, s. 8.

3.10 **sa nazdáva**, že hodnotenie vplyvu musí zohrávať významnú úlohu pri znižovaní administratívneho bremena, ktorým sú právne predpisy EÚ pre miestne a regionálne orgány, ako sa uvádza v stanovisku o lepšej tvorbe práva (CdR 121/2005);

3.11 **znovu pripomína** svoje stanovisko o tom, že predbežné hodnotenia, okrem analýzy politického cieľa legislatívneho návrhu a najvhodnejších politických nástrojov, musia zahŕňať hodnotenie vplyvu právnych predpisov na miestnej a regionálnej úrovni z „finančného hľadiska“.

4. Registrácia lobistov

4.1 **víta** väčšiu transparentnosť, ktorú by registrácia lobistických organizácií priniesla. Ako súčasť systému riadenia EÚ tvorí VR a jeho členovia stredobod lobistických aktivít a preto súhlasí, že systém registrácie (akreditácie) by mohol zlepšiť transparentné fungovanie politického procesu EÚ;

4.2 **zdôrazňuje**, že vďaka svojej demokratickej legitímnosti sú miestne a regionálne orgány a ich združenia zreteľne odlišné od komerčných lobistov a osobitných záujmových skupín. Miestne a regionálne orgány sú súčasťou európskej štruktúry správy a riadenia. Akákoľvek registrácia musí brať túto odlišnosť do úvahy, a preto by miestne a regionálne orgány nemali podliehať registrácii ako lobistické organizácie, v takej forme, ktorá by znamenala riziko zahmlenia rozdielu medzi ich úlohou a úlohou iných organizácií na zozname;

4.3 **nazdáva sa** však, že dohoda založená na dobrovoľnej registrácii neposkytuje vhodný rámec na zabezpečenie dostatočnej transparentnosti. Dobrovoľná dohoda nezmierni dohady verejnosti a nedôveru v konzultácie inštitúcií so súkromnými záujmovými skupinami. Registrácia by mala byť podmienkou vstupu lobistických organizácií do akejkoľvek inštitúcie EÚ, ako to už je v prípade Európskeho parlamentu;

4.4 **je presvedčený**, že je dôležité zabezpečiť efektívny a jednoduchý postup budúcej registrácie. Tento register by mala spravovať Európska komisia. Tento register by mala spravovať Európska komisia. Malo by existovať len jedno kontaktné miesto na registráciu so všetkými inštitúciami EÚ a mala by sa požadovať skôr registrácia celých organizácií ako jednotlivcov. Keďže Výbor už má informácie o regionálnych a miestnych orgánoch a združeníach, ktoré zastupujú, nie je nutné, aby sa každý miestny a regionálny orgán alebo ich združenia, registrovali jednotlivo. Výbor regiónov by preto mohol odovzdať tieto informácie Komisii, aby mohli byť zaradené do príslušnej časti registra;

4.5 **nazdáva sa**, že je potrebné upresniť charakter, frekvenciu a požadovaný rozsah informácií, ktoré majú lobisti poskytovať;

5. *Zverejňovanie príjemcov finančných prostriedkov Spoločenstva*

5.1 **podporuje** želanie Komisie posilniť transparentnosť pokiaľ ide o využívanie finančných prostriedkov EÚ a podporuje členské štáty, aby spravovali finančné prostriedky Spoločenstva v rámci „spoločného hospodárenia“, teda ako projekty štrukturálnych fondov zamerané na zlepšenie výmeny overených postupov. Transparentnosť financovania z prostriedkov EÚ je v záujme všetkých príjemcov;

5.2 **víta** iniciatívu Komisie vytvoriť internetovú stránku s existujúcimi informáciami o príjemcoch projektov a programov. Na poskytnutie informácií, ktoré by boli pre všetkých občanov členských štátov EÚ porovnateľné a transparentné, by mala Komisia príslušné údaje zverejniť centrálné. Bolo by v záujme európskych občanov mať k dispozícii aj popis získaných skúseností a iniciatív s „ľudskou tvárou“;

5.3 **víta** návrh Zelené knihy vytvoriť spoločné nariadenia v rámci celého Spoločenstva pre zverejňovanie spôsobu použitia finančných prostriedkov EÚ.

6. *Revízia nariadenia 1049 o prístupe k dokumentom*

6.1 **vyjadruje spokojnosť**, že v roku 2001 Komisia otvorila prístup k neuverejneným dokumentom inštitúcií a orgánov EÚ prostredníctvom registra dokumentov alebo na základe individuálnych žiadostí a **vyzdvihuje**, že v roku 2002 v tom pokračovala a zaviedla kódex dobrého administratívneho správania, ktorý určuje pravidlá prístupu k dokumentom. Obe iniciatívy predstavujú významné kroky smerom k zabezpečeniu transparentnosti Európskej komisie;

6.2 **s radosťou očakáva** plánovanú revíziu nariadenia 1049 a **má v úmysle** prispieť k tomuto procesu.

V Bruseli 13. februára 2007

Predseda
Výboru regiónov
Michel DELEBARRE

Stanovisko Výboru regiónov „K stratégii EÚ v oblasti práv dieťaťa“

(2007/C 146/08)

VÝBOR REGIÓNOV

- víta oznámenie Komisie a predovšetkým navrhované vypracovanie stratégie na účinnú podporu a ochranu práv dieťaťa vo vnútornej a vonkajšej politike Európskej únie a na podporu úsilia členských štátov v tejto oblasti;
- víta zriadenie oddelenia práv dieťaťa v Komisii a pripomína dôležitú úlohu koordinátora pre práva dieťaťa pri zabezpečovaní úspechu stratégie, dúfa však, že týmto koordinátorom bude poskytnutý dostatok zdrojov a že budú mať dostatočné postavenie a dostatočný politický vplyv na to, aby sa zabezpečilo, že sa dosiahnu ciele tohto pracoviska a vyzýva, aby sa spresnilo, ako bude úloha koordinátora dopĺňať prácu, ktorá sa má zrealizovať na národnej úrovni;
- ľutuje, že sa ani v EÚ ani v globálnom ponímaní nevenuje viac pozornosti situácii dievčat, detí s postihnutím a detí, ktoré sú migrantmi, žiadateľmi o azyl a utečencami, vrátane poskytovania služieb starostlivosti a ochrany pre všetky tieto deti;
- poznamenáva, že stratégia má potenciál stať sa na európskej i národnej úrovni základom účinnejšieho partnerstva medzi orgánmi s rozhodovacou právomocou, miestnymi a regionálnymi orgánmi a mimovládnyimi organizáciami;
- ľutuje však, že oznámenie neobsahuje uznanie jedinečnej úlohy miestnych a regionálnych orgánov pri poskytovaní služieb deťom a ochrane ich práv, a podčiarkuje, že tieto orgány sú ochotné a schopné byť partnerom pri vytváraní a uplatňovaní stratégie;
- odporúča, aby sa na zlepšenie oznámenia a vypracovanie zelenej knihy a stratégie venovali potrebné finančné a ľudské zdroje a aby sa k tomu prijali politické záväzky, a navrhuje, aby Európsky parlament zvážil vytvorenie špecifického opatrenia na financovanie stratégie a jej navrhovaných činností.

VÝBOR REGIÓNOV,

so zreteľom na dokument „Oznámenie Komisie: K stratégii EÚ v oblasti práv dieťaťa“, KOM (2006) 367, konečné znenie,

so zreteľom na rozhodnutie Európskej komisie zo 4. júla 2006 požiadať výbor o konzultáciu v tejto veci podľa článku 265 ods. 1 Zmluvy o založení Európskeho spoločenstva,

so zreteľom na rozhodnutie predsedu výboru z 22. februára 2006 poveriť komisiu pre ústavné záležitosti, európske riadenie a priestor slobody bezpečnosti a spravodlivosti vypracovaním stanoviska na danú tému,

so zreteľom na svoj návrh stanoviska na tému „Situácia maloletých cudzincov bez sprievodu – úloha a návrhy miestnych a regionálnych orgánov“ (CdR 136/2006 rev. 2),

so zreteľom na svoje stanovisko na tému „Haagsky Program: desať priorít na nasledujúcich päť rokov. Partnerstvo pre európsku obnovu v priestore slobody, bezpečnosti a spravodlivosti“ (CdR 122/2005 fin), stanoviská k boju proti obchodovaniu s ľuďmi (CdR 87/2001 fin), k programu DAPHNE II na prevenciu a boj proti násilíu voči deťom, mladým ľuďom a ženám a na ochranu obetí a rizikových skupín (CdR 63/2003), stanovisko na tému „Uznesenie Európskeho parlamentu o ochrane menších a politikách boja proti diskriminácii v rozšírenej Európe“ (CdR 53/2006 fin), na tému „Zelená kniha: Ako čeliť demografickým zmenám, nová solidarita medzi generáciami“ (CdR 152/2005 fin) a stanovisko k integrácii a migrácii (CdR 51/2006 fin),

so zreteľom na svoj návrh stanoviska (CdR 236/2006 rev. 1) prijatý 29. novembra 2006 komisiou pre ústavné záležitosti, európske riadenie a priestor slobody, bezpečnosti a spravodlivosti (spravodajkyňa: **pani Maria Corrigan**, členka rady grófstva Dun Laoghaire/Rathdown a Dublinského regionálneho zastupiteľstva)

keďže:

- (1) Podľa dohovoru Organizácie spojených národov o právach dieťaťa sa deti definujú ako osoby do veku osemnásť rokov.
- (2) Všetky členské štáty ratifikovali Dohovor OSN o právach dieťaťa, nemôže byť ani Európska komisia, ani Európska únia zmluvnou stranou tohto dohovoru.
- (3) Pokiaľ ide o práva detí, je v zmluvách o Európskej únii obmedzený právny základ, čo má vplyv na možné rozpočtové zdroje.
- (4) Sa uznáva ústredná úloha rodiny, a osobitne úloha rodičov, a zodpovednosť členských štátov za pomoc rodičom pri starostlivosti o deti a pri výchove detí.
- (5) Podpora a ochrana práv detí a vytváranie začleňujúcej a deťom priaznivo naklonenej spoločnosti má pre budúcnosť Európskej únie zásadný význam.
- (6) Skoré zapájanie detí a mládeže do verejného života je dôležité pri vytváraní začleňujúcej a demokratickej spoločnosti.
- (7) Regionálne a miestne orgány majú jedinečné postavenie na to, aby zohrávali úlohu pri podpore a ochrane práv detí vzhľadom na ich zodpovednosť za fyzické prostredie, verejnú dopravu a dostupnosť vzdelávania, zdravotnej starostlivosti, zariadení na hry a rekreáciu, za trh práce pre mladých ľudí, ako aj vďaka ich úlohe pri sledovaní životných podmienok detí napríklad prostredníctvom sociálnej pomoci a zberu údajov,

prijal na svojom 68. plenárnom zasadnutí 13. a 14. februára 2007 (schôdzi z 13. februára 2007) jednomyselne nasledujúce stanovisko:

1. Názory Výboru regiónov

Výbor regiónov

1.1 **víta** oznámenie Komisie a predovšetkým navrhované vypracovanie stratégie na účinnú podporu a ochranu práv dieťaťa vo vnútornej a vonkajšej politike Európskej únie a na podporu úsilia členských štátov v tejto oblasti,

1.2 **uznáva**, že investícia do detí teraz je investíciou do našej budúcnosti a do ďalšieho prehĺbovania a ďalšej konsolidácie európskej integrácie,

1.3 **Ľutuje**, že ústavný proces EÚ sa zastavil na mŕtvom bode, keď zmluva o ústave a charta základných práv jednoznačne uznávajú práva detí,

1.4 **víta** potvrdenie, že členské štáty sú povinné dodržiavať medzinárodné zmluvy, osobitne Dohovor Organizácie Spojených národov o právach dieťaťa (UNCRC), ktorý ratifikovali všetky členské štáty, **je** však sklamaný, že sa viac nezdôrazňuje potreba, aby členské štáty s chápaním naliehavosti plnili svoje európske a medzinárodné záväzky v oblasti práv dieťaťa,

1.5 **víta** uznanie, že UNCRC, ktorý už ratifikovali takmer na celom svete, poskytuje osobitne pevný základ pre záväzky medzi Európskou komisiou a krajinami, ktoré nie sú členmi EÚ, ale **Ľutuje**, že oznámenie nebuduje na potenciáli, ktorým je použitie ratifikácie UNCRC všetkými členskými štátmi EÚ ako rámca pre záväzky medzi členskými štátmi,

1.6 **víta** zriadenie oddelenia práv dieťaťa v Komisii a **pripomína** dôležitú úlohu koordinátora pre práva dieťaťa pri zabezpečovaní úspechu stratégie, **dúfa** však, že týmto koordinátorom bude poskytnutý dostatok zdrojov a že budú mať dostatočné postavenie a dostatočný politický vplyv na to, aby sa zabezpečilo, že sa dosiahnu ciele tohto pracoviska a **vyzýva**, aby sa spresnilo, ako bude úloha koordinátora dopĺňať prácu, ktorá sa má zrealizovať na národnej úrovni.

1.7 **podporuje** krátkodobé činnosti navrhované Komisiou na riešenie niektorých naliehavých úloh, osobitne zriadenie jedného jednotného šesticiferného telefónneho čísla v rámci EÚ, ktoré bude detskou linkou dôvery, a jedného telefónneho čísla určeného nezvestným a pohlavne zneužívaným deťom, **je presvedčený**, že doplnkom k týmto telefónnym linkám by mala byť dohoda vo forme protokolu o riešení medzištátnych únosov detí, a okrem toho **je presvedčený**, že nové detské linky dôvery by nemali duplikovať existujúce linky dôvery na národnej a regionálnej úrovni, ale skôr ich dopĺňať, a že súčasťou výmeny osvedčených postupov v členských štátoch by malo byť informovanie o zriadení týchto služieb,

1.8 **poznámenáva**, že oznámenie nehovorí o tom, že stratégia sa zaviazala k minimálnym normám a bude obsahovať **komplexné** ciele s jasnými úlohami a jasným časovým rozvrhom,

1.9 **poznámenáva**, že v súčasnosti nejestvujú systémy, ktoré by poskytovali komplexné, porovnateľné a **konzistentné** údaje o ukazovateľoch v členských štátoch, a znova **pripomína**, že v rámci otvorenej metódy koordinácie prebieha práca na vytvorení ukazovateľa (alebo série ukazovateľov) blahobytu detí a na rozvoji štatistických údajov o chudobe spojenej s príjmami, materiálnym nedostatkom a bývaním, a že na úrovni členských štátov resp. na regionálnej úrovni jestvujú rôzne súbory údajov,

1.10 **poukazuje na to**, že deti nie sú homogénnou skupinou, že ich potreby sa líšia napríklad v závislosti od veku, schopností, pohlavia, etnickej príslušnosti a štruktúre rodiny,

1.11 **Ľutuje**, že sa ani v EÚ ani v globálnom ponímaní nevenuje viac pozornosti maloletým osobám bez sprievodu, situácii dievčat, detí s postihnutím a detí, ktoré sú migrantmi, žiadateľmi o azyl a utečencami, vrátane poskytovania služieb starostlivosti a ochrany pre všetky tieto deti;

1.12 **Ľutuje**, že sa nehovorí ani o poskytovaní kvalitného „vzdelávania v rannom veku“ pre deti do šesť rokov, a to aj napriek tomu, že služby v oblasti starostlivosti o deti sú dlhodobým a prioritným cieľom EÚ a oblasťou, v ktorej EÚ prijala kvantitatívne ciele.

1.13 **poznámenáva**, že stratégia má potenciál stať sa na európskej i národnej úrovni základom účinnejšieho **partnerstva** medzi orgánmi s rozhodovacou právomocou, miestnymi a regionálnymi orgánmi a mimovládnyimi organizáciami,

1.14 **Ľutuje** však, že **oznámenie** neobsahuje uznanie jedinečnej úlohy miestnych a regionálnych orgánov pri poskytovaní služieb deťom a ochrane ich práv, a **podčiarkuje**, že tieto orgány sú ochotné a schopné byť partnerom pri vytváraní a uplatňovaní stratégie,

1.15 **zdôrazňuje**, že pri vypracovávaní stratégie by sa mal plne rešpektovať princíp subsidiarity a princíp proporcionality,

1.16 **víta** konštatovanie, že situáciu detí ovplyvňuje aj miesto, na ktorom deti žijú, keďže deti môžu byť znevýhodnené rôznou dostupnosťou kvalitného vzdelávania, zdravotnej starostlivosti, verejnej dopravy, zariadení na hry a rekreáciu, informácií a príležitostí na účasť v občianskej spoločnosti, a **privítal by**, keby sa viac pozornosti venovalo podmienkam v mestských, predmestských a iných špecifických oblastiach určených členskými štátmi,

1.17 **zdôrazňuje**, že mnohé miestne a regionálne orgány priamo financujú a uplatňujú rozvojovú politiku v tretích krajinách podporovaním infraštruktúry a základných služieb, partnerstvom s úradmi, výmenou skúseností a transferom znalostí, a že v tejto práci je potenciál viacej sa zameriavať na práva detí,

1.18 **víta** uznanie, že deti majú právo vyjadriť svoj názor na záležitosti týkajúce sa ich života a **víta** navrhované aktivity na zapojenie detí do vypracovávania stratégie. Aby mala táto práca úspech, bude dôležité zapojiť **regionálne** a miestne orgány a detské organizácie,

1.19 **víta** nedávno zverejnenú štúdiu OSN o násilí páchanom na deťoch ⁽¹⁾. Správa „naliehavo žiada štáty, aby zakázali všetky formy násillia páchaného na deťoch za akýchkoľvek okolností, vrátane všetkých telesných trestov, škodlivých tradičných praktík (napr. svadby z donútenia a sobáše v skorom veku, zmrzačovanie ženských pohlavných orgánov a tzv. zločiny z cti), pohlavného násillia, mučenia a iných krutých trestov, neľudského alebo ponižujúceho zaobchádzania alebo trestania“ ⁽²⁾, a **navrhuje**, aby sa závery tejto štúdie plne zohľadnili pri vypracovávaní stratégie.

⁽¹⁾ Túto správu vypracoval nezávislý expert Paulo Sérgio Pinheiro a je dostupná na adrese: www.violencestudy.org.

⁽²⁾ Šesťdesiate prvé zasadnutie OSN: Podpora a ochrana práv detí, A/61/299.

2. Odporúčania Výboru regiónov

Výbor regiónov

2.1 **odporúča**, aby sa na zlepšenie oznámenia a vypracovanie zelenej knihy a stratégie venovali potrebné finančné a ľudské zdroje a aby sa k tomu prijali politické záväzky, a **navrhuje**, aby Európsky parlament zväzil vytvorenie špecifického opatrenia na financovanie stratégie a jej navrhovaných činností,

2.2 **podčiarkuje**, že miestne a regionálne orgány sa majú považovať za základných partnerov pri vypracovávaní stratégie, a **vyzýva** na ich zahrnutie ako členov Európskeho fóra za práva dieťaťa so zastúpením v medziinštitucionálnej skupine, a aby sa s týmto fórom konzultovalo vypracovávanie koordinátorskej správy a aby sa táto správa zverejňovala,

2.3 **odporúča**, aby stratégia zaväzovala k stanoveniu minimálnych noriem a zahŕňala ambiciózne činnosti s jasnými úlohami a cieľmi na základe dôkladnej analýzy,

2.4 **odporúča**, aby sa v stratégii dosiahla rovnováha medzi jej zameraním na globálnu situáciu a na vnútornú a medzištátnu činnosť a dialóg v EÚ,

2.5 **odporúča**, aby prioritu malo vypracovanie súboru porovnateľných ukazovateľov a zbieranie konzistentných údajov na úrovni členských štátov a tam, kde je to možné, aj na regionálnej úrovni,

2.6 **vyzýva** na to, aby sa poskytli primerané zdroje, podpora a mechanizmy na uľahčenie účasti detí na vypracovávaní stratégie, vrátane detí, ktoré pochádzajú zo znevýhodneného zázemia, detí z etnických menšín a detí s postihnutím, pričom deti by mali byť do procesu zapojené už v ranom štádiu prostredníctvom rôznych metód pre rôzne vekové skupiny, napríklad prostredníctvom umeleckej činnosti, usmerňovaných diskusií, atď., a ďalej **uznáva**, že miestne a regionálne orgány by takisto mohli urobiť viac pri uľahčovaní takýchto konzultácií s deťmi vo veci zodpovedajúcej politiky, o ktorej sa rozhoduje na regionálnej a miestnej úrovni,

2.7 **znova opakuje** svoju výzvu na úplnú implementáciu Dohovoru Organizácie Spojených národov o právach dieťaťa z 20. novembra 1989 a **podčiarkuje** dôležitosť nasledovných práv: sloboda myslenia, svedomia a náboženského vyznania, ochrana súkromia, ochrana pred použitím násilia, zlým zaobchádzaním a zanedbávaním, právo na zdravotnú starostlivosť, právo na vzdelanie, školskú dochádzku a odborné vzdelávanie, ochrana menšín tak, ako to uvádza vo svojom stanovisku k integrácii a migrácii (CdR 51/2006 fin), ako aj právo na vhodnú výživu a vhodné bývanie,

2.8 v tomto ohľade **trvá na tom**, aby sa plne uznávala rozhodujúca úloha miestnych a regionálnych orgánov ako prvotných poskytovateľov základných služieb, akými sú vzdelávanie a bývanie, detská starostlivosť a iné sociálne služby,

deťom, a takisto ich úloha pri plánovaní, ochrane a udržiavaní fyzického prostredia, čím sa zabezpečuje, aby mali deti dostupné vhodné bývanie primerané svojim potrebám, ako aj zodpovedajúce zariadenia na hry a trávenie voľného času a aby vyrastali v bezpečnom fyzickom prostredí,

2.9 **vyzýva** na väčšie zdôrazňovanie potreby, aby členské štáty s vedomím naliehavosti plnili svoje európske a **medzinárodné** záväzky, vrátane záväzkov na legislatívnej úrovni a praktického uplatňovania pomocou nástrojov UNCRC, Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a Rady Európy, pričom táto práca by sa mala zahrnúť do hodnotenia dosahov doterajších činností EÚ, ktoré majú vplyv na práva detí,

2.10 **navrhuje**, aby rozbor nielen hodnotil účinnosť existujúcich opatrení, ale takisto zjednodušil hodnotenie **pokroku** členských štátov pri dosahovaní súladu s UNCRC prostredníctvom porovnávacej analýzy údajov tak, ako sa to navrhuje v hodnotení dosahu,

2.11 **navrhuje**, aby rozbor takisto zahŕňal prehľad, či všetky členské štáty ratifikovali Haagsky dohovor o ochrane detí a spolupráci pri medzištátnych osvojeniach z roku 1993,

2.12 **odporúča**, aby sa otvorená metóda koordinácie použila ako mechanizmus angažovania sa medzi členskými štátmi a pri preberaní skúseností z osvedčených postupov vo vzťahu k uplatňovaniu UNCRC a aby miestne a regionálne orgány boli plne zapojené do tohto procesu,

2.13 **odporúča**, aby politika EÚ a členských štátov zohľadňovala rozmanitosť detí a ich odlišné potreby, napríklad potreby detí znevýhodnených zemepisnou polohou, vekom, pohlavím, etnickou príslušnosťou a postihnutím, pričom bude potrebné venovať osobitnú pozornosť účinkom chudoby, sociálneho vylúčenia, postihnutia, diskriminácie a rasizmu a situácii detí národnostných menšín a utečencov a dôsledkom náboženskej, jazykovej a kultúrnej rozmanitosti, ako v rámci EÚ, tak aj všeobecne,

2.14 **navrhuje**, aby stratégia zahŕňala špecifické ciele na zabezpečenie toho, že deti vo všetkých zemepisných **oblastiach** budú mať rovnaké príležitosti, čo bude znamenať zintenzívnenie činnosti pri riešení detskej chudoby a odstraňovaní znevýhodňovania pri vzdelávaní, pričom pri týchto opatreniach budú ústrednú úlohu zohrávať regionálne a miestne orgány,

2.15 **odporúča**, aby sa okrem opísaných krátkodobých opatrení vypracovalo opatrenie na umožnenie nadnárodnej spolupráce policajných orgánov v súvislosti s overovaním akýchkoľvek záznamov v registroch trestov pri pracovníkoch a dobrovoľníkoch, ktorí pracujú s deťmi, a **žiada**, aby sa v stratégii uvažovalo o tom, že sa v EÚ zriadi register páchatel'ov, ktorí pohlavne zneužili deti, ktorý bude policajným orgánom prístupný,

2.16 **žiada**, aby sa stratégia zaoberala spôsobmi, ako lepšie rozvíjať služby na podporu rodín na predchádzanie týrania detí a usmrcovaniu detí vlastnými rodičmi so zameraním na podporu rodičom, na prevenciu týrania detí a jeho včasné rozpoznanie, na podporu obetiam týrania a na vytvorenie mechanizmu preverovania podozrivých úmrtí detí na overenie účinnosti štátneho zasahovania pred takýmito prípadmi,

2.17 **odporúča**, aby sa stratégia zaoberala negatívnymi vplyvmi televízie, počítačov a nových technológií na deti, akým je napríklad dostupnosť obrázkov určených dospelým alebo nevhodných obrázkov na internete, ale aj sedavý charakter týchto činností s následnými dopadmi na aktívny životný štýl detí. Súvisiacou problematikou sú negatívne účinky cieleného zameriavania reklamy a marketingu na deti. Malo by sa povzbudzovať k využívaniu technológií na vzdelávacie účely, napríklad televíznych programov, ktoré pomáhajú deťom pri získavaní jazykových a kultúrnych zručností, čo bude osobitne dôležité pre deti, ktoré sú migrantmi. Takisto sú potrebné tvorivé

opatrenia na propagáciu kultúrnych činností, napríklad čítania, hudby a divadla, a ich sprístupnenie deťom;

2.18 **žiada**, aby vzdelávacie programy a nástroje vyvinuté ako súčasť stratégie boli dostupné pre regionálnu a **miestnu** správu, čím by sa jej zamestnanci mohli oboznámiť s novými politickými nástrojmi a osvedčenými postupmi,

2.19 **odporúča**, aby **komunikačná** stratégia vychádzajúca z UNCRC a všetky informačné kampane začínali na regionálnej a miestnej úrovni, boli primerané veku, dostupné vo viacerých jazykoch a dostupné aj pre deti s postihnutím,

2.20 **odporúča**, aby sa pri rozvojovej pomoci EÚ stanovil percentuálny podiel jej financovania, ktorý sa má **investovať** do intervencií v prospech detí a aby rozvojová politika miestnych a regionálnych orgánov v tretích krajinách takisto dala väčšiu prioritu transferu znalostí a politických skúseností v oblasti práv detí.

V Bruseli 13. februára 2007

Predseda
Výboru regiónov
Michel DELEBARRE

Stanovisko Výboru regiónov „Preklenutie širokopásmových rozdielov“ a „Akčný plán elektronickej verejnej správy (eGovernment) i2010“

(2007/C 146/09)

VÝBOR REGIÓNOV

- sa nazdáva, že dostupnosť širokopásmového pripojenia za dostupné ceny na celom území EÚ je veľmi dôležitá pre zabezpečenie kvalitných služieb občanom, pre podporu konkurencieschopnosti a produktivity jednotlivých území, pre umožnenie rovnomernejšieho rozvoja informačnej spoločnosti a spoločnosti založenej na vedomostiach aj v oblastiach, ktoré sú tradične mimo toto dianie. Nazdáva sa, že poskytnutie širokopásmového pripojenia by malo byť zabezpečené rovnako ako univerzálne služby, akými je dodávka pitnej vody alebo elektrickej energie;
- pokladá za veľmi dôležité odkazy Komisie týkajúce sa rozvoja vidieka opatrenia, využívania štrukturálnych fondov a posudzovania zlučiteľnosti s pravidlami Spoločenstva pri projektoch financovaných z verejných prostriedkov týkajúcich sa prístupu k širokopásmovým službám;
- dúfa, že sa v nových predpisoch o elektronickej komunikácii vypracujú opatrenia na využívanie rádiového frekvenčného spektra umožňujúceho zavedenie širokopásmovej bezdrôtovej technológie;
- súhlasí s požiadavkou Komisie na členské štáty posilniť stratégie rozvoja širokopásmového pripojenia väčším zapojením miestnych a regionálnych orgánov;
- sa nazdáva, že začleňovanie prostredníctvom elektronickej správy (e-Government) zahŕňa jednak boj proti novým vylúčeniam, ktoré môžu vzniknúť v súvislosti so zapojením služieb do siete (infraštruktúrne a kultúrne priepastné rozdiely v digitálnej technológii) a jednak posilňovanie politik sociálneho začlenenia prostredníctvom informačných a komunikačných technológií (IKT);
- konštatuje, že využívanie elektronickej verejnej správy by malo byť zamerané jednak na reorganizáciu a aktualizáciu služieb poskytovaných verejnou správou, jednak na dosiahnutie cieľov výkonnosti, účinnosti, hospodárnosti, nestrannosti, transparentnosti, zjednodušovania a účasti. Domnieva sa, že je zjavne potrebná výmena osvedčených postupov vo verejnom sektore (best practices);
- odporúča uľahčiť spoluprácu, výmenu poznatkov, spoločné využívanie opakovane využiteľných riešení a podporiť iniciatívy zamerané na väčšiu transparentnosť a účasť na verejnom rozhodovaní, a to hlavne na rozhodovacích procesoch parlamentov.

VÝBOR REGIÓNOV,

so zreteľom na „Oznámenie Komisie Rade, Európskemu parlamentu, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov: Preklopenie širokopásmových rozdielov“ (KOM(2006) 129, konečné znenie),

so zreteľom na „Oznámenie Komisie Rade, Európskemu parlamentu, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov: Akčný plán elektronickej verejnej správy (eGovernment) i2010: Urýchlenie elektronickej verejnej správy v Európe v prospech všetkých“ (KOM(2006) 173, konečné znenie),

so zreteľom na rozhodnutia Európskej komisie z 20. marca 2006 a 25. apríla 2006 požiadať ho podľa článku 265 ods. 1 Zmluvy o založení Európskeho spoločenstva o vypracovanie stanoviska k obom uvedeným dokumentom,

so zreteľom na rozhodnutie svojho grémia z 25. apríla 2006 poveriť komisiu pre kultúru, vzdelávanie a výskum vypracovaním stanoviska k obom uvedeným dokumentom,

so zreteľom na svoje stanovisko na tému „Oznámenie Komisie Rade, Európskemu parlamentu, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov: Iniciatíva i2010 – Európska informačná spoločnosť pre rast a zamestnanosť“ (KOM(2005) 229, konečné znenie), (CdR 252/2005 fin) ⁽¹⁾,

so zreteľom na stanovisko k Oznámeniu Komisie Rade, Európskemu parlamentu, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru Regiíonov vo veci *Spájanie Európy veľkou rýchlosťou: národné širokopásmové stratégie* (KOM(2004) 369, konečné znenie), (CdR 257/2004 fin) ⁽²⁾,

so zreteľom na svoje stanovisko k Oznámeniu Komisie Rade, Európskemu parlamentu, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov *Akčný plán eEurópa: aktualizácia* (KOM(2004) 380, konečné znenie), (CdR 193/2004 fin) ⁽³⁾,

so zreteľom na stanovisko prijaté komisiou pre kultúru, vzdelávanie a výskum 30. novembra 2006 (CdR 272/2006 rev. 2), (spravodajca: **pán Luciano Caveri**, predseda samosprávneho regiónu Valle d'Aosta (IT/ALDE)),

prijal na svojom 68. plenárnom zasadnutí 13. a 14. februára 2007 (schôdza z 13. februára 2007) toto stanovisko:

1. Širokopásmové pripojenie

Širokopásmové rozdiely

Výbor regiónov

1.1 **pokladá** Internet za jednu z najväčších inovácií našej doby, ktorej potenciál hospodárskeho rozvoja môže priniesť ešte podstatný úžitok v oblasti vytvárania nových služieb, pracovných miest a investičných príležitostí, zvýšenia produktivity, zníženia nákladov a zlepšenia kvality života.

1.2 **nazdáva sa**, že rozšírenie informačných technológií zohráva rozhodujúcu úlohu pri realizácii lisabonskej stratégie a stratégie z Göteborgu jednak z hľadiska zlepšovania fungovania existujúcich podnikov, jednak pre rast nových a obnovených podnikov ako aj rozhodujúci prínos, ktorý majú pri vzdelávaní pracovníkov a občanov vo všeobecnosti;

1.3 **potvrďuje**, že je dôležité zvýšiť rozšírenie informačných technológií prístupných na všetkých úrovniach verejnej správy, najmä v tých oblastiach, v ktorých verejné orgány poskytujú služby priamo občanom;

1.4 **zdôrazňuje** však, že služby on-line, akými je elektronická správa, elektronické zdravotníctvo a elektronické vzdelávanie, sa môžu stať inkluzívnymi a prevažne interaktívnymi len vtedy, keď budú občanom a podnikom Európskej únie dostupné prostredníctvom širokopásmových pripojení;

1.5 **nazdáva sa** preto, že dostupnosť širokopásmového pripojenia za dostupné ceny na celom území EÚ je veľmi dôležitá pre zabezpečenie kvalitných služieb občanom, pre podporu konkurencieschopnosti a produktivity jednotlivých území, pre umožnenie rovnomernejšieho rozvoja informačnej spoločnosti a spoločnosti založenej na vedomostiach aj v oblastiach, ktoré sú tradične mimo toto dianie;

1.6 **oceňuje** skutočnosť, že toto oznámenie obsahuje niekoľko výslovných odkazov na rozvoj vidieka vrátane možnosti financovania ad hoc, keďže jasne ukazuje, aký význam Komisia pripisuje potenciálnemu úžitku, ktorý môže priniesť väčšia dostupnosť širokopásmového prístupu pre zvýšenie konkurencieschopnosti vidieckych oblastí a vyvážený rozvoj daného územia (a všeobecne oblastí s trvalým geografickým a prírodným znevýhodnením) ako aj pre vysokú pridanú hodnotu, ktorú môže priniesť pre výrobné aktivity tradične lokalizované v týchto oblastiach;

1.7 **pokladá** preto za dôležité odkazy na opatrenia generálneho riaditeľstva pre regionálnu politiku, najmä v oblasti využitia štrukturálnych fondov, a generálneho riaditeľstva pre hospodársku súťaž. Konkrétne v oblasti posudzovania zlučiteľnosti s pravidlami Spoločenstva pri projektoch financovaných z verejných prostriedkov týkajúcich sa prístupu k širokopásmovým službám vo vidieckych oblastiach;

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ C 192, 16.8.2006, s. 15.

⁽²⁾ Ú. v. EÚ C 71, 22.3.2005, s. 55.

⁽³⁾ Ú. v. EÚ C 71, 22.3.2005, s. 59.

1.8 **obáva sa**, že práve pri rozšírení širokopásmového pripojenia je aktuálne riziko typického zlyhania trhu práve vtedy, keď súkromní operátori nie sú presvedčení o rentabilite investícií do infraštruktúry v okrajových, vidieckych a riedko osídlených oblastiach alebo v oblastiach, kde hornatý charakter terénu výrazne komplikuje práce a zvyšuje náklady. Preukázanie takéhoto otvorenia a flexibility je dôležitým a pozitívnym znakom vzhľadom na zásadnú úlohu, ktorú zohráva široké pásmo v sociálno-ekonomickom rozvoji týchto oblastí;

1.9 na podporu tejto tézy **pripomína**, že Výbor regiónov po tom, čo pri viacerých príležitostiach analyzoval a prediskutoval celú paletu riešení, ktoré miestne a regionálne orgány uplatňujú v celej Európe, jednoznačne zistil, že neexistuje jedno riešenie vhodné pre všetky situácie; Konkrétne čo je vhodné pre veľké mestské aglomerácie, nemusí byť vhodné napríklad pre znevýhodnené oblasti so zložitým a členitým horským terénom alebo riedkym osídlením, kde je pre šírenie každého druhu služby potrebné veľké úsilie;

1.10 **berie na vedomie** významný nárast rozšírenia širokopásmového pripojenia v posledných rokoch. Vzhľadom na cieľ EÚ pokryť minimálne 90 % populácie Európskej únie do roku 2010 je však rozdiel v infraštruktúre medzi mestskými aglomeráciami a okrajovými oblasťami, ako aj medzi starými a novými členskými štátmi Európskej únie stále veľký;

1.11 **zdôrazňuje** však, že hranica pokrytia 90 % populácie nie je postačujúcim kritériom, ak sa nedá do súvislosti s inými činiteľmi (geografické rozloženie, hustota obyvateľstva). V malých demografických jednotkách, akými sú horské usadlosti, ktoré majú často problémy s dostupnosťou univerzálnych služieb (telefóny pevnej a mobilnej siete, káblová televízia...), by týchto zvyšných 10 % mohlo znamenať marginalizáciu celých geografických oblastí s nízkou hustotou obyvateľstva;

1.12 **zdôrazňuje** ďalej, že v prípade rozdielov v širokopásmovom pripojení treba osobitnú pozornosť venovať rozdielom medzi rozšírením širokopásmového pripojenia a jeho skutočným využívaním. Odstránenie týchto rozdielov si vyžaduje ďalšie opatrenia netechnologickej povahy na miestnej úrovni zamerané na to, aby širokopásmový internet využívali staršie osoby a znevýhodnené skupiny alebo skupiny tradične menej otvorené novému, ako napríklad vidiecke obyvateľstvo (školenia, umožnenie verejného prístupu na internet,...);

1.13 napokon **zdôrazňuje**, že pri vytváraní dopravnej infraštruktúry a služieb, ktoré ju využívajú, je potrebné venovať maximálnu pozornosť splneniu všetkých bezpečnostných požiadaviek na všetkých úrovniach s cieľom zabezpečiť zodpovedajúci štandard v oblasti ochrany a rešpektovania súkromia užívateľov.

Situácia v nových členských štátoch

Výbor regiónov

1.14 **pripomína**, že pokiaľ ide o vyhodnotenie prieniku, pokrytia a skutočného využívania širokopásmových služieb online v nových členských štátoch, neexistujú zatiaľ údaje porovna-

teľné s údajmi, ktoré sú k dispozícii pre 15 starých členských štátov na regionálnej úrovni;

1.15 **vyzýva** preto Komisiu, aby urýchlene vykonala výskum o situácii v infraštruktúre v regiónoch nových členských krajín a v menej zastavaných oblastiach starých členských krajín s cieľom zistiť, aké opatrenia sú nutné na prispôsobenie existujúcej infraštruktúry štandardu potrebnému na dosiahnutie cieľov Lisabonskej stratégie.

Technologické riešenia

Výbor regiónov

1.16 **víta** iniciatívu Komisie zameranú na revíziu predpisového rámca o elektronickej komunikácii;

1.17 **dúfa**, že v nových predpisoch bude v súlade s princípom subsidiarity zabezpečená nediskriminačná hospodárska súťaž medzi existujúcimi a budúcimi operátormi a technológiami tým, že sa vypracujú opatrenia na využívanie rádiového frekvenčného spektra vychádzajúce z princípu „technologickéj neutrality“; Nedávne zavedenie bezdrôtových technológií, osobitne vhodných na vyriešenie problémov pokrytia, ktoré sa vyskytujú vo vidieckych oblastiach alebo oblastiach s veľmi náročným horským terénom, si vyžaduje, aby bola k dispozícii dostatočne veľká časť frekvenčného spektra na zavedenie širokopásmového pripojenia;

1.18 v súvislosti s frekvenčným spektrom plne **súhlasí** s názorom Komisie, ktorý vyjadrila v oznámeniach v septembri a novembri 2005 a v marci a júni 2006, pokiaľ ide o technologickú neutralitu, transparentnosť, účinné využívanie frekvenčného spektra a podporu inovačného prostredia hospodárskej súťaže, v ktorom sa môžu rozvíjať nové technológie;

1.19 **súhlasí** s postojom Európskej komisie, podľa ktorého využívanie frekvencií by už nemalo vychádzať z logiky, že každému pásmu zodpovedá určitá technológia, ktorá je nositeľom služby priradenej k určitej frekvencii (napríklad 900 MHz, ktoré využívajú mobilné telefóny so službou eTacs);

1.20 preto **žiada**, aby Európska komisia prispela k presadeniu stratégie, ktorá by umožnila pružne využívať technológiu používanú v rámci rozsahu frekvenčného spektra;

1.21 **zdôrazňuje**, že je dôležité, aby uplatňovanie a dodržiavanie nového predpisového rámca založeného na technologickéj neutralite viedlo k poskytovaniu frekvencií pre bezdrôtovú komunikáciu a k zavedeniu širokopásmového pripojenia, s cieľom zmierniť veľké rozdiely, ktorými sú postihnuté oblasti so stálym geografickým a prírodným znevýhodnením;

1.22 **upozorňuje na skutočnosť**, že nové technológie na zavádzanie širokopásmového internetu ako napríklad WiMAX by umožnili nájsť účinné riešenia aj pre tieto geograficky znevýhodnené oblasti. V tejto súvislosti je zaujímavé uviesť ako príklad, že do tejto bezdrôtovej technológie v súčasnej dobe investujú obrovské sumy operátori pôsobiaci na trhu USA;

Potreba verejného zásahu

Výbor regiónov

1.23 **nazdáva sa**, že poskytnutie širokopásmového pripojenia by malo byť zabezpečené rovnako ako univerzálne služby, akými je dodávka pitnej vody alebo elektrickej energie;

1.24 **konštatuje**, že odstránenie rozdielov v širokopásmovom pripojení v mimoriadne členitých horských oblastiach, akými sú oblasti so stálym geografickým a prírodným znevýhodnením, si vyžaduje také veľké investície v porovnaní s rovinnými oblasťami, že lukratívne investície sú ekonomicky neudržateľné;

1.25 **zdôrazňuje**, že verejná konzultácia organizovaná v rámci *Digital Divide Forum* (fórum o rozdieloch v digitálnej technológii) potvrdila dôležitosť, ktorú verejnemu zásahu prikladajú tak miestne a celoštátne orgány ako aj priemysel a rozličné združenia.

Využívanie európskych fondov

Výbor regiónov

1.26 **súhlasí** s Komisiou, že je dôležité povzbudzovať miestne a regionálne orgány, aby čo najlepšie využili možnosti, ktoré im ponúkajú štrukturálne fondy a fond pre rozvoj vidieka tak pre poskytovanie ako aj využívanie širokopásmového pripojenia. Výbor regiónov už pri viacerých príležitostiach poukázal na potrebu a pozitívny účinok tohto prístupu;

1.27 **dúfa**, že Komisia viac spresní svoje usmernenia týkajúce sa situácií, kedy sú bezdrôtové širokopásmové služby vytvorené pomocou prostriedkov štrukturálnych fondov v regiónoch, kde sú už tieto služby čiastočne poskytované. Z geografického hľadiska je prakticky nemožné obmedziť prístup k týmto službám len na riedko obývané oblasti, najmä tam, kde sa využívajú nové bezdrôtové technológie, bez toho, aby boli zároveň prístupné v zastavaných oblastiach, kde už tieto služby existujú;

1.28 **chcel by však upozorniť** na skutočnosť, že nie všetky vidiecke oblasti a oblasti so stálym geografickým a prírodným znevýhodnením, kde sú opatrenia na odstránenie rozdielov v prístupe k digitálnym technológiám najurgentnejšie a problémy na riešenie najnáročnejšie, sú znevýhodnenými oblasťami aj podľa používaných kritérií oprávnenosti financovania zo štrukturálnych fondov.

1.29 **pokladá** preto za dôležité nájsť nové a pružné riešenia pre účinné opatrenia v týchto oblastiach jednak prostredníctvom opatrení na ekonomickú podporu budovania infraštruktúry, ktoré by boli definované na miestnej a regionálnej úrovni, a koordinované na národnej a európskej úrovni, jednak prostredníctvom usmernení, ktoré by umožnili v súlade so zásadami Spoločenstva o slobodnej hospodárskej súťaži čeliť zlyhaniu trhu, ktoré je v uvedených geografických oblastiach bežné;

1.30 **poukazuje na skutočnosť**, že pri zavádzaní širokopásmového pripojenia v oblastiach so stálym geografickým a prírodným znevýhodnením, kde operátori, ako už bolo uvedené, nechcú investovať pre ekonomickú nenávratnosť investovaných prostriedkov, je veľmi ťažké uplatniť formy verejnosúkromného partnerstva alebo moderné formy financovania projektov inak, než s veľkými investíciami zo strany verejného sektora, pre ktoré preto treba nájsť nové formy stimulácie;

1.31 okrem toho **zastáva** názor, že nie je potrebné definovať daňové úľavy pre užívateľov, nakoľko problém zavedenie širokopásmového pripojenia sa týka viac „ponuky“ než „dopytu“. Nazdáva sa, že je užitočnejšie skúmať možnosti stimulov alebo daňových úľav pri projektoch budovania infraštruktúry v oblastiach so stálym geografickým a prírodným znevýhodnením pre samotných operátorov, čím by sa zmenšila krivka návratnosti investície;

1.32 **vzhľadom na** to, že sa vždy zasadzoval za podporu výmeny osvedčených postupov, **pokladá** za chvályhodnú iniciatívu Komisie ďalej podporovať výmenu osvedčených postupov a umožniť sústredenie požiadaviek prostredníctvom celeurópskej internetovej stránky, ktorá by bola centrálnou platformou pre zhromažďovanie informácií hlavne medzi poskytovateľmi pripojenia a miestnymi a regionálnymi samosprávami;

1.33 preto **pokladá** za veľmi dôležité, aby sa Komisia aktívne snažila vytvárať podstatné synergie medzi vlastnými sektorovými programami a finančnými opatreniami v rámci štrukturálnych fondov a fondu pre rozvoj vidieka.

Stratégia na regionálnej a národnej úrovni pre rozvoj širokopásmového pripojenia

Výbor regiónov

1.34 **súhlasí** s požiadavkou Komisie na členské štáty posilniť stratégie rozvoja širokopásmového pripojenia väčším zapojením miestnych a regionálnych orgánov a stanovením merateľných cieľov pre rozšírenie širokopásmového pripojenia, a to hlavne v oblasti verejných služieb.

2. Akčný plán elektronickej verejnej správy (eGovernment) i2010*Súvislosť medzi širokopásmovým pripojením a elektronickej verejnou správou*

Výbor regiónov

2.1 **súhlasí** s tvrdením Komisie, podľa ktorého širokopásmové pripojenie je jedným z hlavných faktorov umožňujúcich zavedenie informačnej spoločnosti hlavne s cieľom zaručiť rovnosť prístupu pre všetkých občanov, zvýšiť konkurencieschopnosť podnikov a zlepšiť výkonnosť verejnej správy;

2.2 **nazdáva sa**, že existencia „infraštruktúrnych priepastných rozdielov v digitálnej technológii“ (*infrastructural digital divide*) alebo veľkých rozdielov medzi populáciou žijúcou v oblastiach, kde je dostupná infraštruktúra, a tým aj moderné služby, a populáciou žijúcou v oblastiach s trvalým geografickým a prírodným znevýhodnením, kde takáto infraštruktúra dostupná nie je, a tým ani služby, je veľkou prekážkou pre účasť všetkých občanov na informačnej spoločnosti (*e-Inclusion*) a výrazne obmedzuje možnosti hlavne verejného sektora využívať inovačné formy interakcie s vlastnými zákazníkmi, občanmi a podnikmi, čo spôsobuje skutočný a zásadný nedostatok demokracie;

2.3 rovnako sa **nazdáva**, že naďalej pretrvávajú „kultúrne priepastné rozdiely v digitálnej technológii“, t. j. veľké rozdiely vo vedomostiach umožňujúcich využívanie služieb poskytovaných prostredníctvom IKT, medzi novými a starými členskými štátmi, medzi hustejšie osídlenými oblasťami a vidieckymi oblasťami, ako aj medzi jednotlivými generáciami a sociálnymi vrstvami tvoriacimi európsku spoločnosť, a že je preto nevyhnutné nájsť vhodné nástroje činnosti, ktoré by poskytli čo najväčšiemu počtu obyvateľov základné vedomosti umožňujúce využívať inovácie na tomto poli;

Nijaký občan nezostane bokom – rastúce začlenenie prostredníctvom elektronickej verejnej správy

Výbor regiónov

2.4 sa **nazdáva**, že začleňovanie prostredníctvom elektronickej správy (*e-Government*) zahŕňa jednak boj proti novým vylúčeniam, ktoré môžu vzniknúť v súvislosti so zapojením služieb do siete (infraštruktúrne a kultúrne priepastné rozdiely v digitálnej technológii) a jednak posilňovanie politík sociálneho začlenenia prostredníctvom informačných a komunikačných technológií (IKT);

2.5 **podotýka**, že verejné správy by mali uplatniť multikanálové stratégie, ktoré umožňujú užívateľom vstúpiť do interakcie použitím toho najvhodnejšieho prostriedku (prepážka, internetové stránky, digitálna televízia, mobilný telefón, atď.), aby nedošlo k marginalizácii v prístupe k verejným službám;

2.6 **pokladá** za potrebné vypracovať špecifické vzdelávacie a podporné opatrenia na zabezpečenie rovnosti príležitostí, aby sa umožnil telematický prístup k službám aj pre sociálne znevýhodnených občanov;

2.7 **uznáva**, že je potrebné, aby portály verejných správ okrem toho spĺňali štandard využívania internetu podľa definície W3C (*web usability*). Túto zhodu by mohli posúdiť príslušné medzinárodne uznané certifikačné úrady;

2.8 **pokladá za dôležité**, aby každé naplánované opatrenie zamerané na začlenenie bolo zahrnuté do všeobecného progra-

mového rámca, aby sa znížilo riziko uplatňovania izolovaných nesynergických opatrení.

Konkretizácia cieľa účinnej a výkonnej koordinácie – Meracie systémy a bechmarking

Výbor regiónov

2.9 **konštatuje**, že využívanie IKT by malo byť zamerané jednak na reorganizáciu a aktualizáciu služieb poskytovaných verejnou správou, jednak na dosiahnutie cieľov výkonnosti, účinnosti, hospodárnosti, nestrannosti, transparentnosti, zjednodušovania a účasti;

2.10 **konštatuje**, že skrátenie času na preklenutie vzdialeností, odstránenie čakania v radoch, ľahšie vyplňanie tlačív, jediný *front office* (miesto prvého kontaktu) a zníženie možnosti chýb prostredníctvom priamej kontroly zapísaných údajov: toto všetko sú výhody, ktoré môžu viesť k modernejším alternatívnym formám poskytovania služieb;

2.11 **nazdáva sa**, že by bolo potrebné vytvoriť systém merania nákladov, úžitku, dosahu, atď. prostredníctvom ukazovateľov a metód, ktoré by boli v rámci Európskej únie jednotné;

2.12 **je presvedčený**, že investície verejného sektora zamerané na integráciu systémov a spoluprácu medzi nimi, na spoločné využívanie informácií a poskytovanie služieb on-line by sa mali prejavovať v týchto hlavných výhodách, ktoré sa dajú finančne vyjadriť, a teda aj merať a porovnávať: časové úspory pre občanov a podniky a vyššia výkonnosť a produktivita verejnej správy okrem zrejmých kvalitatívnych prínosov, akými sú vysoká úroveň spokojnosti užívateľov so službami verejnej správy a vyššia transparentnosť a zodpovednosť verejnej správy;

2.13 **nazdáva sa**, že pre definovanie spoločného systému hodnotenia by bolo vhodné porovnať rôzne národné a regionálne systémy a potom prijať tie najvhodnejšie modely;

2.14 preto **sa domnieva**, že dôležitú úlohu môže zohrať výmena osvedčených organizačných a technologických postupov vo verejnom sektore (*best practices*) pri optimalizácii dostupných zdrojov, ale aj pri tvorbe pridanej hodnoty postupným a systematickým vytváraním profesijných zoskupení v oblasti elektronickej správy. Vyhodnotenie skúseností, ktoré nevedli k očakávaným úspechom (*worst practices*), môže byť navyše užitočné pre posúdenie rizikových faktorov a kritickosti situácie;

2.15 **navrhuje**, aby verejné správy, ktoré vlastnia aplikačné programy realizované na verejnú objednávku, ich v pôvodnom formáte s príslušnou dokumentáciou poskytli bezplatne iným správam, ktoré o ne požiadajú a ktoré si ich dokážu upraviť podľa svojich potrieb.

Kľúčové služby s veľkým dosahom pre občanov a podniky

Výbor regiónov

2.16 pre konkrétny rozvoj elektronickej správy na úrovni EÚ **pokladá za** zásadné stanoviť služby s vysokou pridanou hodnotou, ktoré by mohli mať veľký význam pre občanov, podniky a pre samotné verejné správy a byť hnacou silou rozsiahleho šírenia faktorov uvedených v bode 2.20;

2.17 **požaduje** s ohľadom na hlavnú už stanovenú službu elektronickeho verejného obstarávania (*e-Procurement*):

- prispôbiť príslušnej európskej norme právne predpisy vo všetkých členských krajinách,
- stanoviť organizačné podmienky na podporu verejného elektronickeho obstarávania vo všetkých členských štátoch,
- zvýšiť minimálny technologický štandard, interoperabilitu a bezpečnosť medzi jednotlivými platformami.

Kľúčové faktory úspešnosti elektronickej verejnej správy

Výbor regiónov

2.18 **sa nazdáva**, že organizácia verejných orgánov, súlad predpisov na európskej úrovni, šírenie inovačnej kultúry medzi ľudskými zdrojmi vo verejnej správe a riadenie úloh v oblasti IKT sú všetko faktory, ktoré podmieňujú inovačné procesy vo verejnej správe a rozvoj elektronickej verejnej správy;

2.19 **navrhuje**, aby sa vzhľadom na tieto faktory vyvinuli tieto iniciatívy:

- analýza a prehodnotenie procesov oddelení *back-office* verejnej správy s cieľom podporiť poskytovanie služieb on-line, ktoré sú v akčnom pláne považované za strategické, občanom a podnikom, ako aj preveriť niektoré oficiálne spôsoby spolupráce formou rozsiahleho využívania dokumentov v elektronickej podobe a elektronickej pošte,
- opatrenia v oblasti predpisov zamerané na stanovenie spoločných stratégií, pravidiel, noriem a formátov v rámci IKT s cieľom zvýšiť interoperabilitu a praktickú spoluprácu,
- rozsiahle opatrenia v oblasti celoživotného vzdelávania pre všetkých zamestnancov, hlavne však pre odborný technický personál (napríklad siete, systémy, bezpečnosť, ochrana osobných údajov), personál priamo zapojený do procesov s vysokým stupňom využitia IKT (napríklad internetové technológie, bezpečnosť, ochrana osobných údajov), pre personál všeobecne alebo nepriamo zapojený do inovačných

a modernizačných procesov (napríklad základné školenia o výpočtovej technike, ochrana osobných údajov),

- podpora využívania platformy typu *open source* malými investíciami do rozvoja elektronickej verejnej správy a služieb on-line aj v prípade malých verejných správ,
- zavedenie spoločných systémov autentizácie umožňujúcich overiť identitu užívateľov, ktorí chcú mať prístup k službám on-line,
- spoločné využívanie verejného informačného materiálu s cieľom odstrániť duplicitu a prebytok informácií s cieľom zaručiť vo väčšej miere správnosť údajov, vrátane osobných údajov,
- zriadenie územných centier služieb (ÚCT), ktoré by mohli spustiť a podporovať procesy elektronickej verejnej správy tým, že by zabezpečili zúčastneným správam (s osobitným zameraním na malé a stredné správy) poskytovanie a riadenie služieb IKT, stále zlepšovanie kvality poskytovaných služieb a dostupnosť odborníkov a technológií.

Posilnenie participácie a demokratickeho rozhodovania v Európe

Výbor regiónov

2.20 **považuje** zlepšenie verejných rozhodovacích procesov a lepšiu účasť občanov na týchto procesoch za kritický faktor súdržnosti európskej spoločnosti. Tu môžu na rôznych úrovniach pomôcť IKT, hoci je potrebné vyriešiť ešte veľa otázok, od rizika nového vylúčenia až po kvalitu samotných rozhodovacích procesov;

2.21 preto **sa domnieva**, že by bolo vhodné uľahčiť spoluprácu, výmenu poznatkov, spoločné využívanie opakovane využiteľných riešení a podporiť iniciatívy zamerané na väčšiu transparentnosť a účasť na verejnom rozhodovaní, a to hlavne na rozhodovacích procesoch parlamentov;

2.22 **považuje za** nevyhnutné racionalizovať a štruktúrovať formy komunikácie medzi inštitúciami, ktoré tvoria predpisy, s cieľom dosiahnuť spoločné a koordinované využívanie všetkých zdrojov s osobitným dôrazom na služby, ktoré verejná správa poskytuje občanom a podnikom;

2.23 **uvedomuje si** prínos zapojenia občanov do stáleho zlepšovania kvality služieb poskytovaných verejným sektorom. Táto účasť by mohla byť uľahčená aj prostredníctvom zriadenia stáleho virtuálneho monitorovacieho strediska, ktoré by umožnilo získavať údaje a podnety od samotných užívateľov uvedených služieb.

V Bruseli 13. februára 2007

Predseda

Výboru regiónov

Michel DELEBARRE

Stanovisko Výboru regiónov „Zvýšenie účinnosti revízných postupov v oblasti verejného obstarávania“

(2007/C 146/10)

VÝBOR REGIÓNOV

- podporuje navrhované zavedenie čakacej lehoty desiatich kalendárnych dní, prostredníctvom ktorej sa má zabrániť tomu, aby verejní objednávateľia uzavreli zmluvu pred oznámením rozhodnutia o zadaní zákazky ostatným účastníkom výberového konania. To umožní revíziu rozhodnutia pred jeho vstúpením do platnosti, čo bude v prospech objednávateľov a uchádzačov konania.
- zastáva názor, že návrh na elimináciu protiprávneho udeľovania objednávok zachádza príliš ďaleko, a uprednostňuje doterajší systém narábajúci s náhradou škody. Komisia síce tvrdí, že protiprávne udelenie objednávky predstavuje veľký problém, ale nikde to nepreukazuje, napr. predložením dostupných štatistík. VR vyzýva Európsku komisiu, aby predložila podrobné údaje o šírení nezákonného pridelovania zákaziek priamym zadaním.
- má dojem, že oblasť pôsobnosti smernice o revízných postupoch v oblasti verejného obstarávania služieb podľa prílohy II B, ktoré sa nachádzajú nad medznou hodnotou, je nejasná; podľa jeho názoru by mala byť revízia udelenia verejnej objednávky v prípade služieb kategórie B výslovne vyňatá spod pôsobnosti smernice; členské štáty by sami mali stanoviť, ako bude zabezpečená právna istota dodávateľov pri vypísaní verejnej súťaže na tieto služby. Viaceré takéto služby, napr. starostlivosť o chorých a sociálne služby, patria k centrálnej oblasti činnosti miestnych a regionálnych samospráv. Právomoci EÚ v týchto oblastiach sú veľmi obmedzené a nemali by sa rozširovať „zadnými dverami“ – prostredníctvom smernice o revízných postupoch v oblasti verejného obstarávania;

Referenčný text

Návrh smernice Európskeho parlamentu a Rady, ktorou sa menia a dopĺňajú smernice Rady 89/665/EHS a 92/13/EHS, pokiaľ ide o zvýšenie účinnosti revíznych postupov v oblasti verejného obstarávania

KOM (2006) 195 v konečnom znení

VÝBOR REGIÓNOV,

so zreteľom na návrh Európskej komisie na smernicu Európskeho parlamentu a Rady, ktorou sa menia a dopĺňajú smernice Rady 89/665/EHS a 92/13/EHS, pokiaľ ide o zvýšenie účinnosti revíznych postupov v oblasti verejného obstarávania, KOM(2006) 195, konečné znenie, – 2006/0066 (COD);

so zreteľom na rozhodnutie Európskej komisie zo 4. mája 2006 požiadať ho v súlade s článkom 265 ods. 1 Zmluvy o založení Európskeho spoločenstva o vypracovanie stanoviska na túto tému,

so zreteľom na rozhodnutie grémiu z 25. apríla 2006 poveriť komisiu pre hospodársku a sociálnu politiku vypracovaním stanoviska na túto tému,

so zreteľom na návrh stanoviska (CdR 182/2006 rev. 2), prijatý 15. decembra 2006 komisiou pre hospodársku a sociálnu politiku (spravodajkyňa: pani SEGERSTEN-LARSSON (SE/ELS), členka okresnej rady Värmland),

prijal na svojom 68. plenárnom zasadnutí 13. a 14. februára 2007 (schôdza z 13. februára) nasledujúce stanovisko:

1. Názory Výboru regiónov

Výbor regiónov

1.1 **víta** návrh novej smernice o revíznych postupoch, pretože zastáva názor, že účinný a transparentnejší systém revíznych postupov znamená väčšiu istotu pre dodávateľov, čo hádam zvýši ich ochotu predložiť svoju ponuku. To podporí hospodársku súťaž, čo bude na prospech verejným objednávateľom;

1.2 **zastáva názor**, že jednoduchý právny rámec je jedným z najdôležitejších predpokladov zníženia počtu súdnych sporov. Jednoduchšie predpisy je možné ľahšie dodržiavať a nedorozumenia sú menej pravdepodobné. Nové smernice pre verejné obstarávanie však týmto očakávaniam žiaľ nezodpovedajú. Z dôvodu zložitých procesných pravidiel smerníc o verejnom obstarávaní sa verejní objednávateľia môžu ľahko dopustiť chýb. Týka sa to najmä menších miestnych a regionálnych orgánov, ktoré nemajú prístup k odborným znalostiam o zadávaní verejných zákaziek. Výbor by chcel Európsku komisiu upozorniť aj na to, že najväčšia časť verejného obstarávania sa realizuje prostredníctvom miestnych a regionálnych orgánov a nie na ústrednej štátnej úrovni;

1.3 **zastáva** takisto názor, že príliš prísne sankcie za porušovanie pravidiel zadávania zákaziek – predovšetkým v súvislosti s neprehľadným právnym rámcom – môžu mať negatívne dôsledky. Jedným z možných negatívnych dôsledkov by mohlo byť, že orgány sa vzdajú externého udeľovania požadovaných

služieb a budú ich realizovať vo väčšej miere vo vlastnej réžii. Ďalším dôsledkom môže byť prílišná fixácia na najnižšiu cenu. Ponuku s najnižšou cenou možno len ťažko spochybníť, no kvalitatívne aspekty a podobné parametre možno spochybníť jednoduchšie;

1.4 **podporuje** navrhované zavedenie čakacej lehoty desiatich kalendárnych dní, prostredníctvom ktorej sa má zabrániť tomu, aby verejní objednávateľia uzavreli zmluvu pred oznámením rozhodnutia o zadaní zákazky ostatným účastníkom výberového konania. To umožní revíziu rozhodnutia pred jeho vstúpením do platnosti, čo bude v prospech objednávateľov a uchádzačov konania; **súhlasí** tiež s návrhom, na základe ktorého môžu členské štáty zaviazat uchádzačov konania, ktorí chcú požiadať o revíziu konania, aby informovali objednávateľa o predpokladaných nezrovnalostiach a o svojom úmysle požiadať o revíziu konania; **vyzýva** súčasne Komisiu, aby už po uplynutí jedného roka preskúmala, aké dôsledky má zavedenie lehoty desiatich dní, aby sa zistilo, do akej miery to povedie k výraznému nárastu odvolaní, ako to bolo v prípade celého radu členských štátov.

1.5 **je** však **skeptický**, čo sa týka účinnosti uzavretia zmlúv, ktoré porušujú ustanovenia. Podľa návrhu smernice je také uzavretie zmluvy neúčinné. VR však zastáva názor, že prijatie predpisov, ktoré s tým súvisia, by malo byť prenechané členským štátom, aby bolo možné vykonať adaptáciu v súlade s príslušným právom o uzatváraní zmlúv a náhrade škody platnom v jednotlivých členských štátoch;

1.6 **má aj pochybnosti** v súvislosti s predpokladom Komisie, že zavedenie desaťdňovej čakacej lehoty môže viesť k počiatočnému nárastu revízií výberových konaní o niekoľko percent. Vo Švédsku napr. došlo k počiatočnému nárastu revízií výberových konaní po zavedení takej čakacej lehoty, aká je navrhovaná, o 150 percent. Počet revízií aj po tomto počiatočnom náraste naďalej stúpajú⁽¹⁾.

1.7 **zastáva názor**, že návrh na elimináciu protiprávneho udeľovania objednávok zachádza príliš ďaleko, a uprednostňuje doterajší systém narábajúci s náhradou škody. Komisia síce tvrdí, že protiprávne udelenie objednávky predstavuje veľký problém, ale nikde to nepreukazuje, napr. predložením dostupných štatistik; **vyzýva** Európsku komisiu, aby predložila podrobné údaje o šírení nezákonného pridelovania zákaziek priamym zadáním. Uvedená internetová konzultácia nepostačuje na odôvodnenie takýchto ďalekosiahlych zmien. Povinné zverejnenie všetkých verejných objednávok s objemom nad určitou medznou hodnotou, ktoré môžu byť podľa presvedčenia orgánu udelené bez oficiálneho výberového konania s následnou čakacou lehotou, má pre objednávateľov značné negatívne dôsledky. Ide tu o.i. o dohody s vlastnými podnikmi alebo určité dohody v rámci spolupráce medzi obcami. Výbor regiónov poukázal už v predošlých stanoviskách na problematiku udeľovania verejných objednávok vlastným podnikom, ako aj na otázky, ktoré vyplývajú

zo spolupráce medzi obcami. Podľa názoru výboru by však právne predpisy v oblasti verejného obstarávania nemali sťažovať alebo znemožňovať takýto postup;

1.8 **má dojem**, že oblasť pôsobnosti smernice o revíznych postupoch v oblasti verejného obstarávania služieb podľa prílohy II B⁽²⁾, ktoré sa nachádzajú nad medznou hodnotou, je nejasná; **podľa jeho názoru** by mala byť revízia udelenia verejnej objednávky v prípade služieb kategórie B výslovne vyňatá spod pôsobnosti smernice; členské štáty by sami mali stanoviť, ako bude zabezpečená právna istota dodávateľov pri vypísaní verejnej súťaže na tieto služby. Viaceré takéto služby, napr. starostlivosť o chorých a sociálne služby, patria k centrálnej oblasti činnosti miestnych a regionálnych samospráv. Právomoci EÚ v týchto oblastiach sú veľmi obmedzené a nemali by sa rozširovať „zadnými dverami“ – prostredníctvom smernice o revíznych postupoch v oblasti verejného obstarávania; **zastáva názor**, že otázka právnych prostriedkov v oblasti verejného obstarávania služieb kategórie B ako aj služieb, ktoré sa nachádzajú pod medznou hodnotou, sa týka výhradne členských štátov;

1.9 **súhlasí** s návrhom zrušiť systém osvedčovania a mechanizmus zmiernu.

2. Odporúčania Výboru regiónov

Odporúčanie 1

Návrh Komisie na zmenu článku 1 ods. 3 smernice 89/665/EHS

Návrh Komisie na zmenu článku 1 ods. 3 smernice 92/13/EHS

Návrh Komisie	Pozmeňovací návrh VR
Členské štáty zabezpečia, aby postupy preskúmania boli použiteľné na základe pravidiel, ktoré môžu stanoviť členské štáty, prinajmenšom pre každý subjekt, ktorý má alebo mal záujem o získanie určitej zákazky a ktorý bol poškodený alebo existuje riziko, že bude poškodený uvedeným porušením.	Členské štáty zabezpečia, aby postupy preskúmania boli použiteľné na základe pravidiel, ktoré môžu stanoviť členské štáty, prinajmenšom pre každý subjekt, ktorý má alebo mal záujem o získanie určitej zákazky, ktorá spĺňa požiadavky verejnej súťaže a ktorý bol poškodený alebo existuje riziko, že bude poškodený uvedeným porušením.

Odôvodnenie

Pozmeňovacím návrhom sa má obmedziť možnosť požiadať o revíziu konania iba na tých uchádzačov, ktorí sú skutočne schopní poskytnúť služby požadované verejným objednávateľom.

⁽¹⁾ Švédsky úrad pre verejné obstarávanie (*Nämnden för offentlig upphandling*), *výročná správa 2003 a 2004*.

⁽²⁾ Smernica 2004/18/ES o koordinácii postupov zadávania verejných zákaziek na práce, verejných zákaziek na dodávku tovaru a verejných zákaziek na služby.

Odporúčanie 2

Návrh Komisie na zmenu článku 2 ods. 4 smernice 89/665/EHS**Návrh Komisie na zmenu článku 2 ods. 4 smernice 92/13/EHS**

Návrh Komisie	Pozmeňovací návrh VR
Členské štáty môžu stanoviť, že orgán príslušný pre preskúvanie pri uvažovaní, či prijatie dočasných opatrení môže vziať do úvahy pravdepodobné dôsledky týchto opatrení na všetky záujmy, ktoré by mohli byť poškodené, ako aj na verejný záujem, a môže rozhodnúť, že neschváli také opatrenia, ktorých negatívne dôsledky by mohli prevýšiť výhody.	Členské štáty môžu stanoviť, že orgán príslušný pre preskúvanie pri uvažovaní, či prijatie dočasných opatrení môže vziať do úvahy pravdepodobné dôsledky týchto opatrení na všetky záujmy, ktoré by mohli byť poškodené, ako aj najmä na verejný záujem, a môže rozhodnúť, že neschváli také opatrenia, ktorých negatívne dôsledky by mohli prevýšiť výhody.

Odôvodnenie

Verejnému záujmu sa musí prikladať väčší význam.

V Bruseli 13. februára 2007.

Predseda
Výboru regiónov
Michel DELEBARRE

Stanovisko Výboru regiónov „Financovanie rastu MSP“

(2007/C 146/11)

VÝBOR REGIÓNOV

- dôrazne odporúča, aby sa neustále využívalo hodnotenie dosahu pri všetkých nových právnych predpisoch a politikách EÚ, ktoré by mohli priamo ovplyvniť vývoj MSP;
- odporúča opatrenia, ktoré by poskytli MSP ľahký prístup k sprostredkujúcim finančným inštitúciám a organizáciám zodpovedným za poskytovanie CIP a JEREMIE. Výbor regiónov okrem toho odporúča, aby skupina EIB bola proaktívnejšia pri informovaní o svojej úlohe, pridanej hodnote a metódach prístupu k novým nástrojom CIP a JEREMIE;
- dôrazne odporúča, aby Európska komisia začlenila osvedčené regionálne postupy do ďalších diskusií na európskej úrovni. Regióny môžu stimulovať potenciálny súkromný kapitál pomocou vytvárania a financovania sietí „neformálneho kapitálu“, ktoré umožnia nadviazanie kontaktu medzi súkromnými investormi a podnikmi v počiatočnej a spúšťacej fáze;
- dôrazne odporúča, aby finančné opatrenia boli sprevádzané aj doplnkovými nástrojmi. Regióny sú významnými poskytovateľmi potrebnej infraštruktúry, ktorá uľahčuje fungovanie MSP, ako je rozvoj klastrov a odborné školstvo. Regióny môžu ponúknuť aj cenné skúsenosti s podnikateľskými inkubátormi (financovanými z prostriedkov ESF) so spoločným zázemím a personálnou politikou vo forme podpory inovácií, odborného vedenia a programov na podporu investícií. Je tiež potrebné začleniť podnikanie do vzdelávacích programov. Vzájomné dopĺňanie sa takýchto opatrení je práve tým, čo poskytuje začínajúcim podnikom väčšiu príležitosť na úspech.

Referenčný text

Oznámenie Komisie Rade, Európskemu parlamentu, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov: Implementácia lisabonského programu Spoločenstva: Financovanie rastu MSP – Pridaná európska hodnota

KOM(2006) 349 v konečnom znení

VÝBOR REGIÓNOV,

so zreteľom na oznámenie Komisie Rade, Európskemu parlamentu, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov: *Implementácia lisabonského programu Spoločenstva: Financovanie rastu MSP – Pridaná európska hodnota* KOM(2006) 349, konečné znenie,

so zreteľom na rozhodnutie Európskej komisie z 29. júna 2006 požiadať Výbor regiónov o konzultáciu v tejto veci podľa článku 265 ods. 1 Zmluvy o založení Európskeho spoločenstva,

so zreteľom na rozhodnutie grémia Výboru regiónov z 25. apríla 2006 poveriť komisiu pre hospodársku a sociálnu politiku vypracovaním stanoviska na túto tému,

so zreteľom na návrh stanoviska CdR 338/2006 rev. 1 prijatý 15. decembra 2006 komisiou pre hospodársku a sociálnu politiku (spravodajca: **pán Harry Dijkma** (NL/ALDE), člen výkonnej rady provincie Flevoland),

Keďže:

23 miliónov európskych malých a stredne veľkých podnikov (MSP) vytvára 67 % HDP v EÚ a poskytuje 75 miliónov pracovných miest a v niektorých odvetviach pripadá na MSP až 80 % všetkých pracovných miest, pričom 99 % všetkých podnikov je klasifikovaných ako mikropodniky (pozostávajú z 1 až 9 osôb),

prijal na svojom 68. plenárnom zasadnutí 13. a 14. februára 2007 (schôdza z. 13. februára) nasledujúce stanovisko:

1. Názory Výboru regiónov

VÝBOR REGIÓNOV

Podpora lisabonského procesu

1.1 **víta** oznámenie Európskej komisie o financovaní rastu MSP, ktoré poskytuje jasnú analýzu problémov a nástrojov inštitúcií Spoločenstva a členských štátov;

1.2 **podporuje** závery jarného summitu Európskej rady, v ktorých sa zdôrazňuje, že úplne jednotný finančný trh a dostatočný prístup k financiam sú rozhodujúce pre rast malých a stredne veľkých podnikov. Lisabonský proces ponúka rámec, v ktorom možno zlepšiť prístup k financiam prostredníctvom reforiem na vnútroštátnej úrovni a na úrovni EÚ. Zapojenie miestnych a regionálnych orgánov je jedným z kľúčových faktorov úspechu lisabonských reforiem. Na podporu skutočného partnerstva medzi rôznymi úrovňami riadenia podnikol Výbor regiónov celoeurópsky prieskum o zapojení miestnych a regionálnych orgánov do rozvoja národných reformných programov (NRP), analýzu toho aspektu NRP, ktorý sa týka miestnych a regionálnych orgánov, a spustil platformu na monitorovanie lisabonskej stratégie;

Lepšie prostredie na investovanie rizikového kapitálu

1.3 **potvrďuje**, že napriek výraznému pokroku v posledných rokoch je zrejme, že sa musí zvýšiť úsilie a vyvinúť viac nástrojov, ak sa v Európe majú dosiahnuť ciele lisabonskej

stratégie. Európske trhy s rizikovým kapitálom stále fungujú na nižšej úrovni ako je ich plný potenciál. Odráža to zlyhanie trhu kapitálového investovania do podnikov v zakladajúcej a spúšťajúcej fáze, v dôsledku problémov tak v ponuke rizikového kapitálu, ako aj v dopyte po ňom. Výsledkom je, že potenciálne inovácie sa plne nerealizujú, čo vedie k nižšiemu hospodárskemu rastu a nižšej úrovni zamestnanosti. Navyše, len veľmi málo európskych podnikov v ranej fáze, ktoré využívajú inovatívne technológie, dosiahlo v globálnom meradle vedúcu pozíciu vo svojom odvetví;

1.4 **víta** úmysel inštitúcií Spoločenstva a členských štátov vytvoriť podmienky, ktoré umožňujú udržateľné strojnásobenie investícií cez fondy rizikového kapitálu v zakladajúcich a štartujúcich spoločnostiach do roku 2013;

1.5 **konštatuje**, že kapitálový a bankový systém využívaný v Európe sa ešte stále veľmi líši medzi jednotlivými členskými štátmi a že je potrebná ďalšia harmonizácia ktorá by zabezpečila pre MSP rovnaké konkurenčné podmienky, čím by sa využil potenciál vnútorného trhu na zvýšenie rastu a zamestnanosti;

1.6 **súhlasí s** Komisiou, že stratégia odchodu (*exit strategy*) je nanajvýš dôležitá pre každú úspešnú investíciu do rizikového kapitálu. Výbor regiónov je zajedno s Komisiou, že mnohé európske trhy s akciami poskytujú dobrú alternatívu, ktorá umožňuje spoločnostiam zvyšovať kapitál, a preto víta opatrenia, ktoré v rámci celej EÚ uľahčujú prístup k finančným prostriedkom prostredníctvom trhov s rastovými akciami;

1.7 **potvrďuje**, že rastu a inováciám v EÚ bráni jestvujúca medzera v počiatočnom financovaní. Výbor regiónov súhlasí s Komisiou, že pre úspešné investície je potrebná ďalšia špecializácia fondov a vytvorenie špeciálnej sektorovej expertízy;

1.8 **súhlasí s** Komisiou, že profesionálni manažéri rizikového kapitálu by mali byť schopní navštíviť kapitál a investovať ponad hranice na jednotnom trhu bez toho, aby sa stretli s neúmerným zdanením alebo veľkým byrokratickým zaťažením. Výbor regiónov vyzýva členské štáty, aby prijali primerané opatrenia, ktoré by pre cezhraničné investície zaručili spravodlivú hospodársku súťaž za rovnakých podmienok tým, že by harmonizovali daňové náklady a na základe vzájomnosti znížili byrokratické zaťaženie;

1.9 **víta** nový návrh na európsky patent, ktorý by zabezpečil zníženie nákladov pre MSP. Vysoké náklady na terajší európsky patent sú prekážkou rýchleho ekonomického zhodnotenia inovácií;

Viac dlhového financovania pre MSP

1.10 **konštatuje**, že bankové úvery sú naďalej hlavným zdrojom financovania malých a stredne veľkých podnikov. Výbor regiónov vyjadruje poľutovanie nad tým, že „Basel II“ zvýši váhu rizikovejších komerčných pôžičiek o 50 %, čo takmer určite zvýši náklady na získanie úveru pre začínajúce a inovačné podniky;

1.11 vyjadruje **poľutovanie** nad tým, že hlavným problémom, pokiaľ ide o zlepšenie prístupu MSP k finančným prostriedkom, je stiahnutie sa veľkých bánk z miestnych trhov vo vidieckych a riedko osídlených alebo ekonomicky slabých oblastiach. Dôsledkom toho je väčšia závislosť na miestnych bankách, ktoré sa špecializujú na pôžičky malým a stredne veľkým podnikom. Zmena v regulácii tejto oblasti by mohla mať výrazný vplyv na dostupnosť finančných prostriedkov pre MSP;

1.12 **konštatuje**, že pre Európu sú charakteristické niektoré kultúrne znaky, ktoré zároveň predstavujú potenciál pre rast. Bolo by potrebné podporovať malé a stredne veľké podniky, aby zlepšili svoj postoj k riziku a zvýšili svoju podnikavosť, čím by sa prekonali prekážky v ich raste.

Príspevok EÚ k financovaniu MSP

1.13 **konštatuje**, že sú potrebné konkrétne riešenia, vytvorené na mieru pre cieľovú skupinu, ktorých účelom bude umožniť jej získať rizikový kapitál. Možnosti regionálnych orgánov poskytovať prostriedky do fondov rizikového kapitálu sú obmedzené, a preto výbor **víta**, že Európsky fond regionálneho rozvoja (ERDF) môže poskytovať kapitál do regionálnych fondov rizikového kapitálu. Poskytovanie verejných prostriedkov

za výhodných podmienok mení pre súkromných investorov pomer medzi rizikom a návratnosťou a spôsobuje, že sú ochotnejší vstúpiť na trh s rizikovým kapitálom;

1.14 **víta** nástroje EÚ, ktorými sú siedmy rámcový program pre výskum a vývoj, rámcový program pre konkurencieschopnosť a inováciu (CIP) a JEREMIE;

1.15 **víta** príležitosť, ktorú poskytuje Európsky fond regionálneho rozvoja (ERDF), ktorá zahŕňa využívanie spolufinancovania z prostriedkov Európskej únie na systém „vedomostných kupónov“ (*knowledge voucher*) na podporu vstupu inovácií na trh;

1.16 **potvrďuje**, že Európska investičná banka (EIB) a Európsky investičný fond (EIF) nie sú uspôsobené na nadväzovanie priamych vzťahov s MSP, ale na poskytovanie technickej pomoci a kapitálu spolu s nástrojmi JEREMIE a CIP prostredníctvom finančných inštitúcií a organizácií v členských štátoch a ich regiónoch;

1.17 **konštatuje**, že nástroje EÚ sú väčšinou zamerané na začínajúce podniky a podniky s veľkými ambíciami, napriek tomu, že 75 % MSP patrí do inej kategórie;

2. Odporúčania Výboru regiónov

VÝBOR REGIÓNOV

Podpora lisabonského procesu

2.1 **odporúča**, aby Komisia podporila širokú škálu riešení na zlepšenie prístupu MSP k finančným prostriedkom, aby bolo možné ponúkať financovanie vytvorené na mieru tak, aby spĺňalo finančné potreby jednotlivých MSP. Rôznorodosť európskych MSP je jednou z hlavných výhod európskej ekonomiky;

2.2 výbor preto **dôrazne odporúča**, aby sa neustále využívalo hodnotenie dosahu pri všetkých nových právnych predpisoch a politikách EÚ, ktoré by mohli priamo ovplyvniť vývoj MSP;

Lepšie prostredie na investovanie rizikového kapitálu

2.3 **odporúča**, aby Komisia a členské štáty viac využívali nástroje na rizikové kapitálové investície a modely delby rizika, aby vytvorili podnety pre súkromných investorov na využívanie rizikových kapitálových nástrojov pre MSP;

2.4 **odporúča**, aby opatrenia brali do úvahy kultúrnu zmenu a podporovali prevzatie rizika, ktoré pomôže dosiahnuť ciele lisabonského programu. VR okrem toho **odporúča**, aby Komisia a členské štáty vo svojich opatreniach pokračovali v odstraňovaní „stigmy zlyhania“, ktorá sa viaže predovšetkým na nepodvodné vyhlásenie bankrotu;

Viac dlhového financovania pre MSP

2.5 **je presvedčený**, že súčasná rôznorodosť kreditných inštitúcií na európskom trhu retailového bankovníctva odráža rôznorodosť dopytu po finančných produktoch a službách medzi jednotlivcami, MSP, veľkými spoločnosťami a miestnymi orgánmi. Na zabezpečenie stáleho uspokojovania tohto dopytu preto **odporúča**, aby právne predpisy ES nezáťažovali žiaden konkrétny bankový model ani typ zákazníka;

2.6 **odporúča**, aby sa skúsenosti miestnych a regionálnych orgánov vzali do úvahy prostredníctvom výmeny poznatkov a osvedčených postupov na tematických pracovných stretnutiach a konferenciách, ktoré organizuje Komisia. Výmena poznatkov medzi hlavnými účastníkmi v členských štátoch má rozhodujúci význam pre udržanie postavenia v relatívne malom svete ponuky rizikového kapitálu;

2.7 **predvída**, že vzhľadom na starnutie populácie bude veľký počet podnikov na predaj a že je preto potrebné venovať pozornosť financovaniu prevzatia podnikov (buyout a buy-in);

Príspevok EÚ k financovaniu MSP

2.8 **odporúča** opatrenia na zlepšenie prístupu MSP – najmä mikropodnikov – k programom spolupráce v rámci siedmeho rámcového programu pre výskum a vývoj (FP7);

2.9 **odporúča** opatrenia, ktoré by poskytli MSP ľahký prístup k sprostredkujúcim finančným inštitúciám a organizáciám zodpovedným za poskytovanie CIP a JEREMIE. Výbor regiónov okrem toho **odporúča**, aby skupina EIB bola proaktívnejšia pri informovaní o svojej úlohe, pridanej hodnote a metódach prístupu k novým nástrojom CIP a JEREMIE;

2.10 **odporúča** priebežné monitorovanie konkrétnych príležitostí a problémov na európskom finančnom trhu, akými sú napr. účinky demografických zmien;

2.11 **odporúča** významnejšiu úlohu pre EIF pri poskytovaní podpory pre regionálne rizikové kapitálové fondy. EIF by preto mala zvážiť poskytovanie vedomostí a skúseností regionálnym fondom, ktorých veľkosť je menšia než stanovená minimálna veľkosť 35 mil. eur;

2.12 **odporúča** spojenie jestvujúcich informačných úradov pre MSP na úrovni EÚ a na národnej a regionálnej úrovni tak, aby vznikol transparentný a ľahko prístupný súhrnný informačný úrad. Malo by sa podporiť využívanie jestvujúcich regionálnych inštitúcií a internetových funkcií vládnych služieb (e-government);

Lepšie riadenie

2.13 **dôrazne odporúča**, aby Európska komisia začlenila osvedčené regionálne postupy do ďalších diskusií na európskej úrovni. Regióny môžu stimulovať potenciálny súkromný kapitál pomocou vytvárania a financovania sietí „neformálneho kapitálu“, ktoré umožnia nadviazanie kontaktu medzi súkromnými investormi a podnikmi v počiatočnej a spúšťajúcej fáze;

2.14 **dôrazne odporúča**, aby finančné opatrenia boli sprevádzané aj doplnkovými nástrojmi. Regióny sú významnými poskytovateľmi potrebnej infraštruktúry, ktorá uľahčuje fungovanie MSP, ako je rozvoj klastrov a odborné školstvo. Regióny môžu ponúknuť aj cenné skúsenosti s podnikateľskými inkubátormi (financovanými z prostriedkov ESF) so spoločným zázemím a personálnou politikou vo forme podpory inovácií, odborného vedenia a programov na podporu investícií. Je tiež potrebné začleniť podnikanie do vzdelávacích programov. Vzájomné dopĺňanie sa takýchto opatrení je práve tým, čo poskytuje začínajúcim podnikom väčšiu príležitosť na úspech;

2.15 **odporúča**, aby členské štáty a EÚ ďalej intenzívne pracovali na dokončení vnútorného trhu, aby uplatňovali príslušné právne predpisy vnútorného trhu a odstraňovali neopodstatnené administratívne prekážky cezhraničnej spolupráce, vrátane fiškálnych bariér a komplikácií pri poistení vývozných úverov, v záujme zlepšenia konkurencieschopnosti a otvorenosti európskych trhov v globálnej ekonomike;

2.16 **odporúča** podporovať zapojenie neformálnych investorov do začínajúcich podnikov (tzv. *business angels* – obchodní anjeli, anjeli podnikania) do regionálneho hospodárskeho rozvoja v rámci celej Európy a naopak. Je dobre známe, že obchodní anjeli uprednostňujú podnikanie vo vlastnom regióne, v okruhu do 100 až 150 km od miesta svojho bydliska. Siete obchodných anjelov potrebujú väčšie zviditeľnenie;

2.17 **odporúča** využívať nástroj regionálnych revolvingových fondov tam, kde verejné prostriedky prechádzajú cez fond alebo fondy, aby sa stimulovalo zvýšenie investičnej kapacity súkromného sektora. Nové pravidlá pre štátnu pomoc by mali regiónom umožniť, aby mohli naďalej využívať tento udržateľný nástroj;

2.18 **odporúča**, aby nástroje EÚ pre rizikový kapitál podporovali regionálne a vnútroštátne nástroje. Ďalšie spolufinancovanie vytvára vyšší objem a kritické množstvo pre veľkosť fondu a táto rôznorodosť portfólia by mohla zvýšiť mieru jeho úspešnosti. Malo by umožniť aj cezhraničné investovanie, viesť k harmonizácii programov a k zníženiu roztrieštenosti trhov v EÚ.

V Bruseli 13. februára 2007.

Predseda

Výboru regiónov

Michel DELEBARRE

Stanovisko Výboru regiónov „Efektívnosť a rovnosť v európskych systémoch vzdelávania a odbornej prípravy“ a „Vytvorenie európskeho kvalifikačného rámca pre celoživotné vzdelávanie“

(2007/C 146/12)

VÝBOR REGIÓNOV

- **konštatuje**, že vylúčenie zo systému vzdelávania je prvým krokom k marginalizácii, po ktorej nasleduje vylúčenie z trhu práce a v ďalšom priebehu aj z kultúrneho, spoločenského a občianskeho života. **Opätovne zdôrazňuje** dôležitosť úsilia zameraného proti predčasnému zanechaniu štúdia, ktoré má negatívny vplyv na konkurencieschopnosť a súdržnosť;
- uznáva, že z dlhodobého hľadiska sú počas celoživotného vzdelávania najvýhodnejšie predškolské vzdelávanie a ciele programy skoršej intervencie, najmä pre deti pochádzajúce zo znevýhodneného prostredia a v tejto súvislosti pripomína, že je potrebný medziodvetvový prístup, v ktorom by kľúčové kompetencie pripadli miestnym a regionálnym orgánom;
- súhlasí s názorom, že modernizácia vyššieho vzdelávania je jedným z najdôležitejších faktorov v rýchlo sa rozvíjajúcej spoločnosti založenej na vedomostiach. Inštitúcie vyššieho vzdelávania sú v centre „vedomostného trojuholníka“ – vzdelávanie, výskum a inovácie, keďže v sebe spájajú ich úlohy; Miestne a regionálne orgány zohrávajú kľúčovú úlohu pri nasmerovaní finančných prostriedkov do modernizácie systémov vyššieho vzdelávania;
- vyjadruje podporu dvojakému cieľu zlepšenia transparentnosti kvalifikácií a podpory zvýšenej mobility v Európskej únii; trvá na tom, aby kvalifikačné rámce sú stanovované na národnej resp. regionálnej úrovni. Zodpovednosť za túto reformu musí zostať v právomoci príslušných orgánov v rámci členských štátov;

VÝBOR REGIÓNOV,

so zreteľom na oznámenie Komisie Rade a Európskemu parlamentu „Efektívnosť a rovnosť v európskych systémoch vzdelávania a odbornej prípravy“, KOM(2006) 481, konečné znenie – SEC(2006) 1096,

so zreteľom na „Návrh odporúčania Európskeho parlamentu a Rady o vytvorení európskeho kvalifikačného rámca pre celoživotné vzdelávanie“, KOM(2006) 749, konečné znenie,

so zreteľom na stanovisko „Návrh rozhodnutia Európskeho parlamentu a Rady o zriadení integrovaného akčného programu v oblasti celoživotného vzdelávania“, CdR 228/2004 ⁽¹⁾,

so zreteľom na správu a odporúčania, ktoré boli výsledkom druhej skúšobnej konzultácie siete výboru pre monitorovanie subsidiarity a proporcionality (DI/CdR 2/2007), ktorá má v súčasnosti 49 partnerov a bola vytvorená na základe stanovísk výboru na tému „Lepšia tvorba práva 2004“ (CdR 121/2005 fin) a „Usmerenia pre aplikáciu a kontrolu princípu subsidiarity a proporcionality“ (CdR 220/2004 fin);

so zreteľom na rozhodnutie Rady z 19. októbra 2006 požiadať ho v súlade s článkom 265 ods. 1 Zmluvy o založení Európskeho spoločenstva o vypracovanie stanoviska na túto tému,

so zreteľom na rozhodnutie grémiu z 25. apríla 2006 poveriť komisiu pre kultúru a vzdelávanie vypracovaním stanoviska na túto tému,

so zreteľom na návrh stanoviska komisie pre kultúru a vzdelávanie, prijatý 30. novembra 2006, (CdR 335/2006 rev. 1) (spravodajca: **pán Geert Bourgeois**, minister flámskej vlády – BE/ELS),

prijal na svojom 68. plenárnom zasadnutí 13. a 14. februára 2007 (schôdza zo 14. februára) nasledujúce stanovisko:

1. Oznámenie Komisie Rade a Európskemu parlamentu „Efektívnosť a rovnosť v európskych systémoch vzdelávania a odbornej prípravy“

Úsilie o efektívnosť a rovnosť

VÝBOR REGIÓNOV

1.1 **ďakuje** Komisii za jej príspevok k diskusii o reforme systému vzdelávania a odbornej prípravy a súhlasí s názorom Komisie, že zodpovednosť za túto reformu musí zostať v právomoci príslušných orgánov v rámci členských štátov;

1.2 **súhlasí** s názorom, že investície do vzdelávania a odbornej prípravy sa prejavujú až po dlhšom čase, a preto by vlády pri rozhodovaní o prioritách financovania mali umožniť dlhodobé plánovanie na miestnej, regionálnej a národnej úrovni. Niektoré návrhy uvedené v oznámení by v naozaj mohli mať vplyv na rozpočet na regionálnej a miestnej úrovni;

1.3 **uznáva** význam dlhodobého plánovania, zdôrazňuje však, že je potrebné zapojiť do vytvárania a realizácie akýchkoľvek stratégií v oblasti celoživotného vzdelávania aj regionálne a miestne orgány;

1.4 **súhlasí** s tým, že existuje potreba hodnotenia v oblasti systémov vzdelávania a odbornej prípravy, zároveň však zdôrazňuje význam zvyšovania povedomia o efektívnom využívaní zdrojov ⁽²⁾. **Upriamuje pozornosť** na skutočnosť, že odstránenie finančných prekážok brániacich v prístupe k vzdelaniu v ranom veku je dôležitým avšak nie dostatočným politickým

opatrením. Keďže vo väčšine krajín nie je predškolská výchova súčasťou povinného vzdelávania, posielajú rodičia svoje deti do predškolských zariadení na základe dobrovoľnosti;

1.5 **domnieva sa**, že sledované politické opatrenia by sa nemali obmedzovať iba na zvýšenú povinnosť výchovy v predškolskom veku, ale mali by sa zameriavať aj na podporu a podnety na povzbudenie rodičov, aby posielali svoje deti do predškolských zariadení pravidelne, a to najmä v prípade detí zo sociálne znevýhodneného prostredia alebo z horských, vidieckych alebo riedko osídlených oblastí;

1.6 **zdôrazňuje**, že efektívne vzdelávanie v ranom veku dieťaťa si vyžaduje dobre odborne pripravený pedagogický personál a vyzýva preto na zvýšenie úsilia v oblasti odbornej prípravy učiteľov;

1.7 **vyzýva v** tejto súvislosti na podporu výmeny osvedčených postupov a podporu cezhraničných sietí medzi oblasťami a regiónmi s cieľom zlepšiť hodnotenie a podporiť zabezpečovanie kvality;

1.8 **konštatuje**, že vylúčenie zo systému vzdelávania je prvým krokom k marginalizácii, po ktorej nasleduje vylúčenie z trhu práce a v ďalšom priebehu aj z kultúrneho, spoločenského a občianskeho života. V tejto súvislosti **opätovne zdôrazňuje** ⁽³⁾ dôležitosť úsilia zameraného proti predčasnému zanechaniu štúdiá, ktoré má negatívny vplyv na konkurencieschopnosť a súdržnosť ⁽⁴⁾;

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ C 164, 5.7.2005, s. 59.

⁽²⁾ CdR 21/2000 fin.

⁽³⁾ Závety konferencie VR s názvom „Pri zdroji vedomostí – prostredníctvom základného vzdelávania ku konkurencieschopnosti“, ktorá sa uskutočnila 29. septembra 2006 v Helsinkách.

⁽⁴⁾ <http://www.cor.europa.eu/en/presentation/educ.asp>.

1.9 **víta skutočnosť**, že sa Komisia zameriava na plánovanie politiky založené na dôkazoch, používajúc pritom ako základ spoľahlivé výsledky výskumu.

Predškolské vzdelávanie: zameranie sa na vzdelávanie v ranom veku

VÝBOR REGIÓNOV

1.10 **uznáva**, že výsledky výskumov – vrátane významnej práce, ktorú v tejto oblasti vykonala OECD – ukazujú, že z dlhodobého hľadiska sú počas celoživotného vzdelávania najvýhodnejšie predškolské vzdelávanie a ciele programy skoršej intervencie, najmä pre deti pochádzajúce zo znevýhodneného prostredia;

1.11 **pripomína** však, že je potrebný medziodvetvový prístup, v ktorom by kľúčové kompetencie pripadli miestnym a regionálnym orgánom a **ľutuje**, že oznámenie sa k úlohe týchto orgánov nevyjadruje.

Vzdelávanie na základných a stredných školách: zlepšovanie kvality základného vzdelania pre všetkých

VÝBOR REGIÓNOV

1.12 **uznáva**, že členské štáty EÚ a oprávnené regióny majú rozdielne vzdelávacie systémy a rozdielne prístupy, avšak **súhlasí** s názorom, že včasná diferenciacia žiakov podľa ich schopností na nižšom stupni vzdelávania môže podmieňovať ich budúcu kariéru a životnú dráhu;

1.13 **podporuje** inkluzívne možnosti celoživotného vzdelávania pre všetkých, pretože uznáva právo navštevovať školu a zapojiť sa do vzdelávacieho systému;

1.14 **domnieva sa**, že presunutie delenia žiakov na vyšší stupeň stredoškolského vzdelávania spolu s možnosťou prestupu medzi jednotlivými druhmi škôl môže byť jedným z nástrojov na zníženie segregácie a môže napomôcť rovnosti bez toho, aby došlo k zníženiu efektívnosti a ďalej by sa tým mohlo rozvíjať nadanie a schopnosti každého žiaka;

1.15 **neustále vyzýva** na podporu opatrení pre žiakov s osobitnými potrebami, a to čo najskôr podľa možností systému. **Zdôrazňuje** význam odstránenia marginalizácie už od základnej školy a podčiarkuje prínos výmeny skúseností v tejto oblasti; **zdôrazňuje**, že vyučovanie by malo zahŕňať výzvy pre všetkých študujúcich a že škola musí poskytovať podnety pre všetkých žiakov. Platí to tak pre slabších ako aj pre lepších žiakov;

1.16 **upozorňuje** hlavne na potreby imigrantov, ktorí majú často problémy so zapojením sa do vzdelávacieho systému, a to rovnako v dôsledku nedostatočného vzdelania, ktoré získali v krajine pôvodu, ako aj v dôsledku možnej neznalosti jazyka prijímajúcej krajiny. Riešenie týchto problémov si vyžaduje aj špeciálnu prípravu pre pedagógov;

1.17 **zastáva názor**, že motivácia, zručnosti, schopnosti ako aj platy učiteľov a inštruktorov, dostupnosť usmerňovacej pomoci a faktory v oblasti infraštruktúry, napríklad vhodná veľkosť skupín počas výučby, výrazne prispievajú k dosiahnutiu učebných výsledkov vysokej kvality;

1.18 **považuje** za dôležitý rozvoj prostredia, ktoré podporuje vzdelávanie a zvyšuje individuálnu motiváciu, úsilie vyvinuté vo vyučovacom procese a dôveru vo vlastný úspech. **Zdôrazňuje** tiež potrebu zabezpečiť zapojenie rodičov do vzdelávacieho procesu, poznamenávajúc pritom, že študenti so slabou podporou v rodine a u kamarátov sú viac ohrození sociálnym vylúčením;

1.19 **zdôrazňuje**, že je dôležité, aby opatrenia, ktoré sa prijímajú v rámci vytvorenia rovnosti a primeraného prístupu k špecifickým potrebám určitých skupín, neznížili účinnosť ani kvalitu vzdelávacieho systému. V tejto súvislosti by sa preto mali vytvoriť mechanizmy na zachovanie tempa, ktoré nebude spomaľovať vyučovací proces a ktoré ho vo vhodných prípadoch dokonca urýchli;

1.20 **zdôrazňuje**, že vo vzdelávacích systémoch je potrebné vytvoriť rovnováhu medzi základným všeobecným vzdelávaním a ponukou možnosti špecializácie. Uvedený základ všeobecných vedomostí by mal v každom prípade zahŕňať európsku kultúru a dejiny. Jednotlivé vzdelávacie systémy by zároveň mali venovať dostatočnú pozornosť kľúčovým zručnostiam pre celoživotné vzdelávanie, ktoré boli definované a prijaté v odporúčaní Európskeho parlamentu a Rady;

Vyššie vzdelanie: zlepšovanie investícií pri súčasnom rozširovaní účasti

VÝBOR REGIÓNOV

1.21 **súhlasí** s názorom, že modernizácia vyššieho vzdelávania je jedným z najdôležitejších faktorov v rýchlo sa rozvíjajúcej spoločnosti založenej na vedomostiach. Inštitúcie vyššieho vzdelávania sú neoddeliteľným prvkom „vedomostného trojuholníka“ – vzdelávanie, výskum a inovácie, keďže v sebe spájajú ich úlohy;

1.22 **poukazuje** preto na to, že inštitúcie vyššieho vzdelávania by mali byť otvorenejšie novým skupinám študujúcich, zdôrazňovať celoživotné vzdelávanie a ponúkať širší prístup k akademickému vzdelaniu, čo sú dôležité podmienky na zvládanie demografických a štrukturálnych zmien počas niekoľkých nasledujúcich desaťročí;

1.23 **chápe** však, že rast počtu študentov a zvyšujúce sa náklady na kvalitné vzdelávanie a výskum je potrebné pokryť zvýšeným verejným, a tam, kde je to potrebné aj súkromným financovaním. Miestne a regionálne orgány zohrávajú kľúčovú úlohu pri nasmerovaní finančných prostriedkov do modernizácie systémov vyššieho vzdelávania, najmä prostredníctvom cieľového využívania európskych štrukturálnych fondov;

1.24 **prípomína**, že prístup k vyššiemu vzdelaniu musí byť čo najinkluzívnejší, a to nielen na zabezpečenie Európy založenej na vedomostiach, ale tiež na to, aby vyššie vzdelanie slúžilo ako základ sociálnej súdržnosti Európy ako celku; **opätovne potvrdzuje** široký význam vyššieho vzdelania, ktorý zahŕňa jeho prínos v oblasti seberealizácie a demokratického občianstva ako aj jeho úlohu v oblasti oživovania kultúrneho dedičstva ⁽³⁾;

1.25 **konštatuje**, že Komisia sa zameriava na otázku poplatkov za štúdium ako prostriedku na zlepšenie financovania a posilnenie zodpovedného prístupu študentov a rodín k výsledkom dosahovaným v oblasti vyššieho vzdelávania. Tieto poplatky by nemali byť faktorom vylúčenia z dôvodu finančných prostriedkov. **Zdôrazňuje** však, že poplatky za štúdium nie sú nikdy samostatným faktorom, naopak, vždy sú súčasťou širšieho kontextu s množstvom faktorov týkajúcich sa finančných podnetov alebo prekážok brániacich v účasti na vyššom vzdelávaní. **Vyzýva** preto na širší prístup prepojený s kontextom, ktorý zohľadňuje národné, regionálne a miestne danosti financovania a daňových systémov, na rozdiel od zamerania sa len na otázku poplatkov za štúdium.

Odborné vzdelávanie a príprava: zlepšenie kvality a vhodnosti

VÝBOR REGIÓNOV

1.26 **súhlasí** s názorom Európskej komisie, že keďže populácia starne, trvalo vysoká úroveň nezamestnanosti mladých v EÚ je neakceptovateľná, najmä vzhľadom na zvyšujúci sa dopyt po kvalifikovaných pracovných silách;

1.27 **požaduje**, aby sa posilnili a podporili systémy odborného vzdelávania a prípravy v krajinách, ktoré v tejto oblasti dosahujú slabý rozvoj, a to takým spôsobom, ktorý by odrážal očakávanie mladých ľudí hľadajúcich stabilné miesto na trhu práce, a ktorý by zároveň pokryl potreby samotného trhu práce;

⁽³⁾ CdR 154/2005 fin.

1.28 **podporuje** návrh Komisie na jasné a rôznorodé spôsoby vzdelávania od odborného vzdelávania a prípravy až po ďalšie vzdelávanie a zamestnanie a **víta** osobitný odkaz na zapojenie miestnej a regionálnej úrovne do procesu podporovania partnerstva zainteresovaných strán na zlepšenie kvality a vhodnosti verejných programov odbornej prípravy pre nezamestnaných a znevýhodnených študujúcich;

1.29 **poukazuje na** to, že odborná príprava učiteľov a školiteľov by mala byť aktualizovaná tak, aby zodpovedala potrebám študujúcich, ktorými sú čoraz viac dospelí. Je potrebné vyvinúť osobitné pedagogické metódy a učebné materiály a zároveň venovať pozornosť pružnejším spôsobom sprostredkovania prispôbeným potrebám študujúcich, ktorí musia skĺbiť svoje štúdium s pracovnými a rodinnými povinnosťami. V tejto súvislosti sa bude politika v oblasti vzdelávania a odbornej prípravy prelínať s otázkami sociálnej politiky, kde miestne a regionálne orgány môžu zohrávať úlohu katalyzátora;

1.30 **zdôrazňuje** potrebu všeobecného uplatňovania štruktúrovaného mechanizmu na overenie predchádzajúceho vzdelania, najmä v prípade vedomostí a schopností získaných mimo systému formálneho vzdelávania. Toto ďalšie overovanie by malo plniť dva účely: uľahčovať zamestnateľnosť resp. sociálne začlenenie a poskytovať prístup k ďalšiemu vzdelávaniu na základe predchádzajúcich skúseností.

1.31 v tejto súvislosti **víta** oznámenie Európskej komisie na tému „Vzdelávanie dospelých: Na vzdelávanie sa nikdy nie je neskoro“ a súhlasí s názorom, že vzhľadom na demografický vývoj v Európe by sa mal klásť väčší dôraz na vzdelávanie dospelých spolu s presne cieľovým a efektívnym investovaním.

1.32 v tejto súvislosti **zdôrazňuje**, že v mnohých európskych krajinách majú orgány na miestnej a regionálnej úrovni kľúčové právomoci v oblasti vzdelávania dospelých a sú priamo zainteresované na rozvoji zručností pracujúcich. Preto žiada o užšie zapojenie miestnej a regionálnej úrovne do činnosti v oblasti vzdelávania dospelých na úrovni EÚ;

2. Návrh odporúčania na vytvorenie európskeho kvalifikačného rámca pre celoživotné vzdelávanie

VÝBOR REGIÓNOV

2.1 **uznáva** potrebu osobitného európskeho rámca pre kvalifikácie získané vzdelaním, ktorý by dopĺňal ustanovenia týkajúce sa odborných kvalifikácií, a to nielen preto, že európsky kvalifikačný rámec (European qualification framework – EQF) pre

celoživotné vzdelávanie napomôže transparentnosti a zreteľnosti v otázke prechodu medzi rôznymi vzdelávacími systémami a spôsobmi odbornej prípravy. Kvalifikácie získané vzdelaním však zohrávajú dôležitú úlohu pri prechode zo vzdelávacieho systému do pracovného života a preto nemôžu byť oddeľované od otázok týkajúcich sa prípravy pre pracovný trh;

2.2 **upozorňuje** Komisiu na potrebu vypracovať systematickú analýzu dopadu jej legislatívnych návrhov na miestnej a regionálnej úrovni, najmä v oblastiach ako vzdelávanie a odborná príprava, pretože v niektorých členských štátoch je ich riadenie v právomoci regionálnych a miestnych orgánov. Takáto analýza dopadu by mala byť zverejnená v úplnom znení a vo všetkých oficiálnych jazykoch Únie;

2.3 **víta** kvalifikačný rámec Komisie a podporuje jeho dvojaký cieľ zlepšenia transparentnosti kvalifikácií a podpory mobility v Európskej únii; **zdôrazňuje** však, že EQF sám o sebe neposkytuje kvalifikácie, ale že kvalifikačné rámce sú stanovované na národnej resp. regionálnej úrovni. Príslušné miestne a regionálne orgány preto musia byť zapojené do procesu prepájania národných resp. regionálnych kvalifikačných rámcov s EQF;

2.4 **súhlasí** s názorom Komisie, že vytvorenie národného a európskeho kvalifikačného rámca zjednoduší overovanie vzdelávania vo všetkých kontextoch. Víta tento inkluzívny prístup a pripomína potrebu uznania formálneho, neinštitucionálneho a neformálneho vzdelávania v procese celoživotného vzdelávania a súhlasí s tým, že to má osobitný význam pri podpore rovnosti príležitostí uznaním kľúčových schopností a zručností najmenej znevýhodnených osôb ⁽⁶⁾.

2.5 **považuje** EQF za užitočný nástroj na zvýšenie vzájomnej dôvery medzi národnými a regionálnymi systémami vzdelávania v Európe a za príspevok k mobilite, konkurencieschopnosti a zamestnanosti, ktorý podporí výmenu zručností, vedomostí a schopností v EÚ;

2.6 **vyzýva** však Komisiu, aby objasnila vzťah medzi úrovňami kvalifikácie, smernicou 2005/36/ES a ustanoveniami o certifikácii formálneho a neformálneho učenia, ktoré už existujú alebo sa pripravujú na národnej a regionálnej úrovni ⁽⁷⁾;

2.7 bez ohľadu na širšie perspektívy stratégií celoživotného vzdelávania, ktoré zahŕňajú ciele sociálneho začlenenia

a zamestnatelnosti ako aj sebarealizácie, **víta** prístup Komisie zameraný na výstupy vzdelávacieho procesu, t. j. popis kvalifikácií z hľadiska vedomostí, zručností a kompetencií;

2.8 **domnieva sa**, že kvalifikácie by mali byť porovnateľné nezávisle od učebného obsahu a poskytovateľa. Prístup na základe vzdelávacích výstupov zjednodušuje porovnanie kvalifikácií v rôznych krajinách a systémoch vzdelávania a odbornej prípravy, uľahčujúc tak úlohu miestnych a regionálnych vzdelávacích orgánov v EÚ;

2.9 okrem toho môžu vzdelávacie výstupy a deskriptory slúžiť ako referencie na zabezpečenie kvality, a tým rozšíriť európsku spoluprácu v otázke zabezpečovania kvality a vzájomného uznávania hodnotení; **víta** preto v odporúčaní uvedené explicitné prepojenie medzi EQF ako nástrojom transparentnosti a všeobecnými zásadami zabezpečovania kvality, ktoré môžu zohrávať významnú úlohu pri vytváraní vzájomnej dôvery ako základu medzinárodného uznávania kvalifikácií;

2.10 **vyzýva** na podporu rámca spolupráce a šírenia osvedčených postupov s cieľom založiť skutočnú sústavnú výmenu skúseností. Toto by umožnilo zhodnotenie pozitívneho vývoja v členských štátoch, najmä na miestnej a regionálnej úrovni. **Odporúča** preto podporovať viac celoeurópskych sietí, ktoré šíria osvedčené postupy v oblasti podpory prístupu k odbornej príprave najmä prostredníctvom miestnych a regionálnych partnerstiev;

2.11 **zdôrazňuje**, že EQF by mal rešpektovať rôznorodosť a silné stránky regiónov a oblastí v EÚ. Ako výkladová pomôcka EQF nebude nahrádzať národné a regionálne kvalifikačné rámce, ale ich vhodne dopĺňať;

2.12 sa nazdáva, že uplatňovanie európskeho kvalifikačného rámca takmer určite povedie k ďalším krokom na úrovni Spoločenstva a zdôrazňuje, že v takom prípade bude potrebné vypracovať hĺbkovú analýzu subsidiarity a proporcionality takýchto následných krokov;

2.13 **vyzýva** na používanie deskriptorov a na jasnú koordináciu medzi existujúcimi regionálnymi kvalifikačnými rámcami a EQF.

⁽⁶⁾ CdR 31/2006 fin.

⁽⁷⁾ Stanovisko Európskeho parlamentu o vytvorení Európskeho kvalifikačného rámca (2006/2002 (INI)).

2.14 Odporúčania členským štátom

Text predložený Komisiou	Zmena navrhovaná VR
<p>TÝMTO ODPORÚČAJÚ, ABY ČLENSKÉ ŠTÁTY:</p> <p>2. Uviedli svoje národné kvalifikačné systémy do súvislosti s európskym kvalifikačným rámcom do roku 2009 ... rozvinutím národného kvalifikačného rámca, tam kde je to vhodné v súlade s vnútroštátnymi právnymi predpismi a postupmi;</p> <p>5. Určili národné centrum na podporu a koordináciu vzťahu medzi národnými kvalifikačnými systémami a európskym kvalifikačným rámcom.</p> <p>Úlohy tohto centra by mali zahŕňať: (...)</p> <p>a) zabezpečiť účasť všetkých príslušných zúčastnených strán na vnútroštátnej úrovni vrátane, podľa platných vnútroštátnych právnych predpisov a postupov, inštitúcií vyššieho vzdelávania, inštitúcií odborného vzdelávania a prípravy, sociálnych partnerov, sektorov a odborníkov v oblasti porovnávania a používania kvalifikácií na európskej úrovni;</p>	<p>TÝMTO ODPORÚČAJÚ, ABY ČLENSKÉ ŠTÁTY:</p> <p>2. Uviedli svoje národné <u>resp. regionálne</u> kvalifikačné systémy do súvislosti s európskym kvalifikačným rámcom do roku <u>2010</u> ... rozvinutím <u>národného resp. regionálneho</u> kvalifikačného rámca, tam kde je to vhodné v súlade s vnútroštátnymi <u>resp. regionálnymi</u> právnymi predpismi a postupmi;</p> <p>5. Určili národné <u>resp. regionálne</u> <u>koordinačné</u> miesto na podporu a koordináciu – <u>v spojení s inými príslušnými národnými resp. regionálnymi orgánmi</u> – vzťahu medzi národnými kvalifikačnými systémami a európskym kvalifikačným rámcom.</p> <p>Členské štáty, v ktorých nie z ústavného hľadiska možné vytvorenie regionálneho centra, by mali zabezpečiť, aby boli v národnom centre dostatočne zastúpené regióny s legislatívnymi právomocami.</p> <p>V každom prípade by sa mali národné a regionálne centrá podľa možností vytvárať v rámci súčasných štruktúr. V prípade, že je nevyhnutné vytvoriť novú štruktúru, administratívne náklady by sa mali obmedziť na minimum.</p> <p>V konečnom dôsledku by mali o vytvorení národného centra alebo regionálnych centier rozhodovať zodpovedné orgány príslušného členského štátu.</p> <p>Úlohy tohto <u>koordinačného</u> miesta by mali zahŕňať: (...)</p> <p>a) zabezpečiť účasť všetkých príslušných zúčastnených strán na <u>vnútroštátnej, regionálnej a miestnej</u> úrovni vrátane, podľa platných vnútroštátnych právnych predpisov a postupov, inštitúcií vyššieho vzdelávania, inštitúcií odborného vzdelávania a prípravy, sociálnych partnerov, sektorov a odborníkov v oblasti porovnávania a používania kvalifikácií na európskej úrovni <u>pri súčasnej koordinácii s miestnymi a regionálnymi orgánmi</u>;</p>

Zdôvodnenie

Zvláštny význam by mala zohrávať miestna a regionálna úroveň, keďže v mnohých členských štátoch nesú práve miestne a regionálne orgány priamu zodpovednosť a majú právomoci v oblasti vzdelávania a odbornej prípravy, **vrátane vytvorenia kvalifikačného rámca**. Sú zodpovedné za poskytovanie služieb v oblasti vzdelávania a odbornej prípravy, ktoré budú poskytovať štruktúru pre celoživotné vzdelávanie prostredníctvom zabezpečenia predškolského a školského vzdelávania, vzdelávania mládeže a dospelých a vzdelávania v rámci komún.

Pokiaľ Komisia očakáva kontaktné miesto na úrovni jednotlivých členských štátov, toto miesto môže plniť jedine úlohu koordinačného miesta, ktoré bude zabezpečovať spoluprácu na všetkých úrovniach.

Kvôli rozsiahlemu konzultačnému procesu pri prepájaní národných resp. regionálnych kvalifikačných rámcov s EQF a kvôli skutočnosti, že odporúčanie nebude prijaté skôr ako na konci roku 2007 alebo začiatkom roka 2008, sa rok 2010 ako termín zdá byť realistickejší než rok 2009.

2.15 Podpora zámeru Komisie

Text predložený Komisiou	Zmena navrhovaná VR
<p>SCHVALUJÚ ZÁMER KOMISIE:</p> <p>2. Zriadiť poradnú skupinu pre európsky kvalifikačný rámec (vrátane prípadne zástupcov národných centier, európskych sociálnych partnerov a iných zúčastnených strán) s cieľom monitorovať, koordinovať a zabezpečovať kvalitu a celkovú koherenciu procesu týkajúceho sa uvádzania kvalifikačných systémov do súvislosti s európskym kvalifikačným rámcom;</p> <p>3. Monitorovať opatrenia prijaté ako reakciu na toto odporúčanie ...</p>	<p>SCHVALUJÚ ZÁMER KOMISIE:</p> <p>2. Zriadiť poradnú skupinu pre európsky kvalifikačný rámec (vrátane prípadne zástupcov národných <u>resp. regionálnych</u> centier, európskych sociálnych partnerov a iných zúčastnených strán) s cieľom monitorovať, koordinovať a zabezpečovať kvalitu a celkovú koherenciu procesu týkajúceho sa uvádzania <u>národných resp. regionálnych</u> kvalifikačných systémov do súvislosti s európskym kvalifikačným rámcom;</p> <p><u>Hodnotiť, v spolupráci s členskými štátmi, opatrenia ...</u></p>

Zdôvodnenie

Keďže kvalifikačné rámce sú vytvárané na národnej resp. regionálnej úrovni, pri hodnotení musia Komisii pomáhať členské štáty.

2.16 Definície

VR ľutuje, že sa v dokumente popri národných kvalifikačných rámcoch nespomínajú aj regionálne kvalifikačné rámce. V protiklade k tomu, čo ako sa zdá naznačuje definícia v návrhu Komisie, je potrebné podotknúť, že v niektorých členských štátoch sú regionálne kvalifikačné rámce stanovované nezávisle, a preto ich nie je možné považovať len za „podrámce“ národného kvalifikačného rámca.

2.17 Príloha I: Deskriptory

VR uznáva, že zoznam deskriptorov zabezpečuje rovnováhu medzi rôznymi kontextmi v ktorých je možné získať kvalifikácie.

Výbor upriamuje pozornosť na potrebu zabezpečenia kompatibility definícií deskriptorov pre úrovne 5 až 8 s deskriptormi zastrešujúceho rámca európskeho priestoru univerzitného vzdelávania, ktorý už bol v rámci Bolonského procesu v roku 2005 schválený príslušnými ministrami, do ktorých kompetencie vyššie vzdelávanie spadá. V tejto súvislosti je dôležité poznamenať, že Bolonský kvalifikačný rámec definoval úrovne nielen vzhľadom na vzdelávacie výstupy, **ale aj vzhľadom na kreditové rozpätie v rámci ECTS**, čím uľahčil porovnanie.

VR preto víta zámer Komisie vytvoriť systém prenosu kreditov aj pre odborné vzdelávanie a prípravu a považuje z dlhodobého hľadiska kreditový systém za vhodný pre celú oblasť celoživotného vzdelávania a za nástroj potrebný na to, aby sa EQF uplatňoval efektívnejšie.

2.18 Príloha II: Spoločné zásady zabezpečovania kvality

Hoci VR zdôrazňuje trojstranné vzťahy medzi transparentnosťou (EQF), zabezpečením kvality a uznávaním kvalifikácie, rád by vyjadril domnienku, že príloha II je príliš všeobecná na to, aby nahradila existujúce podrobné systémy, zásady a normy vytvorené pre európsku spoluprácu v oblasti zabezpečovania kvality v osobitných sektoroch vzdelávania a odbornej prípravy. Niektoré zásady sa okrem toho zdajú byť menej vhodné v súvislosti s ich uplatňovaním v oblasti hodnotenia školského vzdelávania. VR by preto rád pripomenul významnú úlohu, ktorú zohráva odporúčanie Európskeho parlamentu a Rady z 12. februára 2001

o európskej spolupráci pri hodnotení kvality školského vzdelávania (Ú. v. ES L 60, 1. 3. 2001, s. 51-53), odporúčanie o ďalšej európskej spolupráci v oblasti zabezpečovania kvality vyššieho vzdelávania z 15. februára 2006 (Ú. v. EÚ L 64, 4. 3. 2006, s. 60) a závery Rady o zabezpečovaní kvality v odbornom vzdelávaní a príprave z 18. mája 2004 (dok. 9599/04).

V Bruseli 14. februára 2007.

Predseda
Výboru regiónov
Michel DELEBARRE

Stanovisko Výboru regiónov „Strednodobé preskúmanie Bielej knihy Európskej komisie o doprave z roku 2001“

(2007/C 146/13)

VÝBOR REGIÓNOV

- za prioritnú úlohu európskej dopravnej politiky považuje vytváranie podmienok pre efektívnu a udržateľnú transeurópsku dopravu. To zahŕňa zameranie sa na slabé stránky siete TEN-T v cezhraničnom meradle, no predovšetkým v otázke preklenutia hraničného pásu z čias minulého rozdelenia Európy, známeho ako „železná opona“, ale aj na hranice súčasnej EU27 s kandidátskymi krajinami (Chorvátsko, Turecko), ako aj hranice EÚ so susednými krajinami a regiónmi, ako sú stredomorské krajiny severnej Afriky či dopravný uzol v Gibraltárskom prielive.
- zároveň zdôrazňuje, že ciele európskej dopravnej politiky je potrebné plniť predovšetkým prostredníctvom vytvárania právneho a inštitucionálneho rámca, ktorý by umožnil rôznym zainteresovaným stranám (subjektom na trhu, atď.) paritné pôsobenie v sektore dopravy. Regulácia a intervencie z verejných zdrojov by mohli byť prípustné len nevyhnutných prípadoch, kedy by došlo k zlyhaniu trhu, a museli by byť únosné pre rozpočty členských štátov, regiónov a miest.
- považuje za prioritné vyrovnať rozdelenie v pozemnej doprave, pričom je potrebné zabrániť koncentrácii dopravy exkluzívne na európskych cestách. Zároveň považuje za potrebné rozvinúť stratégie na podporu intermodality a multimodality, ktoré by zabezpečili všeobecnú efektívnosť dopravných systémov.

VÝBOR REGIÓNOV,

so zreteľom na bielu knihu o dopravnej politike vydanú v roku 2001, ktorá stanovuje orientáciu tejto politiky do roku 2010 a súčasťou ktorej je aj strednodobé preskúmanie jej plnenia naplánované na rok 2006 a na dokument „Logistika prepravy nákladov v Európe – kľúč k udržateľnej mobilite“ (KOM(2006) 336 v konečnom znení),

so zreteľom na rozhodnutie grémiu z 25. apríla 2006 poveriť komisiu COTER vypracovaním stanoviska na túto tému,

so zreteľom na Oznámenie Komisie Rade a Európskemu parlamentu: Udržujte Európu v pohybe – Trvalo udržateľná pohyblivosť pre náš kontinent, „Strednodobé preskúmanie Bielej knihy Európskej komisie o doprave z roku 2001“, zverejnené 22. júna 2006,

so zreteľom na svoje predchádzajúce stanoviská, najmä stanovisko k Bielej knihe o dopravnej politike do roku 2010: čas rozhodnutí (CdR 54/2001 fin) ⁽¹⁾, stanovisko na tému „Koridory TEN-T: páka pre rast a nástroj súdržnosti EÚ“ (CdR 291/2003 fin) ⁽²⁾, stanovisko k „Nízko-nákladovým aerolíniám a územnému rozvoju“ (CdR 63/2004 fin) ⁽³⁾, stanovisko na tému „Návrh usmernení Spoločenstva pre financovanie letísk a priznanie pomoci na začatie prevádzky pre letecké spoločnosti na regionálnych letiskách“ (CdR 76/2005 fin), stanovisko „Bezpečnosť všetkých spôsobov dopravy vrátane otázky financovania“ (CdR 209/2005 fin), stanovisko „Tretí balík opatrení pre bezpečnosť námornej dopravy“ (CdR 43/2006 fin),

so zreteľom na svoj návrh stanoviska (CdR 119/2006 rev. 2) prijatý 11. decembra 2006 komisiou pre politiku územnej súdržnosti (spravodajca: **pán Jan Zahradník (EĽS/CZ)** (hajtman Juhočeského kraja),

prijal na svojom 68. plenárnom zasadnutí 13.-14. februára 2007 (schôdza zo 14. februára) nasledujúce stanovisko:

So zreteľom:

Obnovená Lisabonská stratégia,

1) na výsledky verejných konzultácií, ktoré vyhlásila Komisia k strednodobému preskúmaniu bielej knihy o európskej dopravnej politike,

— ktorá priznáva, že rast HDP Únie nedosahuje očakávanú úroveň,

2) na pripomienky, ktoré v rámci týchto konzultácií vzniesli predstavitelia európskych regiónov a miest,

— ktorá prikladá veľký význam rozvoju dopravy ako významnému faktoru hospodárskeho rastu,

3) na vývoj globálneho kontextu, postup európskej integrácie a rast európskej dopravy za posledných päť rokov, ktorý ovplyvnili nové aspekty, a to najmä:

— ktorá považuje dopravnú politiku EÚ za zásadnú politiku na podporu konkurencieschopnosti EÚ,

Rozšírenie Európskej únie v roku 2004,

— ktorá aj naďalej považuje mobilitu za kľúčový cieľ dopravnej politiky EÚ.

— kedy pristúpilo 10 nových členských štátov a územie Únie sa rozrástlo o zhruba 750 000 km² (o 25 % územia EÚ15),

— kedy dopravná infraštruktúra v nových členských štátoch bola a stále je na neporovnateľne nižšej úrovni ako na území EÚ15,

Nedostatok finančných zdrojov,

— kedy sa zavedenie spoločného trhu na území týchto štátov prejavilo ďalším prudkým rastom objemu prepravy, a to najmä v oblasti cestnej nákladnej dopravy,

— kde úroveň výdavkov na dopravnú infraštruktúru klesla vo všetkých členských štátoch pod úroveň 1 % HDP a kde vo finančnom výhlade Únie na obdobie 2007-2013 je pre túto oblasť vyčlenených 8 miliárd EUR (pričom Komisia uviedla, že je potrebných viac než 20 miliárd EUR),

— kedy dopravná sieť nových členských krajín nie je na nové podmienky pripravená, a to hlavne v cezhraničných regiónoch, v okolí veľkých aglomerácií a v oblastiach koncentrácie priemyslu.

— pričom len v oblasti 30 prioritných projektov európskeho záujmu siete TEN-T je podľa odhadov potrebných 250 miliárd EUR (0,16 % európskeho HDP), no realizácia všetkých projektov európskeho záujmu by si vyžadovala ďalších 600 miliárd EUR.

⁽¹⁾ Ú. v. ES C 192, 12.8.2002, s. 8.

⁽²⁾ Ú. v. EÚ C 109, 30.4.2004, s. 10.

⁽³⁾ Ú. v. EÚ C 318, 22.12.2004, s. 7.

Globalizácia svetovej ekonomiky,

- kedy obchodná výmena medzi Európou a hlavne ázijskými trhmi rastie, čo znamená nové nároky na kapacitu, orientáciu, kompatibilitu a modálnu štruktúru európskej dopravnej siete,
- kedy globálny charakter majú iba odvetvia leteckej a námornej dopravy.

Hrozba terorizmu,

- keď sa po útokoch v New Yorku, Madride a v Londýne ukazuje zraniteľnosť dopravných systémov, t. j. ohrozenie ich bezpečnosti a spoľahlivosti.

A so zreteľom na záujmy európskych regiónov a miest vychádzajúce zo známych skutočností, a to najmä,

- že ich napojenie na systém transeurópskej dopravy a siete TEN-T je kľúčovou podmienkou na využitie výhod voľného trhu a má priamy vplyv na ich konkurencieschopnosť a hospodársku výkonnosť,
- že rozvoj dopravnej infraštruktúry uľahčuje obchod, ktorý je zdrojom hospodárskeho rastu, prispieva k územnej súdržnosti a buduje Európu, ktorá je blízka občanom a samosprávam,
- že jediným spôsobom, ako skutočne prepojiť rozšírenú Európu a zlepšiť územnú súdržnosť, je doplniť chýbajúce spojenia a odstrániť prekážky v súčasných hlavných osiach transeurópskej siete TEN-T, rozšíriť hlavné osi tejto siete do susedných krajín a regiónov a zamerať sa na tieto slabé stránky v cezhraničnom meradle,
- že hoci hovoríme o transeurópskej doprave, jej pozitívne a negatívne prejavy sú výrazné aj na regionálnej a miestnej úrovni, t. j. úzko súvisia aj s regionálnym rozvojom a územným plánovaním (*urban planning*),
- že mestská a regionálna doprava sa naopak výrazne podieľa na celkových negatívnych účinkoch dopravy, t. j. napríklad v oblasti emisií (CO₂), hluku, strát spôsobených nehodami,
- že miestne a regionálne orgány majú priamu právomoc v otázke výstavby a rozvoja regionálnych a mestských dopravných systémov, vytvárania podmienok na ich lepšie fungovanie, ovplyvňovania ich bezpečnosti a spoľahlivosti,
- že spoločný postup všetkých úrovní od orgánov EÚ až po miestne samosprávy môže na základe zásady efektívnej

subsidiarity, spolupráce, vzájomnej výmeny informácií a vhodných ekonomických stimulov (programov) prispieť k zlepšeniu výkonu v oblastiestskej a regionálnej dopravy.

1. Všeobecné pripomienky

1.1 Výbor regiónov súhlasí s názorom Komisie, že zabezpečenie mobility je kľúčovým cieľom dopravnej politiky EÚ a obnovennej Lisabonskej stratégie, t. j. rozvoja efektívnych, bezpečných, udržateľných a spoľahlivých foriem dopravy s dôrazom na ich vzájomnú súčinnosť.

1.2 Výbor regiónov konštatuje, že doprava je sprievodným javom samotnej podstaty európskej integrácie, a to voľného pohybu osôb a tovaru. Zároveň je aj javom, ktorý súvisí so žiadaným vývojom EÚ, t. j. s hospodárskym rastom. Je preto proti zmyslu európskej integrácie uvažovať o jej regulácii formou nesystematických redukcii a obmedzení, pretože tu neexistujú jednoduché riešenia. Naopak, je nevyhnutné formou nových právnych úprav diferencovane liberalizovať jednotlivé odvetvia rezortu dopravy v súlade s miestnymi a regionálnymi podmienkami, harmonizovať podmienky pre jednotlivé druhy dopravy a podporovať ich súčinnosť a spoluprácu.

1.3 Podľa Výboru regiónov je **prioritnou úlohou európskej dopravnej politiky** vytvárať podmienky pre efektívnu transeurópsku dopravu. Pre dosiahnutie tohto cieľa je potrebné:

- vybudovať voľný dopravný trh,
- vybudovať homogénnu sieť pre transeurópsku dopravu (TEN-T),
- doplniť chýbajúce spojivá a odstrániť prekážky v súčasných hlavných osiach transeurópskej siete TEN-T,
- napojiť hlavné osi tejto siete na susedné krajiny a regióny, a tým podporiť územnú súdržnosť aj v prípade najodľahlejších regiónov na hraniciach EÚ,
- zamerať sa na slabé stránky siete TEN-T v cezhraničnom meradle, no predovšetkým v otázke preklenutia hraničného pásu z čias minulého rozdelenia Európy, známeho ako „železná opona“, ale aj na hranice súčasnej EÚ27 s kandidátskymi krajinami (Chorvátsko, Turecko), ako aj hranice EÚ so susednými krajinami a regiónmi, ako sú stredomorské krajiny severnej Afriky či dopravný uzol v Gibraltárskom prielive,

- zabezpečiť široký a jednoduchý prístup regiónov a miest k transeurópskym dopravným sieťam a zvýšiť tak územnú súdržnosť,
- podporovať budovanie transeurópskych sietí a rozvoj veľkých infraštruktúr, ktoré by zlepšili spojenie (aspoň) medzi najhustejšie osídlenými regiónmi každého štátu a zvyškom Európy s cieľom naplno rozvinúť vnútorný trh a európske povedomie,
- efektívne využívať všetky dostupné druhy dopravy v transeurópskej doprave v záujme optimálneho využitia kapacity súčasnej infraštruktúry, ich synergie a spolupráce,
- vybudovať novú infraštruktúru pre transeurópsku dopravu tam, kde existujúca infraštruktúra ani pri splnení predchádzajúcej podmienky nestačí, t. j. riešenie problému preťaženia (dopravné zápchy),
- odstrániť fyzické, technické a organizačné prekážky brániace optimálnemu priebehu pohybu tovaru a osôb, resp. ich preprave a doprave medzi členskými štátmi,
- čo najlepšie zvládať nároky transkontinentálnej dopravy vzhľadom na súčasnú územnú rozlohu EÚ, resp. nové rozloženie území všetkých členských štátov Únie,
- zefektívniť riadenie dopravy, pridať kapacity v citlivých oblastiach (regiónoch) pomocou trhových nástrojov, ako napr. obchodovanie s právami na tranzit.

1.4 Podľa Výboru regiónov je sekundárnou úlohou európskej dopravnej politiky prijať spoločný postup na riešenie úloh, ktoré je menej efektívne riešiť na úrovni jednotlivých členských štátov, regiónov a miest presne v zmysle zásad efektívnej subsidiarity, a to najmä v oblastiach:

- znižovania dosahov dopravy na životné prostredie, vrátane plnenia Kjótskeho protokolu o emisiách CO₂,
- zabezpečenia energetickej udržateľnosti dopravy a využívania alternatívnych zdrojov, vrátane biopalív,
- sprísňovania bezpečnostných noriem, znižovania nehodovosti v cestnej doprave,
- podpory inovačných postupov v doprave,
- prispôbenie sa EÚ ako celku a jednotlivých členských štátov Únie zmenám na globálnom dopravnom trhu.

1.5 Výbor regiónov zároveň zdôrazňuje, že ciele európskej dopravnej politiky je potrebné plniť predovšetkým prostredníctvom vytvárania právneho a inštitucionálneho rámca, ktorý by umožnil rôznym zainteresovaným stranám (subjektom na trhu, atď.) paritné pôsobenie v sektore dopravy. Regulácia a intervencie z verejných zdrojov by mohli byť prípustné len nevyhnutných prípadoch, kedy by došlo k zlyhaniu trhu, a museli by byť únosné pre rozpočty členských štátov, regiónov a miest.

1.6 Výbor regiónov sa na základe výsledkov uplatňovania bielej knihy z roku 2001 domnieva, že pre splnenie očakávaní spojených s európskou dopravnou politikou je nevyhnutné, aby:

- budúce nástroje európskej dopravnej politiky mali jasne stanovenú štruktúru, ktorá by odrážala uvedené priority,
- systém nástrojov a opatrení, stanovený v súlade s týmito prioritami bol štruktúrovaný v súlade so zásadou skutočnej subsidiarity, aby vytvoril súdržné súbory špecifické pre každú úroveň verejnej správy, t. j. založené na právomociach a zodpovednostiach jednotlivých úrovní,
- boli vyčlenené dostatočné finančné zdroje na uplatňovanie nástrojov a realizáciu opatrení, a to na všetkých úrovniach zodpovedajúcich významu dopravy pre ekonomickú výkonnosť Únie a kvalitu života jej obyvateľov.

1.7 Výbor považuje za nevyhnutné, aby boli vykonané opatrenia, ktoré by umožnili účasť regionálnych správ na tvorbe európskej dopravnej politiky. Strednodobé preskúmanie bielej knihy nedefinuje jasne úlohu, ktorú by v tomto kontexte mali regióny zohrávať.

1.8 V súčasnom strednodobom preskúmaní bielej knihy chýba Výboru regiónov jasné zdôraznenie priorit jednotlivých akcií a preto sa obáva, či bude celý dokument dostatočne účinný. Preto žiada o prepracovanie zoznamu opatrení (Pracovná kniha – výber hlavných opatrení) tak, aby neboli zoradené chronologicky, ale podľa priority cieľov, ktoré majú byť prostredníctvom jednotlivých opatrení dosiahnuté, a zároveň podľa predpokladanej kompetencie v súlade so zásadou subsidiarity. Výbor regiónov považuje za nutné ustanoviť pre jednotlivé akcie zodpovedných koordinátorov. Výbor regiónov totiž za cieľ opatrení nepovažuje existenciu dokumentu, ale dosiahnutie zmeny kvality prostredníctvom jeho dôsledného uplatňovania.

1.9 Výbor regiónov ďalej žiada, aby sa pred prijatím ďalšej série právnych úprav či intervencií z verejných zdrojov vyhodnotilo, či sa rovnaké výsledky nedajú dosiahnuť uplatňovaním trhových síl v doprave.

1.10 Výbor regiónov v duchu predchádzajúcich bodov navrhuje, aby v súlade s podtitulom bielej knihy z roku 2001 „Čas rozhodnúť“ bol k bielej knihe z roku 2006 pridaný podtitul „Čas konať“. Jedinou zárukou dosiahnutia požadovaných výsledkov je totiž dôsledné prenesenie rozhodnutí prijatých na európskej úrovni do dopravných politík jednotlivých členských štátov a ďalej až do pôsobnosti miestnych a regionálnych orgánov, ako aj ich uplatňovanie.

2. Pozemná doprava

2.1 Výbor regiónov považuje za prioritné vyrovnať rozdelenie v pozemnej doprave, pričom je potrebné zabrániť koncentrácii dopravy exkluzívne na európskych cestách. Zároveň považuje za potrebné rozvinúť stratégie na podporu intermodality a multimodality, ktoré by zabezpečili všeobecnú efektívnosť dopravných systémov.

2.2 Výbor regiónov víta predovšetkým návrh Komisie na urýchlenie snáh o odstránenie technických a prevádzkových prekážok v medzinárodnej železničnej doprave podporujúcich aj pozitívnu a efektívnu unifikáciu a štandardizáciu vozového parku.

2.3 Výbor regiónov sa ďalej domnieva, že na zlepšenie konkurencieschopnosti železníc v porovnaní s cestnou dopravou a na jej rovnoprávne zapojenie do delby dopravnej práce je v prvom rade nevyhnutné dokončiť dôslednú harmonizáciu podmienok medzi železničnou a cestnou dopravou tak, ako to uvádza biela kniha z roku 2001.

2.4 Skúsenosti ukazujú, že procesy liberalizácie majú výrazný vplyv na právne vzťahy dopravcu s objednávatelom dopravy, dodávateľmi, odberateľmi jeho služieb, so zamestnancami a tiež na majetkovoprávne vzťahy. Výbor regiónov preto odporúča zhodnotiť dosah opatrení zameraných na liberalizáciu, ktoré už určité členské štáty prijali, a vypracovať na európskej úrovni na základe skúseností niektorých členských štátov spoločnú metódu liberalizácie v oblasti unitárnych železničných spoločností a taktiež sa zaoberať minimálnymi právnymi rámcami na zabezpečenie primeranej a vyváženej ochrany práv všetkých zúčastnených subjektov v liberalizovaných sieťových odvetviach dopravy (poskytovateľov dopravných služieb, užívateľov a regulátorov, resp. orgánov verejnej správy a verejného dohľadu, a zamestnancov).

2.5 Výbor regiónov konštatuje, že cestná doprava má pre miestne a regionálne orgány stále nesmierny význam a pre

mnohé regióny je jedinou možnosťou na zabezpečenie dostupnosti a mobility. V záujme optimalizácie celého systému dopravy sú obzvlášť dôležité intermodálne možnosti prepojenia.

2.6 V súčasnom kontexte oneskorenia verejných investícií sa výbor nazdáva, že je potrebné podporiť ako prioritné projekty vysokorýchlostných železničných tratí zahrnutých v TEN-T. Taktiež je potrebné zamerať sa na podporu železničných diaľnic doplnujúcich TEN-T. Z tohto dôvodu je treba klásť dôraz na vypracovanie a implementáciu projektov železničných diaľnic, ktoré aj keď nie sú zahrnuté v TEN-T, sú ich paralelnými a doplnkovými projektmi udržateľnej dopravy a mali by byť zahrnuté do financovania EÚ.

2.7 Výbor regiónov víta návrh Európskej komisie na nové systémy vyberania poplatkov za využívanie infraštruktúry a aj úvahy o pridaní kapacít v mestách a citlivých oblastiach prostredníctvom trhových nástrojov, ako napr. obchodovanie s právami na tranzit.

2.8 Hoci je potrebné rozhodne podporovať iniciatívy obsiahnuté v bielej knihe, ktoré majú za cieľ posilniť udržateľnejší spôsob dopravy, akými sú železničná a námorná doprava, je potrebné zohľadniť fakt, že je mnoho regiónov, ktoré nemajú vhodnú železničnú a námornú infraštruktúru. Z tohto dôvodu by si prechod z cestnej dopravy na iné druhy dopravy, ktoré sú z hľadiska životného prostredia udržateľnejšie, vyžadoval výrazné investície do uvedených infraštruktúr.

3. Letecká doprava

3.1 Výbor regiónov považuje za úspech nový rozvoj regionálnych letísk a nízkorozpočtových leteckých spoločností, vďaka ktorému sa v uplynulých rokoch stala osobná letecká doprava dostupnejšou, a ktorý z nej spravil úspešnú alternatívu pozemnej diaľkovej osobnej dopravy. Zároveň však nemožno ignorovať aj sprievodné negatívne javy tohto vývoja.

3.2 Výbor regiónov tiež v duchu svojich predchádzajúcich stanovísk zdôrazňuje nesmierny význam regionálnych letísk pre regionálny rozvoj a dosahovanie územnej súdržnosti (spojenie medzi regiónmi, zvyšovanie mobility, využívanie možnosti voľného pohybu, hospodársky rozvoj, obnova okrajových a menej rozvinutých regiónov) a preto víta iniciatívu Komisie vytvárať podmienky na ďalšie uplatnenie leteckej dopravy v medziregionálnom segmente leteckého trhu.

3.3 Výbor regiónov tiež pripomína svoje predchádzajúce upozornenia v prospech vyrovnaného prístupu medzi potrebnou transparentnosťou a dostupnosťou v súvislosti so štátnou pomocou a schopnosťou miestnych a regionálnych orgánov financovať regionálne letiská a rozvoj nových ciest, spájajúcich región so zvyškom európskeho trhu.

3.4 Vzhľadom k osobitnej situácii najodľahlejších regiónov, v ktorých je námorná a letecká doprava jediným spôsobom prístupu do ostatných oblastí Európskej únie a do sveta, je nevyhnutné stanoviť potrebné výnimky pre tieto regióny. Je možné zaviesť určité opatrenia pre boj proti klimatickým zmenám v sektoroch leteckej a námornej dopravy. V týchto regiónoch je objem emisií plynov vytvárajúcich skleníkový efekt v pomere ku zvyšku EÚ nižší ako 0,5 % z celkového objemu oboch sektorov, čo v žiadnom prípade nespôsobí ohrozenie medzinárodných záväzkov Európskej únie v tejto oblasti.

4. Vodná doprava

4.1 Výbor regiónov víta odporúčanie Komisie ďalej rozvíjať námornú príbrežnú dopravu a námorné diaľnice ako alternatívy cestnej dopravy a upozorňuje, že už dávnejšie žiadal, aby:

4.2 operačné programy na roky 2007-2013 vytvárali priestor na realizáciu projektov podporujúcich námornú dopravu (boj proti znečisťovaniu, bezpečnosť dopravy, riadenie infraštruktúry vodných ciest);

4.3 sa venovalo viac úsilia zväčšovaniu kapacity a rozvoju infraštruktúry na pozemný prístup k prístavom, výstavbe logistických distribučných sietí, a to najmä prístavnej infraštruktúry na ostrovoch;

4.4 v záujme zlepšenia prístupu ostrovných území Únie k spoločnému trhu boli tieto oblasti dôsledne napojené na systém „námorných diaľnic“.

4.5 Výbor regiónov ďalej víta návrh Komisie vypracovať stratégiu komplexného rozvoja „spoločnej európskej námornej oblasti“, ktorá má napomôcť rozvoju jednotného trhu v tejto oblasti.

4.6 Výbor tiež víta opatrenia týkajúce sa prístavov a vyjadruje záujem zúčastniť sa na diskusiách pred ich formulovaním. Zároveň zdôrazňuje význam väzby medzi prístavmi a mestami, resp. regiónmi, kde sa nachádzajú.

4.7 Výbor regiónov podporuje záujmy miest a regiónov, v ktorých sa nachádzajú významné námorné prístavy v súvislosti s efektívnym napojením ich pozemnej dopravnej infraštruktúry na sieť TEN-T a väzbou na transkontinentálne diaľkové pozemné dopravné trasy (tzv. „landbridges“).

4.8 Výbor taktiež upozorňuje na dlhodobé podceňovanie vnútrozemskej vodnej dopravy ako alternatívy k pozemnej doprave a víta návrh Komisie na vytvorenie programu na podporu rozvoja vnútrozemskej vodnej dopravy. V súvislosti s požiadavkou Komisie na lepšie prepojenie medzi jednotlivými

politikami EÚ (dopravnou, energetickou a environmentálnou politikou) však výbor upozorňuje na zásadný nesúlad, ktorý sa v mnohých prípadoch vyskytuje v prístupe k budovaniu vnútrozemských ciest. Konkrétne ide o požiadavky na budovanie vodných ciest a rozvoj vnútrozemskej vodnej dopravy ako vhodnej alternatívy k cestnej doprave a súčasnú nemožnosť realizácie týchto opatrení kvôli právnej úprave založenej na nadmerných povinnostiach v oblasti životného prostredia.

4.9 Výbor zastáva názor, že opatrenia na podporu námorných diaľnic musia obsahovať serióznu analýzu dosahu týchto opatrení na súčasný systém prístavov. Musí sa stanoviť spôsob, akým sa budú riešiť negatívne dosahy, ktoré by mohli vzniknúť, ako aj spôsob, ako bude posudzovaná diskriminačná pomoc na vyriešenie rôznych okolností súvisiacich s periférnosťou a ostrovnou polohou, ktorým musia čeliť.

4.10 Výbor považuje za potrebné, aby v budúcich nariadeniach, ktoré budú upravovať pomoc pre námorné diaľnice bola formálne stanovená účasť regiónov.

5. Mestská doprava a regionálne dopravné systémy

5.1 Výbor regiónov konštatuje, že v oblasti mestskej dopravy je viac než kdekoľvek inde nevyhnutné uplatňovať prístup, že najlepšia doprava je tá, ktorá nikdy nevznikne. Nejde pritom len o opatrenia v doprave, ale aj v iných politikách, ako je územné plánovanie, regionálny rozvoj, ale aj politika bývania. Predovšetkým v nových členských štátoch ide často o uplatňovanie nástrojov umožňujúcich sťahovanie ľudí za prácou, uvoľnenie trhov v oblasti bývania, atď.

5.2 Výbor regiónov víta návrh Komisie vypracovať zelenú knihu o mestskej doprave a ako zhromaždenie zastupujúce európske mestá a regióny oznamuje, že je pripravený sa veľmi aktívne zúčastniť na diskusií zainteresovaných strán, ktorá bude určite predchádzať jej prijatiu.

5.3 Zároveň upozorňuje, že mestské a regionálne dopravné systémy sú tým úspešnejšie, čím lepšie zodpovedajú miestnym potrebám. Z tohto dôvodu je v tejto oblasti, na rozdiel od trans-európskej dopravy, veľmi problematické uvažovať o intervenciách a harmonizácii. V súlade so zásadou subsidiarity by úloha Únie mala pozostávať predovšetkým z výmeny odborných informácií a vytvárania programov na transfer a zavádzanie osvedčených postupov alebo na overovanie inovačných prístupov (organizácia dopravy, inteligentné systémy, ekologicky šetrné a energeticky efektívne pohony, mobilita ako podmienka regionálneho rozvoja a pod.).

5.4 Vzhľadom na skutočnosť, že sa dopravné problémy sústreďujú najmä do veľkých miest, mestských aglomerácií a prímestských oblastí a vzhľadom na to, že v dôsledku veľkej urbanizácie týchto území je výstavba a modernizácia dopravnej infraštruktúry veľmi nákladná, je potrebné venovať rozvoju tejto infraštruktúry a jej vybavenosti modernými technológiami veľkú pozornosť na všetkých úrovniach, a to vrátane podpory infraštruktúry, ktorá nie je priamo súčasťou siete TEN-T. Mala by sa jednoznačne podporovať ekologicky šetrná mestská doprava, čo by prispelo k zníženiu znečistenia v mestách a zlepšila sa tak kvalita života ich obyvateľov. Výbor regiónov odporúča Komisii, aby tieto aspekty boli takisto zahrnuté do analýzy pri formulovaní pripravovanej zelenej knihy o mestskej doprave.

5.5 Výbor regiónov žiada Komisiu, aby kládla zvláštny dôraz na dopravu v mestách a náležite preverila, či je v jednotlivých operačných programoch na obdobie 2007-2013 venovaná mestskej doprave náležitá pozornosť a adekvátne pridelovanie finančných prostriedkov. Výbor regiónov upozorňuje, že mestská doprava je rovnako dôležitá ako transeurópske dopravné siete, keďže v mestách väčšina dopravných tokov vzniká a končí, a preto sú práve mestá najužšími „hrdlami“. Kvalitná mestská doprava je práve z tohto dôvodu nevyhnutnou podmienkou konkurencieschopnosti EÚ a tým celej Lisabonskej stratégie, a to tak z hľadiska mobility tovaru, ako aj pracovnej sily.

5.6 VR sa nazdáva, že kvôli odbremeneniu zaťaženia prístupov do veľkomiest je nevyhnutné vybudovať na ich okrajoch prestupné stanice s dostatočnou parkovacou kapacitou (záchytné parkoviská), aby tam občania cestujúci do mesta autom mohli zaparkovať svoje vozidlo a následne, bez výraznej časovej straty, pokračovať v ceste verejnou dopravou.

6. Optimalizácia infraštruktúry a dostupnosť sietí

6.1 V záujme udržateľnosti transeurópskej dopravy Výbor regiónov považuje za najnaliehavejšiu úlohu spoločne s dokončením transeurópskej dopravnej siete TEN-T a budovaním novej infraštruktúry zlepšiť podmienky pre dôsledné využitie rezerv v kapacite súčasnej infraštruktúry.

6.2 Výbor skutočne víta, že Komisia považuje za prioritné úlohy zníženie dopravných nepriechodností a zvyšovanie dostupnosti. Podľa výboru ide o nevyhnutnú podmienku na využívanie možnosti voľného pohybu a dosiahnutie vyššej miery územnej súdržnosti.

6.3 Výbor regiónov však nesúhlasí s hodnotením Komisie, podľa ktorého Európa disponuje hustou dopravnou sieťou a celkovo vysokokvalitnou infraštruktúrou. Výbor dôrazne upozorňuje na rozdiely v dopravnej infraštruktúre medzi krajinami EÚ15 a EÚ+10. Tiež konštatuje, že vplyvom nárastu dopravy v nových členských štátoch po rozšírení Únie

v roku 2004 sa stav siete celkovo čoraz viac zhoršuje a pomyselné nožnice medzi EÚ15 a EÚ+10 sa v tejto oblasti ešte viac roztvárajú. Výbor regiónov preto navrhuje zaradiť medzi opatrenia v rámci strednodobého preskúmania bielej knihy taktiež dôsledné a detailné vyhodnotenie stavu dopravnej infraštruktúry EÚ27, aby orgány Únie získali lepšie podklady na rozhodovanie v tejto veci.

6.4 Výbor regiónov zároveň upozorňuje na možný vznik nových prihraničných pásov ako úzkych hrdiel v globálnych dopravných sieťach a tiež nedostupných okrajových regiónov, a to na nových vonkajších hraniciach EÚ. Preto považuje za dôležité dokončiť proces revízie sietí TEN-T, resp. proces vytvárania návrhu ich pokračovania do krajín a regiónov susediacich s EÚ.

6.5 Výbor tiež skutočne podporuje regionálne projekty zamerané na rozvoj dopravnej infraštruktúry, hlavne s cezhraničnou pôsobnosťou, a vyzýva Komisiu, aby týmto projektom aj naďalej vytvárala dobré podmienky prostredníctvom programov na čerpanie zdrojov kohézneho fondu na roky 2007-2013 a programov na podporu medziregionálnej spolupráce.

6.6 Výbor regiónov ďalej podporuje, aby Komisia pomocou finančných nástrojov (rozpočet TEN-T, EIB, EBRD, PPP, atď.) a inštitucionálnych nástrojov (európsky koordinátor) vytvorila podporný program intervencií zameraných na rýchle odstránenie cezhraničných úzkych hrdiel a chýbajúcich spojení v rámci 30 prioritných projektov európskeho záujmu TEN-T stanovených v roku 2004, ako aj iných projektov, ktorých potreba realizácie bola zistená až neskôr, a to tak, aby sa dosiahla dôsledná homogenita siete TEN-T. Ukazuje sa totiž, že ide o jednu z oblastí, kde národné dopravné politiky dlhodobou zlyhávajú predovšetkým na úkor regionálneho rozvoja, dosahovania územnej súdržnosti a možnosti plného využívania voľného pohybu a cezhraničnej spolupráce. Okrem toho je dôležité vytvoriť mechanizmy financovania pre dodatočné projekty TEN-T. Osobitne ide o projekty týkajúce sa zlepšenia prístupu: cestné a železničné prepojenie, prístup do prístavov, logistické centrá spojené so zmenou druhu dopravného prostriedku, prístupy do miest, atď.

6.7 Výbor regiónov tiež upozorňuje na nevyhnutnosť vyváženia koridorov TEN-T v smeroch západ – východ a sever – juh. Najmä kvôli lepšiemu využívaniu kapacity námorných prístavov na pobreží Jadranského a Baltského mora navrhuje, aby boli pri budúcom rozširovaní siete TEN-T zohľadnené výsledky prebiehajúceho projektu INTERREG IIIB „A-B Landbridge“, do ktorého sú zapojené regióny Talianska, Rakúska, Českej republiky, Nemeckej spolkovej republiky a Poľska, ale v širšej spolupráci tiež oblasti tretích krajín, ako Nórska či Chorvátska. Projekt sa totiž venuje práve tejto tematike.

7. Spolupráca a harmonizácia druhov dopravy

7.1 Výbor regiónov s výhradami víta ideu „ko-modality“ definovanú v strednodobom preskúmaní bielej knihy o európskej doprave a podporuje myšlienku, že každý druh dopravy má v európskom dopravnom systéme svoju úlohu. Cestou k prirodzenej optimalizácii dopravy nie je uprednostňovanie jedného druhu dopravy pred druhým, ale ich efektívna spolupráca postavená na spravodlivých trhovách podmienkach. V skutočnosti totiž existuje len jedna doprava (dopyt po dopravných službách), a tá využíva najdostupnejšiu dopravnú ponuku (dopravných „druhov“). Zlepšenie situácie v európskej doprave je možné dosiahnuť prostredníctvom vytvorenia rovnakých podmienok pre všetky „druhy“, a nie uprednostňovaním niektorého z nich. Negatívna skutočnosť, že cestná doprava je veľmi úspešná aj v tých segmentoch dopravného trhu, ktoré sú z ekologických dôvodov vhodnejšie pre železničnú, vodnú a kombinovanú dopravu, je daná nielen nedostatočnou harmonizáciou medzi jednotlivými druhmi, externými nákladmi, nedoriešenou interoperabilitou na železnici, nedokončenou transformáciou železničného odvetvia, ale takisto nedostatočnou technickou úrovňou železničnej a kombinovanej dopravy. Je preto potrebné podporovať výskum a vývoj nielen v oblasti telematických a informačných systémov, ale aj v oblasti technológií dopravného procesu železničnej a kombinovanej dopravy, efektívnych štandardizácií, unifikácií a homologizácií.

7.2 Výbor by chcel pripomenúť svoj prísľub podpory proaktívnej európskej politiky modálneho prechodu na menej znečisťujúce dopravné prostriedky v rámci záväzkov Európskej únie v súvislosti s Kjótskym protokolom.

7.3 V súvislosti s argumentáciou uvedenou v bode 7.1 Výbor regiónov navrhuje pokračovať vo vytváraní a uplatňovaní pravidiel internalizácie externých nákladov v doprave. Cieľom je vytvoriť spoločný európsky rámec na zavedenie voľných a spoplatnených cestných komunikácií a zároveň spoplatnených oživených železničných ciest, ktoré sú podmienkou pre vznik plnej intra-modálnej hospodárskej súťaže. Poplatky by pritom nemali byť iba zdrojom na pokrytie nákladov na výstavbu a údržbu infraštruktúry (hoci v reformovaných ekonomikách ide o veľmi dôležitý zdroj), ale mali by byť zároveň nástrojom dynamicky reagujúcim na dopyt po infraštruktúre a optimalizujúcim jej využívanie, resp. zaťaženie, a brať ohľad na všetky vnútorné a vonkajšie náklady každého druhu dopravy, vrátane ekologických nákladov. V neposlednom rade by sa mali poplatky po premietnutí do ceny výrobkov stať aj prirodzeným trhovým regulátorom prehnaneho dopytu po doprave v zmysle prístupu, že najlepšia doprava je tá, ktorá nikdy nevznikne.

7.4 Výbor regiónov považuje nové systémy moderného vyberania poplatkov za cestu k prirodzenej optimalizácii dopravných tokov, k efektívnemu využívaniu infraštruktúry a k prevencii vzniku dopravných zápch. Avšak podporovať by sa malo iba také vyberanie poplatkov, ktoré bude transparentné, spravodlivé, evidovateľné a jasne vyúčtovateľné, a predovšetkým zohľadňu-

júce aj externé náklady, ktorého sadzobník bude jednoduchý, ale zároveň dostatočne variabilný pre optimalizáciu časového a územného využívania infraštruktúry, bude korešpondujúce v celoeurópskom meradle a nebude viesť len k prelievaniu dopravy zo spoplatnených na nespoplatnené cesty. V tejto súvislosti výbor opätovne vyjadruje svoju podporu projektu Galileo, ktorý má pri dôslednom uplatňovaní vo všetkých členských štátoch poskytnúť predpoklady pre takýto systém.

7.5 V záujme väčšej podpory pre satelitný navigačný systém Galileo a jeho jednotné celoeurópske využitie v doprave, resp. v záujme väčšej propagácie tejto myšlienky, najmä medzi novými členskými štátmi, Výbor regiónov odporúča Európskej rade, aby umiestnením sídla GNSS Supervisory Authority do nového členského štátu symbolicky postavila nové členské štáty viac do centra takýchto pokrokových projektov (a tým tiež splnila svoj neformálny prísľub z roku 2003 umiestňovať nové európske agentúry do nových členských štátov EÚ).

8. Logistika

8.1 Výbor regiónov tiež zdôrazňuje, že pre dosiahnutie lepšej spolupráce jednotlivých dopravných druhov je tiež nevyhnutné prijať opatrenia na podporu využitia logistiky. Verejná dopravná logistika je rozhodujúcim článkom pre zabezpečenie spolupráce medzi jednotlivými druhmi v nákladnej doprave a zároveň je dôležitým spojovacím článkom pre zabezpečenie spolupráce medzi jednotlivými druhmi dopravy a sektorom priemyslu a obchodu. Je nutné vytvárať podmienky pre zabezpečenie rozvoja a efektivity dopravnej logistiky z európskej úrovne.

8.2 Výbor ponúka svoju spoluprácu pri vypracovávaní navrhovanej stratégie nákladnej dopravnej logistiky v Európe, pretože rozvoj tohto segmentu má významný vplyv na regionálny rozvoj. Z tohto dôvodu je súčasťou mnohých projektov regionálnych a miestnych samospráv, stratégií regionálneho rozvoja a územného plánovania, rovnako ako aj koncepcií mestských a regionálnych dopravných systémov či rozvoja regionálnych letísk, prístavov na vnútrozemských vodných cestách a verejných logistických centier, ktoré by mali byť po všetkých stránkach považované za dopravné infraštruktúry a zaradené do sietí, ktorým slúžia.

8.3 Výbor regiónov víta zámer Európskej komisie schváliť v roku 2007 akčný plán pre logistiku nákladnej dopravy. Výbor regiónov zastáva názor, že pri vypracovaní rámcovej stratégie pre logistiku nákladnej dopravy v Európe je potrebné preskúmať, ako by bolo možné podporiť prostredníctvom politiky dopravy podporujúcej železničnú dopravu presun nákladnej dopravy z cestnej dopravy na železničnú, a to prostredníctvom nástrojov, ktoré by boli účinnejšie, úspornejšie, ekologicky šetrnejšie a vo väčšej miere by zohľadňovali princípy fungovania trhu. Prostredníctvom primeraných opatrení je potrebné podporovať tieto kroky, ktoré môžu byť daňového alebo aj regulačného charakteru.

9. Bezpečnosť

9.1 Výbor regiónov vyjadruje znepokojenie nad skutočnosťou, že napriek dlhodobu pozitívnemu trendu je úmrtnosť na cestách EÚ25 stále neprípustne vysoká a jednoznačne podporuje návrh Komisie pristupovať k bezpečnosti cestnej premávky integrovaným spôsobom, ktorý bude zameraný na správanie sa vodičov, konštrukciu a technológiu vozidiel i stav infraštruktúry.

9.2 Výbor konštatuje, že ako logický dôsledok čoraz vyššej mobility osôb a tovaru na celom území EÚ môžeme predpokladať aj pokračovanie diskusií medzi členskými štátmi o aproximácii a harmonizácii predpisov a právnych noriem v oblasti pravidiel cestnej premávky na pozemných komunikáciách s cieľom ich zjednodušenia ako pre vodičov, tak aj pre ďalších užívateľov infraštruktúry a v prospech zvýšenia bezpečnosti, zníženia nehodovosti a vyrovnania hospodárskej súťaže v dopravnom sektore.

9.3 Výbor regiónov ďalej navrhuje podporiť, aspoň v prípade hlavných transeurópskych ťahov, zjednotenie značenia, homogenizáciu parametrov a viacjazyčnosť dodatkových textov zameraných na zlepšenie bezpečnosti, a to prostredníctvom využitia nových telematických systémov.

10. Ochrana

10.1 Výbor regiónov vníma naliehavosť úlohy týkajúcej sa zabezpečenia ochrany dopravných systémov pred hrozbou teroristických útokov a podporuje prijatie spoločného postupu v tejto oblasti.

10.2 V tejto súvislosti výbor apeluje predovšetkým na spoločný postup EÚ a členských krajín vzhľadom na obmedzené právomoci a možnosti samotných regionálnych a mestských orgánov.

10.3 Výbor regiónov zároveň žiada orgány EÚ, aby prípadné návrhy opatrení v oblasti bezpečnosti systémov, ktoré majú priamy vplyv na organizáciu a spolufinancovanie regionálnych a mestských dopravných systémov boli včas predkladané na diskusiu a pripomienkovanie.

11. Logistika prepravy nákladov v Európe – kľúč k udržateľnej mobilite

11.1 Výbor regiónov víta iniciatívu Európskej komisie vytvoriť strategický rámec, ktorý by riešil otázku, ako a čím môže EÚ prispieť k optimalizácii európskeho dopravného systému. Avšak výbor upozorňuje na to, že logistika sama osebe nie je cieľom, ale iba jedným z nástrojov na jeho dosiahnutie. Nie je však jediným nástrojom, pretože môže slúžiť až na základe rozvoja nižších prvkov dopravného systému, medzi

ktoré patrí infraštruktúra, telematika (informačné systémy v doprave), interoperabilita, vhodná forma dopravných prostriedkov a pod. Odkazujeme preto na predchádzajúce body stanoviska VR k strednodobému preskúmaniu bielej knihy o európskej doprave, konkrétne na ustanovenia o krokoch, ktoré považujeme za podstatné pre zlepšenie podmienok pre európsku dopravu všeobecne.

11.2 Výbor regiónov oceňuje, že Komisia priznáva logistike primárne obchodný rozmer. K väčšiemu využívaniu dopravných jednotiek a efektívnemu využívaniu dopravných ciest prispieva predovšetkým pôsobenie trhovými silami. Inými slovami, logistika je nástrojom vedúcim k lepšiemu hospodáreniu v oblasti dopravy a jej efektívnemu využívaniu. Podnikateľským subjektom v doprave, respektíve európskym sektorovým organizáciám sa musí tiež prenechať otázka značiek kvality.

11.3 Výbor regiónov však zastáva názor, že v prípade zlyhania trhovými silami môžu byť prijaté aj regulačné opatrenia, aby sa dosiahol stanovený cieľ udržateľnej mobility a logistiky nákladnej dopravy. Zásadným predpokladom realizácie nákladnej dopravy na železnici je tiež celoplošný systém pre modálne výmeny štandardizovaného vybavenia nákladnej dopravy. Na vytvorenie tejto ponuky a v dôsledku toho aj na zabezpečenie hospodárnej vyťažnosti je v prípade nedostatočných trhovými silami potrebné usilovať sa prostredníctvom stanovenia rámcových podmienok, napr. dotácií alebo regulačných opatrení (hoci aj časovo obmedzených), vedomé uprednostňovanie tých druhov dopravy, ktoré je zjavne potrebné podporovať v súlade s odôvodnenými špecifickými environmentálnymi miestnymi a regionálnymi podmienkami.

11.4 VR v súlade s predchádzajúcimi bodmi stanoviska k strednodobému preskúmaniu bielej knihy o európskej doprave konštatuje, že logistiku považuje za kľúčový nástroj podporujúci záujem regiónov a miest, aby doprava prechádzala ich územím rýchle, efektívne a s minimálnymi vedľajšími negatívnymi dopadmi. Za dôležitý taktiež považuje rozvoj tzv. „city logistiky“ s cieľom zlepšiť životné prostredie v mestských aglomeráciách za využitia všetkých osvedčených postupov odstraňovania dopravných zápch.

11.5 Ako je uvedené v predchádzajúcich bodoch stanoviska k strednodobému preskúmaniu bielej knihy o európskej doprave, úloha miest a regiónov v rozvoji logistiky spočíva predovšetkým v územnej príprave podmienok pre dopravu a logistické zariadenia a v podpore budovania logistických centier. Úlohu EÚ v tejto konkrétnej oblasti vidí Výbor regiónov predovšetkým v podpore prostredníctvom nástrojov kohéznej politiky a tiež šírenia odborných poznatkov a osvedčených postupov.

11.6 Výbor regiónov považuje za kľúčové identifikovať prekážky obmedzujúce lepšie využívanie logistiky na optimalizáciu európskeho dopravného systému. Medzi tieto prekážky bude patriť nedostatočná infraštruktúra (úzke hrdlá, chýbajúce spojenia, nedostatočné napojenie dopravných uzlov na viaceré typy dopravných ciest, chýbajúce verejné logistické centrá), taktiež nedostatočná kompatibilita dopravných jednotiek (najmä medzi krajinami EÚ15 a EÚ10+) a prekážky technicko-organizačného charakteru (výmena informácií medzi dopravcami, jednotný nákladný list atď.). Rozpoznanie prekážok obmedzujúcich lepšie využívanie logistiky je úloha, v ktorej by vítanú pozitívnu úlohu mala zohrávať Európska komisia, resp. GR TREN.

11.7 Výbor regiónov tiež považuje za zásadný rozvoj nových riadiacich a informačných systémov v doprave (ERTMS, Galileo, atď.). Zároveň však upozorňuje na nevyhnutnosť riešenia otázky bezpečnosti dátových systémov, a to najmä v prípade využívania prostredia otvorenej architektúry.

11.8 Výbor regiónov víta, že Európska komisia sa podujala angažovať v oblasti odbornej prípravy a normovania spoločných európskych štandardov týkajúcich sa vedomostí a skúsenosti pracovníkov v logistike. Zároveň upozorňuje, že túto oblasť je potrebné rozpracovať v partnerstve so subjektmi podnikajúcimi v logistike a v doprave všeobecne, resp. s ich európskymi zastrešujúcimi organizáciami.

11.9 Výbor regiónov rovnako víta, že sa Európska komisia aktivizuje v oblasti štatistických ukazovateľov rozvoja logistiky. V rámci toho by Komisia mala vypracovať sústavu ukazovateľov, ktoré by sledovali a vyjadrovali rozvoj logistických reťazcov, ich výkonnosť, využitie, atď.

11.10 Výbor regiónov tiež poukazuje na to, že okrem prioritných projektov siete TEN-T by sa mal na európskej úrovni klásť dôraz na modernizáciu a rozvoj významných dopravných

uzlov. Pre lepšie využitie logistiky a dosiahnutie vyššieho stupňa optimalizácie európskych dopravných systémov je tiež dôležité prekonať tzv. „poslednú míľu“, to znamená rozvoj prekládkových a koncových bodov v logistickom reťazci, a to predovšetkým kapacitné napojenie veľkých logistických uzlov na všetky typy dopravných ciest.

11.11 Výbor regiónov považuje za významnú iniciatívu Komisie týkajúcu sa jednotnej európskej normy pre intermodálne nákladové jednotky v EÚ. Bolo by veľmi záslužné, keby EÚ dosiahla napríklad aj zníženie počtu konfigurácií rôznych typov kontajnerov a výmenných nadstavieb s cieľom maximálneho využitia prepravných rozmerov.

11.12 Výbor regiónov poukazuje na to, že využívanie rôznych druhov dopravy v rámci jediného dopravného reťazca si nevyžaduje len zmenu myslenia, ale často mu bránia tiež fyzické prekážky. Okrem náležitých dopravných ciest a prekladísk ako nástrojov pre ich kombináciu chýbajú hlavne v nových členských štátoch tiež adekvátne dopravné jednotky. Nástrojom na zlepšenie situácie v tejto oblasti by mohla byť napríklad priaznivá úverová politika EIB či podpora EÚ pri obstarávaní vozidiel alebo budovaní terminálov.

11.13 Výbor regiónov žiada, aby sa preverila uskutočniteľnosť akčného plánu na podporu vzniku železničnej siete orientovanej na nákladnú dopravu. Chcel by však upozorniť na situáciu v nových členských štátoch. Bez ohľadu na perspektívnosť tejto myšlienky existujú obavy, že na jej realizáciu nebude dostatok investícií. Činnosť členských štátov a predstaviteľov dopravného priemyslu za podpory EÚ by sa mala nevyhnutne zamerať na koordináciu cestovných poriadkov medzinárodnej nákladnej dopravy. Jedným z cieľov by mohli byť napríklad tzv. nočné skoky, t. j. tranzit prevažne počas nočných hodín, kedy je osobná doprava slabá.

V Bruseli 14. februára 2007.

Predseda
Výboru regiónov
Michel DELEBARRE